

SUSURLUK LABİRENTİ

Yazan HAKANTÜRK

ONSOZ

"Yaşam birbirine zincirlenmiş mutluluk ve mutsuzlukla doludur."

HAKANTÜRK

3 Kasım 1996 günü Balıkesir'in ayrıntıyla meşhur Susurluk İlçesi'nde olan o meş'um trafik kazası olalı 7 yıla yakın bir zaman geçmesine rağmen halen Türkiye'nin gündeminden düşmedi. Susurluk olayını herkes kendi çıkarları doğrultusunda kullanmayı çok iyi becerdi. Gözden kaçan ise Susurluk olayının bir kaza olmayıp çok profesyonelce organize edilmiş bir cinayet olduğudur.

Bu kitabın satır aralarını dikkatlice okuyup, olayların birbiriyle olabilecek bağlantılarını eğer bir tarafa not edecek olursanız, sonuçta farklı bir resim göreceksiniz. Bütün bu yazılanlar bir hayal ürünü olmayıp, tamamen belgelere ve anlatımlara dayanılarak ortaya çıkmıştır. Susurluk'taki o meş'um gecenin ardından "Temiz Toplum" kampanyası, Amerika'ya yapılan terör saldırılan sonrası bambaşka bir boyut kazandı.

Terör ve akabinde başlayan savaş, Susurluk'la özdeşleşen "derin" ilişkilerin yeniden "değer" kazanacağına işaretlerini verdi. 3 Kasım 1996 tarihi temiz toplum beklentilerinin ateşleyicisi olmuş, kamuoyu desteğiyle de artık hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağına inanılmaya başlanmıştı. Siyaset temizlenecek, devlet şeffaflaşacak, demokrasinin önündeki bütün engeller kalkacaktı. Ancak böyle olmadığını görmek için çok beklemeye gerek kalmadı.

Yazılı ve görsel medya bütün gücüyle Susurluk konusunun alevini söndürmemek için tankerle benzin püskürtürken, bankaların içi boşaltılıyor, devlet bir gecede milyarlarca dolar zarara uğratılıyor, beyaz enerjiden - Buffalo operasyonuna kadar bu arada kimlerin neleri yaptığı artık ortaya saçılınca bizim allı şallı medyamız, Susurluk'tan artan yerleri olursa bu konulara da yer vermekteydiler. İnsanlarımız öylesine yozlaştırıldı ki, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş tarihini bilemeyenler, dünyanın bir ucunda yaşayan manken ve benzeri mesleklerde olanları çok daha iyi bilerek her gün gazete ve TV'lerde boy göstermekteler.

8

HAKANTURK

FRANSA, İNGİLTERE, AMERİKA, RUSYA İŞGAL ETTİĞİ ÜLKEDE NE YAPAR?

Fransa'da, daha önce Amerika Birleşik Devletleri'nde gündeme gelen, daha da birkaç ülkede gelmekte ve gelecek olan sözde Ermeni soykırımı yasa tasarıları, içerden ve dışardan Türk düşmanlarının yürütmekte olduğu Türkiye'nin tasfiyesi, hattâ ve hattâ Türk adının tarihten silinmesi planının son perdesi oynanırken, buna, uluslararası bir kılıf uydurma hazırlıklarıdır. Kimse çıkıp ta bu milleti uyutmasın: Yok, Fransa'da seçim varmış da, Ermeni seçmenin oyunu almak içinmişmiş! Bre insaf! Koskoca Fransa 300.000 oy için böyle bir saçmalık yapar mı? Daha önce ABD için de içimizdeki ayarlı takımından birileri benzer lâflar etmişti. Ama artık Türk Milleti'ni uyutmak zorlaşıyor. Onun için de baskılar artıyor.

Çare, elbette her yapılan alçaklığa son dakikada yarım ağız tepki göstermek, "kınamak" değildir. Gülerler adama. Yıllardır, daha kimse bize sataşmadan, bizim kendi dâvalarımızı dünya kamuoyunda sürekli gündeme getir-memiz, Türkiye'de Ermenilerin yaptığı sayısız hunharlıklar, katliamlar için yapanların cezalandırılmasını (ki çoğu hayatta, başka ülkelerde idiler), soyundan sopundan tazminat alınmasını istememiz gerekirdi. Daha yakın yıllarda Fransa'da, çeşitli ülkelerde elçilerimizi öldürenleri barındıran, üstelik de utanmadan ikide bir bize insan hakları dersi vermeye kalkışan bu uygarlık, insanlık fukarası Batı ülkelerine yıllardır niye dayatmadık? Yoksa, dayatması gereken yetkililerin, Türkiye'nin çıkarları, ve de onuru, hem de Türk'ün geleceği gibi bir kaygıları mı yoktu? Nasıl olsun ki, 50 yıldır çoğu, "küçük Amerikan" (yâni Amerika mandacısı), Avrupa Birliği bahanesi ile Türk'ü eritme yanlısı, "yeni dünya düzeni", İngiliz Muhipleri Cemiyeti'nin devamı, ucu, ipleri dışarıda gizli cemiyetlerin, lami cimi yok, Batı'nın 5. kolunun, üyeleri değil miydi? Türkiye, Azerbaycan, Musul - Kerkük, Batı Trakya, Bosna, Kosova'daki Türklerin haklarını koruyacaklarına, ne yaptılar? Belki unutmayanlar, belki bilenler vardır, Van'da 500.000 kişilik Ermeni kasabası kurmaya kalktılar. Camileri Ortodoks kiliselerine çevirip Güney Kıbrıs Rum papazlarının bile davet edildiği âyinlere açmaya kalkıştılar. Bu milletin parasıyla ve devlet eliyle, iki taşı kalmamış Ermeni kiliselerini yeniden inşa edip sürekli âyinlere

açtılar. (Kayseri'de Ermeni bulamayıp dışarıdan yüzlerce Ermeni'yi bu iş için taşıdılar), bin yıllık Türk yer isimlerini, çoğu da tarihi olmayan uydurma Yunan, Roma adlarına çevirdiler. Bunları hep "gezmen (turist) gelecek, para kazanacaksınız" diye milleti kandırarak yaptılar. "Vatan elden gitmiş, gezmen gelmiş kaç para eder?" demediler, demezlerdi. Allah korusun, düşman yurdumuzu resmen işgal etseydi ne yapacaktı? Elbette her işgal ettiği ülkede yaptığını, Türk'e daha da fazlasını, yapacaktı. Nelerdir bunlar? Hiç şaşmaz. Fransız'ı, İngiliz'i, Amerikalısı, Rus'u her işgal ettiği ülkede şunları yapmıştır:

Yer isimlerini yabancı isimlerle değiştirmek.

Eğitimi ülkenin kendi dili yerine yabancı dille yaptırmak, sonunda ülkenin resmi dilini Fransızca (İngilizce, Rusça; sömürgeciye göre değişir) kılmak; ulusal harsını, kimliğini hızla yok etmek.

Uyum içinde yaşamış olan azınlıkları, ya da etnik grupları, önce çoğunluğa karşı kıskırtmak, sonra da çoğunluğunun tepesine kilit noktalara, idari mevkilere getirmek; onlar aracılığıyla ulusal birliği, bütünlüğü, kimliği yok etmek.

Topraklara el koymak; tek ürün yetiştirip alıp götürmek; sonunda böylece o milleti aç bırakmak; yerli ahaliyi vaktiyle kendinin olan topraklarda köle gibi çalıştırmak.

Arazisi büyük askeri üsler kurup sürekli bulundurduğu kuvvetleri, çıkardığı iç karışıklıkları desteklemede kullanmak; ulus ile komşuları arasında düşmanlık yaratmak; oralara ülkedeki üslerden harekât düzenlemek.

Ülke ile tarihi ve kültürel bağları bulunan başka ülkeler arasında olması gereken her türlü münasebeti baltalamak.

Halkı fakirleştirip elindeki toprak ve gayrimenkulları yok pahasına sattırmak; (hatta bunu yaparken yabancıların emlakçı şirketlerini kullanmak; aracının alacağı yüzdeyi bile yerliye bırakmamak).

Yabancıları getirip ülkenin topraklarına yerleştirmek (İngilizlerin Kıbrıs'ta Rusların Kazakistan'da, Amerika'nın Havai'de yaptığı gibi); sonunda ülkenin insanını azınlık durumuna düşürmek.

Ülkenin kendi tarihi, kültürel mirasının âbidelerini yıkmak veya yıkılmaya mahkum etmek, ama bir yandan da istilacı/sömürgecinin kendi kültürüne yakın gördüğü arkeolojik kalıntıları ön plana çıkarmak.

IO

HAKANTÜRK

Bu meşum listedekilerin ne kadarı Türkiye'de son 50 yılda gerçekleşti, ve ne kadarı hızla gerçekleştirilme yolunda, okuyucu karar versin. Kimlerin, nasıl yaptığını da artık söylemeye gerek yok.

Türkiye'de Susurluk kazası ile simgeleşen, devletin gerektiği zaman kendini koruma refleksinin bütün dünyada yeniden önem kazandığı bir döneme denk gelmişti. İkiz kuleler bombalanmış ve Amerika terörün kökünü kazımak için, devlet başkanlarına suikast dahil her türlü eyleme izin vermişti. İlegal destek derler bu tür işin adına... Amerika'nın başlattığı savaşa verilen destek bir anlamda terörle illegal yollardan mücadeleye de destek anlamına geliyor... Daha da Türkçe ifade etmek gerekirse, devlet(lerin) kendisi için tehlikeli gördüğü kişi ve gruplarla her türlü yöntemi kullanarak mücadelesinin desteklenmesi anlamına geliyor bu tavır. Temiz toplum, insan hakları, hukukun üstünlüğü gibi kavramlar savaşla birlikte öncelik sırasını "güvenlik" kavramına terk etti. Bugün dünyanın içinde bulunduğu konjonktür vicdanen olmasa bile siyaseten Susurluk için de büyük avantaj sağladı. Eğer Susurluk bağlantılı bu yargılanan kişiler Amerika, İngiltere, Fransa, Almanya ve daha birçok ülkede bırakın ceza almayı kahraman dahi ilan edilirdi.

Susurluk kazasıyla ortaya çıktığı söylenen devlet içindeki çete iddialarının da aslında konjonktürel olduğunu görmek için üstün zekalı olmaya gerek yok. Bir dönem PKK veya Ermeni terörü ile mücadele konusunda devletin aldığı gizli karar ve uygulamalar devlet politikası iken, bir süre sonra bu tür eylemleri, gerçekleştirenlerin şahsında odak-laştırılan "derin devlet ilişkilerinin" gün yüzüne çıkarılarak yargılanması da başlı başına bir politikadır... Bu sadece bizde yaşanan bir olgu da değil... Amerika'nın son yıllardaki iki büyük savaşının (Körfez ve Afganistan savaşları)

Cumhuriyetçilerin iktidarlarına rastlaması, değişen dengelerle üretilen politikaların da bir göstergesi aslında...

Amerika'daki silah lobisi ve Pentagon'un, askeri güç indirimine gidilmesi, askeri harcamaların kısıtlanması gibi konulardaki tavırları nedeniyle Demokratların iktidarından rahatsız oldukları biliniyordu. İkiz kuleler eyleminin Usame bin Ladin'i aşan boyutları olduğu da, pek çok Batılı Stratejist ve uzman tarafından dile getirilmişti. Cumhuriyetçiler-

Susurluk Labirenti

11

rin iktidarda olması, Pentagon'un rahatsızlığı ve önce terör ardından Afganistan'la sınırlı kalmayacak gibi görünen büyük bir savaş... Bunun da Türkçe ifadesi, tıpkı bizde olduğu gibi dünyada da zaman zaman konsept değişikliği (güç çatışması) yaşanabiliyor ve gizli politikalar kimi zaman "açık", kimi zaman da "gizli" değişime uğrayabiliyor. Çünkü trend yeniden değişti. "Derin ve gizli ilişkiler" artık kamuoyu önünde sergileniyor. Silahlar, eylemler, suikastlar gizliliğe gerek kalmadan "dünyanın güvenliği" gerekçesiyle kabul görüyor...

Elinizdeki bu kitabımı yazarken zaman zaman ülkeme olan sevgim ve bağlılığım öne çıksa da objektif olarak davranmama rağmen bu ülkede vatanseverlik belli bir kesim tarafından "suç" olarak görüldüğünden ben suçumu kabul ediyorum...

HAKANTÜRK

Elazığ, Ankara, İstanbul

Ekim 2005

12

HAKANTURK

_ O MEŞ'UM KAZA

"Ölümünüzden sonra unutulmak istemiyorsanız; ya okumaya değer şeyler yazın, ya da yazılmaya

değer şeyler yapın..."

Benjamin Franklin

Türkiye'de hemen hemen herkesin bildiği Susurluk'ta c i -lan trafik kazası, gerçekten kaza mıydı? diye halen tartışılmaktadır. 3 Kasım 1996 akşamı Susurluk ilçesi Çatalceviz mevkinde kaza yapan 06 AC 600 plakalı araba Şanlıurfa Milletvekillerinden Sedat Bucak adına kayıtlıydı. Dünyanın en iyi binek otolarından olduğu kabul edilen Mercedes, özellikle de S.600 tipi oldukça pahalı olan bir arabadır. Elektronik teçhizatı diğer Mercedeslere nazaran daha fazladır. İşte bu nedenle konuştuğum uzmanlar birbirlerini tanımadığı halde birleştikleri tek nokta uzaktan kumanda ile arabaya hükmedilmiştir.

Uzaktan kumandayla onbinlerce kilometre uzaktaki bir uyduya hükmedilebilindiğine göre neden arkadan gelen yir-mibeş otuznetre uzaklıktaki bir diğer arabadan uzaktan kumandayla önde giden bu arabanın elektronik ağırlıklı cihazları sabote edilmesin?

Mercedes, 20 RC 721 plakalı kamyonun altına girmeseydi, belki de biraz ileride bir başka arabanın altına girecekti. Kazadan birkaç saniye öncesini Sedat Bucak şöyle anlatıyor. "İzmir'i geçtikten sonra Kocadağ arabayı çok süratli kullanıyordu, bir ara arabanın ibresinin 230'u gösterdiğini gördüğümde, Kocadağ bana dönüp gülerken birşeyler söyledi, onun ne söylediğini tam olarak anlamadığım halde ben de gülerken yolu görmemek için koltuğun ucuna doğru oturdum, sonradan öğrendiğime göre o davranışla hayatım kurtulmuş".

Her zehirin bir panzehiri olduğu gibi, her grubun da ra- \ kibi olan bir grup vardır. O meş'um geceye gelene kadar ' Türkiye'de nelerin kimler tarafından organize edilmiş olduğunu bütün çıplaklığıyla gözlerinizin önüne sermeye çalışacağım. Susurluk ile ilgili birçok kimsenin yaptığı gibi varsayımlarla hareket etmeyip, tamamını belgelere dayandıracağım. Susurlukta meydana gelen bu olay gerçekten kaza

Susurluk Labirenti

13

mı?.. Yoksa oyunun kuralı gereği organize edilmiş bir suikast mı? Değerlendirmesini sizlere bırakıyorum...

Bu kitapta sadece Susurluk kazasını değil 3 Kasım 1996'da ölen Abdullah Çatlı ile ilgili olaylar ve insanları da incelemekte yarar var. Türkiye'nin üzerinde kimler veya hangi ülkeler ne gibi tezgahlar kuruyor?... Bu insanların veya ülkelerin çalışma sistemlerini, kendilerine karşı olanları nasıl yok ettiklerini okurken kendi ülkemizde bin kişilik bir grubun yönlendirdiği çalışmaların Türkiye'yi nasıl

fakirleş-tirdiğini, dış ülkelerin kontrolü altına sokulduğunu, bunlar yapılırken de Türk insanını refaha kavuşturacaklarını söyleyerek onları aldattıklarını göreceksiniz.

Artık düşman sadece top ve tüfenkle savaşmıyor. Kendilerine hizmet vereceğine inandıkları kişi, grup ve kitleleri destekleyip önce onları güçlendiriyorlar, daha sonra kendi idealleri doğrultusunda kullanmaktalar. Bu konuda kullanamadıkları kurumların başında Türk Silahlı Kuvvetleri gelmektedir. Çünkü TSK Atatürk ilke ve inkılaplarından ödün vermeyen bir kurumdur.

SUSURLUK KAZASININ ÖNCESİ

Aslında Susurluk kazasının olduğu 3 Kasım 1996'ya gelene kadar Türkiye'de olan veya Türkiye bağlantılı belli olayları kronolojik olarak gözden geçirmekte yarar var. Ayrıca Susurluk tıpkı bir satranç oyununa benzemeye başladı. Çünkü her anlatımda olaylar bir gülün yaprakları gibi açılmaya başladı. Ortaya bilinçli olarak değişik bilgiler dökülüyor. Bunların kimi gerçek, kimiye sahte bilgiler. Bunun yapılmasının tek nedeni kamuoyunun kafasını karıştırıp ona istedikleri yönü vermektir. Gerçekleri tam net görmek için çok dikkatli çalışmam gerekti. Ancak böylelikle elle tutulur, gözle görünür bir sonuç elde edebiliriz. Aksi takdirde gözleri bağlı insanların bir fili tarif ettiği gibi bende elimdeki bilgi parçacıklarından eğer tam bir resim vermezsem okuyucumu yanıltmış olurum. Çünkü bu bir roman olmayıp belgeseldir.

SUSURLUK'UN ÖNCESİ: 22 Mayıs 1947: ABD Başkam Truman, Türkiye ve Yunanistan'a komünizm tehlikesine karşı mali yardım yasasını imzaladı.

14 . _ _ _ ::• HAKANTÜRK

5 Haziran 1948: İstanbul'da Komünizmle Mücadele Derneği kuruldu, ilk kongresini 30 Ekim 1948'de yapan dernek, 1963 yılında 9,1968 yılında 141 şubeye sahipti.

4 Nisan 1949: Wasnington'da NATO anlaşması imzalandı.

7 Temmuz 1950: Türkiye Kore Savaşı ile ilgil BM kararını onayladı ve ABD önderliğinde oluşturulacak Birleşik Komutanlığı 4500 asker yollamayı kabul etti. (Savaş sonrasında, Kore'ye yollanan askerlerin 717'sinin öldüğü, 2246'-sının yaralandığı ve 167'sinin de kayıp olduğu bildirildi.)

20 Eylül 1951: Türkiye NATO üyesi olarak kabul edildi.

27 Eylül 1952: Seferberlik Tetkik Kurulu, Amerikan Askeri Yardım Kurumu JUSMAT binasında kuruldu.

6/7 Eylül 1955: Selanik'te Atatürk'ün evinin bombalandığı iddiası ile başlayan olaylar azınlıklara yönelik bir yağma hareketi şeklinde dönüştü. Hükümet İstanbul, Ankara ve İzmir'de sıkıyönetim ilan etti ve olayları başlatanların komünistler olduğunu açıkladı.

27 Mayıs 1960: Türk Silahlı Kuvvetleri içinde Milli Birlik Komitesi adıyla faaliyet gösteren bir grup subay yönetime el koydu. Başbakanlık Müsteşarlığına Kurmay Albay Alparslan Türkeş getirildi.

31 Temmuz 1964: 13 Kasım 1960'da Milli Birlik Komitesinden ihraç edilen Alparslan Türkeş CKMP'ye girdi ve genel başkanlığa getirildi.

1965: Ülkü Ocakları Derneği kuruldu.

14 Temmuz 1968: C K M P sözcüsü Rifat Baykal, partili gençleri "her bakımdan dinamik ve etkili bir kadro haline getirmek için parti gençlik kamplarında komando dersleri verileceğini açıkladı".

9 Şubat 1969: CKMP'nin adı Milliyetçi Hareket Partisi olarak değiştirildi.

22 Kasım 1970; İstanbul'da Kültür Sarayı kimliği belirsiz kişilerce yakıldı.

12 Mart 1971: Genel Kurmay Başkanı Memduh Tağmaç, Kara Kuvvetleri Komutanı Faruk Gürler, Hava Kuvvetleri Komutanı Muhsin Batur, Deniz Kuvvetleri Komutanı Cemal Eyicioğlu, Türk Silahlı Kuvvetleri adına hükümete, Millet Meclisine ve Cumhuriyet Senatosuna yönelik hazırlanan 12 Mart Muhtırasını verdi. Demirel kabinesi istifa etti.

Susurluk Labirenti

15

5 Mart 1972 : Marmara Yolcu Gemisi kimliği bilinmeyen kişilerce batındı.

28 Haziran 1972: Eminönü Araba Varupı, kimliği bilinmeyen kişilerce batındı.

1 Ekim 1973: MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş, "Emanet olan davayı kucakladım. Hiçbir şeye aldırmadan yürüyorum. Geri dönersem vurun. DAVADAN DÖNENİ VURUN." Dedi.

20 Temmuz 1974: Türk ordusu Barış Harekatını başlattı ve Kıbrıs'a çıkartma yaptı. Lefkoşe ele geçirildi. ABD Kongresi Türkiye'ye yönelik silah amborgosu başlattı.

31 Mart 1975: Milliyetçi Cephe Hükümeti Ap, MSP, MHP ve CGP tarafından Süleyman Demirel'in başbakanlığında kuruldu.

8 Ağustos 1975: Beyrut'ta görev yapan bir Türk diplomatının arabasına Ermenilerce bomba konuldu. Bunu 22 Ekim 1975'de Viyana, 24 Ekim 1975'de Paris, 9 Haziran 1977'de Vatikan, 29 Ocak 1982'de Los Angeles, 5 Mayıs 1982'de Boston Büyükelçilerinin, 16 Şubat 1976'da Beyrut Büyükelçiliği Birinci Katibinin, 2 Haziran 1978'de Madrit Büyükelçisinin eşinin ve şoförünün 12 Ekim 1979'da Hollanda Büyükelçisinin oğlunun, 7 Haziran 1982'de Lizbon Büyükelçiliği İdari Ateşesinin, 10 Eylül 1982'de Burgaz Konsolosluğu İdari Ateşesinin öldürülmesi; 15 Mayıs 1977'de Paris Türk Turizm Bürosunun, 29 Mayıs 1977'de Yeşilköy Havaalanı ve Sirkeci Garınının, 3 Ocak 1978'de Brüksel Büyükelçiliğimizin, 8 Temmuz 1979'da Paris THY bürosu ve Turizm Ateşeliğimizin çeşitli Ermeni Terör örgütlerince bombalanması eylemleri izledi.

25 Aralık 1976: Silopli İlçesi Jandarma Komutanı Üst-teğmen Ahmet Cem Ersever, halkın üzerine ateş açtırdı. Olayda 3 kişi yaralandı. TBMM konu ile ilgili Araştırma Komisyonu kurulmasına karar verdi.

27 Ocak 1977: Ankara Emniyet Müdürlüğü Abdullah Çatlı hakkında polise ateş açtığı gerekçesi ile işlem yapıyor.

1 Mayıs 1977: İstanbul Taksim'de düzenlenen 1 Mayıs İşçi Bayramı Kutlamalarında göstericilerin üzerine çeşitli noktalardan açılan ateş sonucu 34 kişi öldü, çok sayıda insan yaralandı. Polis 350 kişiyi gözaltına aldı.

25 Aralık 1976: Silopi ilçesi Jandarma Komutanı Üst-teğmen Ahmet Cem Erveser, halkın üzerine ateş açtırdı. O-

16

HAKANTURK

layda 3 kişi yaralandı. TMBB konu ile ilgili Araştırma Komisyonu kurulmasına karar verdi.

29 Mayıs 1977: CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in Çiğli'de yaptığı seçim gezisinde kimliği belirsiz kişilerce suikast girişiminde bulunuldu. Ecevit olayı yara almadan atlattı.

2 Haziran 1977: Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Namık Kemal Ersun ve 200 subay emekli edildi. 1 Mayıs 1977 olayları, Çiğli Suikasti gibi operasyonlar ordu içinden tasfiye edilen bu kanat ile ilişkilendirilmişti.

24 Haziran 1975: MHP Genel Başkanı Alparslan Tür-keş, "Ülkücü Gençler Devletin Güvenlik Kuvvetlerine Yardımcı oluyorlar" dedi.

21 Temmuz 1977: İkinci Milliyetçi Cephe Hükümeti De-mirel tarafından kuruldu.

30 Ağustos 1977: Kara Kuvvetleri Komutanlığına Orgeneral Kenan Evren getirildi.

24 Aralık 1977: MİT İstihbarat Başkanlığı Yardımcısı Emekli Albay Sabahattin Savaşman, Genel Kurmay Askeri Mahkemesi tarafından, CIA hesabına casusluk yapmak suçundan tutuklandı.

2 Şubat 1978: Bülent Ecevit Hükümetinin Milli Savunma Hasan Esat Işık, "Ordu içinde kontrgerilla yoktur" dedi.

7 Nisan 1978: İstanbul Hukuk Fakültesi Doçenti Server Tanilli evinin önünde açılan ateş sonucu ağır yaralandı.

17 Nisan 1978: Malatya Belediye Başkanı Hamido, eşi ve bir çocuğu, evine yollanan bir bomba sonucu yaşamını kaybetti. Malatya'da çıkan olaylarda solculara yönelik saldırılar yüzünden askeri birlikler müdahale etmek durumunda kaldı.

Mayıs 1978: Ankara valiliği Ülkü Ocakları Derneği hakkında suç duyurusunda bulundu. Dernek yöneticileri Ülkü Ocaklarını feshetti ve Ülkücü Gençlik Derneği kuruldu. Ülkü Ocakları Derneği'nin başkanı Muhsin Yazıcıoğlu, Ülkücü Gençlik Derneği başkanlığını üstlendi.

19 Mayıs 1978: Ankara Etük Piyangotepe'de Ülkücü bir grup, solculara ait bir kahvehaneyi bastı. 7 kişiyi öldürdü.

11 Temmuz 1978: Hacettepe Üniversitesi öğretim üyelerinden Doç.Dr. Bedrettin Cömert öldürüldü. Ankara 5,

Susurluk Labirenti

17

Sulh Ceza Mahkemesi Abdullah Çatlı hakkında gıyabi tutuklama kararı çıkarttı.

3 Eylül 1978: Sivas'ta iki çocuğun kavgası sağ-sol çatışmasına dönüştü. 2'si kadın, 1'i çocuk 9 kişi öldü, 60 kişi yaralandı.

9 Ekim 1978: Ankara Bahçeliveler'de 7 Tip üyesi Abdullah Çatlı'nın planladığı bir eylem sonucu, Haluk Kırıcı ve arkadaşlarınınca öldürüldüler.

20 Ekim 1978: İTÜ Elektrik Fakültesi dekanı Bedri Ka-lafakioğlu öldürüldü.

27 Kasım 1978: Diyarbakır İli Lice ilçesi Fis köyünde yapılan bir toplantıda Abdullah Öcalan liderliğinde PKK (Kürdistan İşçi Partisi) isimli örgüt kuruldu. PKK, Temmuz 1979'da Milletvekili Celal Bucak'a yönelik bir saldırı düzenleyerek varlığını kamuoyuna duyurdu.

21 Aralık 1978: Kahramanmaraş'ta öldürülen sol görüşlü iki öğretmenin cenazesinde olaylar çıktı. Dört gün boyunca sağ ve sol gruplar arasında süren çatışmalarda 1 1 1 kişi öldü, 1760 kişi yaralandı.

1 Şubat 1979: Milliyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Abdi İpekçi İstanbul'da kimliği belirsiz kişilerce açılan ateş sonucu öldürüldü.

19 Mayıs 1979: Doğan Öz'ü öldürmekten aranan Ülkücü Hüseyin Kocabaş ve arkadaşları Balıkesir'de yakalandılar.

30 Mart 1979: Avrupa Demokratik Ülkücü Türk Dernekleri Federasyonu Başkanı Lokman Kundakçı, 70 bin marka ulaşan kumar borcu yüzünden önce Aydınlık gazetesine, daha sonra da İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş'e "siyasi cinayetlerin arkasında hareketin lideri olan kişi vardır" dedi.

5 Haziran 1979: Kaldığı yer MİT tarafından İstanbul Emniyet'ine bildirilen Mehmet Ali Ağca, İstanbul'da yakalandı.

7 Haziran 1979: Malatya'da öğretmen Nevzat Yıldırım, Oral Çelik ve Bedri Ateş tarafından öldürüldü.

10 Temmuz 1979: Mehmet Ali Ağca, İstanbul Emniyet Müdür Hayri Kozakçıoğlu tarafından basın önüne çıkartıldı. Ağca'nın silahı temin ettiği Mehmet Şener aranmaya başlandı.

18 HAKANTÜRK :

3 Ağustos 1979: Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi Doğan Öz'ü öldürmekten sanık İbrahim Çiftçi hakkında idam cezası kararı aldı.

Ağustos 1979: Bahçelievler'de 7.TİP üyesinin öldürülmesi ile ilgili dava Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde görülmeye başlandı.

26 Eylül 1979: Abdi İpekçi'nin öldürülmesi ile ilgili olarak sanık Mehmet Ali Ağca hakkında idam istemi ile İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinde kamu davası açıldı.

20 Kasım 1979: Mehmet Ali Ağca, tutuklu bulunduğu Kartal - Maltepe Askeri Cezaevinden kaçtı.

7 Aralık 1979: İ. Ü. Fakültesi Sosyoloji Kürsüsü Başkanı Cavit Orhan Tütengil öldürüldü.

24 Ocak 1980: Ekonomiyi düze çıkartmak amacı ile AP azınlık hükümeti bir dizi karar aldı.

27 Mayıs 1980: MHP Genel Başkan Yardımcısı ve Gümrük ve Tekel eski Bakam Gün Sazak öldürüldü.

4 Temmuz 1980: Çorum'da olaylar çıktı. 26 kişi öldü. Solculara ait çok sayıda ev ve işyerleri ateşe verildi.

19 Temmuz 1980: Eski Başbakanlardan Nihat Erim İstanbul'da öldürüldü. Olayı Dev - Sol üstlendi.

Temmuz 1980: Maden İş Başkanı Kemal Türldür İstanbul'da uğradığı silahlı saldırı sonucu öldürüldü.

12 Eylül 1980: Türk Silahlı Kuvvetleri, İç Hizmet Kanununun verdiği yetkiye dayanarak, emir ve komuta zinciri içerisinde yönetime el koydu. Genel Kurmay Başkanı Kenan Evren oluşturulan Milli Güvenlik Konseyi'nin de başkanlığını üstlendi. Türk - İş dışındaki sendikalar, Kızılay dışındaki dernekler ve tüm partiler kapatıldı .Bazı milletvekilleri ve parti liderleri gözaltına alındılar.

20 Ağustos 1980: Mehmet Özbay Urfa Emniyet Müdürlüğüne başvurarak bir pasaport aldı.

8 Ekim 1980: Abdullah Çatlı yurtdışına çıktı.

11 Ekim 1980: MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş tutuklandı.

24 EMm 1980: Mehmet Ali Ağca, İsviçre Lucoma'da Hotel Krone'a yerleşti. Otelde 4 gün kalan Ağca, Mehmet Şener, Oral çelik ve Abdullah Çatlı ile görüştü.

15 Kasım 1980: Bahçelievler Katliamı davasında zanlılardan Ercüment Gedikli, Albay olan babası sayesinde tahliye edildi.

17 Kasım 1980: Bahçelievler Katliamı davasında zanlılardan Haluk Kırcı, Abdullah Çatlı'nın liderliğinde 7 TİP'liyi nasıl öldürdüğünü anlattı.

29 Nisan 1981: Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde 587 sanıklı MHP davasına başlandı. 1971 -1980 tarihleri arasında 694 kişinin sağ görüşlü kişilerce öldürüldüğünü açıklayan Savcı, Türkeş ve 498 sanık hakkında idam cezası istedi.

13 Mayıs 1981: Abdi İpekçi cinayetinin firari sanığı Mehmet Ali Ağca, Vatikan'da Papa II. Jan Poul'ü vurdu. Papa saldırıdan yaralı olarak kurtulurken, Ağca'nın kaldığı 0-telde yapılan aramada ele geçen bir mektupta ABD ve Sovyet Emperyalizmine dünyanın dikkatini çekmek için bu eyleme giriştiği yazıyordu.

22 Şubat 1982: Oral çelik, Mehmet Şener, Abdullah Çatlı Zürih'te uyuşturucu kaçakçılığı suçundan yakalandı. İn-terpol tarafından aranan Şener dışındakiler serbest bırakıldılar.

4 Mart 1982: Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi Abdullah Çatlı hakkında gıyabi tutuklama kararı çıkardı.

25 Mart 1982: Oral Çelik hakkında Abdi İpekçi cinayetiyle ilgili Türk İnterpol'ünün isteğiyle Kırmızı Bültenle ile aranmaya başlandı.

8 Temmuz 1982: Abdullah Çatlı, Türk İnterpol'ünün isteğiyle, Kırmızı Bülten ile aranmaya başlandı.

8 Ağustos 1982: A S A L A Militanları Esenboğa Havaalanına bir saldırı düzenlediler. 16 kişiyi rehin alan militanlar polis ile çatıştı. 9 kişi öldü, 72 kişi yaralandı. Operasyon sonucu yaralı olarak yakalanan Leo Ek-mekçiyen tutuklandı.

28 Ağustos 1982: A S A L A , Ottawa Askeri Ateşimiz Albay Atilla Altıkat'ı öldürdü. Altıkat Ermeni terör örgütlerince öldürülen ilk subaydı. Devlet Başkanı Kenan Evren, Genel Kurmay Başkanlığı ve Milli savunma Bakanlığı yetkileri ile köşkte bir görüşme yaptı. Görüşmede ASALA'ya karşı yurtdışı operasyonlara başlanılması kararı alındı.

9 Eylül 1982: Kırmızı kültlen ile İnterpol tarafından aranan Abdullah Çatlı gerçek ismini kullanarak Miami'den ABD'ye girdi, italyan Glacio şeflerinden Stefano della Chiaie ile birlikte seyahat etmekte olan Çatlı, iddiaya göre V V A C L (dünya Anti-Komünisier Birliği") toplantısını~ ^tl-
20 HAKANTURK

diktan sonra Henry Arslan ve Bekir Çelenk ile görüşmek için Bolivya'ya gitmişti.

4 Ekim 1982: MHP davasında 162 savunma avukatı hazırladıkları dilekçede 'MHP'nin seçim bildirgesindeki vaat-leri ile MHP'nin tutum ve davranışları bugün fiilen iktidardadır' diyerek sanıkların beraatini talep ettiler.

6 Ocak 1983: MİT kaçakçılık ile ilgili olarak Güvenlik Dairesi'ni kurdu.

1 Haziran 1983: MİT Müsteşarlığı Güvenlik Dairesi Başkanlığına Mehmet Eymür getirilid.

15 Haziran 1983: Tür kökkenli mafyanın kaçakçılıkla uğraşan gayrimüslümlere karşı tutumu yüzünden Behçet Cantürk'ün isteği doğrultusunda A S A L A militanı Miğirdiç Madaryan, Kapahçarşı'da silahlı bir eylem düzenlendi. 2 kişi öldü, 21 kişi yaralandı.

22 Ekim 1983: MİT ASALA'ya karşı çeşitli eylemler düzenlenmesi için Avrupa'daki çeşitli Türk kuruluşlarına başvurdu. Paris'de Abdullah Çatlı ile anlaşmaya vardı. |

5 Aralık 1983: Paris'te A S A L A liderlerinden Ara Tora- I yan'm arabasına bomba kondu.

9 Şubat 1984: Babalar Operasyonu başlatıldı. Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık İstihbarat ve Harekat Daire Başkanlığından Atilla Aytek ve MİT Güvenlik Dairesi'nden Mehmet Eymür, Genel Kurmay Başkanlığının oluru ile Dünder Kılıç, Behçet Cantürk ve Abuzer Uğurlu'yu gözaltına aldı.

17 Mart 1984: Marsilya'da Ermeni Gençlik Örgütüne bombalı bir saldırı düzenlendi.

29 Nisan 1984: Paris'in Alfortville mahallesinde "Ermeni Soykırım Anıtı" açıldı.

1 Mayıs 1984: Paris'te Henry Papazyan'm arabasına bombalı bir saldırı düzenlendi.

3 Mayıs 1984: Alfortuille'de Ermeni Anıtına bombalı bir saldırı düzenlendi. Aynı gün bir Paris'de Ermeni Kahvesi ve bir spor salonu da bombalandı.

24 Haziran 1984: Paris'te Ermeni Gençlik Yurduna bombalı bir saldırı düzenlendi.

24 Ekim 1984: Hasan Kurdoğlu sahte kimliği taşıyan, Abdullah Çatlı Paris'te uyuşturucu ticareti yapmaktan dola- | yi tutuklandı. 27 Ekim'de Sante Cezaevine kondu. I

Susurluk Labirenti 21

25 Haziran 1985: Ankara 1 nolu Askeri Mahkemesi İbrahim Çiftçi'nin Doğan Öz'ü taammüden öldürdüğü, ancak hukuki zorunluluk nedeni ile Çiftçi'nin beraatine karar verdi.

Eylül 1985: Abdullah Çatlı, kendi başvurusu üzerine Papa Suikasti Davasında tanık olarak ifade verdi. Çatlı ifadesinde Federal Almanya Gizli Servisinin, "Ağca'nın ifadesini desteklemesi ve Suikasti Bulgar Gizli Servisinin yönlendirdiği" şeklinde konuşması için kendisine para teklif ettiğini, Oral Çelik'in suikastin gerçekleştirdiği gün Viyana'da kendi yanında olduğunu belirtti. Çatlı verdiği ifadelerle Bulgar sanık Sergei Antonov'un beraat etmesini sağladı.

1986: MİT Güvenlik Daire Başkanı Mehmet Eymür'ün, Vali ve Kaymakamlara verdiği "Kaçakçılık ve Devletin Güvenliği" konulu brifingde dağıttığı hizmete özel raporda, "Ağca, Çatlı ve Çelik, Türkiye'yi zor durumda bırakmak için Sovyetler Birliği, Bulgar Gizli Sevrisi ve Bulgar Mafyası tarafından sağ örgütlere yerleştirilmiş provaktörler-dir" deniliyordu.

8 Temmuz 1986: Paris 10. İstinaf Mahkemesi Abdullah Çatlı'yı ateşli silahlar ve uyuşturucu maddeler ile ilgili kanunlara muhalefetten ve sahte kimlik kullanmaktan dolayı 5 yıl 1 ay hapis cezasına çarptırdı.

14 Kasım 1986: Oral Çelik, Fransa - Belçika sınırında uyuşturucu kaçaklığından yakalandı. Üzerinde Bedri Ateş adına düzenlenmiş sahte bir pasaport vardı.

30 Nisan 1987: Haluk Kırıcı, Ankara Bahçelievler'de 7 TİP'linin öldürülmesi olayı ile ilgili yargılandığı Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından 7 defa idama mahkum edildi.

5 Haziran 1987: Mehmet Özbay, Londra Türk Başkonsolosluğuna başvurdu ve Pasaportunu kaybettiği için yeni bir pasaport aldı.

10 Kasım 1987: MİT Güvenlik Daire Başkanı Mehmet Eymür, MİT Müsteşarı Hayri Ündül'ün kendisinden istediği "Banker Bako Olayı, Polis İçindeki Çekişmeye Yer altı Polis-Kamu Görevlileri İlişkileri" konulu etüd çalışma-sı, Ündül'e vekalet eden MİT Müsteşar Yardımcısı Hiram A-bas'a sundu.

16 Kasım 1987: Hiram Abas, Mehmet Eymür tarafından kaleme alınan ve daha sonra MİT Raporu olarak anda-

22

HAKANTURK

eak etüd çalışmasında yer alan bir MİT görevlisinin isminin çıkartılmasını istedi. Eymür raporun bir kopyasını da Cumhurbaşkanı Evren'in damadı MİT görevlisi Erkan Gür* vit aracılığı ile köşke yolladı.

21 Aralık 1987: Emniyet Genel Müdürü Saffet Arıkan Bedük, MİT Müsteşarlığına hitaben yazdığı yazıda "Emniyet teşkilat mensupları ile ilgili olarak hazırlanıp, yetkili yerlere gönderilen ancak Genel Müdürlüğümüze gönderilmeyen, İlegal olarak elde edilip tarafıma intikal edilen raporda itham edilen kişiler hakkında tahkikat açılacağından eldeki tüm delil ve belgelerin kuruluşumuza çok acele gönderilmesini arz ederim" deniliyordu.

16 Ocak 1988: MİT, Eymür'ün başında bulunduğu kaçakçılık ile ilgili birimlerini kapattı.

16 Ocak 1988: İstanbul Emniyet Müdür Yardımcısı Mehmet Ağar, Ankara Emniyet Müdürlüğüne getirildi. Atama kısa bir süre sonra açığa çıkacak olan MİT Raporu'nda yazılanlar yüzünden tenzili rütbe olarak değerlendirildi.

7 Şubat 1988: 10 Kasım 1987 tarihini taşıyan "Banker Bako Olayı, Polis İçindeki Çekim ve Yer altı - Polis -Kamu Görevlileri İlişkileri" konulu MİT raporu Doğu Pe-rinçek'in yönetimindeki 2000'e Doğru dergisinde açıklandı. Basında MİT ve raporundaki iddialar konusunda bir tartışma başladı. Hükümet önce raporu yalanladı, sonra gerçek olduğunu kabul etti ancak resmi olmayan bir çalışma olduğunu iddia etti.

8 Mart 1988: Mehmet Eymür, Kutlu Savaş'a MİT Raporu ile ilgili ifade verdi.

2 Haziran 1988: Ülkücü avukat Kürşat Özkan, Büyük Ankara Otelinde İTO Başkanı Niyazi Adıgüzel, Türkiye Gazetesi Ankara Temsilcisi Mevlüt Işık ve işadamı Davut Çe-lik'i vurduktan sonra intihar etti.

27 Mayıs 1988: Mehmet Eymür ve Korkut Eken MİT'ten istifa ettiler.

18 Haziran 1988: Ülkücü görüşlü Kartal Demirağ, ANAP kongresi sırasında Başbakan Turgut Özal'a suikast girişiminde bulundu. Dava ile ilgili soruşturma Ankara Emniyet Müdürü Mehmet Ağar tarafından yürütülmeye başlandı.

25 Kasım 1988: Abdullah Çatlı, Fransa tarafından İsviçre'ye iade edildi.

Susurluk Labirenti

23

11 Ağustos 1989: Mehmet Özbay, Chicago Başkonsolosluğuna başvurarak eskisini kaybettiği için yeni bir pasaport aldı.

31 Ocak 1990: Muammer Aksoy öldürüldü.

7 Mart 1990: Hürriyet Gazetesi Genel Yayın yönetmeni Çetin Emeç öldürüldü.

20 Mart 1990: Abdullah Çatlı, İsviçre'de tutuklu bulunduğu Zug cezaevinden kaçtı.

20 Haziran 1990: MİT Müsteşarı Teoman Koman, teşkilat tarihinde ilk kez düzenlenen basın toplantısında, MİT'in telefonları dinlediği iddiasını yalanladı.

4 Eylül 1990: Eski din adamı ve yazar Turan Dursun öldürüldü.

26 Eylül 1990: MİT eski Müsteşar Yardımcısı Hiram A-bas, Ankara'da öldürüldü. Eylemi Dev-Sol üstlendi. Gazetelerde TKP/ML TİKKO adına eylemi üstlenen bir faks çekildi ise de daha sonra TKP/ML TİKKO faksın kendilerince yollanmadığını ve eylemi kendilerinin gerçekleştirmedini açıkladı.

3 Ekim 1990 : Bahriye Üçok öldürüldü.

8 Kasım 1990: MİT Raporu olayı yüzünden Eymür ile birlikte istifa eden Korkut Eken, BOTAŞ Teftiş Kurulu başkanlığında görevlendirildi.

5 Nisan 1991: Mehmet Özbay, İngiltere vatandaşlığına geçti.

24 Nisan 1991: Olağanüstü Hal Bölge Valisi Hayri Ko-zakçıoğlu, Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım'ı OHAİ sınırları dışına çıkardı.

17 Ocak 1992: Çekiç Güç Uçakları, Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Eşref Bitlis'in içinde bulunduğu helikopteri taciz etti ve inmeye zorladılar. Bitlis kısa bir süre önce Cumhurbaşkanı Özal'a Güneydoğu'daki terör olaylarının Çekiç Güç tarafından desteklendiğini ve Kuzey Irak'ta Çekiç Güç denetiminde bir Kürt Devleti kurulmaya çalışıldığını anlatan bir rapor sunmuştu.

18 Şubat 1992: 2000'e Doğru Dergisi muhabiri Halil (Jüngen, Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım ve adamları tarafından öldürüldü.

16 Nisan 1992: Kartal Demirağ şartlı tahliye yasasından yararlanılarak tahliye edildi.

24

HAKANTURK

27 Mayıs 1992: Muş Alay Komutanlığında gözaltına alınan 5 kişi Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım tarafından yer göstermeleri için alındılar. Bir gün sonra cesetleri bulundu.

25 Aralık 1992: Uyuşturucu Kaçakçısı Şehmuz Daş, Drej ali lakaplı Ali Yasak'm kardeşinin düğününe giderken öldürüldü.

24 Ocak 1993: Gazeteci - yazar Uğur Mumcu arabasına konan bomba ile öldürüldü.

17 Şubat 1993: Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Eşref Bitlis'in BachCraft B200 tipi uçağı havalandıktan kısa bir süre sonra Ankara'da düştü. Bitlis, emir subayı ve uçak mürettebatı öldü. Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Doğan Güreş olaydan hemen sonra yaptığı açıklamada düşme sebebinin buzlanma olduğunu açıkladı.

21 Şubat 1993: İnsan Hakları Derneği Elazığ başkanı Avukat Metin Can ve Dr. Hasan Kaya, Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım ve ekibi tarafından öldürüldüler.

17 Mart 1993: Binbaşı Ahmet Cem Ersever ve 30 kadar arkadaşı ordudaki görevlerinden istifa ettiler.

17 Mart 1993: Cumhurbaşkanı Turgut Özal öldü. Zal'm ölümünden sonra Süleyman Demirel Cumhurbaşkanı seçildi. Demirel'den boşalan Başbakanlığa da Tansu Uçuran Çiller getirildi.

5 Mayıs 1993: Kara Kuvvetleri Komutanlığı Askeri Savcılığı, Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Eşref Bitlis'in uçağının düşmesi ile ilgili olarak takipsizlik kararı verdi.

16 Ağustos 1993: MİT İstanbul Bölge eski Müdürü Nuri Gündeş, Tansu Çiller tarafından İstihbarat Başkanışmanlığına getirildi.

1-7 Eylül 1993: Sabah Gazetesi İstanbul Valisi Hayri Ko-zakçıoğlu'nun Olağanüstü Hal Bölge Valiliği hesaplarından 2 milyar'ı kendi adına açılan hesaplara geçirdiğini açıkladı. Başbakan Tansu Çiller, Kozak-çioğlu'nu istifaya devat ederken, Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel "paralar örtülü ödenekten teröre karşı mücadele için verilmiştir. Ancak ne için harcandığı açıklanırsa devlet sıkıntıya düşer" dedi.

2 Eylül 1993: Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar, Bucak Aşireti lideri Sedat Bucak'ı P K K ile mücadele konusunda ikna etti. 1950'den beri Mecliste temsilcileri bulunan ve yaklaşık 10 bin kişilik gücü ile Siverek'deki en büyük aşi-

Susurluk Labirenti

25

ret olarak PKK'nın 1979 Temmuz'unda kendini duyurmak için gerçekleştirdiği ilk saldırının hedefi olan Bucaklar, 80 sonrasında devlete mesafeli duruyorlardı.

8 Eylül 1993: Korkut Eken, Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı olarak oluşturulan, Özel Hareket Timlerinin eğitilmesi için geçici kadro ile Başbakanlık'ta görevlendirildi.

31 Ekim 1993: Ahmet Cem Ersever'in sevgilisi Neval Boz'un cesedi Ankara'nın Çamlıdere bölgesinde bulundu.

2 Kasım 1993: Ahmet Cem Ersever'in yardımcısı Mustafa Deniz'in cesedi Ankara'nın Çamlıdere bölgesinde bulundu.

4 Kasım 1993: Başbakan Tansu Çiller, basma yaptığı açıklamada: "Türkiye milis hareketine dönüşmüş ve yaygınlaşmış bir terör hareketi karşı karşıyadır. PKK'nın haraç aldığı işadamları ve sanatçıların isimlerini biliyoruz, hesap soracağız." dedi. MİT tarafından hazırlandığı ve M G K tarafından Başbakana aktarıldığı iddia edilen listede 940 memurun ve 67 Kürt işadamlarının isimleri olduğu söylenmekteydi.

4 Kasım 1993: JİTEM Grup Komutanı Emekli Binbaşı Ahmet Cem Ersever'in cesedi Ankara Elmadağ ilçesi yakınlarında Jandarma Bölgesinde bulundu.

8 Kasım 1993: Haspro şirketi, Emniyet Genel Müdürlüğü'ne başvurarak silah hibe etmek istediğini bildirdi.

10 Aralık 1993: KKTC'de First Mechant Bank adı ile 500 bin dolar sermayeli bir banka kuruldu. Bankanın yönetim kurulu Nuri İnuğur, Tarık Ümit, Türkan Namı, Ömür Özçelik, Şirin Berk, Ahmet Cemal Namı gibi isimlerden oluşuyordu.

16 Aralık 1993: Oral Çelik, İtalya'ya iade edildi.

13 Ocak 1994: İstanbul Emniyeti Yaşar Öz'ün evine baskın yaptı. Öz ile birlikte bir tabanca ve çok sayıda sahte kimlik ele geçirildi. Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar, İstanbul Emniyet Müdür Necdet Menzir'i arayarak Öz'ün kendileri için çalıştığını, silah ve belgeleri de kendilerinin temin ettiğini söyleyerek Öz'ü serbest bıraktırdı.

15 Ocak 1994: Kürt asıllı Uyuşturucu Kaçakçısı Behçet Cantürk ve şoförü İstanbul Sapanca'da ölü olarak bulundu. Cantürk'ün 1980'lerde ASALA'ya 1990'larda da PKK'ya yardım ettiği için devlet tarafından hazırlanan listeye dahil edildiği iddia edildi.

26

HAKANTÜRK

19 Ocak 1994: Hilmi Taruk, Fevzi Taruk, Yemlihan Tarak öldürülen akrabaları, Behçet Cantürk'ün mezarını ziyaret ettikten sonra saldırıya uğradılar. Saldırıda Hilmi Taruk öldü.

14 Şubat 1994: Kulislerde Çiller ailesi tarafından MİT müsteşarı yapılacakı söylenen Mehmet Eymür, 5 yıl sonra Kontreterör Daire Başkanı olarak MİT'e döndü.

25 Şubat 1994; Avukat Yusuf Ziya Ekinci Ankara'da öldürüldü. Ekinci'nin adının da listede yer aldığı iddia edildi.

1 Nisan 1994: Söylemez ve Bucak aşireti mensupları Ankara Roumors Disco'da çatıştılar. Mehmet Sena Söylemez yaralandı, Memduh Bucak, Vahap Akpınar, Ahmet Oynak öldü.

12 Mayıs 1994: Sağlık Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanı Namık Erdoğan Kırıkkale'de kafasına iki kurşun sıkılarak öldürülmüş şekilde bulundu.

3 Haziran 1994: Savaş Buldan, Hacı Kıray ve Adnan Yıldırım Bolu yakınlarında ölü olarak bulundular. Buldan, Kıray ve Yıldırım görgü tanıklarının ifadelerine göre, polis telsizli kişilerce kaçırılmışlardı.

2 Ağustos 1994: Korkut Eken'in kadrosu Başbakanlıktan emniyet Genel Müdürlüğüne aktarıldı.

15 Eylül 1994: Eski Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın kızı Zeynep Özal, Alaattin Çakıcı'nın karısı Uğur Çakıcı'mn evine giderek, İşadamı Selim Edes'in Emlak Bankası eski Genel Müdürü Engin Civan'dan alacağını tahsil etmesi için yardım etmesini istedi.

19 Eylül 1994: Engin Civan, işadamı Selim Edes'e vaat ettiği kredi karşılığı aldığı 5 milyon doları geri vermeyi reddettiği için, Alaattin Çakıcı'nın adamları tarafından vuruldu.

21 Eylül 1994: PKK İtirafçısı General Zinnar kod adlı Alaattin Kanat İstanbul'da Kürt işadamı Şener Er'in babasının kaçııp, fidye istediği suçu ile tutuklandı. Kanat yakalandığı tarihte er olarak askerliğini yapıyordu. 26 Eylül'de ifade veren Kanat, Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım'm adını verdi.
26 Eylül 1994: Selim Edes teslim oldu ve adam öldürmeye azmettirmek suçundan tutuklandı.
30 Eylül 1994: Hastanede tedavi görmekte olan Engin Civan, mali polis tarafından gözaltına alındı. Susurluk Labirenti . 27

4 Ekim 1994: Azerbaycan'da Başbakan Suret Hüseyinov ve OMON (Siyasi Polis) Birliklerinin lideri Ruşen Cevadov, Devlet Başkanı Aliyev'i devirmek için bir darbe girişiminde bulundular. Cevadov ile anlaşılan Aliyev darbeyi bastırdı ve Hüseyinov Bakü'den kaçtı.

12 Ekim 1994: Eski Cumhurbaşkanı Turgut Özal'm eşi Semra Özal, Şişli Cumhuriyet Başsavcılığında Civan davası ile ilgili tanık olarak ifade verdi.

22 Ekim 1994: Diyarbakır Lice'de Tuğgeneral Bahtiyar Aydın öldürüldü. Resmi açıklamalara göre saldırı PKK tarafından yapılmıştı.

I Kasım 1994: Civan Davasının ilk duruşmasında tanık olarak dinlenen Uğur Çakıcı Selim Edes'in araçlarının Ö-zal ailesi olduğuna iddia etti.

4 Kasım 1994: Dündar Kılıç'm kızı Uğur Çakıcı, Alaattin Çakıcı'dan boşandı.

II Kasım 1994: Avukat Medet Serhat öldürüldü. Olayın tanığı olan eşi, katil zanlısı olan Tefik Ağansoy'u teşhis etti.

3 Aralık 1994: Özgür Ülke gazetesinin Kum-kapı'daki merkezi, Cağaloğlu ve Ankara büroları aynı anda yapılan saldırı ile havaya uçuruldu. Savcılıkça yapılan araştırmada İstanbul'daki patlamada kullanılan araçlardan birinin, Ankara'da polis tarafından gözaltına alınan ancak arabası geri verilmeyen bir kişiye ait olduğu tespit edildi.

4 Aralık 1994: Ahmet Özal'm sahibi olduğu Kanal 6 televizyonu ve Mehmet Ali Ilıcak'ın sahibi olduğu Akşam gazetesi Dündar Kılıç ile Alaattin Çakıcı'nın yaptığı iddia edilen bir telefon görüşme yayınladılar. Konuşmada Dündar Kılıç, Kızı Uğur Çakıcı'nın şarkıcı Seda Sayan ve İstanbul Emniyet müdür yardımcısı Mehmet Çağlar ile ilişki kurduğunu söylüyor ve Alaattin Çakıcı'da Uğur Çakıcı'yı kendisinin öldürmesi gerektiğini bunu da yapacağını söylüyordu. Uğur Çakıcı ve Dündar Kılıç kasedin sahte olduğunu iddia etti.

12 Aralık 1994: Korkut Eken, Abdullah Çatlı ve Ayhan Çarkın Azerbaycan'a gitti. Kısa bir süre sonra bu gruba Ruşen Cevadov'un davetlisi olarak Özel Harekat Daire Başkan Vekili İbrahim Şahin'de katıldı. İddiaya göre dörtlü, Cevadov'un başında bulunduğu OMON birliklerini eğitti.

19 Aralık 1994: Ömer Lütfü Topal'm eski tetikçisi Bülent Fırat, Vatan Caddesindeki bir otoparkta öldürüldü. Fi-

28

HAKANTURK

rat'm otoparka el koyduğu ve Akgün Oteli Kumarhanesini harca bağlamaya kalkıştığı için Topal ile arası açılmıştı.

29 Aralık 1994: Ankara 2 Nolu DGM yargıcı Kd. Binbaşı Ülkü Coşkun, Emniyet'in telefon santrallerine dinleme için cihaz yerleştirmesine izin verdi.

10 Ocak 1995: Emniyet Genel Müdürü Mehmet Açar, DGM Başsavcılığına başvurarak, GSM hatlarının dinlenmesi için PTT ve özel şirket hatlarına özel bir sistemin bağlanması için gerekli yasal iznin verilmesini istedi.

12 Ocak 1995: Ankara 2 Nolu DGM yargıcı Kd. Binbaşı Ülkü Coşkun, Emniyet'in telefon santrallerine dinleme için cihaz yerleştirmesine tekrar izin verdi.

15 Ocak 1995: İran asıllı Asker Simtko ve Lazem Es-maili isimli uyuşturucu kaçakçıları Polat Rönesans Otelindeki Emperyal Casino'ya girerken kaçırdılar.

20 Ocak 1995: Alaattin Çakıcı'nın eski eşi ve Dündar Kılıç'ın kızı Uğur Kılıç, Bursa Uludağ'da öldürüldü. Çakıcı eski karısını namusunu temizlemek için öldürttüğünü açıkladı. Uğur Kılıç'm Amcası İbrahim Kılıç, olaydan sorumlu olanların cezalandırılacağını söyledi.

28 Ocak 1995: Asker Simtko ve Lazem Esmaili'nin cesedi Silivri yakınlarında bulundu. Jandarma Kayıtlarına göre Simtko ve Esmaili PKK tarafından Kürt işadamları listesini hazırladıkları için öldürmüşlerdi.

Şubat 1995: Mehmet Özbay, Chicago Başkonsolosluğuna başvurarak eskisini kaybettiği için yeni bir pasaport ve nüfus cüzdanı aldı.

5 Şubat 1995: Uğur Kihç'i Uludağ'a götüren uçağın pilotları esrarengiz bir kazada öldüler.

27 Şubat 1995: Abdullah Çatlı, Mehmet Özbay adına düzenlenmiş sahte pasaportla Trabzon havaalanından çıkış yaptı. Çatlı'nın Azerbaycan'a gittiği iddia edildi.

2 Mart 1995: MİT'e çalışan Tarık Ümit, İstanbul'da kaçırıldı.

6 Mart 1995: Tarık Ümit'in 34 ZU 478 sahte plakalı Kırmızı Chavrolet Camaro marka arabası İstanbul Silivri yakınlarında Jandarma Bölgesinde terkedilmiş olarak bulundu.

10 Mart 1995: Ailesi Tarık Ümit'in kaçırılması olayında devletin konuyu derinlemesine araştırmadığı iddia etti ve Ümit'in yerini bildirecek olanlara 500 milyon ödül vaadetti.

Susurluk Labirenti

29

12 Mart 1995: İstanbul'da Gazi Mahallesinde dört kahve otomatik silahlar ile tarandı. Alevi kökenli iki kişinin ölmesi üzerine çıkan olaylarda polis ve halk birbirleri üzerine ateş etti. İki gün süren çatışmalarda 21 kişi öldü. Gerginlik askeri birliklerin müdahalesi ile yatıştırıldı.

13 Mart 1995: Tansu Çiller, 'Terör Örgütlerinin Finans Kaynağının Kurutulması için Alıncak Tedbirler Genelgesi'ni yayınladı.

15 Mart 1995: Azerbaycan Devlet Başkanı Haydar Ali-yev'e ikinci defa darbe girişiminde bulunuldu. Azerbaycan Meclis Özelleştirme Komisyonu üyesi ve TİKA personeli Ferman Demirkol'un ve Türkiye Cumhuriyetlerinden sorumlu Devlet Bakanı Ayvaz Gökdemir'in adının da karıştığı darbe girişimi Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in, haber vermesi üzerine önledi. OMON Birliklerinin Başkanı Ruşen Cevadov, teslim olduğu halde Aliyev'e bağlı birlikler tarafından öldürüldü. Aliyev, Azeri televizyonunda olayda Türkiye'nin sorumluluğu olduğunu söyledi. Ferman Demirkol, Demirel'in ricası ile özel bir uçakla Türkiye'ye getirildi. Uçakta Demirkol dışında Çatlı ve birkaç arkadaşının olduğu iddia edildi.

21 Mart 1995: Meydan Gazetesinde yayınlanan bir haberde Tarık Ümit'in hayatta olduğu ve liderliğini Abdullah Çatlı'nın yaptığı ülkücü mafya tarafından kaçırıldığı iddia edildi.

4 Nisan 1995: BOTAŞ'm Ceyhan Bölge Müdürlüğünde bulunan petrol çamurunun tahliyesi için açtığı ihaleyi Güven Sazak ve Ahmet Baydar'm ortak oldukları Baysa isimli şirket kazandı.

30 Mayıs 1995: Çakıcı'nın adamlarından Recep Çiçek, Cankurtaran Holding başkanı Emin Cankurtaran'ı yaraladı.

30 Ağustos 1995: Engin Civan'm vurulması olayına adı karışan Nurullah Tefik Ağansoy, Almanya'da yakalandı.

Eylül 1995: Abdullah Çatlı, Güven Sazak'm Baysa şirketindeki hisselerini satın aldı ve Mehmet Özbay kimliği ile yönetim kuruluna girdi.

3 Eylül 1995: Özel Harekat Daire Bşk. Vekili İbrahim Şahin, Abdullah Çatlı ve bir grup özel timci Ayhan Akça ve Ziya Bandırmalıoğlu'nun oğullarının sünnet düğününde bir araya geldiler ve aynı pistte göbek attılar.

30

HAKANTÜRK

27 Eylül 1995: Özer Uçuran Çillerin de bir dönem kure-liğini yapan Mehmet Urhan, uğradığı bir bombalı saldırı sonucu öldü. Saldırıda ayrıca Matild Manukyan yaralandı. Ur-han, Çiller aleyhine İstanbul Bankası soruşturmasında ifade veren tek tanıktı. Olay polis kayıtlarına, İGDAŞ'ın aksini ispat etmesine rağmen, doğal gaz patlaması olarak geçirildi.

28 Kasım 1995: Musevi asıllı tefeci Nesim Malki, iş görüşmesi için gittiği Bursâ'da öldürüldü. Malki'nin borç kayıtlarını içeren defter kayboldu.

1 Aralık 1995: Borsacı Yener Kaya İstanbul'da arabasının içinde yakılarak öldürüldü. D Y P Milletvekili adayı Ka-ya'nın evrak çantası arabada bulunamadı.

25 Ocak 1996: Adalet Bakanlığı tarafından yanlışlıkla tahliye edildiği için aranan Haluk Kırıcı, İstanbul'da yakalandı.

1 Şubat 1996: Haluk Kırıcı, gözaltında bulunduğu İstanbul Emniyet Müdürlüğü infaz Nöbetçi Amirliğinden firar etti. İddialara göre Kırıcı'nın firarında Emniyet Amiri Sedat Demir'in yardımı olmuştu.

9 Şubat 1996: MİT, Ankara Emniyetinden Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım için Metin Atmaca Sahte kimliği ile pasaport aldı.

12 Mart 1996: Afyon Valisi Ahmet Özyurt'un kızı ve Baku Regency Oteli kumarhane müdürü damadı Bakü'deki evlerinde ölü olarak bulundular.

3 Nisan 1996: Engin Civan, tahliye edildikten sonar, para cezasının ilk taksidi olan 6,25 milyar lirayı ödedi ve yurtdışına kaçtı.

12 Nisan 1996: Korkut Eken, tekrar BOTAŞ'da görevlendirildi.

26 Nisan 1996: Abdullah Çatlı, Kıbrıs Emperyal Jasmi-ne Court Otel'de 424 numaralı odaya yerleşti. Aynı tarihte otel sahibi Ömer Lütfü Topal'da oteldeydi. Çatlı, otelden 1 Mayıs tarihinde ayrıldı.

28 Nisan 1996: Kumarhaneler Kralı Ömer Lütfü Topal'-ın ortağı Hikmet Babataş, Bodrum Gümbette öldürüldü.

6 Mayıs 1996: Şam'da PKK lideri Abdullah Öcalan'a yönelik bir bombalı saldırı düzenlendi. Öcalan saldırıdan yara almadan kurtuldu.

Susurluk Labirenti __^ 31

24 Mayıs 1996: Yaprak TV sahibi Mehmet Ali Yaprak Gaziantep'de polis oldukları söylenen kişilerce ikinci kez kaçırıldı ve 6 gün boyunca rehin tutuldu...

11 Haziran 1996: Söylemez Kardeşler Çetesi ortaya çıkartıldı. Çetenin beyni olduğu iddia edilen Mehmet Sena söylemez, D Y P milletvekili Mehmet Açar'ı kardeşini öldürtmek ve Adalet Bakanı olduğu dönemde de kendisinin öldürmeye çalışmak ile suçladı. Söylemezler ile ilişki içinde olduğu söylenen 2 Emniyet Müdürü, 1 Emniyet amiri, 1 Baş-komser, 2 Komser Yardımcısı, 1 Üstteğmen, 1 emekli Üst-teğmen, 5 Astsubay, 1 emekli Astsubay yüzünden Üniformalı Çete olarak da adlandırılan Söylemez Kardeşler çetesi hakkında Ankara 1 nolu DGM'de dava açıldı. Basma konuşan TBMM Faili Meçhul Siyasi Cinayetler Araştırma Komisyonu başkanı Avundukoğlu, "devlet içine çöreklenmiş başka çeteler de var" dedi.

29 Haziran 1996: Refah Partisi Genel Başkam Necmettin Erbakan ve Doğru Yol Partisi Genel Başkanı Tansu Çiller, Refah -Yol koalisyon hükümetini kurdular.

4 Temmuz 1996: İşçi Partisi lideri Doğu Perinçek yaptığı basın toplantısında Çiller ailesinin, Jandarma Yüzbaşı Hüseyin Pepek al aracılığı ile mafya ile birlikte gladio benzeri örgütlenme kurduklarını iddia etti.

7 Temmuz 1996: İşçi Partisi lideri Doğu Perinçek yaptığı basın toplantısında Özer Çiller'in silah kaçakçısı Hüseyin Duman ile birlikte çalıştığını iddia etti.

11 Temmuz 1996: Kocaeli Çetesi olarak da bilinen örgütün lideri Hadi Özcan, Rize'de yakalandı ve ilk ifadesinde Abdullah Çatlı ile birlikte BOTAŞ ihalesine girdiklerini anlattı. Özcan ve Çatlı, iddialara göre Ceyhan'dan Boru hattından çalınan ham petrol ile Baysa tarafından satın alınan petrol çamuru karıştırıyor ve dünya piyasasına sürüyordu.

28 Temmuz 1996: Kumarhaneler Kralı olarak da tanınan Ömer Lütfü Topal İstanbul Sarıyer, Tazeceviz sokağındaki evinin önünde çapraz ateş ile öldürüldü. Daha sonra yapılan incelemede Çath'nm, cinayetin işlendiği saatlerde birçok kere Ercan Aksoy, Oğuz Yorulmaz ve Ayhan Çarkın isimli Özel Tim mensubu polislerle ve iş ortağı Ali Fevzi Bir ile telefon görüşmesi yaptığı ortaya çıktı.

32 HAKANTÜRK

6 Ağustos 1996: Özel Tim'de görevli polisler Ercan Ak-soy, Oğuz Yorulmaz, Ayhan çarkın Ankara Emniyeti Koruma Müdürlüğünde görevlendirildiler.

7 Ağustos 1996: Şanlıurfa milletvekili sedat Edip Bu-cak'm istemi ile Ercan Aksoy, Oğuz Yorulmaz, Ayhan Çarkın Bucak'ın yakın koruması olarak atandılar.

8 Ağustos 1996: Diyarbakır, İçel ve Hakkari'de faaliyet gösteren 3'ü polis, 7 kişilik bir çete silahları ile birlikte yakalandı.

25 Ağustos 1996: MİT İstanbul Bölge Başkanlığı İstanbul Emniyet Müdürü Kemal Yazıcıoğlu'na yolladığı tek sayfalık bilgi notunda: "Topal cinayetinin failleri, Özel Timciler Ercan Ersoy, Oğuz Yorulmaz, Ayhan Çarkın ile Topal'in ortakları Sami Hoştan ve Ali Fevzi Bir'dir" dedi. Bilgi notu polis kayıtlarına kimliği bilinmeyen bir telefon ihbarı olarak geçirildi.

27 Ağustos 1996: Üç Özel Tim polisi, Ercan Ersoy, Oğuz Yorulmaz ve Ayhan Carlan, İstanbul Emniyet müdürlüğünde sorguya alındılar. Özel timciler daha sonra "bize istediklerini söylememiz için işkence yapıldı" dediler.

28 Ağustos 1996: '80 öncesinde bavul cinayetleri diye de bilinen 13 cinayete de adı karışan ülkücü Nurullah Tefvik Ağansoy'un karısı olaydan İstanbul Emniyet Müdür Yardımcısı Hüseyin Kocadağ'ı sorumlu tuttu. Ağansoy'un yerini Çakıcı'ya haber verenin o gün Cafede bulunan Selçuk Ural olduğu iddia edildi.

29 Ağustos 1996: Emniyet Özel Harekat Daire Başkan-vekili İbrahim Şahin, İçişleri Bakanı Mehmet Ağar'ın talimatı ile üç özel timci polisi Ankara'ya götürdü ve serbest bırakıldılar.

16 Eylül 1996: Oral Çelik, Türkiye'ye iade edildi. Çelik, Türkiye'de iki davadan dolayı hakim karşısına çıkartılacak: Malatya'da Öğretmen Nevzat Yıldırım'ın öldürülmesi ve Abdi İpekçi Cinayeti.

21 Eylül 1996: İşçi Partisi lideri Doğu Perinçek açıkladığı ikinci MİT Raporunda Çiller Özel örgütü isimli bir örgütten bahsetti. Perinçek bu örgütün liderlerinden Abdullah Çatlı'nın Mehmet Özbay sahte kimliği ile yeşil pasaport taşıdığını açıkladı.

19 Ekim 1996: Sakarya'da 5 kişilik bir çetenin 3 üyesi silahları ile birlikte ele geçirildi.

Susurluk Labirenti

33

1 Kasım 1996: Sedat Bucak, Abdullah Çatlı, Hüseyin Kocadağ, Gonca Us ve Bucak'ın korumaları iki Mercedes ile * geldikleri Kuşadası Onura Otel'e yerleştiler. İki oda tutan <i grup, akşam yemeğinden sonra öldürülen Ömer Lütfü To-pal'a ait kumarhanede oyun oynadılar ve 3 kasım günü saat 14.00'de otelden ayrıldılar. Otelin faturasını Ali Oto isimli mütahit ödedi.

Susurluk Kazası:

3 Kasım 1996: Balıkesir'in Susurluk ilçesine 7 kilometre uzaklıkta, Uçakyolu mevkiinde, saat 19:30'da meydana gelen trafik kazasında İstanbul Polis Okulu Müdürü Hüseyin Kocadağ, Mehmet Özbay sahte kimlikli Abdullah Çatlı ve Melahat Özbay sahte kimlikli Gonca US ölürken; DYP Şanlıurfa Milletvekili ve Bucak aşiteri lideri Sedat Edip Bucak yaralandı.

4 Kasım 1996: 06 AC 600 plakalı Mercedes'de yapılan incelemede araç içinde bulunanların tam listesi şöyle:

1 adet 9 mm çaplı Beratta tabanca (Hüseyin Kocadağ a-dma ruhsatlı),

1 adet 9 mm çaplı baretta tabanca (Mehmet Özbay adına ruhsatlı),

1 adet 9 mm çaplı Sig Sauer tabanca (Sedat Bucak adına ruhsatlı),

1 adet 9 mm çaplı Saddam (Tang) marka tabanca (ruhsatsız),

1 adet 22 kalibrelik Bertta tabanca (ruhsatsız),

2 adet 22 kalibre tabancaya göre susturucu,

2 adet 9 mm çaplı MP-5 otomatik tabanca (ruhsatsız),

13 adet 7,62 mm çapında BKS (biksi) mermisi,

100 adet 5, 56 mm çapında M16 mermisi (Emniyet Genel Müdürlüğü - Ankara yazılı, 20'şerlik, 5 sarı kutu içinde),

1 adet cep telefonu (Baysa Şirketi çalışanlarından Ali Alptekin adına kayıtlı ve Abdullah Çatlı tarafından kullanılan)

1 adet cep telefonu (Bucak'ın şoförü Osman Tosun adına Kayıtlı ve Bucak tarafından kullanılan)

1 adet cep telefonu (Hüseyin Kocadağ adına kayıtlı ve kendisi tarafından kullanılan)

35 adet fotoğraf (1996 yılı Temmuz - Ağustos aylarında Siverek'de Bucak'a ait ikametgahta çekildiği belirtilen Ab-

34

HAKANTÜRK

dullah Çatlı, Sami Hoştan ve Ercan Ersoy'un samimi pozları)

Mehmet Özbay adına düzenlenmiş nüfus kağıdı (Abdullah Çatlı'nın üzerinde),

Mehmet Özbay adına düzenlenmiş sürücü belgesi (Abdullah Çatlı'nın üzerinde),

Mehmet Özbay adına düzenlenmiş ticaret odası üyelik kartı (Abdullah Çatlı'nın üzerinde),

Mehmet Özbay adına düzenlenmiş çok sayıda kredi kartı (Abdullah Çatlı'nın üzerinde),

Mehmet Özbay adına düzenlenmiş silah taşıma ruhsatı (Abdullah Çatlı'nın üzerinde),

Mehmet Özbay adına düzenlenmiş ve Mehmet Ağar imzalı Emniyet Uzmanı olduğunu gösteri belge (Abdullah Çatlı'nın Üzerinde),

5 Kasım 1996: Abdullah Çatlı'nın Türk Bayrağına sarılı cenazesi, Nevşehir'de toprağa verildi. Aralarında İnterpol'-ün kırmızı bültenle aradığı Haluk Kırıcı ve BBP Lideri Muhsin Yazıcıoğlu'nun da bulunduğu çok sayıda ülkücünün katıldığı cenaze töreninde dağıtılan bildiride "Yıllar var ki ülkemiz örtülü bir savaş içinde. Çatlı bu savaşta yan tuttu. Yan tutmakla kalmadı, risk aldı, bedel verdi. Kılıç gibi savaştı, onurlu bir ömür sürdü. Hakka yürüdü." Deniliyordu.

6 Kasım 1996: İçişleri Bakanı ve DYP Elazığ Milletvekili Mehmet Açar kendisine yöneltilen suçlamalara karşılık "Ödülüm bu mu olacaktı?" dedi.

8 Kasım 1996: Mehmet Açar, kızının sağlık sorunlarını sebep göstererek görevinden istifa etti. İçişleri Bakanlığına DYP İstanbul Milletvekili Meral Akşener getirildi,

11 Kasım 1996: Susurluk Cumhuriyet Savcısı İsmail Kan taş, Susurluk Kazasını çete teşekkülü olarak değerlendirdi ve dosyayı İstanbul DGM'ye gönderme kararı aldı. ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz, Kanal D Televizyonunda katıldığı ARENA'da Ömer Lütfü Topal'ın rant kavgası yüzünden öldürüldüğünü iddia etti.

12 Kasım 1996: Siyasi partilerin, Devlet - Mafya - Polis ilişkilerin ve Susurluk kazasından sonra ortaya atılan iddiaların araştırılması için verdikleri Meclis Araştırma Komisyonu açılması yönündeki önerge TBMM Genel Kurulunda oy birliği ile kabul edildi. Anavatan Partisi Genel Başkanı

Susurluk Labirenti 35

Mesut Yılmaz, kumarhaneler kralı Ömer Lütfü Topal'm öldürülmesi ile ilgili belge ve bilgileri aktarmak için Çankaya Köşküne çıktı.

13 Kasım 1996: Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Başbakan Necmettin Erbakan'a yazdığı mektupta Yılmaz'ın aktardığı bilgilerden bahsetti.

14 Kasım 1996: Mehmet Açar, Abdullah Çatlı'yı tanıdığı iddiasını reddetti.

15 Kasım 1996: Sedat Bucak tedavi edildiği İ.Ü. Tıp Fakültesi Hastanesinden gece saat 03:00 sıralarında taburcu edildi.

20 Kasım 1996: İstanbul D G M Savcısı Ahmet Gürses, Bucak'ın resmi korumaları Ayhan Çarkın, Oğuz Yorulmaz, Mustafa Altınok, Enver Ulu ve Ercan Ersoy'un ifadelerini aldı.

21 Kasım 1996: Bucak, olay günü kaza yerine ilk gelenlerden biri olan Gözcü Gazetesi muhabirlerinden Mehmet Şehirlioğlu'na verdiği demeçte, arabada bulunan silahların kendisine ve adamlarına ait olduğunu söyledi.

22 Kasım 1996: HBB Televizyonunda kendisiyle canlı olarak yapılan röportajda Kocadağ'm Çatlı'yı gerçek kimliği ile tanımadığını belirtti ve hakkındaki iddialara karşılık "bana yargısız infaz yapılmak isteniyor" diyen Bucak hafıza kaybı nedeni ile kontrolsüz konuştuğunu söyledi ve "arabada ruhsatlılar dışında silah yoktu" dedi.

23 Kasım 1996: Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım, MİT tarafından sağlanan ve Mahmut Atmaca adına düzenlenmiş pasaport ile yurt dışına çıktı.

24 Kasım 1996: ANAP lideri Mesut Yılmaz Almanya gezisi sonrasında program dışı olarak Macaristan'a gitti. Budapeşte Hilton otelinde kalan Yılmaz, lobide kimliği daha sonra tesbit edilen Veysel Özerdem'in saldırısına uğradı ve burnu kırıldı.

26 Kasım 1996: 9 milletvekilinden oluşan TBMM Susurluk Araştırma Komisyonu çalışmalarına başladı.

DYP Genel Başkanı Tansu Uçuran Çiller, meclis grubunda "Bir ülke uğruna, bir millet uğruna, devlet uğruna kurşun atan da, kurşun yiyen de bizim için saygıyla anılır, onlar şerefli dirler..." dedi.

27 Kasım 1996: Budapeşte'de Yılmaz'a saldıran kişinin Veysel Özerdem adlı bir ülkücü olduğu ortaya çıktı. Özer-

36

HAKANTURK

dem Yılmaz'ı, Çatlı aleyhine söylediği sözlerden dolayı yum-rukladığımı açıkladı.

28 Kasım 1996: Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım, MİT tarafından sağlanan ve Mahmut Atmaca adına düzenlenmiş pasaport ile yurda döndü.

4 Aralık 1996: Kamyon şoförü Hüseyin Gökçe'nin yargılanmasına Susurluk'ta başlandı. Gökçe'nin tahliye talebi, mahkeme tarafından reddedildi.

4 Aralık 1996: MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş, Susurluk'ta bir araya gelenlerin beraberliğinde yadırganacak bir şey olmadığını belirtip, "devletin kendi menfaatleri içinde gizli servislerin çalışmaları da var. Bu üç kişi belki onun için bir araya gelmiştir." Dedi.

5 Aralık 1996: İçişleri Bakanı Meral Akşener, İstanbul Emniyet Müdürü Kemal Yazıcıoğlu, Özel Harekat Daire Başkan Vekili İbrahim Şahin, İstanbul Emniyet Müdür Yardımcısı Bilgi Ünal ile Topal cinayetine adı karışan ve Bu-cak'm korumalığını da yapan Özel Harekat Tim Memurları Ercan Aksoy, Adnan Çarkın ve Oğuz Yorulmaz görevlerinden alındılar. Jandarma Kriminal Dairesi, Abdullah Çatlı'nın üzerinde çıkan Emniyet Uzmanı belgesinin sahte, ancak belgedeki Mehmet Açar imzasının gerçek olduğunu açıkladı.

8 Aralık 1996: İçişleri eski Bakanı ve DYP Elazığ Millet*-vekili Mehmet Açar, "Abdullah Çatlı'nın Emniyet Genel Müdürlüğünde uzman olarak çalıştığı ve kendisine yardımcı olunması ricasını" içeren belgedeki imzanın sahte olduğunu iddia etti. Açar'm dokunulmazlığına ilişkin olarak Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının hazırladığı fezleke Adalet Bakanlığına gönderildi. Adalet Bakanı Şevket Kazan, fezlekenin Ceza İşleri Genel Müdürlüğünce incelendiğini bildirdi.

13 Aralık 1996: Adalet Bakanlığı, DYP Milletvekili A-çar'm dokunulmazlığının kaldırılması talebi ile gönderilen fezlekeyi, "dosyada eksiklikler bulunduğu" gerekçesi ile iade etti.

14 Aralık 1996: İstanbul Emniyet Müdürlüğü Topal'm öldürülmesinde kullanılan Kalashnikov tüfeklerin şarjörlerini bir birine başlamakta kullanılan koli bantlarında bulunan parmak izlerinden birinin Şahin Ekli sahte kimliğini kullanan Abdullah Çatlı'ya ait olduğunu açıkladı.

Susurluk Labirenti

37

16 Aralık 1996: Açar'm dokunulmazlığının kaldırılması için fezleke hazırlayan Ankara Cumhuriyet Savcısı Nihat Artıran, fezlekenin yeniden hazırlanması görevinin başsavcıya verilmesine tepki göstererek soruşturmayı yürütme görevinden çekildi. Dilek Örnek, İstanbul Atatürk Havalimanına içinde 25 milyar lira değerinde Alman Markı bulunan bir çantayı sokarken yakalandı.(üçyüzelli bin mark)

18 Aralık 1996: İçişleri Bakanı Meral Akşener, "Yazıcı-oğlu bana değil ANAP lideri Yılmaz'a bilgi verdi ve Çatlı'nın parmak izini beş buçuk ay sakladı. Soruşturma biterse kendisini Rize'ye vali yapacağım böylece ona yakınlığı tes-cillenir" dedi.

20 Aralık 1996: Bakanlar Kurulu kumarhanelerin kapanmasına kararlaştırdı. Türkiye'deki kumarhanelerde toplam 20 bin kişi istihdam ediliyor ve 164 trilyon vergi ödeniyordu. Emniyet'in İsrail'den aldığı 16 UZİ ve 25 adet Jeri-co marka silahın kayıtlarda mevcut olmadığı anlaşıldı.

22 Aralık 1996: Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, TBMM'de temsil edilen siyasi parti liderlerini (Necmettin Erbakan, Tansu Uçuran Çiller, Mesut Yılmaz, Bülent Ecevit, Deniz Baykal, ve Muhsin Yazıcıoğlu) Susurluk'ta meydana gelen trafik kazası sonrasında ortaya atılan iddiaları görüşmek üzere Çankaya Köşkünde topladı.

23 Aralık 1996: Atatürk Havalimanında içinde 25 milyar lira değerinde dövizle Türkiye'ye giriş yaparken yakalanan Dilek Örnek ile İran uyruklu bir kişi çıkarıldıkları DGM'de tutuklanırken; Özel Hareket Daire Başkan Vekili İbrahim Şahin'in yakın koruması ve şoförü Ayhan Akça serbest bırakıldı.

24 Aralık 1996: Mesut Yılmaz TBMM Susurluk Araştırma Komisyonu'na 4 saat süreyle bilgi verdi.

26 Aralık 1996: TBMM Susurluk Araştırma Komisyonu 3 saat süreyle MİT görevlisi Mehmet Eymür'ü dinledi. İçişleri Bakanı Meral Akşener, haklarında muhtelif gıyabi tutuklama kararları bulunan suç faillerine yardım ve yataklık yapmak iddialarıyla haklarında soruşturma yürütülen 7 emniyet mensubunu görevden aldı.

27 Aralık 1996: İstanbul Valisi Rıdvan Yenişen ve İstanbul Emniyet eski Müdürü Kemal Yazıcıoğlu, TBMM Susurluk Araştırma Komisyonu'na bilgi verdiler. Adalet Ba-

38

HAKANTURK

kanlığı Teftiş Kurulu Ankara Cumhuriyet Savcısı Nihat Artıran hakkında inceleme başlattı.

30 Aralık 1996: Meral Akşener tarafından açığa alınan İstanbul Emniyet Müdürü Kemal Yazıcıoğlu'nun yerine Ankara Emniyet Müdürü Ramazan Er'in "geçici görevle" atandığını bildirdi.

8 Ocak 1997: TBMM Susurluk Araştırma Komisyonunda bilgi veren Korkut Eken, "Devlet ülkücü ile de, solcu ile de işbirliği yapar" dedi. TBMM Susurluk Araştırma Komisyonu, İbrahim Şahin'i dinledi.

10 Ocak 1997: Başbakanlık Teftiş Kurulu tarafından hazırlanan rapor, Erbakan'a sunuldu. Teftiş Kurulu Başkanı Oduncu hazırlanan raporda aralarında Ağar ve Bucak'ın bulunduğu 35 kişi için suç duyurusunda bulunulmasını istedi. İstanbul 4 Nolu Ağır Ceza Mahkemesinde yapılan duruşmada, sürpriz tanık Abdullah Yavuz, İpekçi cinayetinde rol aldığı için yargılanan Oral Çelik'i teşhis edemedi. Çelik bu davadan tahliye edildi ancak Malatyada bir öğretmenin öldürülmesi ile ilgili davadan yargılandığı için serbest bırakılmadı.

11 Ocak 1997: Adalet Bakam Kazan Başbakanlık Teftiş Kurulunun raporunda devlet içinde çete tespit edilmediğini açıkladı. İstanbul eski Emniyet Genel Müdürü Necdet Men-zir açıklamalarda bulundu.

13 Ocak 1997: Adalet Bakanı Kazan raporda çete yok şeklindeki sözlerinden vazgeçti. İstanbul DGM, Ayhan Çarkın, Ercan Ersoy ve Oğuz Yorulmaz'ı tutuklayarak cezaevine yolladı. Abdullah Çatlı'nın evi kazadan 70 gün sonra polis tarafından arandı.

16 Ocak 1997: İçişleri Eski Bakanı Ağar, TBMM Susurluk Araştırma Komisyonu'nda P K K ile mücadele için finans kaynaklarının kurutulması kararının MGK'da alındığını ve Çatlı'yı Mehmet Özbay olarak tanıdığını söyledi.

17 Ocak 1997: Susurluk kazasında ölen Abdullah Çatlı'nın telefonları İstanbul D G M tarafından incelemeye alındı.

20 Ocak 1997: Frankfurt Ağır Ceza Mahkemesi, Türk hükümetinden bir bayan bakanın eroin kaçakçılığı ile ilişki içinde olduğunu açıkladı.

22 Ocak 1997: DYP Şanlıurfa Milletvekili Sedat Bucak ve Abdullah Çatlı'nın eşi Meral Çatlı TBMM Susurluk Araştırma Komisyonu'nda ifade verdi.

Susurluk Labirenti

39

23 Ocak 1997: Gazetelerde Özel Timci-Bucak-Çatlı ilişkilerini belgeleyen fotoğraflar yayınlandı. Oral Çelik, yargılanmakta olduğu üçüncü davadan da beraat etti serbest bırakıldı.

28 Ocak 1997: Özel Timci Ziya Bandırmalıoğlu, İstanbul DGM önünde tutuklanacağını anlayınca kaçtı. TBMM'de Telefon Dinlenmesi İddialarını Araştırma Komisyonu kuruldu.

30 Ocak 1997: TBMM Susurluk Araştırma Komisyonunda konuşan Oral Çelik "ASALA'yı biz çökerttik" dedi.

1 Şubat 1997: Tüm yurt genelinde "Sürekli Aydınlık İçin Bir Dakika Karanlık" Eylemleri başlatıldı.

5 Şubat 1997: Emniyet İstihbarat Daire Başkan Yardımcısı Hanefi Avcı TBMM Susurluk Araştırma Komisyonuna bilgi verdi.

6 Şubat 1997: Adli Tıp Kurumu, Çatlı'ya Mehmet Öz-bay, Yaşar Öz'e Eşref Çuğdar adıyla düzenlenen uzman emniyetçi belgeleri üzerindeki Mehmet Ağar imzalarının gerçek olduğunu açıkladı.

12 Şubat 1997: Aydınlık için Karanlık Eylemine RP'li-lerden gelen tepkiler kamuoyunda rahatsızlık yarattı.

21 Şubat 1997: Mehmet Ağar Elazığ'da coşkulu bir kalabalık tarafından karşılandı.

28 Şubat 1997: Aylık olağan toplantısını yapan Milli Güvenlik Kurulu, "Anayasa ve Cumhuriyet yasalarının uygulanmasından asla taviz verilmeyeceği, laikliğin sadece rejimin değil, demokrasinin de güvencesi olduğu" şeklinde karar aldı ve 18 maddelik bir önlemler listesi açıkladı. Bülent Orakoğlu, Ankara'da katıldığı bir toplantıda "Asker Türkiye'de artık darbe yapamaz, 167 bin polis ve 7 bin özel tim görevlisi var, Askerin polisi de yanma alması gerekir" dedi.

I Mart 1997: Dündar Kılıç, TBMM Susurluk Araştırma Komisyonu'na bilgi verdi.

5 Mart 1997: Aralarında İbrahim Şahin ve Korkut E-ken'in de bulunduğu 10 kişi hakkında İstanbul DGM'de 313. Madde kapsamına giren cürüm işlemek için silahlı çete 0-luşturmak iddiası ile dava açıldı.

II Mart 1997: Hakkında tutuklama kararı bulunan İbrahim Şahin teslim oldu.

40

HAKANTÜRK

12 Mart 1997: Tansu Çiller'in müşaviri Borsacı Adil Ongen, Çakıcı'nın adamları tarafından Türk Ticaret Bankası'nı Evcil'in almasına engel olduğu gerekçesi ile kurşunlandı. Ongen zırhlı aracı sayesinde kurtuldu.

1 Nisan 1997: Mehmet Eymür, TBMM Mumcu Cinayetini Araştırma Komisyonunda verdiği ifade "Eğer polis tarafından aranan suçlular, televizyonlara çıkıp konuşabiliyorsa polisten birileri onları himaye ediyor demektir" dedi. Emniyet Genel Müdürü Alaattin Yüksel, "görülen lüzum üzerine" Çankırı Valiliğine atandı. Emniyet Genel Müdürlüğü görevine vekaleten Hakkari Valisi Kemal Çevik getirildi. TBMM Telefon Dinleme Komisyonunda konuşan bir Telsim yetkilisi "Telefonları polis değil ama MİT dinliyor. İsteklerini kanuni değil diye geri çevirdiğimizde Telekom şebekemize el koydu." Dedi.

2 Nisan 1997: Mehmet Eymür, Hanefi Avcı hakkında 500 milyon liralık tazminat davası açtı. Eymür, dava dilekçesinde Avcı'nın resmi görevini kişisel menfaatleri için kullandığını iddia ediyordu.

7 Nisan 1997: Susurluk kazasından sonra ismi sık sık geçen Yaşar Öz teslim oldu.

10 Nisan 1997: Ankara 2 Nolu DGM, telefonların dinlenmesi için verdiği karan iptal etti.

30 Nisan 1997: Dünder Kılıç'ın oğlu Cenk Ali Kılıç, Alaattin Çakıcı'nın yakınlarından Ferit Metin Aslan'ı öldürdü.

1 Mayıs 1997: Alaattin Çakıcı Flaş TV'de 23. Saat isimli programda Türk Ticaret Bankası olayı ve Kanal 6'nın el değiştirmesi ile ilgili açıklamalar yaptı. Tansu ve Özer Çiller'in medya üzerinde kredi gücü ve silah tehditi ile bir baskı ortamı oluşturulduğunu söyleyen ve Tansu Çiller hakkında "namussuz" sözcüğünü kullanan Çakıcı, "Ya Yalı Çetesini yok edeceğim ya da yok olacağım" dedi.

2 Mayıs 1997: Flash TV'nin İstanbul'daki merkezi kimliği belirsiz kişilerce basıldı. Canlı yayın esnasında stüdyoya giren bir grup ortalığı dağıtıp çevreye ateş açtılar.

5 Mayıs 1997: İstanbul 4 Nolu DGM'de görülmekte olan dava ile ilgili olarak DGM Savcılığı dilek Örnek ve eniştesi Ercan Doğan'ın Hollanda ve Fransa'da da suç işlemek için örgüt oluşturmaktan arandıklarını belirtti.

12 Mayıs 1997: Sağlık ve Sosyal Hizmetler Emekçileri Sendikası (SES) Genel Eğitim Sekreteri M. Konuk Sağlık

Susurluk Labirenti

41

Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı Namık Erdoğan'ın Susurluk Çetesi tarafından öldürüldüğünü iddia etti. Konuk, Haluk Kırcı'nın sadece İstanbul'da 22 medikal şirketin ortağı olduğunu da açıkladı.

16 Mayıs 1997: TBMM Susurluk Araştırma Komisyonu hazırladığı raporu tamamladı.

27 Mayıs 1997: TBMM Susurluk Araştırma Komisyonu raporu görüşülmek üzere meclise sunuldu. Muhalefetin eleştirilerini yanıtlamak için söz alan İçişleri Bakanı Meral Akşener, Susurluk'dakiler hariç olmak kaydıyla, 11 Haziran 1996-3 Kasım 1996 tarihleri arasında 9 çetenin polis tarafından açığa çıkartıldığını ve bu çetelere dahil 136 kişinin çeşitli suçlardan dolayı yargılanmaya başlandığını, 36 kişinin 21 adedinin emniyet, 6 kişinin de silahlı kuvvetler personeli olduğunu açıkladı.

29 Mayıs 1997: Hanefi Avcı, Mehmet Eymür tarafından kendisi aleyhinde açılan dava hakkında mahkemeye yazdığı cevap dilekçesinde Eymür ile Yeşil'in ilişkilerini anlattı.

31 Mayıs 1997: MGK olağan toplantısında, Sarmusak olayını konuşuldu.

2 Haziran 1997: İstanbul DGM'de çete davasının ilk duruşması yapıldı.

19 Haziran 1997: İşçi Partisi lideri Doğu Perinçek, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına 30 yıldır CIA adına çalıştığı gerekçesi ile Tansu Çiller hakkında suç duyurusunda bulundu.

30 Haziran 1997: ANAP, DSP ve TDP koalisyonunun 0-luşturduğu 55. Hükümet Cumhurbaşkanının onayı sonrası göreve başladı.

7 Temmuz 1997: Hanefi Avcı, Show TV'de 32. Gün p-programma katıldı ve TSK'ya yönelik istihbarat faaliyetlerinde bulunduğu iddialarına yanıt verdi.

10 Temmuz 1997: Çiller'lerin yalı komşusu işadamı Mehmet Üstünkaya'ya Çakıcı'nın adamları tarafından silahlı saldırıda bulunuldu.

10 Temmuz 1997: TBMM Susurluk Kazası Araştırma Komisyonu üyeleri, Hanefi Avcı ile birlikte yemek yedi. Avcı, yemekte Gazi Mahallesi olaylarının Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım tarafından gerçekleştirilmiş olabileceğini iddia etti.

42

HAKANTÜRK

16 Temmuz 1997: Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkan vekili Bülent Orakoğlu, TSK'ya yönelik istihbarat faaliyetlerinde bulunduğu gerekçesiyle tutuklandı ve ifadesi alındı.

23 Temmuz 1997: Susurluk Davasında ikinci duruşması yapıldı.

26 Temmuz 1997: Meral Çatlı, eşinin öldürüldüğünü iddia etti.

1 Ağustos 1997: İş Bankası kredi borçlarına karşılık işadamı Erol Evcil'in zeytin işleme tesislerine el koydu.

8 Ağustos 1997. Başbakan Mesut Yılmaz, Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Kutlu Savaş'ı Susurluk Kazasını incelemesi ve bu konuda bir raporu hazırlaması için tam yetki ile görevlendirdi.

14 Ağustos 1997: Mehmet Açar ve Sedat Bucak'ın dokunulmazlıklarının kaldırılması ile ilgili olarak toplanan TBMM Anayasa ve Adalet Karma Komisyonu 21'e karşı 18 oyla dokunulmazlıkların kaldırılmasını engelledi. Komisyon toplantısına ANAP'lı üyelerden yalnızca Ekrem Pak-demirli katıldı ve çekimser oy kullandı. D Y P ve RP'li üyelerin tamamının katıldığı ve red oyu verdikleri toplantıya DSP'li üyeler Meclis Genel Kurulu yüzünden geç kaldılar.

12 Eylül 1997: İstanbul DGM'de görülen davanın kilit isimlerinden Şahin, Akça ve Bandırmalıoğlu, savcının talebi ile tutuksuz yargılanmak üzere tahliye edildi.

16 Eylül 1997: Çok geniş yetkilerle görevlendirilen Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkan Kutlu Savaş DGM'ye iki mektup hazırladı.

28 Ekim 1997: Topal Cinayeti davasında İstanbul Emniyet Müdürlüğü Teknik Büro Olay Yeri İnceleme ekibi tutanağında olay mahallinde birbirine koli bandı ile sarılmış şarjör bulunmadığı açıklandı.

14 Kasım 1997: Ahmet Özal 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal'm çete tarafından zehirlenmiş olabileceğini iddia etti.

24 Kasım 1997: Beyoğlu 1. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen Topal Cinayeti davasında Sanıklardan Oğuz Yorulmaz, Ayhan Çarkm ve Ercan Ersoy, Ali Fevzi Bir ve Sami Hoştan tutuksuz yargılanmak üzere kefaletle tahliye edildiler.

30 Kasım 1997: Başbakan Mesut Yılmaz, Kutlu savaş ile birlikte MİT Müsteşarı Sönmez Koksall ile görüştü.

Susurluk Labirenti

43

8 Aralık 1997: TBMM Hayali İhracat, Faili Meçhul Siyasi Cinayetler ve Susurluk araştırma Komisyonlarının Raportörü Hakim Akman Akyürek TEM otoyolunda geçirdiği trafik kazasında öldü.

11 Aralık 1997: TBMM'de yapılan oylama ile Mehmet Açar ve Sedat Edip Bucak'ın dokunulmazlıkları kaldırıldı.

14 Ocak 1998: Dokunulmazlığı kaldırılan Mehmet Açar İstanbul DGM savcılığına sanık sıfatı ile ifade verdi.

19 Ocak 1998: Dokunulmazlığı kaldırılan Sedat Bucak İstanbul DGM Savcılığına Sanık sıfatı ile ifade verdi.

22 Ocak 1998. Başbakan Mesut Yılmaz Kutlu savaş'ın hazırladığı raporu katıldığı bir televizyon programında kamuoyuna açıkladı.

31 Ocak 1998: Susurluk davalarının kilit isimlerinden Sami Hoştan (Arnavut Sami) teslim oldu.

11 Şubat 1998: Tüm Türkiye genelindeki kumarhaneler kapatıldı.

20 Şubat 1998: İstanbul DGM, 5 aydır elinde tuttuğu Hanefi Avcı dosyasını yürürlüğe koydu. MİT telefonlarını deşifre etmek suçundan dolayı Hanefi Avcı tutuklandı ve 10 gün boyunca Beypazarı Cezaevinde tutuldu.

6 Mart 1998: TBMM Karma Komisyonu, Mehmet A-ğar'm dokunulmazlığını uyuşturucu kaçakçısı Yaşar Öz'ü serbest bıraktığı gerekçesi ile açılan dava dosyası nedeniyle ikinci kez kaldırdı.

23 Mart 1998: Sami Hoştan Çete davasından tahliye oldu. Böylece davada tutuldu sanık kalmadı.

3 Mayıs 1998: Mehmet Açar, ilk kez sanık sıfatıyla hakim karşısına çıktı. Ancak yapılan itiraz üzerine DGM dosyasını Yargıtay'a yolladı. Sedat Edip Bucak'da sanık sıfatı ile hakim karşısına çıktı ve dosyası ana dosya ile birleştirildi.

7 Mayıs 1998: Tansu Çiller ve eşi Özer Çiller, TBMM Soruşturma Komisyonu'na eksik bilgi ve tahrif edilmiş belgeler sundukları için Ankara 7. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 6 ay hapis cezasına çarptırıldı.

12 Mayıs 1998: İnsan Hakları Derneği Başkan Akın Birdal Ankara'da iki kişinin silahlı saldırısına uğradı. Saldırıcı Yeşil'in ekibinden uzman çavuş Cengiz Ersever'in organize ettiği öğrenildi.

44 HAKANTURK

22 Mayıs 1998: Akın Birdal suikastinin tetikçileri ve Cengiz Ersever yakalandılar ve Ankara DGM'nin kararı ile tutuklandılar.

9 Temmuz 1998: Yargıtay 8. Ceza Dairesi İstanbul DGM'nin görevsizlik kararını bozdu. Dosya Danıştay'a gönderildi. Danıştay 2. Dairesinin kararı çerçevesinde mahkeme İstanbul 6 nolu D G M ya da Yargıtay 8. Ceza dairesinde gerçekleştirilecek. Ancak 18 Nisan 1999 Genel Seçimlerinde, Elazığ'dan Bağımsız Milletvekili seçilerek dokunulmazlık zırhına tekrar kavuşan Açar'ın lüzumu muhakeme kararı hâlâ çıkartılmadı.

2 Ağustos 1998: Kanal D'de yayınlanan Arena programında Ömer Lütfü Topal'm eski tetikçilerinden Bülent Fırat'ı öldürttüğü ve dönemin İstanbul Emniyet Müdür Yardımcısı Hüseyin Kocadağ'a 40 bin Mark rüşvet verdiği iddia edildi.

3 Ağustos 1998: Emniyet Genel Müdürlüğü Başbakan Mesut Yılmaz'a Çakıcı'nın yeniden Türk Ticaret Bankası ihalesine yönelik müdahalelerde bulunduğunu bildirdi.

4 Ağustos 1998: Türk Ticaret Bankası ihalesi televizyondan naklen yayınlanarak yapıldı. İhale 600 milyon dolar ile mütahit Korkmaz Yiğit'in üzerinde kaldı.

17 Ağustos 1998: Fransa'nın Nice kentinde bir otelde Alaattin Çakıcı yakalandı. Çakıcı, Fransız Polisi tarafından gözaltına alındığı sırada yanında Selçuk Ural'ın kızı Aslı Ural'da bulunuyordu. Çakıcı'nın üzerinde biri Nedim Acar a-dma düzenlenmiş diplomatik pasaport olmak üzere 4 pasaport ve çok sayıda kredi kartı çıktı. İstanbul Büyük Klup'te Mehmet Açar'ın oğlunun düğünü yapıldı. Düğünde Kenan Evren ile birlikte nikah şahidliği yapması beklenen Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel törene katılmadı.

22 Ağustos 1998: Washington'dan bazı gazetecilere e-mail yollayan Mehmet Eymür'ün eşi Janset Eymür: "Yavuz Ataç'ı Alaattin Çakıcı ile birlikte yurtdışına operasyona yollayan MİT Müsteşarı Şenkal Atasagundur. Gerçekler nasıl olsa ortaya çıkacak" dedi. Mektubu Eymür'ün kendisinin kaleme aldığı iddia edildi.

Eylül 1998: Devlet Bakam Eyüp Aşık ile Alaattin Çakıcı'nın telefon görüşmeleri televizyon kanallarında yayınlandı.

Susurluk Labirenti

45

30 Eylül 1998: Satın aldığı televizyon kanalları, gazeteler ve bankalar ile bir anda dikkatleri üzerine çeken Korkmaz Yiğit, ziyaret ettiği İçişleri Bakanı Kutlu Aktaş'a Erol Evcil'in Nesim Malki cinayetini nasıl organize ettiğini anlattı. Ancak Çakıcı'dan korktuğu için tanıklık yapmayı kabul etmedi. Bakan Aktaş tarafından kaydedilen bu konuşma Başbakan Yılmaz ve Başbakan Yardımcısı Ecevit'e iletildi.

1 Ekim 1998: Mehmet Eymür, MİT müsteşarı Şenkal Atasagun'nun önerisi ile Şeker Fabrikaları Genel Müdürlüğüne müşavir olarak atandı. Çakıcı olaylarında adı geçen Yavuz Ataç ise MİT'ten emekliye sevk edildi.

5 Ekim 1998: Mehmet Eymür "Benim Mehmet Açar ile mücadelem, bu devlet yararına ve fazilet mücadelesidir. Yapılan herşey hiyerarşi içinde yapılmıştır. Yeşil'i kullanan bensem, müsteşarın imzası ile kullanmışımdır. Sorumluluğu kendi üzerinden benim üzerime nasıl atabilir ki. Böyle bir şey mümkün değil." Dedi.

8 Ekim 1998: Akın Birdal suikastinde ismi geçen ve Yavuz Ataç'm ekibinden olan Mikail Sarı kod adlı Mehmet Ku-laksızoğlu İstanbul'da yakalandı.

10 Ekim 1998: Paris'te bulunan Erol Evcil, "Nesim Malki cinayeti ile ilgim yok. Asıl cinayetten sonra kimler yükseldi, kimler banka sahibi oldu ona bir bakın" dedi.

12 Ekim 1998: Mehmet Eymür, İstanbul DGM'de ikinci kez tanık olarak dinlendi ve "Tarık Ümit, Mehmet Açar'm emriyle Yaşar Öz ve Nurettin Güven tarafından Dursun Karataş'ın yerini tesbit için yollanan 291,5 kilo eroini Alman polisine ihbar ettiği için öldürüldü" dedi.

13 Ekim 1998: CHP İçel Milletvekili Fikri Sağlar, Korkmaz Yiğit ile Alaattin Çakıcı'nın telefon konuşmalarını içeren bir bantı açıkladı. Bu gelişme üzerine Aydın Doğan, Milliyet gazetesinin Korkmaz Yiğit'e satışını iptal etti. Malki cinayetinin tetikçilerinden Mehmet Sümbül İstanbul'da

yakalandı. Soruşturma genişleyince, dönemin Bursa Emniyet Müdür yardımcısı Yusuf İlhan gözaltına alındı.

17 Ekim 1998: Nesim Malki'nin iş ortaklarından Hay-yam Garipoğü, Sümerbank'ı Malki'den aldığı finans desteği ile satın almış, POAŞ ve TürkBank ihalelerine katılmıştı.

19 Ekim 1998: Başbakan Mesut Yılmaz "Malki cinayeti ile bir gecede 700 trilyon el değiştirdi" dedi. 46

__ ~ _ HAKANTÜRK

21 Ekim 1998: İzmir Emniyet Müdürü Ahmet Demir hakkında Bursa Emniyet Müdürüken Malki Cinayeti soruşturmasını örtbas ettiği gerekçesi ile soruşturma açıldı.

6 Kasım 1998: Susurluk Bankeri olarak da bilinen ve ve İtalyan mahkemelerince uyuşturucu kaçakçılığına dayanan kara paraları akladığı gerekçesiyle aranan Hakkı Yaman Namı, tutuklandı.

9 Kasım 1998: İstanbul DGM Savcılığının emri ile Korkmaz Yiğit gözaltına alındı. Aynı gece Yiğit'in satm almış olduğu Kanal 6 ve Kanal E televizyonlarında gözaltına alınmadan önce hazırladığı bant yayınlandı. Yiğit burada "Devletin en üst seviyesi bana medyaya gir, banka ihalesine gir derken ben niye Çakıcı'dan yardım isteyeyim" dedi ve Mesut Yılmaz, Güneş Taner ve Kamuran Çörtük hakkında ağır ithamlarda bulundu.

11 Kasım 1998: Yiğit'in açıklamaları hükümeti sarstı, FP, D Y P ve CHP Mesut Yılmaz aleyhinde gensoru önergesi verdiler.

13 Kasım 1998: Korkmaz Yiğit İstanbul DGM'de tutuklandı ve Kırklareli Cezaevine gönderildi.

14 Kasım 1998: İstanbul DGM, Malki cinayetinin azmettiricisi olarak aranan Erol Evcil'in tüm mal varlığına tedbir kararı koydurttu.

16 Kasım 1998: Çakıcı ile telefon görüşmeleri yaptığı açığa çıkan ANAP'lı Eyüp Aşık baklanda İstanbul DGM'de çete mensuplarına yardım ettiği gerekçesi ile dava açıldı.

Kasım 1998: MİT M üsteşarı Şenkal Atasagun, MİT için taşeron kullanma devri bitmiştir' dedi.

22 Kasım 1998: İadesi için Fransa'da mahkemeye çıkartılan Çakıcı "Mesut Yılmaz beni Mehmet Eymür aracılığı ile öldürmeye çalıştı. Bu bilgiyi MİT'teki dostlarım bana ilettiler. İade edilirse hemen öldürülürüm" dedi.

Kasım 1998: Türkbank ihalesi ile ilgili olarak verilen gensoru önergesi TBMM'de kabul edildi. 55. Hükümet (ANA-SOL - D Koalisyon) düştü.

3 Aralık 1998: Fransa, idam edilmemesi koşulu ile Ça-kıcı'nın iadesini kararlaştırdı.

15 Aralık 1998: İstanbul Narkotik Şube Müdürü Fer-ruh Tankuş, yeni atandığı Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürlüğü görevine başlamadan önce "bir grup uyuşturucu kaçakçısı, beni rüşvet ile tayin ettirdi" dedi.

Susurluk Labirenti

47

10 Ocak 1999: Haluk Kırıcı İstanbul Pendik'de Bünya-min Adanalı'nın evinde, polis tarafından yakalandı.

17 Ocak 1999: Bülent Ecevit tarafından kurulan Azınlık hükümeti güvenoyu aldı.

15 Şubat 1999: P K K lideri Abdullah Öcalan, Kenya'nın başkenti Nairobi'de Yunanistan Büyükelçiliğinden havaalanına giderken MİT tarafından düzenlenen bir operasyon sonucu yakalandı ve özel bir uçak ile Türkiye'ye getirildi. APO İmrah adasında yer alan cezaevine yerleştirildi.

28 Mayıs 1999: DSP-MHP-ANAP, Bülent Ecevit'in başbakanlığı üstlendiği 57. Hükümeti kurdular.

29 Mayıs 1999: Emniyet birimleri içinde yer alan bir grubun Başbakanlığın telefonları da dahil olmak üzere çok sayıda telefonu dinlemekte olduğu ortaya çıktı.

10 Haziran 1999: İş İçleri Bakanı Sadettin Tantan, tele-kulak skandali ile ilgili olarak "Emniyet İstihbaratı Kahvehaneye dönmüş, sırlar sokağa dökülüyor" dedi.

29 Haziran 1999: APO, İmrah adasında sürdürülen yargılamasında TCK 125. Madde hükümleri gereğince idam cezasına çarptırıldı.

23 Temmuz 1999: Ankara Emniyet Müdürü Cevdet Sa-ral, yardımcısı Osman Ak ve Emniyet Genel Müdürü Necati Bilican'm telekulak skandali ile ilgili olarak mevzuata aykırı davrandıkları ortaya çıktı.

29 Temmuz 1999: Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Yasası TBMM'de kabul edildi.

7 Ağustos 1999: Türk-İş Genel Sekreteri ve Genel Ma-den-İş Başkam Şemsi Denizer, Zonguldak'da evinin önünde bir süre korumalığını da yapan Cengiz Balık tarafından öldürüldü.

10 Ağustos 1999: Dünder Kılıç, geçirdiği kalp kirizi sonucu öldü.

16 Ağustos 1999: Abdi İpekçi Suikastının sanıklarından Mehmet Şener tutuldukluk kararı zaman aşımına uğradı.

21 Ekim 1999: Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi ve Cumhuriyet Gazetesi yazarı, Kültür eski Bakanı Prof. Dr. Ahmet Taner Kışlalı, arabasına konan bir bomba ile öldürüldü. Cenazesine öğrencileri, kalabalık bir halk topluluğu ve Ankara'da bulunan tüm komutan ve subaylar katıldı.

48

HAKANTÜRK

28 Ekim 1999: Nesim Malki cinayeti'nin azmettiricisi Erol Evcil, Mudanya'da cep telefonu görüşmeleri sayesinde yeri belirlendikten sonra yakalandı.

1 Kasım 1999: Bahçeliveler Katliamı olarak da bilinen 7 TİP'linin öldürülmesi olayının sanıklarından Bünyamin Adanalı ve Ünal Osmanağaoğlu 7'şer kez idam cezasına çarptırıldı.

15 Kasım 1999: Nesim Malki cinayetinin tetikçisi olduğu iddia edilen Burhanettin Türkeş Bulgaristan'da Türk ve Bulgar polisinin ortak operasyonu ile yakalandı.

22 Kasım 1999: TBMM Susurluk Kazasını Araştırma Komisyonu üyelerinden FP Gaziantep Milletvekili Bedri İnce Tahtacı Ankara'da geçirdiği esrarengiz bir trafik kazası sonrasında hayatım kaybetti. Aynı komisyonun üyelerinden CHP Mersin Eski Milletvekili Fikri Sağlar komisyon üyelerinin tümünün yaşamının tehdit altında olduğunu söyledi.

23 Kasım 1999: Nesim Malki cinayetinin tetikçisi olduğu iddia edilen Burhanettin Türkeş İstanbul DGM'de tutuklandı.

27 Kasım 1999: Elazığlı Mafya liderlerinden Nihat Ak-gün İstanbul Ataköy'deki lokantasında çapraz ateş sonucu öldürüldü.

15 Ocak 2000: TÜSİAD, Çakıcı ile olan ilişkisi açığa çıkan Bayındır Holding patronu Kamuran Çörtük'ü dernekten ihraç etti.

23 Ocak 2000: Abdi İpekçi Suikastı soruşturmasında MİT'in mahkemeden bazı bilgileri sakladığı iddiası doğrulandı. Yalçın Özbay'm Almanya'da MİT mensupları tarafından yapılan sorgusuna ait kayıtlar Oral Çelik'in beraat kararından sonra mahkemeye ulaştırıldı.

9 Şubat 2000: Batman Valiliği tarafından PKK ile mücadele için gümrüksüz olarak 2.7 milyon dolarlık silah ithal edilerek oluşturulan özel tim'in silahlarının bir kısmının kaybolduğu, bazılarının Hizbullah tarafından kullanılmakta olduğu ileri sürüldü. Valilik silahları, Türkiye'ye yönelik kaçakçılığın merkezinde yer alan Bulgar Kintex şirketinden ithal etmişti.

15 Şubat 2000: Sabancı Suikastı'nı saniği Mustafa Du-yar'ı öldüren Karagümrük Çetesi mensubu Ahmet Yergüder

Susurluk Labirenti

49

davası için İstanbul'a götürülürken Jandarmalara yemek ısmarladığı otelden kaçtı.

1 Mart 2000: Kanal D televizyonunda Nesim Malki Cinayetinin sanıklarından Mehmet Sünbül'ün Hizbullah tarafından kaçırılıp öldürülmeden önce Hizbullah lideri Hüseyin Velioğlu tarafından yapılan sorgusuna ait ses kasetlerinin çözümü yayınlandı. Velioğlu'nun sorularına yanıt veren Sünbül kasette, Nesim Malki'yi Şükrü Elverdi ve Oğuz Işık'ın öldürdüğünü, Erol Evcü'in bu cinayet için kendilerine 2 milyon dolar teklif ettiğini, ancak çeşitli zamanlarda toplam birbuçuk milyon dolar alabildiklerini anlatıyordu.

8 Mart 2000: MİT tarafından Şeker Fabrikaları Genel Müdürlüğüne Müşavir olarak atandıktan sonra istifa ederek, Washington'a yerleşen Mehmet Eymür, hazırladığı internet sayfasında Hanefi Avcı'nın Hizbullah'm kurucusu olduğu, Eyüp Aşık'm Evcil ve Çakıcıya destek sağladığı, devlet kurumlarının sağcı militanlar kadar solcu militanları da kullanmakta olduğu gibi çok sayıda iddiaya yer verdi.

21 Mart 2000: Yer altı dünyasının önde gelen isimlerinden Alaattin Çakıcı ve Karagümrük Çetesi lideri Nuri Ergin arasında söz düellosu yaşanmaya başlandı. Ergin'ih aynı cezaevinde yatan Çakıcı'ya yolladığı mektupta "şerbeti posalanmış şambabası", "havalar yağışlı saç boyan akacak" gibi cümleler kullandığı görüldü. Mektuplaşma İstanbul'a hakimiyet kurma mücadelesine dönüştü ve Çakıcı'-nın adamları ile Karagümrük Çetesi arasında bir tür kan davası başladı.

27 Mart 2000: Özel Harekat Daire Başkan Vekili İbrahim Şahin Bursa yakınlarında geçirdiği trafik kazasında ağır yaralandı. Beyin çevresinde ödem oluşan Şahin, hafızasının bir kısmını kaybetti.

2 Nisan 2000: ABD' yaşayan ve kurduğu internet sitesinde çeşitli iddiaları dile getiren Mehmet Eymür, Çakıcı'yı "80 sonrasında kullandığını ancak ASALA'yı bitirmek ile övünen Çakıcı'nın aslında silah kullanmayı bile beceremediğini" ileri sürdü.

11 Nisan 2000: Sami Hoştan, 1992 yılından beri aranmakta olan uyuşturucu kaçakçısı Sami Hoştan olduğu gerekçesiyle gözaltına alındı.

50

HAKANTURK

17 Nisan 2000: Özel Harekat Daire Başkan vekili İbrahim Şahin, taburcu oldu ve "Çatışmalarda ölmedim. Ölüme bu kadar kolay yenilmem" dedi.

17 Nisan 2000: 26 Temmuz 1996 tarihinde İstanbul'da dur ihtarına uymadığı için silahla Ömer Karagöz isimli kişiyi yaralayan Ayhan Çarkın hakkında İl idare kurulu tarafından verilen meni muhakeme kararı daniştay tarafından bozuldu. Çarkın hakkında 10 yıla kadar ağır hapis istemi ile dava açılacak. Sami Hoştan hakkında uyuşturucu ticareti yapmak suçundan 30 yıldan 66 yıla kadar ağır hapis istemi ile dava açıldı.

6 Mayıs 2000: Uğur Mumcu'yu arabasına yerleştirdikleri bomba ile öldürdükleri iddia edilen 7 kişi İstanbul'da yakalandı. Emniyet yetkilileri yakalananların aşırı dinci bir örgüte mensup olduklarını ve soruşturmanın selameti için basma yayın yasağı konulduğunu açıkladılar.

11 Mayıs 2000: Uğur Mumcu'nun arabasına bombayı koyanların İran Gizli Servisi Savama ajanları olduğu ileri sürüldü. Tevhid-i Selam isimli aşırı dinci örgütün Mumcu Suikastında gözcülük yaptıkları ortaya çıktı. 6 Mayıs'da yakalanan Yusuf Karakuş ve Abdülhamid Çelik olay yerinde yapılan tatbikatta eylemi nasıl gerçekleştirdiklerini anlattılar. Umut adı verilen operasyonu sürdüren emniyet Ahmet Taner Kışlalı, Bahriye Uçok ve Muammer Aksoy cinayetlerini gerçekleştiren aşırı dinci örgüt mensuplarını da yakalamaya başladı. Ancak emniyet ile D G M Savcılığı arasında zanlıların ifadelerindeki çelişkiler konusunda bir çatışma yaşanıyor.

13 Mayıs 2000: Papa II. Jean Paul, Fatıma'da katıldığı bir törende bu güne dek açıklanmayan Meryem Ana'nın üçüncü sırrının Papa Suikastı olduğunu ilan etti.

8 Haziran 2000: Dönemin İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, Abdi İpekçi Suikastı ile ilgili soruşturmanın dönemin sıkıyönetim komutanı Necdet Üruğ tarafından engellendiğini ileri sürdü.

13 H a z i r a n 2 0 0 0 : İtalyan Cumhurbaşkanı, Mehmet A l i Ağca'nın affı ve Türkiye'ye iade kararını onayladı.

14 Haziran 2000: Mehmet Ali Ağca Türkiye'ye getirildi ve Kartal Özel Tıp Cezaevine yerleştirildi. Ağca iki gün sonra çıkartıldığını ilk duruşmasında "Anlatılanların hepsi

Susurluk Labirenti

51

masal, İpekçi Cinayetinde ben sadece aktördüm. Olayın sırları Bekir Çelenek'in ölümü ile yokolup gitli" dedi.

12 Temmuz 2000: Umut Operasyonu iddianemesinden son 12 yılda işlenen 22 cinayetin aydınlatıldığı, Mumcu'-nun laik kesimin temsilcisi olduğu, Kışlalı, Uçok ve Aksoy'-un başörtüsüne karşı konuşmaları yüzünden öldürüldüğü belirtildi. İddianemede tüm eylemlerin İran gizli servis ajanları tarafından organize edildiği aşırı dinci örgütlerine de taşeron olarak kullanıldığı da vurgulanıyor.

4 Ağustos 2000: Tuğgeneral Veli Küçük Yüksek Askeri Şûra kararı ile emekli edildi. Susurluk Kazasını milâl sayanlar için söylenecek son bir söz daha var "Dünya dönüyor." Gerçekten de dönüyor dünya ve karanlık ilişkiler ağının parçası olan insanlar işlerine hala devam ediyorlar...

52

HAKANTURK

SUSURLUK BİLMECESİ

ÇÖZÜLÜR MÜ?...

"İnsanın hayal ettiği herşey mümkündür"

HAKANTURK

Susurluk kazası akabinde konuyla ilgili ilk kitabım 1997'de piyasaya çıktı ve bir ay içinde beş baskı yapan "3 Kasım 1996 Susurluk / Abdullah Çatlı Kimdir?" kitabımın önsözünde "Susurluk ile bu olayların bittiğini veya biteceğini zannedenler sadece ve sadece kendilerini aldatıyorlar. Çünkü dünyanın bütün ülkelerinde bu tür faaliyetler olmuştur ve olmaktadır. Yabancıların dediği gibi "Bu

tür çalışmalar suç değil, yakalanmak suçtur", diye yazmışım. O tarihten bugüne kadar bir arpa boyu dahi yol alınmadığını hepimiz gördük.

Nedenine gelince, Susurluk iki ucu b.k bir değnek, eğer günün birinde yine birileri çıkıp da "ben Susurluk olayını çözerim" derse sakın inanmayın. Çünkü ben tarafsız bir araştırmacı olarak o kazadan bugüne kadar yüzlerce insanla görüştüm, binlerce sayfa bu konuyla ilgili yazılmış olanları okudum, vardığım sonucu eğer çok basit bir şekilde açıklamam gerekirse; Susurluk koskocaman bir buz dağının sadece görünen ucudur. Eğer böyle olmasaydı yılların Milli İstihbarat Teşkilatı mensubu ve Kontroller Başkani olan Mehmet Eymür TBMM Susurluk komisyonu önünde Abdullah Çatlı ile ilgili "Çatlı, kısa bir süre MİT'e çalıştı fakat daha sonra uyuşturucu işine bulaştığından ilişkimizi kestik" diyor. Aynı Mehmet Eymür İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde ise "Abdullah Çatlı son zamanda o kadar güçlenmişti ki, beni bile görevden alırdı diye söyleyerek tehdit ediyordu" diyordu. Bu ifadelerden ikincisinin doğru olduğu birçok kimse tarafından kabul edilmektedir.

ÇATLI İLE EYMÜR'ÜN BULUŞMASI

İstanbul Bebek'teki caminin imamını pek çok kişi tanırdı. Ancak ünü İmamlığından değil, aykırı geçmişinden ve kimliğinden kaynaklanıyordu. Semt sakinlerinin aklına cami deyince önce o gelirdi. Adı Cuma'ydı. Çevresi çok genişti. Uzun yıllar önce, 1970'lerde ülkücü-devrimci çatışmalarından sağ kanatta yer almıştı. İmam Cuma, o dönemde herkesin bir tarafta yer alması gerektiğini iyi biliyordu. Fakat o,

Susurluk Labirenti

53

seçimini "en kötü karar bile kararsızlıktan iyidir" felsefesiyle yapmamış, bilinçli bir tercihle, sağ eğilimli gençlere her açıdan destek olmayı seçmişti. Daha sonra 12 Eylül öncesinin hareketli ülkücüsü, 1980'li yılların dingin imamı olacaktı. Ama yine de çevresi onu, "ülkücü imam" diye bilecekti.

İmam Cuma, 1990 yazında yıllardır tanıdığı MİT'in eski bir yöneticisini telefonla aradı. Eski MİT'çi o sıralar Bebek'te, annesinin evinde tatilin keyfini çıkarıyordu. O sıra -hele de İmam'dan - öyle bir telefon beklemiyordu. MİT eski Güvenlik Daire Başkanı Mehmet Eymür, İmam'ı yıllardır tanırdı. Yıllar sonra bu kitabın yazarına İmam'la yaptığı telefon görüşmesini anlatırken şaşırmadığını söyleyecekti. Nitekim onun yemek davetine olumlu yanıt vermişti. Eymür, İmam Cuma ile yalnız olacaklarını sanıyordu. Halbuki İmam'ın niyeti farlıydı. Öyle ki bu görüşme Eymür'ün daha sonraki kişisel evreminde çok önemli bir yer tutacaktı. Çünkü Eymür'ü oldukça ilginç bir buluşma bekliyordu. Bu tecrübe Eymür'ün, ileride yapacağı kilit tercihleri belirlemede önemli bir rol oynayacaktı. O dönemde faal görevde olmayan istihbaratçı, bu buluşmadan belli bir süre sonra tekrar MİT'te görev alacak ve Mehmet Açar grubu ile bu grubun en etkili isimlerinden Abdullah Çatlı'yla yıllar boyu mücadele etmek durumunda kalacaktı. Eski MİT'çi, Güneş Res-toran'a gidince, İmam Cuma'nın yanında Abdullah Çatlı'nın oturduğunu gördü. Çatlı, 1982 yılından beri çeşitli suçlardan aranan bir "gladyatör"dü ve Eymür bunu biliyordu.

Kısa selamlaşma seremonisinden sonra iki taraf da gardım aldı ve beklenen tartışma başladı. Mehmet Eymür'ün eski yardımcısı Korkut Eken gazinoya geldiğindeyse tartışma iyice alevlenmişti. Kanun kaçağı Abdullah Çatlı, Eski MİT yöneticisine - biraz da ses tonunu yükselterek - vatan için yıllarca çalıştıkları halde korunmak bir tarafa hep bazı çevrelerce harcanmak istendiklerinden şikâyet ediyordu. Eymür ise en büyük tepkinin tepkisizlik olduğunu düşünerek bir süre sessiz kalmayı tercih etmiş ve sonunda, "Biliyorsun teşkilattan ayrıldım. Kaldı ki ayrılmadan önce de söylediklerin hakkında fikir yürütebilecek mevkiide değildim," demişti. Çatlı tatmin olmamış ve MİT'le bir şekilde yeniden bağ kurma isteğini dile getirmişti Eymür'e. O ise yapabilecek bir şeyi olduğunu sanmıyordu ve daha önemlisi

HÂKANTÜRK

hassas bir süreçte elini taşın altına sokmaya hiç niyeti yoktu. Eski MİT'çinin kayıtsızlığı Çatlı'yı çileden çıkarmıştı. Öyle ki sesini iyiden iyiye yükseltip ona kızacak kadar... Ey-mür, bu görüşmeyi anlatırken, "Hakikaten tatsız bir gündü," diyecekti.

Bu görüşmenin gerçekleştiği günlerde Abdullah Çatlı -başta Ankara Bahçelievler katliamı olmak üzere çok sayıda suçtan aranıyordu ve Paris günlerinden bu yana herhangi bir devlet kurumuyla

sağlam bir bağ kuramamaktan mustarıptı. Gerçi o, her zaman korunduğunu biliyordu ama böylesi bir organik bağ kurmanın daha avantajlı olduğunu deneyimle görmüştü. Onun bu eğilimini keşfedenler, yeni ve güçlü bir başlangıcın ilk adımlarını atmışlardı. Çatlı kâşifleri, yine devletin etkili makamlardaki isimlerden oluşacak ve "küskün gladyatör" bu kez Emniyet adına çalışacaktı. İmam MİT'le, en azından Mehmet Eymür'le son bağlarını da koparmasına vesile olacaktı. Artık yeni bir dönem başlıyordu. En maceraperest insanların bile adrenalini yükseltecek yeni bir dönem... Eymür yıllar sonra, Şubat 1994'te Başbakan Tansu Çiller'e yapılan telkin üzerine MİT'e yeniden döndüğünde Çatlı'yla bir şekilde karşı karşıya geleceğini biliyordu. Ve giderek Çatlı'yı kullandığım düşündüğü Mehmet Açarla da...

Eymür, teşkilata döndüğü dönemde - daha sonra yollarının ayrılacağı - yakm dostu Şenkal Atasagun dışında pek çok isme karşı mesafeli davranmış, hatta kendini bir ölçüde korumaya alma gereksinimi duymuştu. Tecrübeli istihbaratçı yıllardır tanıdığı Mikdat Alpay'a bile güvenmiyordu. Özel İstihbarat Başkanlığı'nın başına getirilen Eymür, MİT'e ikinci kez dönüşünde, yıllar önce Atilla Aytek'in vasıtasıyla tanıştığı Tarık Ümit'in bu süre içerisinde geliştirmiş olduğu ilişkileri görüp hayrete düşmüştü. Teşkilata, akrabası, MİT Dış İstihbarat Başkanı Abdullah Argun'un yönlendirmesiyle giren ve daha sonra Eymür'e yaklaşan Tarık limit, artık - Eymür'ün hiç hazzetmediği - Emniyet içindeki klikle de çalışıyordu. Eymür, ilk zamanlar bunun önüne geçmek için ciddi çaba sarfetti, başarılı olamayınca da, bu çabasını en azından bir süre için askıya aldı. Ümit, yaklaşık bir yıl sonra yani 3 Mart 1995'te esrarengiz bir şekilde ortadan kaybolunca Eymür, yıllar önce bir gazinodaki tartışmada gardım aldığı Çatlı ve onun koruduğuna inanılan - dö-Susurluk Labirenti

55

nemin Emniyet Genel Müdürü Mehmet Açar'a karşı daha temkinli davranacaktı. Çünkü Eymür, elemanları sayesinde bir süre sonra Tarık Ümit'in ortadan kaybolmasının ne anlama geldiğini anlamış ve üç bilinmeyenli denklemi kısmen çözmüştü. Ümit, ortadan kaybolduktan bir gün sonra arabası Çerkezköy'de terk edilmiş olarak bulundu. Araçta bulunan eşyalar Jandarma tutanaklarına şöyle geçmişti:

"İstanbul Cumhuriyet Savcısına bir olay sebebiyle verdiği ifadenin iki adet fotokofisi, iki adet ince uzun 34 ZU 478 teneke plaka, bir adet Cemal Reşit Rey Konser Salonu 1994-95 yılı faaliyet el kitabı, bir adet rot balans ayar etiketi, altı tabletlik olmakla birlikte dört tanesi eksilmiş cinsel güç hapi." Tutanakta ayrıca araç içinde hiçbir şüpheli durum olmadığı ve yapılan araştırmada parmak izine rastlanmadığı bilgisini de yer veriliyordu. Eymür, Tarık Ümit'in Çatlı grubunca kaçırıldığı ve o grup tarafından sorgulandığı bilgisini edinmişti. İşte tam bu yüzden Açar'ı aramış ve "Tarık Ümit'in Sami Hoştan'ın çiftliğinde Çatlı tarafından sorgulandığını öğrendik. Onu serbest bıraktırır-samz bir daha Abdullah Çatlı'nın alanına girmeyecek," demişti.

Açar, "Ben hallederim," deyip durumu kabullenmekten-se "Benden habersiz iş yapmazlar, bir bakayım" demekle yetinmişti. Eymür ise bunun üzerine Özel Harekât Daire Başkan Vekili İbrahim Şahin'i aramış benzer bir notu ona da iletme gereği duymuştu. Mehmet Eymür, Haluk Kır-cı'nın İstanbul Emniyet Kaçakçılık ve Organize Suçlar Şube-si'ne verdiği ifadesinden sonra Tarık Ümit'in kaybolması olayıyla ilgili spesifik önlemler de almıştı. Kırıcı, Çatlı'nın Ümit olayıyla ilgili yaklaşımı ve Eymür'ün bu konudaki tedbirlerini şöyle sıralıyordu:

"Tarık Ümit'i hayatımda hiç görmedim. Kaçırılması olayına iştirakim yoktur. Çatlı'nın Tarık Ümit'i tanıyıp tanımadığını bilmiyorum. Bir gün ben Ankara'da iken bana telefon açtı ve gazetelerden birini alıp üçüncü sayfasını açmamı söyledi. Bu olayla hiçbir alakası olmadığını, bu konuyu Muhsin Yazıcıoğlu ve Şevkat Çetin'e anlatmamı istedi. Ayrıca bana şimdi hatırlayamadığım 0542'li bir telefon numarası vererek, Muhsin ve Şevkat'in bu numaradan Eymür'ü aramalarını ve konunun kendisiyle alakalı olmadığını izah etmelerini istedi. Yazıcıoğlu'nu bulamadım,

"*

56

HAKANTÜRK

Şevkat Çetin ile görüşerek konuyu anlattım. Ayrıca Çatlı ölmeden 20 gün veya bir ay kadar önce Ankara Etap Ote-li'nde görüştüğümüzde bana Eymür'ün kendisini Ankara'da görüşmek üzere yanına davet ettiğini, bir müddet sohbet ettiklerini, bu esnada kendisine "Tarık Ümit'i sen öldürmedin ama

kimin öldürdüğünü biliyorsun,' dediğini, kendisinin de bilsem bile söylemem diye cevap verdiğini, bu konuşmaları Eymür'ün kameraya aldığını öğrendiğini söyledi."

Mehmet Eymür'ün, -her ne kadar yüzüne karşı "Ümit'i sen öldürmedin" dese de Çatlı'dan hoşlanmadığı için Tarık Ümit'in kaçırılmasından onu sorumlu tutması kuşkuyla karşılanabilirdi. Ancak uzun bir süre sonra düzenlenecek bir jandarma belgesi Eymür'ün karinelerini doğrulayacaktı. Eğer belgeyi MİT düzenlenmiş olsaydı pek çok kişi, o belgeden, "Eymür'ün elamanını kaybetmenin acısıyla Çatlı ve grubunu hedef gösterdiği" yorumunu çıkarabilirdi. Ancak belge jandarma tarafından düzenlenmişti ve dahası belgeyi düzenleyen isimlerin gruplardan herhangi birine dahil olmadıkları biliniyordu. 26 Temmuz 1996 tarihli bu belgenin altında İstanbul İl Jandarma Alay Komutanı Baki Onurlu-baş ve İstihbarat Şube Müdür Vekili Hüseyin Şener'in imzası vardı. Bu belgede aynen şöyle deniyordu:

"Konu: İşadamı Tarık Ümit'in kaybolması olayı.

Haber: 1994 yılı içerisinde Tekirdağ ili bölgesinde esrarengiz bir şekilde ortadan kaybolan Tarık Ümit'in öldürülmüş olabileceği ve bu olayı terör amaçlı suçlardan aranan Nevşehir ili Merkez Kapıcıbaşı köyü nüijusuna kayıtlı Ahmet oğlu 1956 doğumlu Abdullah Çatlı'nın organize ederek Tarık Ümit'i ortadan kaldırdığı yolunda güvenilir bir kaynaktan haber alınmıştır. Adı geçen Abdullah Çatlı'nın sahte polis kimliği ile dolaştığı, en son 22/07/1996 günü Ankara Sheraton Oteli'nde kaldığı haber alınmıştır.

Yapılan işlem: Alman haber ilgili birimlere ve emniyet müdürlüklerine bildirildi. İstihbarat faaliyetlerine devam edilmektedir.

Yorum ve öneri: Adı geçen Abdullah Çatlı'nın 1982 yılından bu yana çeşitli örgütsel suçlardan arandığından sahte kimliklerle dolaştığı ve lüks otellerde kaldığı değerlendirilmektedir.

Susurluk Labirenti

57

İşin ilginç, İstanbul Jandarma Bölge Komutanlığı'na, Tekirdağ II Jandarma Komutanlığı'na, İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü'ne ve MİT İstanbul Bölge Müdürlüğü'ne gönderilen bu yazı Susurluk kazasından yaklaşık dört ay önce hazırlanmıştı. Jandarma'nın her ne kadar yazının girişinde Tarık Ümit'in ortadan kaybolduğu döneme ilişkin olarak 1995 y1!1 yerine yanlışlıkla 1994 yılı yazıldıysa da, güvenilir bir kaynağa dayanarak belgeleştirdiği bu bilginin sonuçları nedense değerlendirilmedi. Ne Abdullah Çatlı'nın Tarık Ümit'i kaçırın kişi olup olmadığı gerçek anlamda anlaşıldı, ne de Çatlı Susurluk kazasından önce Ankara Sheraton Oteli'nde hangi gün kaldığı bilindiği halde yakalanıp adalete teslim edildi. Jandarma, Tarık Ümit olayı konusunda yalnızca bir belge düzenlemekle yetinmemiş, konuyu olabildiğince soruşturmuştu. Ümit'in kaybolduğu günden sonra görevlendirilen Jandarma Astsubay Ahmet Altıntaş, yaptığı incelemeler sonucunda önemli ipuçlarına ulaştı ve hatta Tarık Ümit'i İstanbul Erenköy'deki Divan Pastanesi'nden Özel Tim mensupları Ziya Bandırmalıoğlu ile Ayhan Akça'mn aldığını tespit etti. Daha sonra Avşar Kederöğlü'nun cep telefonu vasıtasıyla Özel Timci polisler Ayhan Akça ve Ayhan Çarkm'a ulaştı.

Ancak Ataköy'de karşılaştığı bu isimlerin ifadesine Jandarma Bölgesi'nde olmadıkları için başvurmadı. Devlet adına hareket ediyormuş süsü verip güç gösterisi yapmaya a-hşkm güvenlik bürokrasisinin üst düzey yöneticileri, Ümit olayının çözülmemesi için ellerinden geleni yapmışlardı. Bu isimlerin başında Emniyet Genel Müdürlüğü Özel Harekat Dairesi eski Başkanı İbrahim Şahin geliyordu. Şahin, Özel Timci polislerin isteği üzerine Ataköy Karakolu'na giden Astsubay Altıntaş'a, "Sen kim oluyorsun da polislerimi sorguluyorsun? Bu işe karışma" tarzında açık tehdit içeren sözler sarfetmişti.

Nitekim Altıntaş, Ümit'i ortadan kaldırması muhtemel isimlerin şifresini ve giderek Tarık Ümit denklemini çözmeye adım adım yaklaşırken soruşturmadan uzaklaştırıldı. İlk Gazi olaylarının soruşturmasında görevlendirildi, hemen ardından da Diyarbakır'a tayin edildi. Böylece Ümit dosyası - Susurluk kazasından sonra bir kez daha açılıp açılmayacağı bilinmeksizin kapandı. Bütün bu olaylar, Tarık Ümit denkleminin sadece bir ayağını oluşturuyordu. Ümit,

H

58

HAKANTÜRK

hangi güç tarafından ortadan kaldırılmış olursa olsun, birden fazla kliğin dostluğunu ya da düşmanlığını kazanabilecek kadar ilginç bir kişilikti.

Tarık Ümit 1969 yılında Almanya'daki öğrenimini yarım bırakarak Türkiye'ye döndükten sonra kerevit ihracatı yapmıştı. Ümit, yaralama suçundan hapis cezasına çarptırılınca yurtdışına kaçtı. Ancak Abuzer Uğurlu gibi büyük kaçakçıların da yararlandığı 1974 affıyla tekrar Türkiye'ye döndü. Ümit, 1979 yılında Hayri Domaniç ile birlikte Gentaş İnşaat ve Sanayi A. Ş.'yi kurdu. Gerçek ününüyse 1990'lı yıllarda kazandı. Hem uyuşturucu kaçakçıları, hem de devletin güvenlik birimleriyle irtibatlı çalışmak ona para ve gücü kazandırdı. Tarık Ümit, artık kendinin bile önünde duramayacağı fırtınaların etkin nedeni haline gelmişti.

Hakkı Yaman Namlı ile birlikte ortak olduğu First Merc-hant Bank, yalnızca Kıbrıs'ın değil, dünyanın sayılı off-sho-re bankaları arasında yerini aldı. Ortadan kaybolmadan önce büyük paralar kazanan ve İstanbul'da vergi sıralamasında ilk 20'ye giren Tarık Ümit'in Nur İnuğur adlı bir sevgilisi vardı. İnuğur, Tank Ümit'in kaybolduğu 2 Mart 1995'ten sonra pek ortalarda görünmemeye özen gösterdi. Ümit, Nurettin Güven ve Yaşar Öz gibi "emniyet uzmanı" sıfatına sahip iki önemli ismi Mehmet Ağar'a yakınlaştıran şahıs 0-larak da öne çıkmıştı.

Aslında MİT'teki patronu Mehmet Eymür, Ümit'in başına gelecekleri önceden biliyor, en azından tahmin ediyordu. Çünkü Ümit, Çatlı ve Korkut Eken grubuyla son derece karmaşık ilişkilere girmişti. Kimilerine göre bunlar Çatlı ve Eken grubunun Tarık Ümit'i büsbütün haraca bağlamasına yol açacak kadar ileri giden ilişkilerdi. Bu ilişkilerin izlerini Tarık Ümit'in kaçırılmadan 25 gün önce MİT görevlilerine verdiği "saklı" ifadede bulmak mümkün... Kim ne derse desin 12 Eylül 1980 müdahalesinin akabinde yurt dışına çıkmış olan Abdullah Çatlı, Oral Çelik ve bazı ülkücüler Türkiye'nin çıkarları doğrultusunda kendilerine verilen görevleri yapmıştır.

Uyuşturucu konusuna gelince Oral Çelik'in TBMM Susurluk Komisyonu ifadesinde söylediği "Uyuşturucu suçlaması aslında bizim ASALA 'ya karşı savaşımız Fransız İstihbaratı tarafından olumlu karşılanmadığı için bize uyuşturucu senaryosu uygulanmıştır. Eğer biz uyuşturucu işi-Susurluk Labirenti

59

ne girseydik öyle az miktarda değil on ton eroin satabilecek gücümüz vardı." Ben yaptığım araştırmalarımda Oral Çelik'in özellikle uyuşturucu konusunda doğru söylediğini tesbit ettim. Eğer bizim medya mensubları Susurluk ile yatıp, Susurluk ile kalktıkları gibi Türkiye aleyhine çalışan binlerce gruptan sadece birkaçının üzerine gitmiş olsalardı, bugün en azından uluslararası platformda kamuoyu oluşturmuştuk. 26 Eylül 1990 günü İstanbul Çifte-havuzlar'daki Cemil Topuzlu Caddesi ile Bağdat caddesini birbirine bağlayan Mahur sokakta yakın mesafeden başına ateş edilerek vurulan MİT eski müsteşar yardımcısı Hiram Abas eğer bugün hayatta olsaydı MİT, Emniyet İstihbaratı ve Askeri İstihbarat arasında sürtüşmeler olmazdı. Çünkü rahmetli Hiram Abas saçından tırnağına kadar ülkemizin çıkarları doğrultusunda çalışan birisiydi.

Yıllar önce Mehmet Eymür'ün yazdığı birinci MİT raporundan dolayı Hiram Abas, Korkut Eken ve Mehmet Eymür MİT'ten ayrılmıştı. Mehmet Ağar ile Mehmet Eymür arasındaki istihbarat savaşının geçmişi en az ön yıl öncesine dayanır. Dünyanın hemen hemen bütün ülkelerinde istihbarat teşkilatları arasında görünmeyen bir savaş vardır ama bizim ülkemizde olduğu gibi birbirleri aleyhine gazete ve televizyonlara bilgiler aktarmazlar. İstihbarat kirli bir oyun olduğuna göre yapılan işlerinde gizli kalması gerekir. Bunun aksini düşünenlerse büyük bir yanılğı içindedirler. Susurluk'un perde arkasını aydınlatılabilmek için elde ettiğim bilgi ve belgelerin büyük bir bölümünü bu kitabımda kullanacağım. Ancak Türkiye'nin çıkarlarına ters düşeceğine inandığım bazı bilgileri veya belgeleri tabii ki açıklamayı sakıncalı görmekteyim. Önce Susurluk kazasında 06 AC 600 plakalı arabanın içindeki dört kişiyi tanıyalım.

Abdullah Çatlı: Ahmet oğlu, Remziye'den 1956 yılında Nevşehir'de doğma, Nevşehir Merkez nüfusuna kayıtlı, Nevşehir Kapıcıbaşı Mahallesi, Bozkurt Sokak No: 46'da oturur. 9 Mart 1978'de 7 Türkiye İşçi Partisi mensubunun öldürülmesiyle ilgili aranmaktaydı. Türkiye'nin her tarafında I' aranırken Abdullah Çatlı İstanbul, Ankara, İzmir ve daha

İ birçok şehirde elini kolunu sallayarak gezebilen birisiydi.

i; Bunun aksini iddia edenler doğruyu söylememektedirler.

i Abdullah Çatlı her ne kadar Mehmet Özbay veya başka kim-

60

HAKANTÜRK

likler kullanmışsa da kendisinin Abdullah Çatlı olduğunu, birlikte olduğu yüz kişinin doksan dokuzu bilmekteydi. Ama işlerine gelmediğinden bu konuda kendilerine karşı dahi dürüst değiller. Araştırmalarımı sürdürürken karşılaştığım idamlardan dönmüş, uzun yıllarını davası uğruna cezaevlerinde geçirmiş olan Ülkü Ocakları Genel Başkan Yardımcısı Ahsan Satılmış aynı zamanda Abdullah'ın kardeşi Zeki Çatlı'nın cezaevi arkadaşı olarak şöyle demişti: "Abdullah Çatlı'nın dünü kara, bugüü kapkara, yarım kömür karası olsa da o bir kahramandır". Abdullah Çatlı eğer MHP'li değil de sol bir partinin mensubu olsaydı medya böyle davranmazdı. Çatlı'nın Ülkü Ocakları Genel Başkan Yardımcılığı yapmış olması suçlu gösterilmesi ve yerden yere vurulması için yeterli sebep olarak görünmektedir.

Sedat Edip Bucak: 1960 Siverek doğumlu olup, 1991 yılındaki seçimlere katıldığında, DEP Milletvekillerinin, özellikle Abdullah Öcalan'ın yanından gelen elçiler kendisiyle görüşürken "Biz, Urfa'ya, Siverek'e örgüt olarak gireceğiz, yalnız tarafsız kalacaksınız, bize karışmayacaksınız, devletin yanında yer almayacaksınız" dediklerinde bu tür teklifi beklediğinden, devletine sahip çıkan birisi olarak Be-kaa'dan gelen bu insanlarla yapılan görüşmelerin çoğunu kasete alarak başta Ankara Emniyeti olmak üzere devletin tüm kademelerine bilgi vermiştir. Bu olayların akabinde Bucak'm ailesine karşı tavır alınmış olup örgütlü eylemler başlamıştır. Siverek'te 1993 yılında Anavatan Partisi İlçe Başkanı ve kardeşi katledilmiştir. Sedat Bucak her ne kadar Abdullah Çatlı'yı başlangıçta Mehmet Özbay olarak tanı-mışsa da kısa bir süre sonra karşısındaki şahsın gerçekte Abdullah Çatlı olduğunu bilmekteydi. Hüseyin Kocadağ ile Abdullah Çatlı'nın tanışmalarının kendisi aracılığıyla olduğunu söylemektedir.

Hüseyin Kocadağ: 1944 yılında Erzincan'da doğan Kocadağ 1967'de komser muavini rütbesiyle o zamanki Polis Enstitüsü'nden, şimdiki Polis Akademisi olarak, mezun olmuştur. Emniyet amiri olana kadar değişik yerlerde görev yaptı. Emniyet amiri olduktan sonra Urfa, Uşak, Hakkari, Diyarbakır, Tekirdağ ve İstanbul'da görev yaptı. Meslek hayatı boyunca dokuz takdirname ve üç yüzden fazla maaşla ödüllendirildi. Mehmet Eymür'un yazdığı MİT raporundan dolayı Hiram Abas ile birlikte MİT'ten ayrılan Yarbay Kor-

f

Susurluk Labirenti

61

kut Eken ile birlikte Özel Harekat'm kuruluşunda ve örgütlenmesinde aktif rol oynadı. Mesleğinin ilk yıllarından itibaren Bucak ailesiyle dost olmuştur. Bu dostluk Kocadağ'ın kullandığı Mercedes'in kamyona çarpana kadar devam etmiştir. Hüseyin Kocadağ ve Mehmet Çağlar televizyon ekranlarında Ülkücü babalardan Alaattin Çakıcı tarafından ölümle tehdit edilmişti.

Gonca Us: Manisa Spor Akademisi'nden mezun olmuştur. Sosyetenin tanınmış simalarından Can Apa ile evliydi. Abdullah Çatlı ile ilişkisi sürerken boşanma davası sürüyordu. Manken ve artist olarak çalışmalarını sürdürüyordu. Gonca, 1990 yılında Kuşadası'nda yapılan Sinema Güzeli yarışmasında ikinci olmuştur. Daha sonra Özel Holiday Havayolları İzmir Bürosunda göreve başladı. Çatlı ile tanışmaları üvey ablası Arzu Yaman ve Çatlı'nın son iş ortağı Ahmet Baydar aracılığıyla tanışmışlardı. Susurluk kazasında ölen genç kadının Abdullah Çatlı'nın sevgilisi olduğunu hiç kimse kabul etmek istemiyordu. Ancak 22 Ekim 1997 tarihli Aktüel Dergisi'ne bilhassa Abdullah Çatlı'nın eşi olan Meral Çatlı "Gonca Us'un varlığından haberdardım ve iki buçuk yıl göz yumdum" diyordu.

KAZA ÖNCESİ OLAYLAR

Sedat Bucak kendi anlatımıyla İstanbul'a dinlenmeye giderken Abdullah Çatlı'yı arar. İstanbul'da bir iki gün beraber olduktan sonra birlikte Yalova'daki termale giderler. Aynı günün akşamı Sedat Bucak'ın yakın bir arkadaşı olan Ali Aydımlıktan'ın oğlunun kafasına kurşun değdiğine dair haber alırlar. Durumunun kötü olduğunu öğrenince, yanındaki arkadaşlarına konuyu açıp acilen İzmir'e gitmesi gerektiğini söylediğinde Abdullah Çatlı "bende gelirim" deyince, birlikte yola çıkarlar. Ören'de veya Altaylar'da bir arsa ofisi olduğunu, onlar aracılığıyla birkaç arsaya baktıktan sonra şoförünün gelip "Ağabey, Ali Abi'nin oğlu vefat etmiş" der. Bunun üzerine hemen birlikte hastaneye hareket ederler fakat oraya vardıklarında kimseyi bulamazlar. Akabinde Ali Aydımlıktan'ın evine gidip taziyelerini bildirdikten sonra hep birlikte ayrılıp Princess'te yer ayırtırlar, otele vardıklarında genç bir bayanın Abdullah Çatlı'nın yanında oturduğunu görür, bu bayan Gonca Us'tur. Daha sonraki günler Gonca Us aynı grubun bir ferdi gibi her yere birlikte gitmektedir.

İzmir'e gelirken Sedat Bucak İstanbul'u arayıp Hüseyin Kocadağ'a "İzmir'e gidiyorum" dediğinde, onun da "bilsem ben de gelirdim" der, konuşma devam edince uçakla ertesi günü saat kaçta geleceğini bildireceğini söyler. Sabah uyandıklarında Hüseyin Kocadağ arar ve "beni alabilir misiniz?" deyince, yanındaki koruma polisi Ercan Ersoy'u (daha önce Kocadağ'ın yanında çalışmış) Hüseyin Kocadağ'ı arabayla almaya gönderir. Hüseyin Kocadağ ile birlikte olduklarında Sedat Bucak koruma polislerinde ve şoföründe huzursuzluk görür, fakat nedenini bilemez. Bir ara polis Ercan, Sedat Bucak ile yalnız kalınca "Ağabey hepimiz huzursuzuz, çünkü takip ediliyoruz ve işin en kötü yanıysa kimler tarafından takip edildiğimizi bilmiyoruz, bana kalırsa İzmir'den hemen ayrılalım" deyince, bunun üzerine Kuşa-dası'na gitmeye karar verirler. O günün akşamı yola çıkarlar, Onur Otelde iki gün kalırlar fakat polislerde tedirginlik devam etmektedir. Bunun üzerine Sedat Bucak arkadaşlarına "Ankara veya İstanbul'a gidelim" dediğinde, Hüseyin Kocadağ İstanbul'da işi olduğunu, kendisini İstanbul'a bırakıp oradan Ankara'ya geçmelerini söylediğinde bu teklif olumlu bulunur. Kaza günü en geç Sedat Bucak uyanır, doğru dürüst kahvaltı dahi etmeden yola çıkarlar. Arabayı Hüseyin Kocadağ kullanmak isteyince, Sedat Bucak öne Abdullah Çatlı ile Gönca Us ise arkaya otururlar. Hüseyin Kocadağ, altındaki S.600 Mercedesin sanki hakkını vermek istercesine zaman zurnan 200 kilometreyi aşan sürat yapmaktadır. Tabi böyle] olunca da korumaları istemeyerek de olsa atlatmaktadır. Mercedesin içindeki dört kişi ve onların korumaları kendilerini istihbaratta zincirleme tabir edilen bir takip sistemiyle takip etmekte olan arabalardan habersizdirler. Huzursuz olmalarına rağmen düşmanlarını tam olarak teşhis edememişlerdir. Çünkü arkala-rmdakiler oldukça profesyonelce davranmaktadırlar.

Abdullah Çatlı grubu iki gün boyunca Onur otelde kaldıklarında 06 AC 600 plakalı arabaya yapılması gerekenler yapılmış olduğundan, arkadan gelenler kendilerinden oldukça emindirler. Ön hazırlıklardan sonra yapacakları tek şey müsait bir ortamda uzaktan kumandayla işlerini bitirecekleri anı kollamak kalmıştır. Eğer ortada milyonlarca dolar dönen ve bu paraların akışına karşı olmak isteyenler varsa, o problemleri ortadan hemen kaldıracak yeterince p-Susurluk Labirenti

63

ofosyonel ekipler vardır. Yeterki istenilen bedeli ödemeye azır olsunlar. Takip eden ekip bu işleri çok iyi bildiğini ve eyi nerede yapacağını İzmir Bornova'da Çatlı grubuna bi-erek şöyle bir ipucu verir: Sedat Bucak'ı devletin verdiği al-1polis dışında kendi aşiretinden de bir o kadar adam korumaktadır. Bunların kimisindeki silah ruhsatlı, kimisindeyse ruhsatsızdır. Bu ruhsatsız silah taşıyan Aşiret mensuplarının etrafında diğer koruma polisler olduğundan çoğu zaman sorunlar aşılır.

Koruma polislerinden Ercan Ersoy'un anlattığına göre - İzmir'de bulunan Siverekliiler, Bucaklıların Ali Aydınlıktan'-• m evine gelmişler, karşılıklı başsağlığı dilemenin akabinde , Sedat Bucak ve arkadaşları cenaze evinden ayrılırken, her-•kes onları uğurlar. İzmir'de giderken Bucak Aşiretinden ilacı Şeydo' nun arabası bir ara korumaların arabalarını geçer, daha sonra 06 AC 600 plakalı Mercedes ve onu koruyan polis arabaları Hacı Şeydo'nun arabasını sollar, Borno-* va'nın Özkanlar tarafından anayola çıktıklarında bunları ta-\ kip eden meçhul kişiler yolu kesmişler. Dış görünüm normal bir polis kontrolüdür, fakat bunlar polisten başka her-şey olabilirler çünkü polis değillerdir. Bucakların hepsi za-\ ten silahlıdır. Polisiz diye yol kontrolü yapmışlar, adamlarda ruhsatsız silah buldukları halde kimlik tespiti yapıp, adamları bırakmışlar.

O gece otele gelip Sedat Bucak'ı bırakırlar, otelde rahmetli Yasemin de kalmaktadır. (Mehmet Ağar'm kızı) o yüzden, onun korumaları da var. Ercan Ersoy bunun üzerine Sedat Bucak'a "biz gidebilir miyiz? diye sorunca o da "SİZ gıdın sabahleyin gelin" der. Ercan Ersoy'un evi İzmir'dedir, akşam evinde kalıp ertesi gün otele geldiğinde aşiret mensupları birgün önceki çevirme olayını anlatırlar, "Abi akşam böyle böyle oldu, polis bizi çevirdi, falanda ve filanda ruhsatsız silah çıktı, kimlik tespiti yapıp bizi hemen orada silahları da vererek serbest bıraktılar" deyince Ercan Ersoy "Neden serbest bıraktılar, para falan mı verdiniz?" der. Adamlar kendilerinden gayet emin bir tavırla "Hayır. Bucak aşiretinden olduğumuz için bizi bıraktılar".

Ercan Ersoy genç bir koruma polisi olmasına rağmen belli bir tecrübenin sahibidir. Bu olaydan huylanır ve kendi kendine şöyle bir değerlendirme yapar: "Bu belki Siverek'te veya Urfa'da olabilir ama İzmir'de Bucaklı'yı kim tanır.

64

HAKANTURK

Kimdir bunlar, gayeleri nedir?" Doğru İzmir Emniyet Müdürlüğünü arar ve Asayiş şubesiyle irtibata geçip kendini tanıtır. Bucaklıların dediği gibi o saatte yapılmış uygulama (arama) yok. Akabinde o bölgenin karakol amirine gider, o da bölgelerinde böyle bir uygulama olmadığını belirtince Ercan Ersoy birilerinin peşlerinde olduğunu böylece tesbit etmiş olur. Ercan Ersoy'un yerinde çok daha tecrübeli ve uluslararası organize suçluların değerlendirmesini yapabilecek bir emniyet veya istihbarat mensubu olsaydı kısa bir durum değerlendirmesinde kimbilir belki de o meş'um kazayı önleyebilirdi. Kaza denilen fakat kaza olmadığı bilinen ama ispat edilemeyen olayın kısa bir değerlendirmesini birlikte yapalım isterseniz. Hüseyin Kocadağ oldukça süratli gittiğinden korumaların altındaki araba aynı güce sahip olmadığından onlara yetişemiyor. Susurluk'a 20-25 kilometre kalana kadar zaman zaman Ercan Ersoy konvoyun önündedir. Hava sisli ve kararmak üzere olduğundan Ercan Ersoy 120, 130,-140 falan yapmaktadır. 06 AC 600'ü kullanan Hüseyin Ko-cadağ Ercan'a sellektör yapınca Ercan süratini düşürür. Susurluk'ta bir kamyon konvoyuyla karşılaşılır, o anda Hüseyin Kocadağ aniden süratini yükselterek sollar ve geçip gider. Ercan ise beş altı kamyonun arasında takılıp kalınca araba telefonu ile irtibatlaşmak isterlerse de telefon çekmemektedir. Ercan Ersoy'u bir sıkıntı basar, ismini koyamadığı bir tedirginlik içindedir, biran önce onlara ulaşmak ister ve herşeyi göze alarak önündeki bütün kamyonları sollayarak fırlar. Arabadakilere "etrafınıza dikkatli bakın belki ayran içmeye durmuş olabilirler^" der. O kaza yapılan yere geldiklerinde saat 19.30 civarındadır, artık hava iyice kararmıştır. Yolun başına girer, yolun bitmek üzere olduğu bir noktada dörtlülerin yandığını görür (flaşörlerin yandığını). O yolda kaza olabileceğine ihtimal vermez, acaba ne oluyor diye biraz yavaşlar, bakar ki kaza olmuş. Çünkü bütün arabalar durmuş, arabaları sollayarak geçip baktığında, bir Mercedes bagaj kapağı açık, kendi kendine "yahu bizim araba olmasın?" der.

Sonra arkadan Sedat Bucak'm elbise naylonunu (kılıfını) görür, "eyvah bizim araba" der ve hemen durup inerler. Onlar indiklerinde kamyon şoförü ile benzinlikteki çocuk ve birkaç kişi etrafta dikilmiş, içlerinden birisi "araba yanacak" falan deyince, yangın söndürme tüplerini çıkarırlar fa-Susurluk Labirenti _

65

kat onlar küçük olduğundan benzin istasyonunda çalışan çocuk koşarak gider ve elinde büyük bir yangın söndürme tüpüyle döner.

Kamyoncu o ana kadar kendini kaybetmemiştir. Konuşurlar "hepsi ölmüşler" der. Çünkü arabanın yarısı yok kapıları açılmıyor. Bir tek arka sağ kapıyı açabildiklerinde Ercan Ersoy bakıyorki Abdullah Çatlı daha yaşıyor, hemen onu arabadan çıkarıp yere uzatıyorlar, bakalım neyi var neyi yok diye yokluyorlar, yüzüyle kolu bir de göğüs kısmı kırık. Abdullah Çatlı "Allah" deyip duruyor, kan geliyor ağzından. Ercan Ersoy ile birlikte olanlardan birisi "kızda hareket var" diyor fakat Ercan ilk olarak Abdullah Çatlı'yı kendisinin kullandığı Mercedes'e koyuyor. "Sedat Bucak'ı çıkartalım" diyorlar, Mercedes kamyonu vurduğunda Sedat Bucak torpidonun altına girmiş çarpışmadan ötürü hava yastığı a-çılınca da Sedat Bucak'ı kapatmış. Bakıyorlar Sedat Bucak yok. Camlar kırık değil ki, arabadan fırlamış olduğunu düşünsünler ama sağ cam mikalı kırılmamış, fakat Hüseyin Kocadağ kamyonu vurduğu anda ölmüş.

Aramalar sonucu Sedat Bucak'm elini buluyorlar, arabanın kapısını açacaklar açamıyorlar. Çünkü araba kamyonun altına öyle girmişki itip, kalkmayla çıkarılacak gibi değil. Hemen bir halat bulup Mercedes'i kamyonun altına ayırıp Sedat Bucak'ı arabadan çıkarıyorlar. Sedat Bucak'da hayat belirtisi var. Abdullah Çatlı, Ercan'ın kullandığı Mercedes'e koyulduğundan o anda gelen tanımadıkları bir adam Station Renault arabasına Sedat Bucak ile Gonca Us'u alır. Korumalar o arabanın benzinlikten çıkıp geldiğini zannederler. O Renault'larm arkası yatar, oraya bir battaniye serip, ikisini oraya koyarlar. En son Hüseyin Kocadağ'ı çıkarırlar. Çünkü Hüseyin Kocadağ'a arabanın öndeki direği göğsüne girdiğinden başka onun vücudunda hiç sağlam kemik kalmadığı için Kocadağ'ı doğru dürüst tutamamaktadırlar.

Ercan Ersoy, önden, diğerlerinden bir beş dakika evvel yola çıkıyor. Soruyor neresi yakın diye, çünkü o anda zaman çok kıymetli, Susurluk mu, Kemalpaşa mı? Aslında aynı mesafedeymiş. Kemalpaşa'ya gidip de Bursa'ya gitmek daha fazla zaman alır diye düşünür. Böylece Susurluk'a gidip ilk müdahaleyi yaptıracak, "oradan Balıkesir'deki devlet has-tahanesine ulaştırabilirim" düşüncesindedir. Bursa'da Üniversite hastahanesi var ama bir buçuk saat yol, trafikte çok, 66 ; HAKANTÜRK

onun için Susurluk'a gitmeyi tercih eder. Ercan Ersoy yol boyunca Abdullah Çatlı'nın bir eliyle nabzım tutmaktadır, bir ara dikkat eder nabzı atmıyor nabzı durmuş. Susurluk sağlık ocağına varırlar, oradaki doktorlar eks olmuş deyince Ercan Ersoy'un dünyası kararır. Çünkü Abdullah Çatlı'yı Mehmet Özbay olarak tanıdığı halde onu çok sevmektedir.

Kaza mahallini şöyle bir gözümüzün önüne getirelim: Kazanın hemen akabinde, en fazla beş dakika sonra Ercan Ersoy'un kullandığı araba olay mahalline yetişiyor ve halat başlayarak 06 AC 600 plakalı Mercedes'i kamyonun altından çekiyorlar. Peki Arena'da ve gazetelerde çıkan bir resim var. O resimde Mercedes kamyonun altında. O resmi kim çekti ve nasıl hemen medya mensublarına ulaştırdı? Abdullah Çatlı'nın o olaydan önce Doğu Perincek, Aydınlık gazetesinde kendisinin "Mehmet Özbay" kimliği altında yaşadığını, ev adresini, iş adresini ve hatta cep telefonunu açıkladığı halde Abdullah Çatlı neden halen aynı kimliği kullanmaktaydı? Kazanın akabinde bütün televizyonlar Susurluk'taki kazada ölen sahte kimlikli Abdullah Çatlı ve Gonca Us'un gerçek kimlikleri kimler tarafından teşhis edilip açıklandı? Bu soruların cevabını çok şeyi bildiğini zanneden değerli basın mensuplarımız acaba bugüne kadar neden bulamadılar? Susurluk ile yatıp Susurluk ile kalkacaklarına, kaza olduğunu kabul ettikleri fakat gerçekte kaza olmayan o olayın perde arkasındaki gerçekleri niçin araştırmıyorlar? Neden korkmaktadırlar? Korkak insanlar her olayda ölür, yiğit insansa eceli geldiğinde ölür, bunu bilmiyorlar mı?

BÜYÜK TÜRK MEDYASI

Türkiye üzerinde oynanan oyunu ve uzun vadeli planları eğer isterse Türk medyası çok kolay gözler önüne serebilir. Çünkü elinde yeterince imkanı var. Ama ne yazık ki, birinci olarak suni gündemler yaratmaktaki ustahlarıyla hergün dünyanın herhangi bir ülkesinde Türkiye ve Türkler aleyhine yapılan çalışmaları yazılı ve görsel medya da öne çıkaracaklarına Sevda Demirel ile Hande Ataizi'nin çekim esnasındaki kavgalarını günlerce sürmanşetten verirlerken biz onların yazmadıklarından bir demet sunalım: Avrupa'daki Türkiye....

Fiili durum maalesef pek iç açıcı değil. Türkiye'de bile büyük mücadelelerle korunmaya çalışılan ve Anayasası'nın öngördüğü "devletin ve milletin bölünmez bütünlüğü"

Susurluk Labirenti

6y

ilkesinin Avrupa'daki Türkiye Cumhuriyeti kökenli vatandaşlar arasındaki geçerliliği ne acıdır ki; tartışılır hale gelmiş. Hatta bazı ülkelerde tartışma boyutunu dahi aşmış, kimi kendisim mensubu olduğu dini cemaatle kimi farklı etnik kökeniyle, kimi de bölücü terör örgütü PKK'yla ya da DHKP-C gibi aşırı sol örgüt 'üst kimliğiyle kendisini 'Türkiye Cumhuriyeti dışı unsur' olarak tanımlıyor. Bazısı daha da öteye geçip kendisini Anadolu'nun gerçek sahibi olarak ifade ediyor, işin asıl düşündürücü yönünü ise; Avrupa'nın resmi kurumlarla, sivil toplum kuruluşlarının Türkiye ile ilgili konularda özellikle Kürt kökenlilere yönelik farklı politika izleyerek onları ayrı muhatap alması, bunu da 'teamüle' dönüştürmesi oluşturuyor. Avrupa bir anlamda; bu siyasi yaklaşımını kurumlaştırıyor, Türkiye'ye de bunu dayatıyor. İsveç, Hollanda, Fransa, İtalya, Almanya gibi ülkelerin parlamentolarının dahi Türkiye'deki farklı kimlikleri kurumlaştırmadaki tutumları o kadar net ki; Kürtler, Ermeniler gibi özel ayrımlar yaparak mesajlarını veriyorlar.

Adı 'Türk' olmasın yeter

Konunun bir diğer önemli tarafı daha var. Başta Fransa, İsveç, Hollanda, Almanya olmak üzere çeşitli Avrupa Birliği ülkelerinde Türkiye çıkışlı olup kendisini etnik kimliğiyle ön plana çıkaran çeşitli sivil toplum kuruluşlarına, eğitim kurumlarına çok büyük maddi destek sağlanıyor. Bunun son örneği Fransa'da yaşandı; Başkanlığı'nı Kendal Nezan'-m yürüttüğü Kürt Enstitüsü'ne 25 milyon Euro'luk yardım onaylandı. Geçen 6 yıllık süre içerisinde, Türkiye'ye Gümrük Birliği'nden doğan haklarından dolayı verilmesi gereken 2,5 milyar Euro'luk yardımın sadece 400 milyonunun tahakkuk ettirilmiş olması bu noktada çok 'anlamli şeyler' ifade ediyor.

Öcalan'dan Papa'ya mektup

Kuşkusuz etnisite meselesinde bölücü terör örgütünün PKK'nın başı Abdullah Öcalan'ın yakalanmadan önce 1998'de Papa II. Jean Paul'e yazdığı mektubun çok büyük etkisi var. Ocalan, o mektubunda, Anadolu'nun asıl sahiplerinin Kürtler, Ermeniler, Asuriler, Keldaniler ve İsa'nın torunları olduğunu ileri sürüyor, dolayısıyla da kendisini Hıristiyanlığa çok yakın hissettiğini dile getiriyordu. Abdullah Öcalan satırlarını, Türklere karşı mücadelede Papa'nın desteğini "talep ederek" önünde eğildiği derin saygılarıyla bitiriyor.

68

HAKANTÜRK

riyordu. İlginçtir, konuya karşı nötr duran Vatikan'ın politikasında bu mektuptan sonra çok keskin dönüş gözlemlendi. Vatikan Devleti'nin süreli Dışişleri Bültenleri'nde PKK terör örgütü olarak anılmadı, Türkiye'deki Kürtlere yer verildi, Kürt kimliği ve haklarından söz edilmeye başlandı. Aynı dönemde Avrupa ülkelerinin de Vatikan'la eşgüdümü dikkat çekti. O günden sonra ivme kazanan gelişmeler bugün, Avrupa parlamentolarında gündeme getirilen, Fransa gibi ülkelerde ise kabul edilen sözde Ermeni Soykırım Yasalarıyla, Türkiye'deki azınlık hakları, ana dilde eğitim, "Öcalan'a özgürlük" gibi kampanyalarla devam ediyor.

Parçalanmış 'Türk' üstkimliği ve hatalar

Daha birkaç yıl öncesine kadar kendilerini 'Türk' üst kimliği altında görmekte hiçbir sıkıntısı olmayan bu vatandaşlarımızın bugün farklı kimliklerini ortaya koymalarının ve bu şekilde muhatap alınmalarının ardında yatan nedenlere gelince...

Ermeni diasporasının, lobilerinin gücünü her zaman, her zeminde çok iyi bilen Türkiye terörle mücadele ile geçen son 30 yıllık süre içinde önemli sayıda vatandaşın yurtdışına kaçmasına engel olamadı. Bugün gelinen noktada, başta Avrupa olmak üzere Avustralya, Amerika Birleşik Devletleri gibi birçok ülkede çoğu Kürt kökenli olan ve sayıları 400 bine varan ayrılıkçı gruplar oluştu. Bölücü örgüt PKK'nın siyasi kolu ERNK ile DEV -SOL gibi aşırı sol, Kaplanlılar gibi şeriatçı, örgütler tarafından çok iyi organize edilen bu gruplar 'ortak hedef Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı ciddi bir cephe' oluşturdu. Fakat, dar ve basit siyasi hesaplara dönüştürülmüş durumdaki Uyum Yasaları gibi bir alana sıkıştırılan Ankara'nın bu noktada her nedense görmezden geldiği ya da günlük gündem meşgaleleri arasında fark edemediği bir gerçek var: Öyle görünüyor ki; Türkiye'nin başını, soykırımın kabul edilmesini isteyen, toprak ve tazminat talep eden Ermeniler kadar, varlığı artık inkar edilemeyecek boyutlara ulaşan 'Kürt Diasporası' ağırtacak. Türkiye'nin yurtdışındaki 3.5 milyon vatandaşın en önemli sorunlarının başında "eğitim" geliyor. Fransa örneği, bu acı tabloyu tüm çıplaklığı ve utançla gözler önüne seriyor: Fransa'da sayıları 400 binlere varan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşından sadece ve sadece 1250'si yüksek öğretim kurumlarına devam ediyor. Bu ülkedeki Türk toplam nüfusunun yüzde

S u s u r l u k Labirenti

6

5'e yakını ancak oy kullanma hakkına sahipken yüzde 90'ını yüksek öğrenimli ve gelirleri de Fransa ortalamalarının çok üzerinde olan Ermenilerde bu rakam 300 binlere kadar çıkıyor. Neticede de aralarında Patrick Devceyan gibi Ermeni asıllı Fransız parlamenterlerin bulunduğu birçok siyasetçi'nin de itiraf ettiği gibi; oy potansiyeli nedeniyle Ermeni Ya-sa'sı kabul ediliyor. Şurası muhakkak ki; Ermeni meselesinin siyasi boyut kazanmasının temel sebebi elbette bu kadar sınırlı değil, ancak bu gerçeği de göz önünde tutmak gerekiyor.

Marsilya'daki garip durum

Marsilya'daki durum çok daha çarpıcı. Fransa'nın Akdeniz sahilindeki bu büyük kentte 3 bin Türk, 80 bin Ermeni bulunuyor. Türklere sadece bir ailenin 2 çocuğu yüksek öğrenim görüyor. Geri kalanı Avrupa'nın her köşesindeki diğer Türklere gibi kol gücüne dayalı kısa vadeli paralı işlere giriyor. Buradaki Kürtler ise kendilerini Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak kabul etmiyor ve kesinlikle Türklere bir araya da gelmiyor. Fransız sisteminde çok etkin ve özerk olan yerel yönetimler ve devlet de kendilerini ayrılıkçı tanımlayan bu Kürtleri 'özel muamele'ye tabi tutuyor. Çoğu yabancı işçi statüsündeki yurt dışı Türklere bir başka sorunu 'sosyo - kültürel' uyumsuzluk. Almanya'daki örnek bu durumu tüm gerçekliğiyle ortaya döküyor. 2.5 milyonluk Türk nüfusuna sahip Almanya'da, yaşları 18-24 arasında değişen tutuldu ve hükümlülerin yüzde 52'sini maalesef Türk gençleri oluşturuyor. Gerek Fransa, gerek Almanya örneklerinde olduğu gibi eğitim ve buna

bağlı olarak ortaya çıkan sosyo-kültürel uyumsuzluk sorunları Türkiye'yi içerde ve dışarda önemli sıkıntılara sokuyor. 'Kendi kültürüne yabancı olanların başka kültürlerle uyumunun mümkün olamayacağı ve kimlik bunalımı yaşayacağı' gerçeğini kavrayamayanlardan oluşuyordu. Ankara hareketsiz Ankara, anlaşılabilir bir şekilde bu durumun düzeltilmesi yönünde adım atmıyor. Diplomatik misyonun sorunların giderilmesi, kaynağına inilmesi yönünde çaba harcadığını söylemekse maalesef çok zor. Tüm bunlara, Türkiye'nin içinde bulunduğu siyasi ve ekonomik krizlerin küçülme gibi ağır yükü de eklenince sonuçta ortaya çağdaş ölçülere uymayan bir toplum yapısı ortaya çıkıyor. Küçük ölçekli de öl-

70

HAKANTURK

sa polarize edilmiş bu Türkiye kökenli toplum sonuç itibarıyla kendisini bir bütün olarak ifade etmek yerine, etnik, dini, siyasi kimliği ya da kimliksizliğiyle dışa vuruyor. Geriye kalanlar ise aynen Türkiye'de olduğu gibi 'sessiz çoğunluğu' oluşturuyor. Ne yazık ki; Batı yani Avrupa, yani Avustralya gibi ülkeler bu sessiz çoğunluğu anlamak veya muhatap almak yerine, kendilerine sürekli sorun çıkaran bu grupları Türkiye Cumhuriyeti'yle özdeşleştiriyor ve genelliyor. Dolayısıyla Türkiye bu konuda çok ciddi algılama problemiyle karşı karşıya kalıyor.

Bir diğer önemli husus da Türkiye'den insanlık ayıbı denecek koşullarda, gemilerle, kamyonlarla kaçan Türk vatandaşlarının başta Avrupa olmak üzere Batı'ya ulaşmalarıyla başlayan kötüleme kampanyası. Yabancı ülkede sığınmacı ya da göçmen olarak kabul edilmek uğruna çizilen Türkiye tablosu o denli kötü ki; konuyla ilgilenen resmi makamlar karşılaştıkları bu insanların anlatımlarıyla raporlarını tutuyor, dolayısıyla politikaların belirlenmesinde bu bilgi ve gözlemler çok önemli rol oynuyor.

Tanıtım sorunumuz

Tanıtım sorunu Türkiye'yi bağlayan belki de en hassas konu. Ancak tanıtımda da yaşananlar pek farklı değil. Dar ve krize endekli hale gelen Türkiye elindeki kıt kaynakları rasyonel kullanabilme konusunda önemli sıkıntılar yaşıyor. Bunun son örneği Belçika'nın başkenti Brüksel'de iki ayrı yerde gerçekleştirilen Turizm ve Sağlık Fuarlarında yaşandı. Turizm Fuarı'nın 'Özel Ülkesi' olarak davet edilen ve merkezde kendisine çok büyük bir alan tahsis edilen Türkiye, hedeflediği başarıyı yakalamaktan uzaktı. 'Ucuz ülke' imajıyla ve kravatlı bir halı tezgahlarının dışında her hangi bir özelliğiyle tanıtılmayan Türkiye'nin hemen yanıbaşım-daki Tunus ise muhteşem gösterilerle fuarın ilgi odağı oldu. Kayaktan, dağcılığa, yelkenden, dalışa kadar birçok özel tur şirketinin de katıldığı fuarda Türkiye'den kimsenin bulunmaması da gözlerden kaçmadı. Sağlık Fuarı'na gelince; her ülkenin sağlık sektöründeki firmalarının dışında doğal kaynaklarıyla, endemik florasıyla, zengin besin kaynaklarıyla tanıtıldığı sağlık fuarında Türkiye hiç yoktu. Özetle, Batılının karşılaştığı Türkiye resmi maalesef bunlardan ibaret oluyor. Klasik önyargıları, psiko - tarihsel yaklaşımları anlatmanın ise pek gereği yok...

Susurluk Labirenti

71

ÇETELER MODA OLDU

"Hayat bir hikaye. Yaşasan ne olur, ölsen ne olur..."

TÜRK ATASÖZÜ

Türkiye'nin herhangi bir yerinde legal olmayan bir iş yapılıncaya bütün medya söz birliği etmişçesine hemen "bilmem ne çetesi" diye başlık atmaktalar. Susurluk kazasından sonra ülkemizde ne çok "çete" olduğunu yalnız sokaktaki insan değil ülkeyi yönetenler dahi şaşkınlıkla okumaktalar. Burada vatandaşın dikkat etmesi gereken şey; Suni gündem yaratılmakta ve böylece ülkemizin çok daha önemli konuları bilinçli bir vaziyette gözardı edilmektedir.

TÜRKİYE ATEŞ ÇEMBERİNDE

Savunma alanında araştırmalar yapan Military Balance'in yaptığı son çalışmalarından birisinin Türkiye ile ilgili bölümünden bazı bilgileri aktarmakta yarar görmekteyim. Çünkü ülkemizi yöneten veya en azından yönetmeye çalışan değerli basın mensuplarımız dünyanın bir ucunda olan magazin haberlerini birinci sayfada sür manşet verdikleri halde Türkiye için çok önemli konuları ya hiç vermemekteler veya okuyucunun dikkatini çekmeyecek bir şekilde vermektedirler. Ülkenin çıkarlarını ön plana alan küçük tirajlı bir iki gazete veya dergi birşeyler yapmak için çırpıyorlarsa da yeterince güçlü olmadıklarından, seslerini duyuramamaktadırlar, Military Balance Savunma

alanında araştırmalar yapan ve bu konuda doküman yayınlayan Military Balance'-nin son verilerine göre, Türkiye, altı milyar dolarlık savunma harcaması gerçekleştirirken, Rusya 82 milyar dolarlık harcama ile bölgesinde ilk sırayı aldı.

Aynı yıl Yunanistan 5.056, Irak 20700, İran 20460, Suriye 2.026 milyar dolarlık savunma harcaması yaptı. Kişi başına düşen savunma harcamalarına göre ise, 1995 yılında, İsrail 1279 dolar ile ilk sırada yer aldı. Aynı yıl, silahlanmaya her Rus vatandaşı 551 dolar, Iraklılar 198 dolar, İranlılar ise 238 dolar harcadı. Türkiye'nin kişi başına düşen savunma harcaması ise 98 dolar olarak gerçekleşti. Tabii ki • burada rakamlarla her türlü oynama yapılabilmektedir. İsrail her ne kadar kişi başına 1279 dolar gibi bir harcama gösteriyorsa, bu gerçek rakam dahi olsa bazı ülkelerle gizli anlaşmalar sonucu satılan silah ve savunma araç/gereçleri resmi bütçe-

72

HAKANTURK

lerinde görünmediğinden silahlanma konusunda gerçek rakamları tesbit etmek oldukça zordur. Ülkelerin savunmalarının sadece silahla olmadığını, istihbarat teşkilatının çok daha önemli olduğunu acaba ne zaman öğreneceğiz? Bilginin en güçlü silah olduğunu, ülke çıkarları doğrultusunda çalışırken her türlü faaliyetin mubah olduğunu, bütün dünya ülkeleri kabul ettiği halde, bizim allı şanlı medyamız çetelerle yatıp, çetelerle kalkmaktadır. Abdullah Çatlı'ya hemen hemen yüklenmeyen suç kalmadı. Bu suçlamalar arasında Azerbaycan Devlet Başkanı Elçi-bey'i getirmek istemesi de dahil. Bu konuya hemen bir açıklık getirmekte yarar var. Eylül 2002'de, yayınlanan ve on gün içinde 2. baskısı yapılan "Milli İstihbarat Teşkilatı" kitabımın 221 ve 222 sayfalarını gelin birlikte okuyalım: Su-surluk'un perde arkasını araştırırken, değişik konularda sekiz - on kitap yazılabilecek kadar materyal topladım. Kapalı kapılar arkasında konuşulanlara bakılırsa Rusya'nın Ermenistan'la Kafkaslarda İran'ı içine alan bir cephe oluşturmaya çalıştığı söylenmekte. Eski SSCB'nin dar dairede yeniden canlandırılması anlamına gelen, askeri işbirliğini de öngören cephenin Rusya-Belarus ittifakından bile daha güçlü olduğunu, sadece manevra yapabilmek amacıyla farklı görüntü verilmektedir. Kafkasya'da kutuplaşma henüz tek taraflı gelişmekte, bu cepheye karşı ABD-Türkiye-İsrail Azerbaycan blokunun oluşturulmaya çalışıldığı yönünde spekülasyonlar yapılmaktadır. Rusya varolduğundan beri en büyük hayali, boğazları ele geçirip Akdeniz'e inmekti. Güney Kıbrıs'a sattıkları füzelerin sayesinde askeri ve sivil uzman kisvesinde hayallerinden birisini böylece gerçekleştirmiş oldular. Tabii ki bu arada her zaman olduğu gibi ABD ve diğer ülkeler bize bir taraftan "yapmayın, etmeyin" derken, diğer taraftan "bende sana şu füzeleri satayım veya gel birlikte şu şu silahları üretelim" diyecektir. Başımıza gelen bu tür olayların arkasında birçok neden olmasına rağmen en önemlisi, uzun vadeli dış politikamızın olmayışı, çünkü her gelen hükümet kendi dış politikasını uygulamakta, bir diğeriye dış istihbarata gereken önemi vermemektedir. İsrail, yüzölçümü ve nüfus olarak Türkiye'den çok küçük olduğundan başka, devlet olarak geçmişiyse 15 Mayıs 1948 olduğuna göre 54 yıllık... İstihbarat teşkilatı olan MOSSAD

Susurluk Labirenti

73

ise büyüklüğe ve nüfusa oranlandığında başka hiçbir istihbarat örgütünün yapamayacağı kadar fazla istihbarat yapan ve bundan edinilen bilgileriye sonuna kadar kullanan; düşmanlarının kararlarını ve niyetlerini anlamak konusunda kendisi ile hiçbir istihbarat örgütünün boy ölçüşemeyeceği, düşmanlarının planlarını boşa çıkarmak için her yolun mubah olduğuna inanmaktadır. Ajanlar tarafından bilgi toplamayı sanat haline getirmiş bulunan MOSSAD'm dünyanın her yerinde Sayanimler (Gönüllü Yahudi yardımcı) ve Mabuahları (Yahudi olmayan muhbir) vardır. Dünyadaki bütün Yahudiler MOSSAD'm gönüllü ajanlarıdır. Görevli olsunlar ya da olmasınlar farketmez, her Musevi öğrendiği bütün istihbarat bilgilerini MOSSAD'a rapor eder. İsrail vatandaşı olsun veya olmasın her Musevi zaman zaman İsrail'e gider ve orada askeri veya başka konularda eğitim alır. Çünkü dünyanın hangi ülkesinin vatandaşı olursa olsunlar, her zaman İsrail vatandaşı olabilmek haklarına sahiptirler.

AZERİ DARBESİNİ BP YAPMIŞ

Türk istihbaratının gizli belgelerine dayandığını iddia eden The Sunday Times Gazetesi, BP şirketinin daha fazla petrol elde edebilmek için Azerbaycan'da Haydar Aliyev'i iktidara getiren darbecilerle 'petrole karşı silah' anlaşması yaptığını iddia etti. Gazeteye göre BP, Ermenistan'a karşı savaşan Azerileri silahla donattı.

İngiliz petrol devi BP'nin Azerbaycan petrolerinde de söz sahibi olabilmek için darbecilerle işbirliği yaptığı iddia edildi. The Sunday Times'e göre, 1993 yılında demokratik olarak seçilmiş Cumhurbaşkanı Ebulfez Elçibey'e karşı gerçekleştirilen ve Haydar Aliyev'i iktidara taşıyan ayaklanmanın ardında, aralarında BP'nin bulunduğu 'petrol şirketleri' yer alıyor. Dünya istihbarat teşkilatlarının hemen hemen hepsinde yalan haber üretilebileceği gibi, en güvenilir gazeteler de zaman zaman belli maksatlara hizmet içindir. Burada Türk istihbaratının gizli belgelerine dayanarak bu haberi yapan İngiliz gazetesinin elinde acaba gerçekten böyle bir belge var mı?... Varsa dahi bu belgenin sahte olup olmadığını kim bilebilir?...

Eğer iddia edildiği gibi İngiliz gazetesinin eline böyle bir belge ulaşırsa bizim istihbarat teşkilatımızın içindeki köstebek kimdir? Bu konuda bir araştırma yapılmış mı-
74 HAKANTURK

dır?... Çünkü gazetenin iddiasına göre aracılar, darbe öncesinde Azeri Hükümeti'nin demokratik bir şekilde seçilmiş yetkililerine para ödediler. Sözde gazeteye açıklama yapan bir Türk istihbarat subayına göre BP, bu sayede daha iyi bir petrol anlaşması yapmayı umuyordu. Aracılarla yürütülen pazarlıklar sonucunda anlaşma "petrole karşılık silah" anlaşmasına dönüştü.

Bu gizli anlaşmadan sadece birkaç ay sonra Batılı petrol konsirsiyumu ile Azerbaycan Yönetimi arasında imzalanan 5 milyar dolar değerindeki "yüz yılın anlaşmasına da" BP başı çekti. Anlaşmaya darbeyle iktidara gelen Azeri Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev imza attı. Azeri petrolünde stratejik çıkarları olan İngiltere ve ABD, Aliyev'in iktidara gelmesini memnuniyetle karşıladılar. 1998 yılında Amoco ile evlendikten sonra dünyanın en büyük petrol şirketi olan BP, Aliyev tarafından petrol görüşmelerini yürütmek için atanan Azeri yetkilinin kendilerinden 360 milyon dolar rüşvet istendiğini itiraf etti. Peki bu rüşvet isteme ne derece doğru?... Çünkü yabancı ülkelerin işadamları bir yerlerde tikanıklık olunca "rüşvet istendi" diyerek kendilerini haklı çıkarmaya çalışırlar. Öyle bir durumda yapılan ilk şey sözde rüşvet isteyen yetkiliyi görevden almak olur. Onun yerine gelense tabii ki fazla aktif davranamaz. Bu da Avrupa ve A-merikalıların başka bir taktiğidir.

Gazetenin Türk istihbarat raporu diye verdiklerine bir göz atalım; Türk Hükümeti'nin Azerbaycan'daki darbeyle ilgili gizli belgelerini ele geçirdiğini iddia ederken, gazeteye üst düzey bir Türk güvenlik yetkilisi Bakü'deki darbeyi Milli İstihbarat Başkanı'na sözde şöyle rapor etmiş: "İstihbarat çalışmalarımız sonucunda iki petrol devi, BP ve Amoco'nun darbenin ardında yer aldıkları anlaşılmıştır. Petrole karşılık silah anlaşmasının görüşüldüğü toplantıya katıldığım belirten Türk askeri istihbarat yetkilisi şu bilgiyi veriyor: "Toplantıda anlaşıldığı kadarıyla BP, Exxon, Amoco, Mobil hakları ve Azerilere silah ve paralı asker sağlanma-sıydı. Tüm petrol şirketi temsilcileri, BP dahil, Azeri Cumhurbaşkanı ve Başbakanı'na Ermenistan'a karşı yürütülen savaşta yardım teklif ettiler"...

Bütün bunlar The Sunday Times Gazetesinin iddiaları. Bu haber çıktığında bizim Londra Büyükelçiliğimizdeki Basın Ateşesi acaba nasıl bir değerlendirme yaptı?... Bu yazıyı Susurluk Labirenti

75

yazanla başka bir şekilde görüşüldü mü? Yoksa bugüne kadar dünyanın bütün ülkelerinde zaman zaman Türkiye aleyhine çıkan yazılarda olduğu gibi ya haberleri olmadı veya olduysa da sadece kesip bir dosyaya koyup tozlu raflara mı kaldırıldı?...

Bugün yazılan bir dergi veya gazete haberi ileriki bir zamanda başkasına kaynak olarak çok farklı bir şekilde kitaplarda kullanılabilir. İşte bu nedenle yurt dışına göndereceğimiz görevlilerin önce o ülkenin lisanını ve ülkeyi yeterince tanınması gerekir. Aksi halde Elçilikte veya Konsoloslukta kendine göre çalışma yapıp etrafında olanlardan bir haber oralarda yaşar.

Ben Almanya'da görevli olup da Almanca bilmeyen, İngiltere'de görevliyken İngilizceyi öğrenmeye çalışan, Fransa'da Fransızla Almanca konuşmaya çalışan görevlilerimize çok rastladım. Elin Amerikalısı Türkiye'ye geleceğini en a-zmdan belli bir zaman önce bildiğinden Türkçe öğrenmeye çalışıyor. Bizimkiler nasılsa yeni geldi Türkçe bilmez düşüncesiyle bir sürü potlar kırıyor. Adama göre iş bulacağımıza, o işi en iyi yapacaklara verdiğimiz gün, ülkemizin geleceği daha sağlam olacaktır.

1993 yılında rahmetli Turgut Özal Cumhurbaşkanı, Süleyman Demirel'de o günlerde Başbakanı. İşte o tarihlerde İzmir'de yapılan İktisat Toplantısı nedeniyle ben de resmi davetlilerden birisiydim.

Ebulfeyz Elçibey Azerbaycan Cumhurbaşkanı idi. Bugünün Cumhurbaşkanı Haydar Ali-yev ise sessiz ve derinden adım adım iktidara doğru yürümekteydi. Bunu ilk farkedenden birisi olarak o devrin yetkililerine bunu bir rapor olarak sundum. Çünkü Haydar Aliyev'i ben çok uzun yıllar öncesi KGB'de üst düzey görev yaptığı yıllardan tanıyordum. İzmir İktisat Kongresinde karşılaştığımızda birkaç saat görüşmemiz sonucunda Haydar Aliyev'in en kısa bir sürede şu veya bu şekilde Azerbaycan'ın başına geleceğini gördüm... Acaba o günlerde Türkiye'nin kaderinde rol alan kişi benim fark ettiğimi görüp gereken girişimlerde bulundular mı?...

Tabii ki hayır. Eğer onlar da beni gibi, Haydar Aliyev'in adım adım iktidara yürüdüğünü görüp, gereken çalışmaları yapsalardı, bugün Türkiye ile Azerbaycan arasında çok daha iyi ilişkiler olurdu.

76 HAKANTURK
NEREDE TÜRK VARSA...

"İnanmak güzeldir. Fakat kontrol etmek çok daha iyidir."

Alman Atasözü

Bakın şimdi bizim birinci ilkemiz ne olmalı: Dünyanın neresinde olursa olsun herhangi bir Türkün, (buralı, Türkiyeli, veya başka bir ülkeden Türk, yâni kültür ve dil olarak Türk), kılma dokunulsa, haksızlığa uğrasa bütün dünya Türklüğü ayağa kalkmalı. (Bakın komşumuz İsrail'e; onlar yapmıyor mu? İbret alalım.) Türk'e yapılan haksızlıklar, zulümler, soykırımlar, her ortamda, her uluslararası kuruluşta gündeme getirilmeli...

Herkesin "insan hakları" var da Kuzey Irak'taki Türkmenlerin insan hakkı yok mu? Onları insandan saymıyor musunuz? Onların haklarına sahip çıkacak olan kimdir? Türkiye'dir. Hani nerede?, Var mı böyle bir şey? Yıllardır kimden duyuyoruz Türkmen lâfını? Az satılan bir iki gazete bazen yazıyor, o kadar.

"Türkiyeli" Lâfı

"Türkiyeli" lafını Türk dememek için kullanıyordu içerde birileri biliyorsunuz; efendim, bir türlü "Türk" diyemiyor; kendisi basbayağı Türk; başka dil de bilmiyor; herşe-yiyle Türk, bırak soyunu sopunu, kültürüyle Türk Adam tutmuş yazıyor "Türkiyeli"; Türk demek olmaz; ırkçılık, ondan sonra kalkıyor orada başkaları için bir sürü edebiyat yapıyor; Türk'ten gayri kimden bahsetse ırkçılık olmuyor.

Bizim bir hademe vardı Yıldız'da; ben hademelerle çok iyi anlaşırım; çünkü eğitimden geçmedikleri için kafa çalışır. Gelirler odama; çay da yapıp getirirler; otururuz sohbet ederiz. Bizim millet bu yabancı, bu sahte eğitimden geçmeyince kafası çalışıyor. Adamcağız gelmiş bana dert yanıyor: "Bizim mahalle kahvesinde senin televizyon programını konuşuyoruz; bizimkiler, biz de gidip ziyaret edelim diyorlar" Ondan sonra diyor ki: Oturuyorduk, bir tanesi dedi ki ben Kürdüm, öbürü Çerkezim falan dedi, ben de şaşırdım dayanamadım; "affedersiniz, kusura bakmayın ama ben de Türküm" dedim, diyor. "Beni az daha döveceklerdi" diyor; "vay ırkçı, alçak, faşist" Şu acıklı duruma bakın; milleti bu hâl'e getirdiler. Böyle miydi bu? Ben size söyleyeyim, 1970'lere kadar, 1960'lara kadar bu böyle değildi. Bu nasıl

Susurluk Labirenti

77

oldu? Bunu işte "kültür mühendisleri" yaptılar, bilhassa Amerika'nın, İngiltere'nin kültür mühendisleri yaptılar bu işi. Zaten bir ülke, bir millet içinden dağıtılsa, topa, tüfeğe ihtiyacı kalmaz artık... Onun için biz o "Türkiyeli" lafının anlamını değiştirdik; Sayın Namık Kemal Zeybek Bey'le Ye-sevi Mütevelli heyeti olarak Kazakistan'a gitmiştik; orada ikimiz Kazak ve Türkiye Türkçelerini karıştırarak Kazak öğrencilere konuşma yapıyorduk; herkes de anlıyordu. Orada o lâfı çıkardık: "Biz Türkiyeli Türk'üz, siz "Kazakistanlı Türk" dedik. İşte bu suretle "Türkiyeli" lâfının mânâsı düzelmiş oldu.

Araştırmalar yapılmalı ve iç ve dış düşmanların böyle içinden yıkma oyunlarına karşı tedbirler geliştirilmelidir. Şimdi savaşlar bu tür cepheelerde oluyor. Evet, top, tüfek, la-zerli silâhlar, füzeler, vb. vb. de olmalı. Çünkü Yüzyıl kadar önce Amerikan emperyalizmini şahlandırıp Küba'yı, Porto-riko'yu, Filipinleri gasp eden canavar bir Cumhurbaşkanı, ama adam çok akıllı. Adamın dinlenmek için merakı dağlarda, ormanlarda ayı vurmaktır. Hep resimler vardır; dört köşe bir adam, elinde bir çifte, ölmüş bir ayının üstüne basmış poz veriyor. Bu adam ne diyor bakm; bu lafı çok beğendim ve hep kullanırım, keşke de uygulayabilsem. Diyor ki, "yumuşak konuş, ama bir sopa taşı."

Bu toplumun, bu milletin yeniden toparlanması gerekecek... Allah'tan Türkiye'nin her tarafında görüyoruz, binlerce insan tamdım, hâlâ milli hassasiyeti, milli duyguları olan temiz insanlar var. Senelerdir bazen açıkça "Türk" demek âdeta suçtu. Çoğu zaman da resmen suç değildir ama başına gelmedik belâ kalmaz. "Türk" deyince de; ırkı, hamasi öyle şeylerden bahsetmiyorum. "Kültür Mühendisleri"nin Marifetleri

Meselâ, "Türk Tarihi" deyiveriyorsun veya "Türk Dili" diyorsun, kimisi vay ırkçı diye kızıyor, kimisi de "Hocam ağzına sağlık, çok iyi söyledin Allah razı olsun; ama niye "Türk" dedin? Ümmet deseydin ya." "Türk" lâfı bir de, sessiz, kibar duran birilerinin gizli "yeni dünya zenciliği dini" ne dokunuyor.

78

HAKAOTURK

Atatürk Ruhu yerine "Sahte Sağ / Sahte Sol"

Ne diyecektik? Evet: Önce, 1960-1970'lerde Amerika'nın yarattığı sahte sağ ve sahte solla bölündük ve milli değerlerden uzaklaştırıldık. Sonra film değişti; kaynak aynı Batı, hikâyeye aynı; kıyafetler farklı: Bu sefer de sahte "Atatürkçü", sahte "çağdaş" ve sahte "dinci". ("Dindar"la "dinci" kavramlarını ayırmalıyız. "Dindar" a büyük saygımız var.)

Yetkili bir Amerikalı vaktiyle birgün dedi ki: "Destekleriz, ne olacak? Onlar (yâni 1960-70'lerde saf halinin "komünist" zannettiği sahte "sol liberal" yâni milli değil). Onları kullanarak Türk lâfını edilemez kıldılar. 1960'lara kadar Atatürk ruhu hâkimdi. Herkes "Türk"tü, herkes "Atatürk milliyetçisi" idi. Sonra hava değişti. Kimi zannetti ki "milli-yetsizlik fikri" Rusya'nın imkânı yoktu. Aynı oyunları Amerika kaç yerde yapmıştır, Güney Amerika'da vb. Her yerde bir sahte sağ, bir de sahte sol kurar. Tabii bilmeyen taban saf, bunların peşinden gider; istenilen anda bunlar birbirleriyle kapıştırılırlar ve o ara sessiz sedasız sömürgeci ülkeyi alttan götürür. Bu gayet standart bir şey, Meksika'da demiştim de, '70'lerin başlarında, Meksikalı vatanseverler bana gülmüşlerdi: "Sen yeni mi anlıyorsun? Burda herkes bilir; bütün Güney Amerikalılara hep böyle yapmışlardır." Dediler.

1990'larda filmi, (kaseti, sahneyi; ne dersiniz deyin.) değiştirdiler; "komünist", "faşist" lâfları kalktı, birçok ortaoyuncusunun da hakiki rengi ortaya çıktı. Bâzı sâfiyân diyor ki: "Efendim, bu adam vaktiyle komünist hücreler kurmuş, ordudan atılmış, şimdi Amerikancı kapitalist oldu." Be kardeşim, o zaman da Amerika'ya hizmet ediyordu, şimdi de. Farkı: Eskiden "komünist rolü yap" denmişti, şimdi de "yeni dünya düzenci" kapitalist. Adam aynı adam, değişmedi; rol değişti... Bu durumlara iyi dikkat etmeliyiz. Bunlar hep "kültür mühendisliği" teknikleri... Aslında Batı birçok ince taktikleri de Selçuk ve Osmanlı Türkleri'nden öğrendi. Biliyorsunuz Makyavelli kitabının dipnotunda der ki: "Bu numaraları Osmanlıların Bizans Tekfurları arasında düzenledikleri dolaplardan öğrendim." (Meğer aslında Niza-mülmülk'ün kitabını da okumuşmuş.)

İlahi, biz Batı'ya neler öğretmişiz de, öğrete öğrete bizde kalmamış, unutmuşuz. Yoksa bizden öğrenmişler hepsi, biz daha insafli gayeler için yapmışız, böyle milletleri yok et-

Susurluk Labirenti

79

mek için falan değil. Öyle olsaydı şimdi oraların hepsi Türk-tü; çekildik pek kimse kalmadı.

(Kalanları da hâlen "uygar batı" soykırımdan geçiriyor. Türkiye, "insan hakları" deyip duran Avrupa'dan özür dileyedursun.)

Türkiye'nin Savunması

Dolayısıyla birinci ülkemiz: Dünyanın neresinde olursa olsun, oralı Türk, buralı Türk, nerede bir Türk'ün kılına do-kunulursa bütün Türkler, bütün milletleriyle ve devletleriyle hemen seslerini duyurmalı, bütün uluslararası ortamlarda protestolar, bir sürü - basın - yayın faaliyeti... Türkiye'nin savunması burada başlar: Balkanlarda binlerce Türk'ü kessinler, Irak'ın kuzeyinde Türkmenlerin başlarını daha yeni hapse atsınlar (Kim atıyor? Barzani; Türkiye'nin desteklediği adam) orda Türkmenleri kessinler, surda Çeçenleri kessinler, şu olsun, bu olsun, Türkiye'den gık yok. Hâlâ Batıdan gelip, "İnsan Hakları" diyenlerden özür dilemek. Olur mu öyle şey? Nerede Türk varsa onun hakkını hepimiz savunacağız. Uluslararası ortamlara gideceğiz, dâvalar açacağız, protesto edeceğiz, nota vereceğiz, ses çıkartacağız... Bir kere bu var; bunlar o kadar zor işler değil. Sadece çıkıp söyleyeceksin, bu kadar basit.

Bütün mesele; şahsiyete, haysiyete ve aşağılık duygusu yerine kendine güvenmeye dayanır. Psikolojik bir şey, gayet te basit.

80 HAKANTURK

DAVİD SULTAN VE MOSSAD

"Savaşta usta asker, sinirlenmeyen askerdir." (Zhuge)

Susurluk öncesini her yönüyle anlatabilmek ve diğer ülkelerin kendilerini savunmak için neler yaptığım belgeleriyle gözler önüne sereceğim. İsrail devletinin bugünkü Ankara Büyükelçisi David Sultan yıllar önce Kanada'nın Ottawa'-daki Büyükelçisi iken, Ürdün bağlantılı bir olayı burada anlatmakta yarar görüyorum. Kıssadan hisse:

25 Eylül günü Ürdün'ün başkenti Amman'da Kanada pasaportu taşıyan Mossad'ın iki ajanı, Filistin Hamas örgütü liderlerinden Halid Meşal'a başarısız bir suikast girişiminde bulundu. Dünyanın en güçlü istihbarat teşkilatlarından birisi olarak kabul edilen MOSSAD'm ajanları Hamas liderlerinin olayı izlemekte olan koruması tarafından yakalandı. Bu işin dünya kamuoyu tarafından bilinen tarafı, aslında işin bir de perde arkası var o da şöyle; Kral Hüseyin kendi başkentindeki bu suikast girişiminden önce, İsrail yetkililerine el altından haber göndermiş ve "İsrail ile Ha-mas arasında arabuluculuk yapabileceğini" bildirmiş. Ne-tenyahu ise Kral Hüseyin'in bu önerisinden haberi olmadığını söylüyor. Netayahu doğruyu söylüyor olabilir çünkü MOSSAD'm özelliklerinden birisi de zaman zaman bazı bilgileri gerekli yerlere aktarmamaktır. Biz bunu geçmişte birçok defalar yaşadık. Bütün dünya istihbarat teşkilatlarında bazı bilgiler devlet başkanlarına veya başkanlarına akta-rılmaz. Buna gerekçe olarak da, "bilmedikleri bir konuda politik kaygıları olmaz ve kendilerine gereksiz baskı uygulamaz" diye düşünülmektedir. Hamas olayının bir başka ilginç yanı ise, Kral Hüseyin'in, İsrail istihbaratından, Halid Meşal'ın yavaş yavaş ölmesini önlemek için zehirin antido-tunu istemesi ve İsrail'in bunu yerine getirmesidir. Ancak bu olayda en önemli gelişmelerden birisi de İsrail'in iki ajanın iade edilmesi isteği üzerine, Ürdün'ün, İsrail'de uzun zamandır hasta olarak hapiste olan Hamas Kurucusu Şeyh Ahmet Yassin'le ajanları değiş - tokuş etmeye yanaşmasıdır. Şeyh Ahmet Yassin, Amman'a geldi ve İsrail'in sözde itirazlarına rağmen, Gazze'ye döndü. İstihbarat teşkilatları arasında MOSSAD'm oldukça iyi bir yeri vardır. Fakat geçmişte bazı başarısızlıkları olmamış değil, ama son Amman'daki Hamas örgütünün siyasi büro şefi Halid Meşal'e düzenleyip

Susurluk Labirenti

81

de başarısız olduğu suikast bana geçmiş hatırlattı. MOS-SAD ajanlarının çok sayıda Filistinliyi, özellikle de 1972 Münih Olimpiyatları sırasında on bir israili atleti öldürenlerin hepsim 'hal' ettiği biliniyor. Ancak MOSSAD'm en kayda değer eylemi, şeriatçı İslami Cihad örgütünün lideri Fethi Şakaki'nin Ekim 1995'te Malta'da öldürülmesi olmuştu. Örgütün bugüne kadarki en büyük başarısızlığı ise, ajanlarının 1973 yılında Norveç'te, Lillehammer'da Faslı bir garsonu Filistinli bir gerilla lideri sanarak öldürmesiydi. Bu cinayete ilgili olarak tutulduktan iki Mossad ajanının da sahte Kanada pasaportu taşıdıkları çıkmış ve olay Ottawa'daki yetkililer tarafından protesto edilmişti. Bu defa Kanada hükümeti protesto ile yetinmeyip İsrail ile Kanada arasında diplomatik kriz yarattı ve İsrail büyükelçisi David Berger'i geri çekti. Ottawa'daki İsrail Büyükelçisi David Sultan da Dışişleri Bakanhğı'na çağrıldı.

Kanada Dışişleri Bakanı Lloyd Axworthy, pasaportların sahte olduğunu, söz konusu kişilerin Kanada vatandaşı olmadığını açıkladı. Ancak pasaportların sahte olduğuna nasıl karar verdikleri konusuna açıklık getirmedi. Axworthy, New York'ta İsrail Dışişleri Bakan Yardımcısı ile görüşerek Kanada'nın protestosunu iletirken, İsrailli yetkililere Kanada pasaportlarının bu tür amaçlar için kullanılmasıyla ilgili ciddi kaygılarını belirten Axworthy, ilişkilerimiz açısından çok ciddi bir adım atarak, Büyükelçilerini geri çağırdıklarını açıkladı. Uluslararası istihbarat teşkilatları ülkeleri dışında çok önemli gördükleri operasyonlarda Kanada pasaportu kullanmalarının çok özel nedenleri vardır. İşte bu nedenle Kanada hükümeti bu tür konuda protesto ve elçisini geri çekmekten öte bir şey yapamaz. Mossad'm Danimarka, Kanada ve belli ülkelerle olan bazı ilişkilerine şöyle bir göz atalım: Kanada'nın İsrail'deki Büyükelçisinin ismine dikkat ederseniz "David Berger'dir." Eğer bir araştırma yapacak 0-lursak, altından İsrail vatandaşı değilse de bir Musevi olduğu ortaya çıkar. Diğer bir örnekse bu anki Amerika Birleşik Devletleri'nin de eski Dışişleri Bakanı olan Madeleine Alb-right'de

Musevi kökenlidir. Albright'in bundan önceki görevi de Birleşmiş Milletlerde ABD temsilcisiydi. Benim bu tes-bitim bir eleştiri olmayıp, Musevilerin ne güzel organize olabildiklerini göstermektedir. 82

HAKANTURK

Danimarka konusuna gelince; MOSSAD'm Tel-Aviv'deki karargâhın (o sıralar Kral Saul Caddesi'ndeki Hadar Dafna Binası) yedinci katında bulunan Danimarka masasında görevli Ami adlı bir Katsa'mn, (Katsa "Devşirme subayı" ya da "birim subayı". K G B ve CIA'nın elindeki binlercesine karşın Mossad'ın tüm dünyada faaliyette 50 kadar katsa'sı vardır). Danimarka'daki Mossad irtibat görevlisinden rutin bir mesaj almasıyla başlamıştı. "Mor A'dan - Danimarka Sivil Güvenlik Servisi (DCSS)'nin kod adı - ziyaret ya da yerleşmek üzere Danimarka vizesi talebinde bulunan Arap isim veya kökenli 40 kişilik listeyi kontrol etmesini istiyordu. Danimarka kamuoyunun bilmediği ve Danimarka hükümet görevlilerinin pek azının bildiği şey, MOSSAD'm tüm başvuru Danimarka adına kontrol ederek eğer başvurularla ilgili bir sorun yoksa vize başvurularının Danimarka'ya ait kopyalarında adlarının yanına bir çek işareti koyduğuydu. Bir sorun varsa bu ya Danimarkalı görevlilere bildirilir, ya da, İsrail'in çıkarları uyarınca talep bir süre daha incelenmek üzere alıkonulurdu. Mossad ile Danimarka istihbaratı arasındaki ilişki, adeta saygısızlığa varacak ölçüde içli - dışlıdır. Ancak böyle bir anlaşma Mossad'ın değil, Danimarka'nın kredisini tehlikeye düşürmektedir. Çünkü Danimarkalılar, 2. Dünya Savaşı'nda çok sayıda Yahudi'yi kurtardıkları için İsrail'in kendilerine minnettar olduğu, dolayısıyla da Mossad'a güvenebilecekleri konusunda yanlış bir kanı beslemektedirler. Örneğin, bir Mossad elemanı, DCSS karargâhında oturarak dinleme servislerine gelen tüm Arap ve Filistin bağlantılı mesajları dinler, yabancı bir istihbarat servisi için olağanüstü bir ayrıcalıktır bu. Oradaki tek Arapça konuşan eleman olduğu için de, mesajları anlamasına karşın, teypleri çeviri için İsrail'e gönderir (herşey Mos-sad'ın Kopenhag'daki açık istasyonunda görevli ' Hombre" kod adlı irtibatın aracılığıyla geçmektedir). Dolayısıyla transkripsiyonlar geri geldiğinde tüm bilgileri, içermezler. Orijinal teyp kaset veya bantları, zaten Mossad'ın elinde kalmaktadır. Mossad'ın Danimarkalıları pek önemsemediği açıktır. Onlara "fertsalach" derler, İbranice bağırsak gazı demektir bu. Mossad'a her yaptıklarını anlatırlar. Oysa Mossad gizlerini kimseye açmamaktadır. Normal olarak 40 ismin kontrolü Mossad bilgisayarında bir saatlik bir işlemdir. Ancak bu Ami'nin Danimarkalılarla ilk çalışması oldu-

Susurluk Labirenti

83

ğundan, işe bilgisayarından DCSS'ye ilişkin bilgileri istemekle başladı. Önüne ilk gelen, 4677 sayılı "gizli" damgalı bir mektup oldu. Danimarka gizli servisinin işlevleri, personeli ve hatta bazı operasyonlarını anlatan bir belgeydi bu. Danimarka istihbarat subayları üç yılda bir İsrail'e gelerek Mossad'm yönetiminde, terörist faaliyetler ve anti - terörist tekniklerdeki son gelişmelere ilişkin bir seminere katılmaktadırlar. İsrail, bu ilişki aracılığıyla Danimarka'daki 1000'e yakın Filistinlilerle ilgili tüm bilgileri alır ve gereğinde İsrail'in çıkarları doğrultusunda kullanır. Ami'nin önündeki "gizli" damgalı mektupta DCSS'nin o zamanki başkanı Henning Fode'un da adı bulunmakta ve 1984 Kasım'-mda atanan başkanın 1985 güzünde İsrail'i ziyaret edeceğini bildirmekteydi. DOSTA GÜVENİLİR Mİ?... Türk Emniyet Genel Müdürlüğü ise milyonlarca Türk'ün parmak izini Amerika'ya gönderdi ki bilgisayar'a aktarıl-sın. Bu arada o parmak izlerinin CIA - FBI- NSA- AID ve daha birçok kuruluşun elinde olacağını unutmamalıyım. In-terpol aracılığıyla da elde edilebilir savunması tam gerçekleri yansıtmıyor. Michael Lyngbo da başkan yardımcılığı görevindeydi; istihbarat konusunda pek deneyimli olmamakla birlikte örgüt adma Sovyet blokunu izliyordu. Mossad'm irtibatçısı Paul Noza, Henning Fode'un danışmanıydı, ne var ki görev süresi dolmak üzereydi. Halburt Winter Hinagay da anti - terörizm seminerine katılmıştı. (Gerçekte Mossad bir dizi böylesi seminer düzenleyerek her seferinde bir istihbarat örgütünü davet eder ve bu sayede bir yandan son derece değerli irtibatlar kurarken bir yandan da terörizmle mücadelede en başarılı örgütün kendisi olduğu izlenimi yaygımlaştırır.) Ami'nin bilgisayar ekranında beliren bir başka belgede Danimarka Genel İstihbarat servisinin adı yer alıyordu: Polities Efterretingsjneste Politistatonen (PEP). Belgede biri de örgüt şeması bulunmaktaydı. Telefon dinleme, S bölümünün göreviydi: 25 Ağustos 1982 tarihli bir belgede Danimarkalılar Hombre'ye yeni bir bilgisayar sistemine geçmeyi düşündüklerini ve Mossad'a 60 "dinleme" (Mossad adma dinleme aygıtları yerleştirdikleri 60 yeri)

verebileceklerini söylemişlerdi. Ayrıca Mossad'm önerisi doğrultusunda yıkıcı faaliyetlere karşı kullanmak için a-

84

HAKANTURK

çık alanlardaki genel telefonlara çok sayıda dinleme aygıtı yerleştirmişlerdi.

Servis başkanı müfettiş, bizim Milli İstihbarat Teşkilatında Daire Başkanına denk düşen rütbeyi taşırdı. Danimarka istihbarat elemanları çok kolay fark ediliyor, çünkü araziye uyamıyorlar. Bunun nedeni de o birimde görev yapan personelin çok hızlı yer değişmesi ve yeni görevlere atanmaları olabilir. PEP'e yeni insanlar devşirilmesi, polisin sorumluluğundaydı ama ödül sistemi olmadığından bu oldukça zor olmaktadır. 25 Temmuz 1982' de Hombro Dani-marka'daki gizli bir Kuzey Kore operasyonuna ilişkin bir soru sorduğunda, operasyonun Amerikalılar için yürütülmekte olduğu, bu nedenle "bir daha bu konuyu kurcalamaması" yanıtını almıştı. Bilgisayarında daha fazla bilgi arayan A-mi, Danimarka Savunma İstihbarat servisi (DDIS)'nin ayrıntılı bir dökümü olan "Mor B" adlı bir tuşa bastı. Danimarka Ordusunun Genelkurmaybaşkanının ve Savunma Bakanının doğrudan emri altında bulunan bu istihbarat kolu, dört birim halinde örgütlenmişti: Yönetim, dinleme, araştırma ve bilgi toplama.

NATO için önemli olan Polonya ve Doğu Almanya'yla ilgilenilmesi ve Sovyet gemilerinin Baltık'daki hareketlerinin Amerikalıların sağladığı karmaşık elektronik malzemenin yardımıyla izlenmesiydi. İçeride Danimarka sınırından derlenecek "olumlu" (Danimarka yurt-taşlarından neler gördüklerine dair bilgi) derleme ile askeri ve siyasal araştırmadan sorumluydu. ("Olumsuz") derleme ise sınırışında bilgi toplama işlemidir.) Ayrıca uluslararası irtibatı denetleyerek hükümete ulusal düzeyde tavsiyelerde bulunurdu. O sıralarda Orta Doğu'yla ilgili bir birimin kurulması da tasarlanıyordu (haftada bir gün bir kişinin çalışmasıyla başlayacaktı) Servis, Sovyet hava, kara ve deniz faaliyetlerine ilişkin ayrıntılı fotoğraflarıyla tanınmaktaydı. İsrail'e Sovyet SSC-3 sistemine (karadan karaya güzeler) ilişkin fotoğrafları ilk sağlayan istihbarat servisi olmuştu. Mor B 1976'dan bu yana Mogens Tellin'in yönetimindeydi. Tellin 1980'de İsrail'i ziyaret etmişti. İnsan seksiyonunun başındaysa, 1986'da emekliye ayrılan İb Bangsbore bulunuyordu. Mos-sad'm gerek DDIS içinde, gerekse Danimarka Savunma Araştırma Kurumu'nda (DDRE) güçlü kaynakları bulunuyordu. Danimarka istihbaratı İsveç'deki ("Bircundu" kod adlı)

Susurluk Labirenti

85

meslektaş örgütle, NATO ortağı Norveç'le olduğundan daha sıkı bağlar içindeydi. Mor B zaman zaman Britanya istihbaratı (Kod adı "Atlıkarınca") ile işbirliğine giriyor ve Rus istihbaratına karşı bazen ortak operasyonlar düzenliyorlardı. DOST İSTİHBARATLAR Burada okuyucuya anlatmak istediğim Danimarka, Britanya ve Norveç NATO ülkeleri olmalarına rağmen bizim Milli İstihbarat Teşkilatımızın bu ülkelerle böylesine güzel ilişkisi yoktur. Tabii ki bu bizim MİT'e karşı bir suçlama değil, sadece bazı gerçekleri belirtmek istedim. Son yirmibeş yılın belli dönemlerinde biraraya geldiğim devletin en üst düzey yetkililerine bu konunun ne derece önemli olduğunu anlatmaya çalışmışımdır. Hatta bir adım daha öteye giderek şunu açıklamakta yarar görmekteyim: İzmir'de yapılan İktisat Kongresindeyiz, rahmetli Turgut Özal, o tarihlerde Cumhurbaşkanı, Başbakan ise Süleyman Demirel. Azerbaycan'ın o tarihte devlet başkanı Elçibey, fakat ben Haydar A-liyev'in devlet başkanlığına gelişinin ayak seslerini duyuyorum. Çünkü o kongrede o kadar çok istihbari bilgilere sahip oldum ki, sadece o bilgileri tıpkı bir resmin parçaları gibi bir araya getirmek kalmıştı bana. O günlerde devletimizi yöneten belli kimselere şunu söyledim:

"Bütün dünyada geçerli olan bir kural vardır bu durumlarda, ya biz ülke olarak Aliyev ile Elçibey arasında yapılacak olan ilk devlet başkanlığı seçimlerine tarafsız kalacağız ki, eğer Türkiye olarak bunu yaparsak Haydar Aliyev gümbür gümbür gelecektir. Yok eğer biz devlet olarak Elçibey'in kalmasına taraftarsak ona göre gereken tedbirleri vakit kaybetmeden almalıyız. Üçüncü alternatif ise Haydar Aliyev'in gelişini önleyemiyorsak şimdiden bizim bazı üst düzey yetkililerimiz kişisel ilişkiler kisvesinde Aliyev ile dostluklar kursunlar ki, gelişini önlenemeyen Haydar Aliyev'i böylece dost olarak kazanamazsak dahi en azından düşman etmeyiz".

Fakat bizim yetkililerimiz Elçibey'in kalacağına o kadar emindiler ki... Bilindiği gibi Haydar Aliyev SSCB'nin KGB'-sinde çok uzun yıllar görev yaptığından başka Türk kökenli olarak istihbaratçı olmasından ötürü SSCB Polit Büro üyeliğine yükselmiş ilk ve tek Türktür.

ÇATLI AZERBAYCAN'DA MIYDI?

Abdullah Çatlı ile ilgili Azerbaycan bağlantılı anlatılan hikayeler ve gerçekleri birlikte değerlendirelim: Susurluk kazasının akabinde TBMM'nde oluşturulan komisyona çağrılanlar arasında çok değerli bilgileri verenler olduğu gibi kendini önemli bilgilere sahip kimse gibi gösterenler oldu. Hatta Türk medyasının en büyük dergileri olduklarını iddia eden o "büyük" dergilerde sayfa sayfa yer aldı bu insanların bazıları.

Kimileri gerçeklerin tamamını anlattıkları takdirde kendileri de suçlu duruma düşeceklerini bildiklerinden, ifadelerinde yalanların arasına bir miktarda gerçek katarak anlatıyorlardı. Seçilmiş olan TBMM Susurluk Komisyon üyeleri kendilerine göre iyi niyetli olabilirler fakat hiçbiri sorgulama tekniğine sahip değildi. Tabii ki iş böyle olunca da, zaman zaman karşısına gelen çok değerli tanıkları gerektiği şekilde sorgulayamadılar. Çünkü Susurluk Komisyonu üyeleri sorgulama tekniğini bilenlerden değil, sadece milletve-killeri'nden oluşuyordu...

Abdullah Çetin anlatıyor: "1962 yılında Tokat'da doğdum, 1983 yılı Mart ayında Abdullah Çatlı ile Almanya'da tanıştım. Ben uzun yıllar paralı asker olarak (Lejyoner) görev yaptım. Nijerya, Fas, Etyopya, Çat gibi ülkelerde Fransız ordusu emrinde çalıştım. Beni Lejyonerliğe Abdullah Çatlı gönderdi. Benim Abdullah Çatlı ile tanışmam bir tesadüf eseri oldu. Çatlı'nın çevresindekiler kendisine Reis diye hitap etmekteydiler. Almanya'nın Düsseldorf, Köln ve daha birçok şehrinde olan Türk kahveleri (lokelleri) var. Ben bu kahvelere kurye olarak evrak götürüp - getirmekteydim. İşte bu işleri yaparak Çatlı'nın güvenini kazandım. Günün birinde bana Lejyoner olmak isteyip istemediğimi sordu, ben de olumlu cevap verince Fransa'dan birilerini aradı ve ben Fransa'ya gittiğimde hiçbir güçlük karşılansadan Fransız ordusunun Lejyoner ordusuna aldılar beni. Bu lejyoner ordusunun diğer Fransız ordusundan tek farkı çoğunluğu yabancılardan oluşmakta ve orduya alındığında geçmişini garnizonun dışında bırakıp yeni bir isim ve kimlikle o orduda göreve başlıyorsun. Uzun yıllar Lejyoner olarak görev yapanlara eğer isterlerse Fransız vatandaşlığı da veriyorlar. Abdullah Çatlı'yı en son 1991 yılında Ankara'da Mülkiyeliler Birliğinin arka-Susurluk Labirenti

87

sında bulunan Karadeniz kahvesinde gördüm. 1991'den 1993 yılına kadar Güneydoğu Anadolu'da çalıştım. Görevim Binbaşı Cem Ersever'in komutasındaki birliklere destek sağlamaktı. Bizler onbeşer kişilik gruplar halinde görev yapıyorduk. Dağdaki görevimiz istihbarat çalışmasıydı. Doğrudan JİTEM ile bağlantımız yoktu. Bize verilen görev yöre halkından bilgi toplamaktı. Binbaşı Ahmet Cem Ersever ile bir defa karşılaştım. Güneydoğudaki bu göreve beni Abdullah Çatlı gönderdi. 1992 yılının Mayıs ayında yine Çatlı'nın emriyle Azerbaycan'a gittim ve Gen-ce'deki kampta kaldım. Bize orada C-4 plastik patlayıcı konusunda eğitim verdiler. Bu anda C-4 benim uzmanlık dalım oldu. Azerbaycan'daki eğitimi, özellikle de C-4 plastik patlayıcıların eğitimi bize Horst Greenmayer'in gözetiminde veriliyordu. Çünkü patlayıcılar da bu şahıstan temin edilmekteydi. Horst Greenmayer, Azerbaycan'da çok etkiliydi.

Uğur Mumcu suikastini gerçekleştirenlerin de Azerbaycan'daki kampta eğitildiklerini biliyorum, çünkü birlikte eğitim gördük. Ancak bu şahısları ismen tanımıyorum, bunlardan birisinin aynı zamanda Cefi Kamhi'ye suikast düzenleyenlerden birisi olduğunu ve bu kişiyi teşhis ettim. 1.78 boyunda, esmer dalgalı saçlı, sakallı birisiydi, ancak ismini bilmiyorum. Azerbaycan'daki kampa eğitim amacıyla gelenlerin bir çoğu gerçek isimlerini söylemezler. Azerbaycan'da bulunan kenevir tarlalarının korunmasında da görev aldım, 27 Eylül 1995'te Manukyan olayında da C-4 plastik patlayıcının kullanıldığını biliyorum. Abdullah Çatlı bizi kullandı. Ben Çatlı'nın yaptığı yurt dışı operasyonlarında bulunmadım, Çatlı'nın çok iyi arkadaşı olduğunu bildiğim Haluk Kırıcı'yı tanımıyorum.

Uğur Mumcu'nun evinin bulunduğu mahalle ile ilgili olarak istihbarat çalışmasını ben yaptım. Ancak eylemi yapanların arasında değildim. Fakat eylemi yapanların eğitim verdiğim şahıslardan oluştuğunu biliyorum. Güneydoğudan geçen uyuşturucunun büyük bölümü Azerbaycan'dan gelmektedir, çünkü orada çok büyük kenevir tarlaları bulunmaktadır. Abdullah Çatlı'yı on beş yıla yakın bir zamandan, beri tanıdığım halde uyuşturucuya bulaştığını görmedim".

KİM DOĞRUYU SÖYLÜYOR?

"İyi bir yalan bazen doğrudan daha da inandırıcı oluyor."

HAKANTURK

Acaba TBMM komisyonu Abdullah Çetin'in verdiği bu önemli ipuçlarını niçin ifadeyi akabinde değerlendirmede? Nevşehir Milletvekili ve Susurluk komisyon başkanı Mehmet Elkatmış ile aynı komisyonun üyesi olan DSP Aydın milletvekili Dr. Sema Pişkinsüt arasında geçen tartışmada karşılıklı suçlamaları değerlendirdiğimizde Türk milletinin beklediği gerçekleri bilmeye neden ulaşılmadığını komisyon üyelerinin işin ta başından beri ifadeleri alırken olsun, çağrılması gerekenler konusunda olsun taraflı davrandıkları gayet net olarak görünmektedir. DSP'li üye Dr. Pişkinsüt, TBMM Başkanı Mustafa Kalemli'yi suçlayan Komisyon Başkanı Elkatmış'a oldukça sert çıkararak;

"O gizlediklerinin hesabını versin. Başbakan Yardımcısı Tansu Çiller'in komisyona gelmesini neden engelledi? Jandarma Genel Komutanı daha önceki görev yıllarında da Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı yapmış Teoman Koman Paşa'nın yazısını neden bir ay sakladı? Uyuşturucu dosyasını neden gizledi? Önce bunların hesabını versin. Komisyonumuzun başkanı olarak kendisini, partisini kurtarmak ve Çiller'le omuz vermek için gündemi saptırmaya dönük çıkışlar yapmakta. Biz 7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren'i dinleme kararı almadık. Anlaşılan Elkatmış, Evren'in dinlenmesi ile ilgili kendi başına hareket etmiş, Meclis başkanı Kalemli ile görüşmüş. Böyle bir karar olmamasına karşın, şimdi engellendiğini söylüyor.

Susurluk raporu'nun ekler bölümünden ordu ile ilgili belgelerin Kalemli tarafından çıkartıldığını söylüyor. El-katmış bunu söylemek yerine, o belgeleri neden rapora koydurmadı? Önemli olan o belgelerin raporun ek kısmında yer alması değildi. Asıl önemli olan onların komisyonda derinlemesine incelenmesi, irdelenmesi, TBMM damgasını taşıyacak şekilde komisyonun ana raporuna geçirilmesi gerekirdi. Belgeler herkese açık, herkes inceleyebilir, denilerek ucuzluğa kaçıldı" dedi.

}

Susurluk Labirenti

89

IDaha sonraki günlerde komisyon başkanı Mehmet El-katmış seçim bölgesi olan Nevşehir'e geldiğinde DSP milletvekili Pişkinsüt'ün suçlamalarına karşılık olarak "Benim a-i' çıkılmamasında basında yanlış anlaşıldı, ben meclis başkanı H Kalemli için raporları çıkarttı demedim, biz Susurluk ko-*'• misyonu olarak gereken tüm araştırmaları yaptıktan son-{\, ra bilgi ve belgeleri Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına gönderdik. Meclis başkanlığında bu bilgi ve belge-i leri rapor halinde basımını yaptırıp dağıtmakta yükümlü i olduğunu ama bu raporlar içerisinde ordu ile ilgili olanla-•_ rının ekler bölümüne konulmamış. Buna karşılık çok ö-i nemsiz olan bazı belgeler rapor ekine konulmuş. Ordu ve t diğerleriyle ilgili olan çok önemli bilgi ve belgelerse neden t konulmamış ben şahsen halen anlamış değilim. Halbuki f Meclis Başkanının bu konudaki bütün belgeleri yayınlaya-; çağım diye bir açıklaması bile var. Kalemli bazı bölümleri-i ni seçerek raporun ekler bölümüne koymuş. İyi niyetli de î olabilir, kötü niyetli de olabilir. Fakat özellikle askeriye ile I' ilgili bilgi ve belgeler konulmamış, böylece kamuoyundan \ bazı bilgi ve belgeler saklanmıştır. Orduyla ilgili olan belgeler içerisinde Devlet Güvenlik \ Mahkemesi Başsavcılığı iddianemeleri, Kahraman Bilgiç') in 6,5 sayfalık ifadesi, Jandarma Genel Komutanı Teoman ' Koman'ın bize göndermiş olduğu 5 sayfalık yazısı ve Milli) Güvenlik Kuruluna bu konuda sorduğumuz soruların yer aldığı ve birkaç tane daha yer almamıştır. Ülkeyi bir yıldan fazla işgal eden Susurluk konusunda bu tür kepezelik yapılıyor" diyor.

VATANDAŞ NASIL GÖRÜYOR?

Bu arada vatandaşın bu konuda ne düşündüğünü öğrenmek isteyen İstanbul Milletvekili Bülent Tanla - Piar - Fal-lup araştırma kuruluşuna kamuoyu araştırması yaptırmış. Tanla yaptırdığı bu araştırmaya göre, dört kişiden üçü, Susurluk olayının ardındaki yolsuzluk ve gizli işlerin ortaya çıkmayacağını düşünüyor. Araştırmaya göre bu yönde kötümserlik ifade edenlerin oranı yüzde 58.6 olarak belirlenmişti. Son günlerde yapılan yeni bir araştırmaya göre bu 0-ranm yüzde 75.6'lık bir düzeye eriştiğini ortaya koydu. Susurluk olayını "ülkemizdeki çok ciddi yolsuzlukların ve gizli işlerin yapıldığının göstergesi olarak niteleyen ve kaygı verici, bir an önce çözülmesi gerekir" yönünde görüş

ço

HAKANTURK

bildirenlerin sayısının yüzde 74.8 olduğu bu araştırmanın verileri arasında yer alıyor.
DEVLET - MAFYA İLİŞKİSİ

Bu olayın devlet - mafya - polis arasında bir ilişkinin varlığını ortaya koyduğunu düşünenlerin oranı da araştırmaya sonucunda yüzde 80.2 olarak belirtiliyor. Yine bu araştırmaya göre, kamuoyunun yüzde 87.9'u Susurluk'un ardındaki gerçeklerin ortaya çıkarılmasından yana olduğu halde, dokunulmazlıkların kaldırılacağını düşünenlerin oranının sadece yüzde 53.7. Araştırma sonuçlarını yorumlayanlar iki nokta üzerine dikkatleri çekiyor. Birincisi Susurluk gerçeğinin ortaya çıkarılmasındaki gecikme, kamuoyunun 'işin içinde bir iş' olduğu yönündeki inancını pekiştirirken, yılgınlık ve umutsuzluğunu da artırmıştır. İkincisiyse, kirlenmenin genel adı haline gelen Susurluk'un üzerine gidilmesinde daha da gecikildiği takdirde, siyasetçinin prestij bundan böyle onarımı neredeyse olanaksız düzeyde yaralar açacaktır. Susurluk kazandığı boyutlarda siyaset kurumunu kalbinden vurmak üzeredir.

Teftiş Kurulu 'Çete'nin peşinde

Başbakanlık müfettişleri, Susurluk kazasının ardından çeşitli suçlar işlemek ve "çete" kurmakla suçlanan 6 özel harekât tim görevlisinin birbiriyle bağlantısını çözmeye çalışıyor. Bu ana kadar ilk bulgulara göre, bu polislerden 5'i ilk kez 1993-94 yılları arasında İsraili uzmanlar tarafından Antalya'da düzenlenen özel kursta bir araya geldi. Hospro firmasının hibe ettiği iddia edilen silahların da doğrudan Antalya'ya gittiği iddia edildi.

Başbakan Mesut Yılmaz'ın talimatıyla Susurluk dosyasını yeniden açan Başbakanlık Teftiş Kurulu, kayıp silahların ardından, Susurluk kazasında sağ olarak kurtulan D Y P Şanlıurfa Milletvekili Sedat Bucak'a korumalık yapan ve "Kumarhaneler Kralı" Ömer Lütfi Topal'm öldürülmesinden de sorumlu tutulan 6 özel hareket tim elemanlarının bağlantılarının peşine düştü.

Farklı illerde görev yapmalarına karşın birbirlerini yakından tanıyan bu polislerin ilişkisini araştıran müfettişler, Emniyet Genel Müdürlüğü ile yaptıkları yazışmaların ardından Bucak'm 6 korumasından 5'nin 1993-1994 yıllarında yabancı istihbarat uzmanları tarafından Antalya'daki Özel Hareket Tesisleri'nde düzenlenen "kontr-terör ve istifi-

Susurluk Labirenti _^ 91

barat" kursunda ilk kez biraraya geldikleri ortaya çıkarıldı. Bucak'm farklı illerde görevli bu polisleri bir liste ile koruma istemesi de dikkat çekti.

Bucak'a koruma olarak görevlendirilen özel tim elemanları olan Ercan Ersoy, Enver Ulu, Oğuz Yorulmaz, Ayhan Çarkın, Ömer Kaplan ve Mustafa Altınok'un sicil dosyalarında yapılan incelemelerde, Kaplan dışındakilerin, kursun düzenlediği tarihlere denk gelen 1993 - 94 yılları arasında görev yaptıkları illerden ayrıldıkları ve 1994 yılı sonlarında eski görev yerlerine döndükleri görüldü.

SİLAHLAR VE POLİSLER ANTALYA'DA

Hospro isimli firma tarafından hibe edilen silahların bir bölümünün kayda alınmadan doğrudan Antalya'ya gittiğini ve bu silahlar arasında yer alan 22 kalibrelik Beretta marka silahın Susurluk kazasında olay yerinde bulunduğunu değerlendiren müfettişler, "çete" olarak nitelendirilen özel tim elemanlarının hangi amaçla eğitildiklerini incelemeye başladılar. Eğitimin Antalya dağlarında yapıldığı, 5 İsrail İstihbarat elemanının özel olarak seçilen 90 polisi eğitimden geçirdiği söylenmekte.

Eğitimin iki MİT elemanının gözetiminde yapıldığı, eğitimi İbrahim Şahin ve Korkut Eken'inde izlediği belirtilmektedir. 3 aylık kursu 55 kişi başarıyla tamamlamış. Kursta, yakm muharebe, kamp baskınları, atış düzeltme, makyaj, kılık değiştirme, takip, istihbarat ve çilingircilik gibi konularda eğitim verilmiş. Bu kampta eğitim görenlere "Ninja timi" adı verildiği, eğitim veren İsrail ekibinden birisinin adının "Gali" olduğu söyleniyor.

BİNLERCE SİLAH GELDİ İDDİASI

Bu altı özel hareket tim görevlisi, Özel Hareket Dairesi Başkan vekili İbrahim Şahin sanık olarak yargılandı ya, önüne gelen kendi doğrularıyla ya birşeyler söylüyor veya onların sırtından asılsız haberler yazmaya devam ediyorlar. Dünyanın hiçbir ülkesinde medya bizdeki kadar sorumsuzca davranamaz. Antalya'daki kampla ilgili geldiği iddia edilen silahların ve mermilerin çıkan listesini bu

kitabın Amerika'da Profesyonel Gazeteciler Derneği'nin (SPJ) meslek ilkeleri televizyonun getirdiği farklı sorunların ışığında yenilenmiş. Türkiye'deki tartışmalara ışık tutabilecek bu ilkelerin bazıları şöyle:

...

92

HAKANTÜRK

Gazeteci

* Ekler bölümünde göreceksiniz. "Çok Gizli" damgasını taşıyan bu resmi belgeleri bu yıl yayınlanan "Korkut Eken Kimdir?" kitabımda da yayınlamıştım. Aynı kitapta Susurluk ile ilgili zamanın Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in başbakan olan Necmettin Erbakan'a yazmış olduğu mektubun orijinali vardır.

* Gelen bilgilerin doğruluğunu tüm kaynaklardan kontrol eder ve dikkatsizlik sonucu doğabilecek yanlışlara karşı gerekli özeni gösterir. Haberlerin saptırılmasına asla izin verilemez.

* Haberlere konu olan kişilerin kendileriyle ilgili suçlamalara yanıt verebilmeleri için çaba gösterir.

* Mümkünse, haber kaynağını belirtir. Kamu, kaynağın güvenilirliğine ilişkin mümkün olduğu kadar çok bilgi edinmek hakkına sahiptir.

*Kaynağın adının saklanması isteniyorsa, bu isteğin ardındaki saikleri sorgular. Bilgi vermenin bağlandığı koşulları açıklar. Sözü tutar.

* Kamu için büyük önem taşıyan bilgilerin toplanması için geleneksel açık yöntemlerin kapalı olmasının dışında, kimliğini saklayarak ya da gizli yollar kullanarak bilgi toplamaktan kaçınır. Bu türden yöntemler kullanılmışsa haberde belirtilir.

* Başkasına ait bir haberi asla çalıp kendi haberiymiş gibi kullanmaz.

* Haberleri verirken taraf olmamaya dikkat eder. Analiz ve yorumları açıkça belirtir, bunlardaki bağlantıları saptırmaz.

Amerikan gazetecilerinin ilkeleri böylece birkaç sayfa daha devam ediyor. İlaçlara bakıp ağrıların neler olduğunu varın siz çıkarın. Bizim büyük gazetelerimizden birisine göre "kontrtörür ve istihbarat" kursuna gelmiş olduğu iddia edilen silahlarla ilgili haberin başlığı da ilginç: "Binlerce silah geldi." Haberin ise nokta ve virgülüne dokunmadan aşağıda veriyorum:

Kamp için Antalya'ya gelen silahlar hiçbir kayda geçmedi. Gelen malzeme içinde, 160 Jeriho marka tabanca, 127 adet dürbünlü tüfek, 280 makro - mikro Uzi, 600 bin adet Uzi mermisi, 10 milyona yakın çeşitli çapta mermi 100 adet tüfek ve 20 adet keskin nişancı tüfeği ve çok sayıdaki 22'lik Susurluk Labirenti

93

Beretta yer aldı. Boğma ipi ve tırmanma halatlarının bulunduğu koliler içinde çok sayıda komando malzemesi ve istihbarat amaçlı kullanılan fotoğraf makinaları da geldi. Malzemeler Kadir Çopuroğlu adlı bir ambar memuru tarafından teslim alındı ve Necmettin Ercan isimli Emniyet Müdürü'ne verildi. Silahların, daha sonra her modelden birer adet olmak üzere kursiyerlere zimmetlendiği öğrenildi. Diğer silahlar içinde Ankara Gölbaşı'nda Özel Hareket Eğitim Merkezi ile Havacılık Dairesi arasında özel bir depo yapıldığı belirtildi.

KORUMA KILIFI MI?

Bir yetkili, tümü Bucak'a korumalık yapan özel tim elemanlarının birbirleriyle bağlantısı konusunda, "Bu şahısların İzmir, İstanbul gibi görev yerlerinden koruma olarak atanmalarına karşın hiçbirinin evini Ankara'ya taşımadıklarını öğrendik. Bu durum, özel timcilerin yine bir tür görevlendirmeye geçici olarak biraraya getirildikleri kuşkusuna neden oldu. Bucak'a korumalık, tim görüntüsü veren bu şahısların bazı özel operasyonlar için biraraya gelmeleri için kılıf olarak mı kullanıldı onu araştırıyoruz" dedi. Silahların bir bölümünün İbrahim Şahin tarafından yakınlarına hediye edildiği, Uzi'lerden bazılarının kayıp olduğu belirtildi. Ömer Lütfi Topal cinayetinin ardından olay yerinde Uzi boş kovanları bulunmuştu.

Benim elimde gerçek rakamları gösteren bilgi ve belgeler olmasa ben bile neredeyse inanacağım basında çıkan bu şişirme Susurluk ile bağlantılı silah ve teçhizat haberlerine. Ben ne kişilere ne Susurluk'a sahipleniyorum. Savunduğum devlettir. Ben devlete, siyasetin hukuka karıştırılmamasına taraftarım. Devlet içinde çete iddialarının, devleti ve kurumlarını töhmet altında bırakır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti bayrağı bu asılsız iddialar nedeniyle "çete bayrağı" haline getirilmeye çalışılmaktadır. Çete devleti deniyor, belgeler, kasetler var deniyor. Eğer bunlar varsa,

çıkarmaya daha fazla devleti yıpratmayın. Kişilere ilişkin suçlar varsa, hep beraber üstüne gidelim.

İbrahim Şahin'in dokunulmazlığı mı vardı ki belgeleri saklıyorsunuz? Kimse kimsenin avukatlığını yapmıyor, bu ülkenin hudutları dahilinde yaşayan her Türk vatandaşının devletine karşı belirli mesuliyetleri olduğunu unutmamalıyım. Bu mesuliyete önem vermeyenlerden günün birinde hesabı 94 : HAKAOTÜRK

sorulur. İbrahim Şahin kim? Özel Hareket Dairesi eski Başkanı. O kurum, PKK ile mücadele için kurulmuş. O kurumu korumak gerekir. Mehmet Açar ve Sedat Bucak, PKK ile uzun yıllar mücadele etmiş insanlar. Bunlar bazıları için kişi olarak önemli olmayabilir, ama eğer bunları korumazsanız, devletin savunma refleksini zaafa uğratarırsınız. Bunu zayıflattığınızda, ihtiyacınız olduğu zaman o refleksi bulamazsınız.

KİMDİR MEHMET AÇAR?...

Türkiye'de Mehmet Açar ile ilgili çok şeyler yazılıp söylendi. Bunların %100'e yakınının doğru olmadığı halde gelecekte Mehmet Açar başbakan, hatta Cumhurbaşkanı olabilir düşüncesiyle "Çamur at, izi kalsın" taktiği uygulanmaktadır. Bu ülkeye hizmet verirken ne canını, ne aile fertlerini, ne de geleceğini düşünmeden korkusuzca savaşan Açar'ın gerçekte kim olduğunu ve onun yaptığı görevler gereği "Türkiye'nin Kara Kutusu" olduğunu acaba kaç kişi biliyor?... Mehmet Açar, kendisine yapılan suçlamalar nedeniyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Susurluk Komisyonuna biyografisini ifade şeklinde vermiştir. Gelin birlikte bakalım, kimdir gerçekte Mehmet Açar?... Bugüne gelene kadar neler yapmış, ne gibi badireler atlatmış?..

Başkan: Sayın Bakanım, öncelikle hoşgeldiniz. Kızınızın hastalığından dolayı da size geçmiş olsun diyorum; Allah şifa versin, Allah sabır versin. İnşallah, en kısa zamanda iyi olur, yine eski günlerine döner diyorum, kendi adıma ve arkadaşlarım adına.

Sizi buraya, bazı konularda bilgi almak üzere çağırmış bulunuyoruz. Komisyonumuzun niye kurulduğunu izah etmeye gerek yok, biliyorsunuz. Öncelikle biz, Sayın Mehmet Açar'ı bir tanıyalım, kısaca biyografinizi anlattıktan sonra; sizin hakkınızda basında, medyamızda ve çeşitli kesimlerde, çeşitli şeyler söyleniyor ve gerçekten de, devletin en üst ve en şerefli yerlerinde görev yaptınız, bu görevlerinizde elbette ki birçok şeyleri gördünüz, karar verdiniz. Bütün bu sizin hakkınızda söylenen, bugün meydana gelen ve Komisyonumuzun görevi içerisinde olan olaylar hakkında bilgilerinizi rica ediyorum. Buyurun.

M.Açar: Sayın Başkanım, teşekkür ederim. Sizi ve değerli komisyon üyesi Sayın Milletuekillerimizi saygıyla selamlıyorum.

Susurluk Labirenti

95

Kısaca biyografi arzu etmiştiniz, takdim edeyim: Ben 1951'de Ankara'da doğdum, Anadolu'nun çeşitli vilayetlerinde - tabii gelecekteki konular açısından önemli, söyleyeyim - rahmetli babamın Emniyet Müdürlüğü görevi dolayısıyla kaldık. Bunları ben sayayım size: Muş, Mardin, Kırklareli, Urfa, Diyarbakır, Erzincan, Gümüşhane, Bolu, Adana, Kayseri ve daha sonrasında Uşak, Ankara, İstanbul'da nihayetlenen bir memuriyet hayatıyla tahsilimi çeşitli illerde tamamladım.

Daha sonra, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fa-kültesi'ni, Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına burslu olarak okuyup bitirdikten sonra, Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Dairesinde komiser muavini olarak çalıştım. Daha sonra Cumhurbaşkanlığı korumasında çalıştım; o görevde, komiser rütbesinde ayrılıp, Ankara maiyet memuru 0-larak kaymakamlık sınavını kazandım, Ankara'da staja başladım. Buradaki stajı müteakip, İznik Kaymakam Vekilliği ve Selçuk Kaymakam Vekilliği görevini tamamladıktan sonra, 1978 yılında kaymakamlık kursunu tamamladım. Kurada Torul'u çektim. Bir seneyi aşkın süre Torul Kaymakamlığı yaptım, buradan Ankara Delice İlçesi Kaymakamlığında görevdeyken, 1980 Ocak ayında, İstanbul Emniyet Şube Müdür Muavinliği'ne naklen geçtim ve Siyasi Şube Müdür Muavini olarak orada 1,5 seneye yakın görev yaptım.

1981 yılının Nisan ayında Personel Şube Müdürü oldum, 1 aylık bir süreden sonra, İstanbul'da Asayiş Şube Müdürü oldum. Orada 3 sene 8 ay çalıştıktan sonra, 1984 yılında terfi ederek İstanbul'da Emniyet Müdür Muavini oldum; terör ve asayişten sorumlu bölüme baktım. 1988 yılında Ankara Emniyet Müdürü oldum, 1990 yılında İstanbul Emniyet Müdürü, 1992 yılında Erzurum Valiliği'ne atandım. 1993 Temmuz ayında, Emniyet Genel Müdürlüğü görevine atandım.

Daha sonra, 1995 seçimleri münasebetiyle, 1995 Ekim sonunda kanuni süreç sonunda istifa ettim; daha sonra katıldığım genel seçimlerde Elazığ Milletvekilliğine seçildim ve kurulan hükümetlerde de önce Adalet, sonra İçişleri Bakanlığı görevlerinde bulunduktan sonra, görevimden istifa ederek ayrıldım, zannediyorum bu tarihten 2 ay falan evvel.

Ç6

HAKANTÜRK

Evli, 2 çocukluyum. Görevim sırasında, sayısını hatırlayamayacağım kadar çok takdirname ve taltifim var. Bunun içerisinde, Devlet Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık makamı dahil, her türlü makamın taltif ve takdirleri var. Herhangi bir soruşturma geçirmediğim bugüne kadar. Bir tek, Erzurum Valiliği'ne gittikten sonra, İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde meydana gelen bir patlama olayı olmuştu, orada iyi tedbir alınmadığı gerekçesiyle, onunla ilgili bir sorumluluk söz konusuydu, onda da tahkikat sonucu herhangi bir şey çıkmadı, onun haricinde bir tahkikat geçirmediğim. Kısaca, benim arz edeceğim bu.

Özellikle, tabii konular itibariyle uygun görürseniz, şöyle ifade etmek istiyorum. Uzun süren, sizin de takip ettiğiniz, benim de biraz evvel anlattığım gibi, meslek aşamamızın her kesiminde temel çalışma alanımız terörle mücadele oldu. 1980 Ocağında İstanbul'da işe başladığımız vakit - espi olarak söyleyeyim- o dönemde, bizim yanımıza kendi binamızdaki arkadaşlarımız bile çay içmeye zor gelirlerdi, adımız çıkar, hedef oluruz, başımıza iş almayalım diye; o zamanlar başladık ve o dönemden sonra Asayiş Şube Müdürü olduğumda - kayıtlarda da açık seçik bellidir- Asayiş Şubesi olarak teröre yönelik operasyonlarda Birinci Şube'den daha fazla iş yapmışızdır. 3 sene 8 ay boyunca ki, esas şubesi Birinci Şube olmasına rağmen yoğun bir dönemdi. Şükür tabii, onların hepsi geride kaldı.

• Şimdi ben, Emniyet Genel Müdürlüğü görevine tayin olduğum vakit 1993 yılında; o zaman şöyle küçük bir hatırlatma yapmak istiyorum, bu tarihten bir ay kadar evvel, bu Bingöl yolunda, 33 askerimizin şehit olması söz konusuydu. PKK'nın sözde bir ateşkesinin arkasından yoğun eylemler vardı, bunun haricinde büyükşehirlerde devamlı öldürme ve patlama eylemleri vardı; özellikle, Antalya, Bodrum, Marmaris çevresinde meydana gelen patlamalar sonucu bütün sahiller, turizm tamamen boşalmıştı ve o şartlar altında geldik, burada göreve başladık. Tarihi geçmişi de göz önüne aldığımızda, Türkiye'nin o andaki en önemli meselesinin terörle mücadele olduğu açık bir gerçektir. Hatta öylesine ki, ziyarete gelenler, gidenler "Bu işi bitirin de, ne yaparsanız yapın Allah aşkına" diyorlardı. Bü-

Susurluk Labirenti

97

yük bir de konsensüs vardı tabii, gerek Hükümet nezdinde gerek toplumda ve her kesimde tabii... Olağanüstü Hal Bölgesinde, önemli sıkıntıların olduğu dönem, hatta olaylar Olağanüstü Hal Bölgesinin dışına kaymış durumdaydı. Doğu Anadolu Bölgesine, Erzurum'dan da yeni geldiğim için, Erzurum ve havalisini, Kars, Ardahan, Erzincan, Ağrı, Bingöl gibi ölümleri de çok iyi bildiğim bir nokta. Öğleden sonraları, ticari hayatın bittiği, günlük yaşamın kesildiği, ilçelerin her gün, her gece taciz atışlarıyla ve çeşitli baskınlarla sıkıntıya sokulduğu dönem, illerde dahil buna. Yolların tamamının kesilmiş olduğu bir dönem, özellikle Erzincan - Erzurum yolu çok önemliydi, doğuyla batının ve Ankara'nın bütün bağlarının kesilmiş olduğu noktalar, gece yaşamı filan diye bir şey söz konusu değil, kamu görevlilerine karşı yoğun bir saldırı var. Aynı şekilde, Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, Mersin gibi özellikle göçün büyük çapta olduğu Antep gibi illerde olayların yoğunluk kazandığını görüyoruz. Bu yetmiyormuş gibi, turizm bölgelerinde meydana gelen patlamalar sonucu da, turizmde büyük bir çöküntü meydana gelmiş idi.

Şimdi, hem geçmişte bildiğimiz hem halin durumunu değerlendirdikten sonra ilk yapacağımız iş, yeni bir kadro kurduk arkadaşlarımızdan. Terörle mücadelede başarılı olmuş arkadaşlarla yeniden bir çalışma düzeni kurduk ve burada, en önemli işin istihbarat olduğu; istihbaratı bir noktaya getirmeksizin, çok iyi şeyler yapamayacağımız ve başarılı olamayacağımızı biliyordum; çünkü Türkiye'nin tarihi geçmişine baktığımız zaman, geçmişte terör olayları, sokak olayları, büyük toplumsal olaylar ve polisin olayları önlemekte yetersiz kalışı ve onun ardından gelen 12 Mart muhtırası olmuştur. Yine, 1983 öncesi, olayların çok büyük boyutlara gelmesi, terör olaylarının önlenemez boyutlara gelmesi ve onun sonunda yine bir müdahale ortaya çıktı. Burada en temel

meselenin istihbarat ve terörle mücadele unsurlarının güçlendirilmesi olduğu, dediğim gibi, gerek tarihsel gelişimden gerekse mevcut durumun değerlendirilmesinden ortaya çıkmış idi.

Bu arada, devletin üst kurumlarında sürekli toplantılar yapılıyordu. Milli Güvenlik Kurulu başta olmak üzere, süratle tedbirler, çareler aranıyor idi; bize düşen de tabii,

98

HAKANTÜRK

buradaki görevde çalışan ilk iş olarak, görev çıkarma durum vaziyetinden -askeri bir terim oldu biraz-görev çıkarma ve bu görevde mutlak muvaffak olma. Bu bakımdan istihbaratta ve terörle mücadele birimlerinde teçhizatlanma ve elemanlanma konularına müthiş bir ağırlık verdik, eğitim çalışmalarına çok büyük bir ağırlık verdik. Süratle Güneydoğu Anadolu Bölgesine gidip, gerek Olağanüstü Hal Bölge Valisi gerekse oradaki askeri komutanlarla yakın diyaloglar kurmak suretiyle mevcut durumu değerlendirmek ve oradaki, özellikle yerli halkla, çok yakın ilişkiler kurmak suretiyle beklentilerin ne olduğunu tespit etmek konusunda da bir yandan hareketlendik. Dediğim gibi, babamın memuriyeti sırasında, Güneydoğu Anadolu'da özellikle Muş, Mardin, Urfa, Diyarbakır gibi vilayetlerde Emniyet Müdürlüğü yapması ve yıllardır bizim oradaki bazı ailelerle süren yakınlığımız, bizim orada töreyi, adetleri, yöreyi bilmemiz sonucu, onlarla olan yakınlığımız, sıcaklığımız; o kesimin beklenti ve arzularını daha rahat tespit edebilme imkanı oldu ve bölgede, Sayın Valilerle, kaymakamlarla, Emniyet Müdürleriyle, komutanlarla kurduğumuz yakın diyalogu da birleştirmek suretiyle, mezcecek suretiyle meselelere, daha süratli ve çabuk eğilme bakımından bize imkanlar sağladı.

Özellikle İstanbul'da uzun süre çalışmış olmamız ve o dönemler zarfında uzun süre devam eden sıkıyönetimde çalışan birçok askeri personelin daha üst rütbelerde buralarda görevlerde bulunması, diyalog ve samimiyetimizin, işbirliğinin daha rahat olabilmesi bakımından bize imkan ve fırsat sağlamıştır. Bu açıdan, orada özel timlerin sayısının artırılması, vatandaşın, kaymakamlığıımıza, valiliğimize gittiğimizde - eskiden beri hep görürüz- yol, su, elektrik, çeşme filan gibi taleplerin ötesinde "aman bize özel tim gönderin, başka bir şey istemiyoruz" gibi, taleplerin yoğun olması, üzerine özel timlerle ilgili yeni düzenleme yaptık, kanun hükmünde kararname çıktı ve sayılarının artırılması, eğitim imkanlarının çoğaltılması, özel tim bomba uzmanları ve helikopter pilotlarının maddi imkanlarının artırılması için yeni birtakım düzenlemeler süratle yapıldı.

Olağanüstü Hal Bölgesindeki görevlilerin imkanlarını arttırıcı düzenlemeler yapıldı ve bunun ötesinde, olayda

Susurluk Labirenti

99

personeli moralize edebilmek maksadıyla, şehit ve malulleri çok süratli iyileştirmeler gündeme getirilmek suretiyle, gerek maddi imkanlardaki artışlar gerekse halen gerçekten çok iyi yaptığımız bir kere daha inandığım bütün şehit ve malul çocuklarını sınavsız olarak Polis Kolejine, Polis Akademisine ve polis okullarına alabilme imkanı sağlayan bütün değişiklik ve düzenlemeleri yaptık. Bunlar tabii, personel üzerinde son derece olumlu, son derece motive edici, büyük imkanlar yarattı. Teçhizatlanma konusunda, gerek bütçeden sağladığımız imkanlar gerekse Polis Vakfından sağladığımız imkanlarla çok güçlü bir yapılanma ortaya çıkardık ve 5-6 ay sonra bunun verimlerini almaya başladık. İstihbaratta sağladığımız olağanüstü gelişme ve o dönemde şükranla, takdirle anacağım gibi her bölümde görev yapan arkadaşlarımız, gerçekten büyük bir fedakârlık örneği içerisinde çalıştılar ve takriben biz göreve geldikten, 8 ayla 1 sene içerisinde olaylar büyük ölçüde kontrole alınmaya başlandı ve o günden bugüne kadar baktığımız takdirde, bütün bir karmaşa, kargaşa ve kaos var gibi görüntülere rağmen, polis mıntıklarının tamamında, olaylarda - terör olayları olarak söylüyorum, önemli asayiş olayları olarak söylüyorum- yüzde 95'ler civarında bir düşme olmuştur ki, bu dünya standartlarının çok üzerinde, olağanüstü bir rakamdır. İstihbarat hizmetleri yönünden, çarpıcı bazı örnekleri size takdim etmek isterim, dünyanın en güçlü, en önemli istihbarat örgütleri bile, intihar saldırılarına karşı çaresiz kalmış, hiçbir tanesini önleme imkanı bulamamışlardır. Ancak, bizim kurmuş olduğumuz düzen sonucu, en az dört, beş tane intihar saldırısı önlenmiş, iki tanesi yapılabilmemiş, onun da ardı ve arkası bir hafta gibi kısa bir zaman içerisinde yapılan çalışmalarla aydınlatılabilmmiştir.

Bundan önemlisi, 1993 yılından sonraki dönem zarfında, yurtdışında özellikle Yunanistan ve Romanya'dan gelen kilolarca TNT vesair patlayıcılarla, turizm bölgelerinde, İstanbul gibi

büyükşehirlerimizde büyük panik yaratacak eylemleri gerçekleştirmeye gelen 20'nin üstün-de grup yakalanmıştır. Tabii, bunların belgeleri filan Emniyet Genel Müdürlüğünde var, benim hiç böyle bir adetim yoktur, devletten ayrılırken yanımda belge taşıyayım, fo-
İOO

H A K A N T Ü R K

tokopi alayım, dosya alayım, yanlış bir iş olarak görürüm, sorulduğunda hepsi bilinebilir. Bunun ötesinde, mücadelenin bir diğer yönü, bana esas üzüntü veren tarafı burasıdır, en büyük gayrette bulunduğumuz konu. PKK'nın, uzun süredir varlık gösteren bir örgütün, Batı kamuoyu nezdinde, bir takım argümanlar kullanmak süratiyle devletimizi zor durumda bıraktığı ortadadır; tabii bunların başında gelen mesele, insan hakları ihlalleri iddialarıdır. Ve Batı kamuoyunda bu meselenin iç yüzünü ortaya koyabilecek en önemli unsur, bunların uyuşturucu kaçakçısı, karapara aklayıcısı örgüt olduğunu kanıtlayacak çalışmaların yapılmasına da bir yandan çok ciddi ağırlık verilmiş ve nihayetinde, sonuç olarak, Batı dokümanlarına, Batı polis literatürüne ve bütün yaptığımız ikili anlaşmalarının bir çoğunun da örgütün bu şekilde olduğu ortaya konulmuş, hatta en son Belçika'da yapılan operasyon sonucu, Kolombiya uyuşturucu tüccarlarının parasını aklayan kişiyle, PKK'nın parasını aklayan kişinin aynı kişi olduğu ortaya konmuştur. Bu son derece önemli bir başarıdır.

Polis teşkilatı, burada tarihi bir başarı elde etmiştir. Bunu sağlayabilmek için, daha önceden Interpol'le ilgili bazı bölge toplantılarını Türkiye'de organize ettik, birisini İstanbul'da, birisini Antalya'da ve bu toplantılar içerisinde, kardeş Türk Cumhuriyetlerini de, kendi imkanlarımızla davet ettik, bunun ötesinde, yine Amerika Birleşik Devletleri Narkotik Büroyla, kardeş Türk Cumhuriyetlerine eğitim verecek çalışmaları bizim üzerimizden yapılmasını arzu ettik ve bunu da periyodik bir takvime bağladık. Bütün bu toplantıların her birisinin kapanış bildirgesinde, PKK'nın terör örgütü ve uyuşturucusuyla ilintili olduğu her seferinde vurgulandı ve bana göre, silahlı mücadeleden de daha ağır bir darbe almışken; PKK yine tabii arzu ettiğinizde bulabileceğiniz gibi, PKK'nın resmi yayın organı MED TV'de, bu geçtiğimiz senenin, 1996'nın Haziran a-yında beri şahsım başta olmak üzere, korkunç bir kampanya başlatıldı, bunların, bu noktalarının açığa çıkmasından beri, sanki bu kaçakçılığı kendileri yapmıyor da, devlet himayesinde yapıyor gibi işte biz bunları himaye ediyormuşuz gibi korkunç bir propaganda başla-

Susurluk Labirenti

İOI

tıldı ve bu propagandanın sonucunda artırılarak devam edildi. Bazı yayın organlarında bunlar yer aldı.

Şimdi, devlet hizmetinde; elbette hep bildiğimiz bir şey var, küçük yaştan beri öğrendiğimiz, çok genç yaştan beri — kader diyelim- hep üst görevlerde, rizikolu zor görevlerde olduk, bildiğimiz bir şey var; yani insan boğazından geçmedikten sonra her türlü rizikoyu alır ve gereğini yapar. Biz, Türkiye'de olağanüstü bir dönemden geçtik, Lale Devrinden geçmedik, çok ciddi bir devir içerisinde görev aldık ve bu görev süremizin önemli bir bölümünü Türkiye'nin problemleri olan bölgelerine geçirdik. Geçmişte, sayın üyelerimiz de bilirler, kendi tecrübeleri dolayısıyla, Emniyet Genel Müdürlüğü bir seramonik görevdi, sabah 9.00, akşam 18.00; hafta sonları İstanbul, İzmir'e, Antalya'ya gidilir, yenilir içilir, ufak tefek toplantılara gidilir, mesele bitirilirdi. Görev süremizin tetkikinde - ne kadar olduğunu çıkarmadım ben-üçte birinden fazlası, yarısına yakın zamanı Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde geçmiştir. Helikopter uçuşu olarak, zannediyorum ki, bir pilot ölçülerinin üzerine çıkmıştır.

Bunun ötesinde, Türkiye'nin tabii çok önemli bir problemi de, demin çizmiş olduğumuz hat, Gaziantep, Hatay, Adana, Mersin hattı son derece önemlidir. Buralara çok dikkatli tayinler yapıldı, çok dikkatli teşkilatlanmalar, teçhi-zatlanmalar yapıldı. Hepinizin bildiği gibi buralarda 1992-1993 yazlarında biraz boyunu gösterebilen kitlesel olaylar veya bireysel terör eylemleri, örgütün eylemlerinin tamamı, 1994 yılından itibaren sifira indirilmiştir. Son derece önemli, başarılıdır; bir daha da kılmıdayamaz hale indirilmiştir.

Aynı şey İzmir için, Bursa için ve diğer büyük şehirler için geçerlidir. Bugünün şartlarından bu kadar sıkıntıya rağmen var olduğu gösterilmeye çalışılan sıkıntılara rağmen, bu dediğimiz yörelerin hiç birinde ciddi bir olay ortaya konulamamaktadır. Bunun bir tek sebebi vardır, polisimizin, büyük bir istihbarat gücü ve terörle mücadelede kazanmış olduğu yüksek bir performanstır; bunu çok net

olarak, çok açık olarak söylerim. Efendim, bunun hepsini sen mi yaptın; değil tabii, biz o işin lokomotifliğini yaptık, hiçbir zaman o şekilde öğrenmeyi sevmediğimi de açıkça söylüyorum; gerçekten çok değerli arkadaşlar vardır; çok

102

HAKANTURK

iyi bir çalışma düzeni oldu, inanç ve güvenç içerisinde bu meseleyi çözdük. Hükümetler de, büyük ölçüde bize destek oldular, güç verdiler, kuvvet verdiler ve bu sonuçlar alındı.

Uyuşturucuda son derece önemli sonuçlar alınmıştır. Dediğim gibi belge, bilgi taşımayı, almayı sevmediğim için, bunlar sorulup öğrenilebilir, rakamsal olarak son derece başarılı sonuçlar alınmıştır; ama çok net söyleyeceğim, bunu geçenlerde gelen, görevden ayrılmadan evvelki, o enteresan bir ziyaret- İngiliz Dışişleri Bakan Yardımcısının ziyaretinde söyledim; Balkan rotası diye konuşuyorsunuz, Balkan rotasında yakalanan uyuşturucunun yüzde 65'ini Türk polisi yakalıyor, geri kalan yüzde 35'ini, 20 Avrupa ülkesi bir arada yakalıyorsunuz. Kendi ülkeleriniz de parkların içerisinde çoluk çocuğa şırında, eroini polis eliyle satıyorsunuz, pazarı siz burada kurmuş durumdasınız; bunları önlemedikten sonra, Türkiye'ye kimse kabahat bulma hakkına sahip değil. Kaldı ki, çok ciddi bir mücadele sonucu, güzergah da değişmiş.

Türkiye'nin bir diğer şansızlığı tabii, temel kaynağı Afganistan olan, Hindistan olan bu gelişmelerin, geçişleri üzerinde yeni kurulan devletlerin, kamu otoriteleri yönünden yeteri derecede iyi örgütlenememeleri, tecrübeli e-lemanların olmayışı, adeta o sınırları, Türkiye sınırlarına kadar getirmiş Türkiye cidden çok iyi tedbirler aldığı için, bu iş Gürcistan ve oradan da Karadeniz yoluyla deniz yoluyla Romanya tarafına kaymış. Bir diğer gelişte, İran, Kuzey Irak'taki boşluk, Suriye ki, bizatihi meseleyle yakın ilintisi olduğunu bildiğimiz bir ülke ve oradan Lübnan, Güney Kıbrıs Rum kesimi yoluyla, yine Avrupa'ya deniz yoluyla gitmektedir. Son derece enteresandır, bazı uyuşturucu kaçakçıları, bütün ısrarlı iade taleplerine, kırmızı bültenlere rağmen, adres bildirilmesine rağmen bazı Avrupa ülkelerinde, her nedense yakalanmamaktadırlar, yakalanmış olsalar bile bize iade edilmemektedirler. Yani, bir nevi kullanılma durumundadır Türkiye'ye karşı. Bunların hiçbirisi gözden irak tutmama mecburiyetimiz vardır ve dediğim gibi, bu dönem zarfında yapılan operasyonlar sonucunda da, gerçekten fevkalade başarılı sonuçlar alınmıştır.

Susurluk Labirenti

103

Emniyet Genel Müdürlüğü dönemini, böylece kısaca özetledikten sonra, çok net olarak söyleyebilirim ki, istihbarat ve terörle mücadele alanında yapılan iyileştirmeler 50 senelik iyileştirmelere bedeldir, bunu çok açık ve net söylerim, her yerde söylerim. Türkiye genelinde, teröre yönelik, şehir operasyonlarının tamamı, imkanlarımızla ve çalışmalarımızla, kırsalda da, orada güvenlik güçlerine çok büyük ölçüde destek sağlamak suretiyle çok başarılı sonuçların alınmış olduğu bir dönemdir. Huzurunuzda, tek-raren, o dönemden bize güç veren gerek hükümetlerimize gerek devlet büyüklerimize, gerekse müşterek çalıştığımız bütün kurumlara şükranlarımızı ifade etmek isterim; ama özellikle teşkilatımızda bu dönemlerde, bu bölümlerde görev yapan arkadaşlarımıza büyük bir şükran borcumuz vardır bence hepimizin.

Türkiye, dediğim gibi 1970'lerde 1980'lerde girdiği terör bunalımına 1990'larda girmediyse, bir tek sebebi budur. Bunu çok açık ve net olarak ortaya koymak lazım. Güvenlik güçleri arasındaki koordinasyon, istihbaratın güçlülüğü, operatif faaliyetlere başarısından kaynaklanmıştır, içişleri Bakanlığı dönemi kısa bir dönem oldu, daha öncesinde malum, Adalet Bakanlığı döneminde bu cezaevleriyle ilgili meseleyi gündeme getirme durumu olmuş idi, orada tam meseleyi çözümlene imkanı olmadan ayrılma durumu oldu. Dönem, bir sıkıntılı dönem olarak geçti, bizim şahsi problemlerimiz açısından, ailevi problemlerimiz açısından; ama buna rağmen mevcut arkadaşlarda bir değişiklik yapmadan. Sizden önceki Sayın Bakanın yapmış olduğu bir değişiklik vardı, onu muhafaza edelim dedik, arkadaşlara söyledik, nihayetinde aynı teşkilat içinde olan insanlar bizim insanlarımız, hep beraber oturalım, çalışalım, her gelen kadro değiştirmesin, şu bu olmasın diye düşünerek, mevcut arkadaşlarımızla çalışmalarımıza devam ettik.

Bu dönem zarfında da, işte hepinizin bildiği, Yüksek-ovaydı, Kocaeli'ydi, Adana'ydi, şurası, burası, birtakım yerlerde, üzüntü ve sıkıntı verici olaylar oldu. Bunların hepsine karşı ciddi tedbirler alınmıştır. Müfettiş gönderilmesi gereken yere müfettiş gönderilmiştir, daha önceden tahkikatı

gereken olaylar karşısında, müfettişlerin aynısı muhafaza edilmek suretiyle, benden Önceki Bakan dön-

W4

HAKANTÜRK

minde kim görevlendirilmişse, onların hepsi muhafaza edilmek kaydıyla, olayların devamı takip edilmiş ve olaylara karışan bütün personel hakkında müfettiş talepleri doğrultusunda gerekli olan işlemler yapılmış. Vali ve emniyet müdürlerine gerek yazılı gerek şifahi olarak bir çok talimatlar verilmiş ve bu konuların üzerine hassasiyetle gitmeleri konusunda uyarılarda bulunulmuş, hatta bu konuda valilerle ilgili bir toplantı da yapılmıştır. O toplantıda da, şifahi ve net olarak bunlar söylenmiş ve bu dönemde de gene terörle mücadelenin vesair görevler konusunda arkadaşlarımıza olabildiğince destek verilmiş; fırsat bulunmuş, bir iki sefer gene Olağanüstü Hal Bölgesi'ne gidilmiş, arkadaşlarımızın moralize edilmesi ve oradaki görevlerinde başarılı olabilmeleri konusunda lazım gelen imkanların azamisinin hazırlanması konusunda gayretler sarf edilmiştir ve yine Adana, Mersin gibi gerçekten benim için her zaman güvenlik, terör yönünde son derece önemli olan bölgeler yakın ilintiler, ilişkiler sürdürülmüş, İzmir gibi, İstanbul gibi yerlere çok ciddi takviyeler yapılabilmiş ve bu konudaki gayretlere devam edilmiştir. Daha sonra -hepinizin bildiği- meydana gelen olay dolayısıyla Meclis konuşmamda da o zaman ifade etmişim, yapılabilecek her türlü araştırma ve soruşturmaya vesair incelemeye rahatlık sağlamak açısından, görevden ayrılmanın uygun olacağı, tarafımdan değerlendirilmiş; şahsi problemlerim dolayısıyla da, daha uygun görülmüş ve görevden ayrılma durumu söz konusu olmuştur. Bütün bu dönem zarfında, tarihi bir sorumluluk, görev sorumluluğu bilinci içerisinde çalıştık.

Bilinmelidir ki, şahsi çıkar, yok servet avcılığı gibi aşağılıkça söylentilerin, yanımdan bile geçebilmesi mümkün değildir. Gerek Türkiye'deki gerek dünyadaki her türlü kayıtlar herkesin tetkik edeceği kadar kolaydır. Gerek şahsımın, eşimin, çocuklarımla gerekse birinci derecedeki akrabalarımla hiçbir şekilde anormal bir servet artışı, susu busu olabilmemesi mümkün değildir; neyseki o yuz. Kendi törelerimiz; yaşantılarımız çerçevesi dışında bir anormal yaşantımız olmamıştır, hiçkimse, bizi bu kritik görevlerde bulunduğumuz süreler boyunca bir yılbaşında, şuralarda buralarda, gazetelerin bilmem ne sayfalarında görmemiştir. Biz, sokakta elimizde telsisimiz, tabancamız, gezmişiz-

Susurluk Labirenti

105

dir. Otellerde, lüks eğlence yerlerine filan gidebilme imkanı bulamamışızdır. Üzülerek de ifade etmek lazımsa, bu geçen dönem zarfında doğru düzgün yaz tatili bile yapabilmeme imkanımız olmamıştır. Bütün görev süremizle ilgili, izin rapor, seyahat gibi bütün her şey dosyalarda bellidir, ortadadır. Hizmeti en iyi yapabilme bakımından gayret içerisinde olmuşuzdur. Hiçbir şekilde devlet imkanlarını şahsi çıkarlar için kullanmak gibi, hiçbir zaman kabul edemeyeceğimiz bir tavrın içerisinde olabilmemiz mümkün değildir. Öyle bir şey olmuş olsaydı, zaten, sonuçları da ortada olurdu. Dediğim gibi, bir tek düstur öğrenmişiz, boğazımızdan geçmemek kaydıyla her türlü riski de sırtımızda taşımak suretiyle, devlete, millete hizmet etmişizdir. Bundan dolayı, vicdanen müsterihim, çok net ve açık olarak bunu ifade ederim.

Hepinizin de gördüğü gibi bir süreç başlatılmış, bu süreç sonunda, Başbakanlık Teftiş Kurulu'nun incelemeleri sonucu, konu yargıya intikal etmiş. Şahsımızla ilgili olarak, dört ana başlık altında ortaya çıkan isnatlar sonucu, yargı süreci başlamıştır. Biz, o konuda da, Türkiye'nin bağımsız yargısına, hakimlerine ve savcılarına olan güvencemizi bir kez daha Komisyonunuz huzurunda da tekrarlamaktan memnuniyet duyuyorum. Sürece saygılıyız, yasalara saygılıyız, kanunlara saygılıyız, herşey bu çerçeve içerisinde olacaktır ve sonuç ortaya çıkacaktır. Sonucun, şahsımız açısından, memleketimiz açısından, milletimiz açısından en olumlu biçimde de ortaya çıkacağına olan inancımı ve güvenimi belirtmek istiyorum.

Benim şu aşamada söyleyeceklerim bunlar; konusu yargıya intikal etmiş konularla ilgili tabii herhangi bir şey söylemem, hiçbir yerde söylemem mümkün değil. Hepinizin gördüğü gibi, uzunca bir süreden beri- ve kararlıyım da bu konuda- basın ve televizyonla ilgili herhangi bir görüşmem, konuşmam yoktur ve olması da söz konusu olmayacaktır. Ancak, bazı mecburiyetler karşısında yazılı açıklamalar göndermenin dışında herhangi bir şey yapabilmem söz konusu değildir. Dediğim

gibi, yargıya olan saygım gereği, konusu yargıda olan bütün meselelerde ketumiyetimi muhafaza edeceğimi ifade ediyor; en içten saygılarımı sunuyorum.

106

HAKANTURK

Başkan:Şimdi, teşekkür ederim açıklamalarınız için. Benim ve arkadaşlarımızın birtakım soruları olacak. Eğer sözünüz, bize anlatmak istediğiniz hususlar bittiyse...

MjVğar: Genel çerçeveyi çizdim ben.

Başkan:Evet, bu genel çerçeve içerisinde başka söyleyecekleriniz var mı?

M.Ağar: Şimdi, tabii, Türkiye çok olağanüstü bir dönemden geçti, güçlü bir dönemden geçti, zor bir dönemden geçti. Bu dönemde, terörle mücadelenin çok yoğun olduğu bir zaman idi. Terörle mücadele içeride olduğu gibi, dışarıda da terörde, Türkiye'deki terörist faaliyetleri besleyen odaklar, kaynaklar vardı. Bunların her şekliyle ve her tür-lüsüyle mücadele edebilme konusunda, devletin ilgili bütün kurumlarıyla işbirliği içinde önemli bazı hazırlıklar yapıldı, çalışmalar yapıldı, gayretler sarf edildi. Tabii, bunların bir kısmından sonuç alındı, bir kısmından alınamadı, bir kısmı devam ediyor, edecektir de bunların hepsi. Bütün bunları, takdir edersiniz ki, belli bir çerçevenin dışında söyleyebilmemiz de mümkün değildir; ama bütün bunların hepsi, elbette ki devletteki hukuki çerçeve, kanuni çerçeve içerisinde verilen imkanlar içerisinde-ki, devletin istihbarat yapma imkanı vardır, teşkilatın vardır; Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu gereğince, örtülü ödenek kullanan sayılı kurumlarından bir tanesidir-tabii, bütün bu faaliyetlerin hepsi nihayetinde, kanuni çerçeve içerisinde yapılmış, bu çerçevenin içerisinde insiyatifin son noktaya kadar kullanıldığı; ama kanuni çerçeveleri aşmamak suretiyle, bütün rizikoları omuzlamak suretiyle, elden gelen bütün gayret, hizmet arkadaşlarımızla birlikte ortaya konmuştur.

Başkan:Sayın Ağar, açıklamalarınız için teşekkür ederim. Bizim sorularımız olacak. Malumunuz burası, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına görev yapan bir komisyon. Siz de bu çatı altındasınız ve kamuoyunda, medyada, çeşitli kesimlerde çeşitli şeyler söyleniyor ve bundan en fazla da sizin şahsınız hakkında bazı ithamlar var; doğru yanlış, tabii ortaya çıkacak bunlar neyse. Burada herşeyin söylenmesi gerekli ki, yani hiçbir şey kapalı kalmamasın, kamuoyu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi de aydınlansın ve bu işte kapansın diyoruz tabii müspet yönde. Yoksa, üzerine sünger çekme şeklinde söyleyiyorum bunu.

Susurluk Labirenti

107

M.Ağar. Elbette... Elbette...

Başkan: Onun için, siz dediniz ki "kanunlar çerçevesinde bazı şeyler söylenebilir." Biz burada, herşeyin söylenmesinden yanayız; çünkü Türkiye'de çok şeyler söyleniyor, herkes bir şey söylüyor. Onun için, doğrunun ortaya çıkması için, işi bilenler, o işin başında bulunanlar ve insi-yatif kullananlar, bildikleri herşeyi anlatmaları lazım. Artık tabiri caizse, ok yaydan çıktı. O nedenle, bizim size sorularımız olacak, bunları bu çerçeve içerisinde cevap vermenizi rica ediyorum.

Bildiğimiz gibi, bu Abdullah Çatlı olayı var; zaten olay da oradan çıktı, Susurluk'taki malum kazayla ortaya çıktı ve gerek Abdullah Çatlı'nın ve gerekse Abdullah Çatlı gibi, geçmişte birtakım olaylara karışan ve aranan, hatta mahkum plan kişiler veya ismi kötüye çıkan insanlar... İşte, uyuşturucu ticaretine, silah kaçakçılığına, çete oluşturmaya kadar varan kişilerin üzerinde birtakım belgeler çıktı. Nedir bu belgeler; işte Yeşil pasaportlar- verilmemesi lazım gelen Yeşil pasaportlar- silah taşıma belgesi - ruhsatı değil, ruhsat malumumuz ayrı, belge ayrı - ve burada kamuoyuna yansıdığı kadarıyla doğru, yanlış tabii, bunu siz açıklığa kavuşturacaksınız bir yerde- sizin verdiğiniz söyleniyor. Birinci sorum bu. Daha doğrusu net olarak şudur: Abdullah Çatlı, devlet tarafından kullanıldı mı; hangi işlerde kullanıldı; bir bunlara verilen bu belgeler, verilmemesi lazım gelen bu belgeler, işte Yeşil pasaport gibi silah taşıma belgesi gibi belgeler niçin verildi? Bu Abdullah Çatlı'nın yine üzerinde Emniyet Genel Müdürlüğü nezdinde silah uzmanı olarak çalıştığına dair bir belge de bulundu. Birinci sorum bu; bunlar nedir; açıklar mısınız?

M.Ağar: Sayın Başkanım, bunlara hakikaten dediğiniz gibi, büyük bir memnuniyetle cevap verebilme imkanı vardı; ama görüldüğü gibi bunların hepsi mahkemeye intikal etmiş konular. Çünkü, bunlarla ilgili dosyalar var. Malumunuz, Anayasanın 138'inci maddesi gereği de, konusu mahkemeye intikal etmiş meselelerle ilgili benim burada birşey söyleyebilmem mümkün değil; çünkü, bu konuyla ilgili araştırmalar Cumhuriyet Savcılıklarınca devam ediyor; ilgili yerlerde ifadeler

alınıyor. İş o noktaya geldiği vakit, o noktada söylememiz mümkün; yani burada bu konuyla ilgili olarak bilgi vermemiz mümkün değil.

108

HAKANTURK

Devlet bunları kullandı mı, kullanmadı mı meselesine gelindiği vakit devlet bilgi almak bakımından herkesi kullanır. Devletin kurumları herkesi kullanır. Ben bunu söyleyebilme makamında ve durumunda değilim. İsim bazında devlette görev almış almamış, kullanılmış insanları söylemenin yararı yoktur; bir daha kimseden istifade etme imkanınız olmaz. Ben de bilemem bunu. İçişleri Bakanlığının arşivleri veya MİT'in arşivleri eğer yazılı olarak sorulursa, cevap verebilirler. Benim bu konuda bir şey söyleyebilmem mümkün değildir. Benim takdirimin dışında olan konudur. Bu takım iddiaları, insanları ben de basından okudum, gördüm. İşte, bunları hepsiyle ilgili soruşturmalar yapılıyor, ilgili kurumlara soruluyor, oraya soruluyor, buraya soruluyor; bunların hepsi nihayetinde yargı önüne çıkacak olan konulardır. İleride yargı önüne çıkılacak olan bir konu ve halen konusu yargıda olan bir konuda, benim bir şey söyleyebilmem, üzülerek ifade etmem lazım ki, mümkün değildir. Beni başışlamanızı rica ediyorum.

Başkan: Sayın Bakanım, şahsen ben aynı kanaatte değilim ve arkadaşlarımla da öyle düşündüğümü kabul ediyorum. Evet Anayasanın 138. Maddesi var. Yalnız Anayasanın 138. Maddesi, bizim komisyonumuzu bağlamıyor. Niçin bağlamıyor? Şunun için bağlamıyor: Biz yargılama yapmıyoruz ve şu haklı şu haksız gibi bir değerlendirme de yapmıyoruz. Biz sadece, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına görev yapıyoruz ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni aydınlatacağız. Biz sıhhatli ve doğru bilgi alamazsak en yetkili olanlardan özellikle, elbette ki, bu aydınlatma görevini de yapmamız mümkün değil ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin de görevini, bu çerçevede içerisinde yapması mümkün değil... Onun için ben, şahsen Türkiye Büyük Millet Meclisi'nden daha üstte bir kurum ve kuruluş da düşünmüyorum, kabul de etmiyorum.

M.Ağar: Elbette...

Başkan: O konuda mahkeme açılmıştır, yargıdadır sözü bize göre, bizim görevimiz çerçevesi içerisinde doğru değil, bizi de bağlamıyor; çünkü, biz yargılama yapmıyoruz burada. Şu haklıydı şu haksızdı, şu suçluymuş ve bu suçsuzdu gibi bir tasnif de yapmıyoruz. Onu yapsak, o zaman dediğiniz husus doğrudur, yargıya müdahale olur, yön vermek o-

T

;

Susurluk Labirenti

109

' hır, yargının işine karışmak olur ki, böyle bir şeyi komisyonumuzda düşünmez. Zaten kimse düşünmez. O nedenle, j ben, sizin bu konuda bilgi vermeniz gerektiğine inanıyorum-.,' rum.

M.Ağar: Ben de başışlarsınız, tersini savunuyorum. O açıdan, bu kadar cevapla iktifa edeceğim. Bu konuda bir şey söylemem...

Başkan: Tabii, bizim zorlama durumumuz yok. Yalnız,

* şunu belirtmek istiyorum: Cevap vermemek de bize göre bir

• cevaptır; çünkü, biz MİT'i çağırdık aynı şeyi o da söylüyor; 1 efendim, biz MİT'in çeşitli üst kademedeki insanların

çağırdık o da aynı şeyi söylüyor; siz en yetkili bir makamda \ göreviniz itibarıyla bulundunuz, büyük bir dönem geçirdiniz, siz böyle söylerseniz, o zaman biz doğru bilgiyi kimden alacağız?

M.Ağar: Efendim, yargıda bunların hepsi ortaya çıkar. Bu tür meselelerin, Türk Ceza Kanununun ilgili maddeleri gereği de var; yani neyi, nerede, ne şekilde hangi makama karşı söylenmesi meselesi. Yoksa elbette ki, Türkiye Büyük Millet Meclisinden daha büyük bir kurum olamaz; bundan daha önemli bir makam da yoktur; kurum da yoktur, organ da yoktur; ama olayın çerçevesi gereğini ortaya koyduğumuz çerçevede içerisinde mesele değerlendirildiği vakit, bu şekilde değerlendirmenizi istirham ediyorum Sayın Başkan.

Başkan: Peki, şöyle sorayım o zaman: Yeşil Pasaport, silah taşıma belgesi verildi mi? Daha doğrusu, Abdullah Çadı'yı siz tanıyor musunuz?

M.Ağar: Bu konuda daha önceden eşinin bir beyanı çıkmıştı.

Başkan: Çeşitli beyanlar çıktı da, biz sizin ağzınızdan duymak istiyoruz.

M.Ağar: Dedi ki, "eşimi Mehmet Özbay olarak tanır, bir düğünde karşılaşmıştık." Ben de onu yalanlamadım; "olabilir" dedim. O şekilde.

Başkan: Yani, siz Abdullah Çatlı olarak değil de, Mehmet...

M.Ağar: O şekilde karşılaşmışız bir yerde.

Başkan:Bilmiyorsunuz da, olabilir diyorsunuz.

M.Ağar: Evet...

UO

HAKANTÜRK

Başkan:Peki, bu pasaport ve silah taşıma belgesi... Ondan evvel, ne zaman böyle bir karşılaşmanız, tanışmanız olmuştur tahminen?

M.Ağar: Ben hatırlamıyorum; kendisinin o şekilde bir beyanı...

Başkan:Haluk Kırıcı?

M.Ağar: Hayır... O da, işte daha sonradan gazetelerde çıktı bir düşün meselesi diye. O zaman da, bir siyasi parti il Başkanı da dile getirdi; "biz gittik" dedi. "İki aile olarak rica ettik gelin Allah aşkına bu düğünde şahitlik yapın tanımaz etmezdi." Geldi dedi şahitlik yaptı; 5-10 dakika da oturdu kalktı gitti." dedi. Ben Erzurum'da vali görevindeyken düğüne de gittim, cenazesine de gittim herkesin, bu şekilde geldi geçti.

Başkan:Yaşar Öz?...

M.Ağar: O konularla ilgili, dediğim gibi tahkikatlar devam ediyor; müfettiş tahkikatları devam ediyor, bu pasaportu nasıldı, ne şekildeydi, nasıl verildi; bunların hepsi ortaya çıkar. O bakımdan bir endişe olmasın. Bunların hiçbir tanesinde...

Başkan:Elbette ortaya çıkacak da; biz tabii görevimizi yapmamız için...

M.Ağar: Dediğim gibi, yargı çerçevesi içerisinde bunlarla ilgili bir dava açılmamış olsaydı veya bir davaya gitmemiş olsaydı, bir savcılık araştırma, soruşturma yapmamış, yargı süreci açılmamış olsaydı, bu konularda görüşme veya burada benim anlatma imkanım olacak idi; ama o süreç başladıktan sonra, bu konularla ilgili görüşlerimi o sürece saklayacağım.

D.F.Sağlar: Özür dilerim ama benim bildiğim kadarıyla daha...

Başkan:Dava açılmadı yani...

D.F.Sağlar: Açılmadı.

Başkan: Soruşturma...

M.Ağar: Savcılıklar soruşturmaya başladı bu konuda.

Başkan: Dava ayrı, soruşturma ayrı.

D.F.Sağlar: Başkanlık bir rapor verdi. Başbakanlık bu raporu doğrultusunda...

^F _____ Susurluk Labirenti _____, III

M.Ağar: Hayır şöyle: Bu konularla ilgili bazı arkadaşların ifadelerini savcılıklar almaya başladılar, savcılıklar soruşturmaya başladı.

Başkan:Saym Ağar, bakın 138'inci maddeyi tekrar bir okuyalım.

M.Ağar: Biliyorum Sayın Başkanım, hiç yorulmanıza gerek yok.

Başkan: 138'inci madde, dava diyor. Şimdi, henüz dava açılmış değil, dava aşamasına gelmedi.

Soruşturma yapıyor, sanki bir komisyonun yaptığı soruşturma gibi veya Başbakanlığın yaptığı soruşturma gibi. Burada, sarıh olarak, davadan bahsediyor bilebildiğim kadarıyla; yine de bakalım da bir yanlışlık olmasın.

D.F.Sağlar: Kaldı ki, Sayın Başkanım, yapılan soruşturmalar da bu Başbakanlık raporuyla ilgili değil; Ömer Lütfü Topal cinayeti ve onlar, zaten yargıya intikal etmiş olan konular. Dolayısıyla sizinle ilgili olan konularda bugün yargıya intikal diye bir şey söz konusu değil.

M.Ağar: Var, var... Savcılıklar soruşturma var.

D.F.Sağlar: Savcılıktan davet aldınız mı? Eğer aldıysanız doğru.

Başkan: 138'inci maddenin üçüncü fıkrasında "görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisi'nde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz" deniliyor. Henüz bize gelen bilgiler, biz devamlı soruyoruz, gerek Bakanlık'tan, gerek Başbakanlıktan ve gerekse mahkemelerden bize bugüne kadar şu konuda dava açılmış diye bir cevap gelmedi, öğrendiğimiz kadarıyla da böyle bir şey yok; ama Cumhuriyet Savcılıklarında, çeşitli mahkemelerde, gerek adli mahkemelerde, gerekse Devlet Güvenlik Mahkemelerinde birtakım soruşturmaların yapıldığı doğrudur birçok konuda; ama burada "görülmekte olan bir dava" diyor. Siz de biliyorsunuz, hukukçusunuz aşağı yukarı, dava ayrı,

soruşturma ayrı; yani bize bugüne kadar dava açıldığına dair bir bilgi gelmedi. O bakımdan, herhangi bir mahzuru yok diye düşünüyorum.

M.Ağar: Benim açımdan mahzurlu diye görüyorum.

Y.Topçu: Şimdi, Sayın Ağar, sevgili kardeşim, sizin söylediğiniz olsa, herhalde benim hukukçuluğuma itirazın olmaz.

112

H A K A N T Ü R K

M.Ağar: Hayır...

Y.Topçu: Sizin dediğiniz gibi olsa, bu Komisyon derhal faaliyetini durdurur. Hiç öyle bir şey söz konusu değil. Anayasanın 138'inci maddesi, mahkemelerin bağımsızlığı ve görülmekte olan davaya müdahale açısından konmuş bir olaydır; bunları görüşme falan değil. Şöyle söylersiniz, o zaman belki mesele daha bir şey olur, takdiri yine size ait: Anayasanın 138'inci maddesine işi yollamadan, ben prensip itibarıyla bu konularda, yargıda soruşturma safhasına geldiği için, dışarıda herhangi bir şey söylemek istemiyorum; yani başka yerlerde bir şey söylemek istemiyorum gibi...

M.Ağar: Tabii, o maddeden mühlem; aynı şeyi söylemek isterim.

Y.Topçu:0 maddeyle alakası yok; yani o madde dediğiniz zaman, o maddeyi kimse kabullenmez; çünkü o zaman, hiçbir yer hakkında hiçbir şekilde hiçbir yerde görüşülme yapılmaz demektir; ama şu var, sizin buraya çağırılmanızı söyleyen benim. Niye bunu ısrarla arkadaşlarımızla burada tartıştık, dedim ki "madem ki bizim milletvekili arkadaşımızdır, böyle bir ithamın altındadır; çağıralım, kendisini dinleyelim. Bunu yapmazsak görevimizi yapmamış oluruz." Biz, sizi o sebeple çağırdık. Tabii, burada bilgi verip vermeme Başkanın dediği gibi zorlayıcı şeyi olmadığı için, tamamen buraya bilgi vermek için çağırılan arkadaşlarımıza ait. Yine takdir sizin, ama karar da sizin. Bana göre de, madem ki bu Komisyona gelen birçok kişi sizin isminizi vererek birçok olayı anlattı. Bunlar basma da yansıdı, kamuoyu da bu konuları merak ediyor. Şimdi, geçmişten bu tarafa gelen bir çizgi aktardınız, aşağı yukarı bir yarım saat 40 dakika, geçmişten bu tarafa gelen çizginizi aktardınız; faaliyetlerinizden, başarılarınızdan bahsettiniz. Şimdi, bütün onların karşısına işin bir başka yönü kondu, onu burada arkadaşlarınıza ki, burası kamuoyuna duyurmak için bu olaylarda dahiliniz olup olmadığı açısından bilgilerinizi ona sunup, sağlam bir kanaate varılması için en iyi yerdir bence. Takdir sizin, ben ona karışacak değilim. Bana soruyorsanız, bunları burada, anlattım. Benim de arkadaşlarıma ısrar sebebim buydu, çağıralım, bu kadar itham altında kalmış olan bir arkadaşımızı sonra "niye çağırmadık, keşke onu çağırıp dinleseydik" diye bir pişmanlık içerisine gireriz diye çağırdık. Ben de sizin yerinizde olsam anlatırım, söylerim.

Susurluk Labirenti

113

Söylemek doğrudur ben sizden yaşça da büyüğüm, bir arkadaşınız, bir ağabeyiniz olarak söylüyorum; ama buna rağmen hayır yapmayacağım diyorsanız tabii ki...

M.Ağar: Benim, söyleyeceğim bu. Bir kere çok sağolun, çok net olarak meseleyi koydunuz, gerçekten öyle. Bu sualerin tamamına söyleyeceğim şey, bir gayri kanuni faaliyet içerisinde olabilmem mümkün değil, gayri kanuni emir de verebilmem mümkün değil. Bana tanınan kanuni yetkiler ve sınırlar içerisinde insiyatifi son noktaya kadar zorlamak ve riziko da almak suretiyle hizmet yaptığım kesin bir gerçektir. Ama dediğim gibi, bunlar yarın öbür gün ,1 yargı süreci içerisinde olacağı için, soruşturmalar başladı mıdır. Yarın basın, öbür gün televizyon çeşitli şekillerde yorumlar, şunlar bunlar, ölçüler kaçmaktadır. Dolayısıyla, burada söylenen bir sözü yarın basın alacaktır, elli bin çeşit yorumlara tabi tutacaktır, onu yapacaktır, bunu yapacaktır. Türkiye önemli bir devlettir, Türkiye'nin her zaman bu tür faaliyetler, teröre karşı faaliyetler vesair suçlara karşı olan faaliyetler, temadi edecektir. Burası stratejik konumu itibarıyla zor bir ülkedir; gerek geçmişte bu görevleri ifa edenler ve gerekse gelecekte de bu görevleri ifa edecekler açısından, ben tavrımın doğru olduğunu düşünüyorum, bu konuda beni başışlamanızı rica ediyorum.

Başkan:Teşekkür ederim. Yalnız biz tabii, yine sorularımızı soralım da Sayın Bakanım, takdir sizin. Yani, biz mahkemeye ilgili, davalarla ilgili herhangi bir şeyde sormuyoruz. Şu nasıl oldu, bu nasıl oldu. Bazı konularda bizim sağlıklı bir karar verebilmemiz ve Türkiye Büyük Millet Meclisini aydmlatabilmemiz için bazı soruları sormamız ve cevabını da almamız lazım ilgililerden tabii, sadece sizden değil. Ben tekrar soruyorum, arkadaşlarımdan da tabii bu konuda sorusu olacak. Onlara siz ne

ölçüde cevap verirsiniz bilemem. Dediniz ki, "bana tanınan yetkiler içerisinde ben inisiyatifimi kullandım, onun dışında bir şey olduysa bilmem" dediniz; yani bu konular, mesela Abdullah Çatlı gibi kişilerin devlet için kullanılması konuları, sizin yetkinizin dışında olan bir şey mi, başkaları mı karar veriyordu buna?

M.Ağar: Şimdi, devletin her çeşit kurumu var, bu tür faaliyetleri bulunan kurumları var. Bu kurumlar içerisinde herkesin kendine göre yetkileri var. Devlet bilgi ele-

114

HAKANTURK

manı kullanır, başka eylem elemanı filan kullanmaz, bilgi elemanı kullanır. İstihbarat kurumları da herkesten istifade ederler, herkesi değerlendirirler. Kimi değerlendirirler kimi değerlendirmezler biz tek tek kontrol edemeyiz ki bunu.

Başkan:Ama, eylemde diyorsunuz...

M.Ağar: Hayır, öyle bir şey olmaz. Bilgi almak için herkesten istifade eder.

Başkan:Sizin Milli Güvenlik Kurulu'na, PKK ile mücadele konusunda iki maddelik bir teklif sunduğunuz söyleniyor, basında geçti bu. Ben oradan okuyorum. Bundan bir tanesi, PKK'ya karşı PKK'nın taktikleriyle mücadele edilmelidir; iki, maddi ve siyasi destek verenlere de terörist muamelesi yapılmalıdır diye iki maddelik. Böyle bir şey doğru mu?

M.Ağar: Terörist muamelesi yapılmalıdır değil; bu herkesin genel fikriydi zaten o dönemlerde. PKK'nın her türlü finans desteğini, maddi desteğini kesmek önemli. Zaten bu tür terörist faaliyetlerde en önemli unsurlardan birisi bu. Bir diğeri de, elbette ki nedir bu; özel timlerin altında yatan espri. Onlar gibi dağda barınabilen, aynı şartlarda yaşayabilen, çeşitli imkan kabiliyetlerine, çevikliğe, atıcılığa sahip olan timlerin, gerek poliste gerek askerde yetiştirilmesi ve bunun gibi, sadece iki madde filan değil, daha fazla tedbirler kararlaştırılmıştı o zaman; bunlar da uygulanmıştır tabii.

Başkan: Efendim, bir de, dinlediğimiz kişiler bize şöyle bir şey söylediler; dediler ki, devletin çeşitli birimleri içerisinde istihbarat örgütleri bulunur. Nedir; Emniyet Genel Müdürlüğü kendi bünyesi içinde istihbarat birimi kurdu; doğrudur...

M.Ağar: Yıllardır kurulmuş, yeni kurulmuş değil ki.

Başkan:Yeni değil. Jandarmanın var, Genel kurmay'm var ve hepsinin dışında, bir de MİT var. Yetmiş yıllık tarihi olan MİT. Fakat, bu istihbarat birimleri arasında bir rekabet var ve hatta, bu rekabet, zamanla birbirlerini karalamaya, kötülemeye, hatta iç çatışmaya kadar varmıştır diye bazılarının beyanları oldu. Bu konuda düşünceniz nedir?

M.Ağar: Tatlı bir rekabet her zaman vardır; olması da doğaldır işin daha iyi gitmesi bakımından; bir sıkıntı yaratmaz bu. Ama, öyle birşey olabilmesi mümkün değil.

Susurluk Labirenti

115

Biz sorumlu olduğumuz her dönemde de bu tür şeylerden olabilecek hiçbir sıkıntıyla karşı karşıya kalmadık. Sayın MİT Müsteşarı da, fiilen aynı görevi yürütüyor, gayet uyum içinde çalıştık.

Başkan: Bir de bu Osman Gürbüz diye bir isim geçiyor. Tanıyor musunuz? Bazı ifadelerde bize gelen.

M.Ağar: Kim acaba? Tanıyamadım. Ne iş yapıyor?

Başkan:Uyuşturucu ticaretiyle ilgili bir kişi olduğu söyleniyor ve bir BMW araba...

Y.Topçu: Uyuşturucu ticaretiyle ilgili kişi olduğu değil. Yanlış hatırlıyorsunuz. Sakarya'da Adapazarı'nda bir çatışmada yakalanan bir TKPB'ci, eski bir itirafçı Osman Gürbüz, takma adı...

Başkan: Benim asıl sormak istediğim bir BMW araba varmış, BMW arabayı Genel kurmaya... kayıtlıymış ve ... bir arabaymış; siz kullanmışsınız uzun müddet, seçimlerde dahi siz kullanmışsınız.

M.Ağar: Hiç hatırlamıyorum böyle bir şey. Seçimlerde... Elazığ'ın yollarında BMW araba gezemez zaten. Orada benim kullandığım araba, DYP İl Başkanı Ramazan Bey'indi o zaman, onun arabasını kullandık, ondan aşağı inmedik, onu bütün Elazığ gördü orada. Nereden çıkıyor?

Başkan: Bir de, bu Yüksekova çetesi soruşturması. Cevap verdiniz de aslında ben daha net olsun diye bunu soruyorum. Yüksekova çetesi çıktı ortaya.

M.Ağar: Bu çete tabirini bence kullanmamak lazım. Bu suç işler, bu çete. Devlette çete PKK'dır.

Çete, eşkıya örgütleridir; devlette çete falan yok Sayın Başkan. Bence bu literatürde dikkatli olmak lazım.

Başkan: Bu soruşturmayı yapan müfettişleri "Ağar İçişleri Bakanlığına gelince değiştirdi veya kızığa aldı" deniyor.

MLAğar: Bu çok kolay Sayın Başkanım. İçişleri Bakanlığına açar iki satır bir yazı yazarsanız; olmuş mu olmamış mı öyle kolay öğrenirsiniz ki. Bunlar ayıp şeyler. Hiç müdahale etmem hayatım boyunca. Bakın, size çok kısa bir örnek vereyim. Ben geldiğim de Sayın Ülkü Güney Teftiş Kurulu Başkanvekilliğine bir arkadaşımızı atamıştı, on beş gün çalıştım, gayet liyakatli gördüm arkadaşı, ben asaleten atadım. Bu kadar söyleyeyim size ve insiyatifher zaman Teftiş Kurulu Başkanındadır. Bir yere soruşturma

116

H A K A N T Ü R K

açıldığında kimi müfettiş nerede filan, bakan karışmaz, onun takdiri ona aittir. Ben değiştirmedim bile adamı. Ülkü Bey'in vekalet verdiği arkadaş ben asalet verdim. Bu kadar dikkatliyimdir bu konuda. İmkan var mı öyle bir şeye? Onların hepsi ortada.

Başkan: Bu Korkut Eken var. Siz görevlendirmişsiniz; ne görev verdiniz ona?

M.Ağar: Şimdi, Korkut Eken hakkında bir paragraf açmak lazım. Korkut Eken, Türk ordusunun yetiştirdiği, bana göre, efsanevi subaylardan birisidir. Korkut Eken'-den bu dönemde biz son derece büyük istifade ettik. Daha önceden biliyordum ben ilk özel timlerin kuruluşunda bizim Emniyet Genel Müdürlüğü istemişti, hoca olarak orada ilk timcileri yetiştiren insandır. İlk y4 Kıbrıs çıkarmasında çok büyük hizmetler yapmış, hakikaten büyük hizmetler yapmış; çıkarmanın belki de muvaffak olmasını sağlayan en önemli grupların başında olan adam. İlk uçak kaçırımlarında uçağa giren adam, ilk Güneydoğu hareketlerinde özel hareket timlerini askerde kuran, poliste kuran adam. Dev bir adam bana göre terörle mücadelede. Biz göreve geldikten sonra bulduk kendisini rica ettik, "sayısal artırımı yapacağız burada, gelip bizle çalışır mısın" diye. "Büyük bir şerefle" dedi. Geldi çalıştı; Menteş'te, Kara Harp Okulu'nun kampını Genel Kurmaydan istedik, kamp yerinde iki üç dönem kamp yapıldı; son derece başarılı arkadaşlar yetişti, sadece orada değil Balıkesir'de daha sonra yapıldı. Daha sonra Güneydoğu'nun çeşitli yerlerinde hizmet içi eğitimler yapıldı; bunun ötesinde de devamlı beraber gittik geldik Güneydoğuya ve oradaki askeri birliklerle olan koordinasyonumuzun güçlenmesinde de bize büyük yardımları oldu. Dediğim gibi orada efsanevi bir ismi olduğu için, gerek tabanda gerekse üstte orduda çok sevilen bir isim olduğu için hizmetin koordinasyonunda, işbirliğinin koordinasyonunda büyük yararı oldu. Eğitim, değerlendirme konularında bize son derece faydalı hizmetler vermiştir; kendisini şükranla anarım.

Başkan: Siz ona göre görev verdiniz?

M.Ağar: Eğitim ve değerlendirme görevi. Bazı dokümanlar gelirdi PKK ile ilgili, zaman zaman kendisine verirdim. Buradan PKK ne gibi taktikler çıkarıyor, karşı ne gibi taktikler oluşturmamız lazım alanda, bununla ilgili de

Susurluk Labirenti

117

değerlendirmeler yapmıştır. Güneydoğu seyahatlerine beraber giderdik, çeşitli yerleri ziyaretlerimizde son derece faydaları olmuştur bize. Geçmişte de, o bölgelerde çok hizmet ettiği için, korucu aileleriyle filan da gayet yakın ilişkileri vardı; onların motivasyonu yönünden de, son derece yararlı hizmetler yapmıştır.

Başkan:Bu Tank Ümit olayında, deniyor ki ifadelerde, basında da geçti, Mehmet Eymür sizi aradı mı?

M.Ağar: Şimdi, ben onu çok net hatırlıyamıyorum. Kendisi mi, yoksa kendisi adına birisi mi aradı beni; çünkü kendisi de aramış olabilir; "böyle böyle bir kaybolma olayı var, bu konuyla ilgilenir misiniz?" "Elbette ilgileniriz. Daha fazlasıyla da ilgileniriz" dedim ve ilgili arkadaşlara talimat verdik, böyle böyle bir olay var, bununla ilgilenin diye, bu kadar bir konuşma oldu.

Başkan:O ilgilendikten sonra, size bir rapor veya neticeyi filan b i l d i r d i l e r mi; siz de M e h m e t E y m ü r ' ü a r a y ı p , bak şöyle söylemiş böyle olmuş veya böyle olmuş.

M.Ağar: Hayır aramadım ben kendisini. Kendisi beni tekrar arasaydı bilgi verirdi.

Başkan:Sizin emir verdiğiniz kişiler, size bilgi verdi mi; efendim araştırdık, Sayın Genel Müdürüm araştırdık...

M.Ağar: Tabii... Yani, bulundu mu bulunmadı mı... Bize arabasının kaybolduğunu bildirmişlerdi, bulunduğu yeri ve o bölgedeki yerleri talimat verin dedik, arasinlar; herhangi bir sonuç elde edilemediğine dair bilgi vermişlerdi bana.

Başkan: O olayın aydınlanması yönünden bir şey verdiler mi Sayın Bakan, hatırlıyor musunuz ?

M.Ağar: Hayır, herhangi bir şey yok yani.

Başkan: İşte bulduk. Mesela bunu Çatlı kaçırdı veya falan filan...

M.Ağar: Hayır... Hayır... Herhangi bir bilgi gelmedi. Şahsın bulunduğuna dair bir bilgi gelmedi bana daha sonra.

Başkan: Evet; nasıl öldürüldüğüne dair de bir şey veya öldürülmüş mü...

M.Ağar: Onu bilemiyoruz, kayıp mı, öldürüldü mü, buldum mu, sağ mı; o konuda herhangi bir bilgi intikal etmedi.

118

HAKANTURK

Başkan: Bir de, bu Sedat Er, işte Vantur'un sahibi eski ismi, soyadı Keremoğlu. Hakkari Milletvekili Sayın Mustafa Zeytan ile size gelmiş. İşte, babasının kaçırılması olayım anlatmış, siz yardımcı olacağını belirtmişsiniz; böyle bir şey oldu mu? Netice ne oldu?

M.Ağar: Sayın Zeydan ile birlikte bana böyle bir şahsın geldiğini hatırlıyorum. Ben de, onun üzerine zaten "ilgili bir birime gönderdim, bakın, edin, ilgilenin" dedim. Ondan sonra bana gelip tekrar ne aradılar ne sordular, bende meselesi hallolmuştur diye düşünüyorum. Günde, böyle yüzlerce müracaat geliyor bize.

Başkan: Bir de, Ahmet Demir diye birisini tanıyor musunuz Sayın Bakan?

M.Ağar: Tanımıyorum; tanıdığımız bir kişi o da Bursa Emniyet Müdürü. Ahmet Demir, onu mu soruyorsunuz siz?

Başkan: Yok, biz de bilmiyoruz kim olduğunu da... Bursa Emniyet Müdürü.

M.Ağar: Ahmet Demir var bizim...

Başkan: Biz de bilmiyoruz, yani o şahsı arıyoruz, Ahmet Demir kim?

Y.Topçu: Ahmet Demir kod adı diyorlar, takma adı diyorlar.

Başkan: Yani iki tane... Bugünlerde, yine basında çok çıkıyor; özellikle mesela dün akşam bütün televizyon kanallarında İstanbul Milletvekili Sayın Menzir'in beyanları oldu dinlediniz mi?

M.Ağar: Hayır; televizyon dinleme imkanım olmuyor bu aralarda.

Başkan: Bu Yaşar Öz yakalanmış, üzerinden birtakım yine böyle sahte kimlikler, Yeşil pasaport, silah bulundurma belgesi gibi şeyler çıkmış; fakat siz emir vermişsiniz onlara "gönderin buraya" diye göndermişler. Ondan sonrası muamma...

M.Ağar: Görüşmedim ben kendisiyle; hatta bugün de, şimdi bana buraya girmeden evvel haber verdiler, Hürriyet'te, bu sefer benim ağzımdan başka bir haber çıkmış. Ben, aşağı yukarı yirmi beş gündür, ne bir gazeteci ne bir televizyoncu, hiç kimseyle görüşmediğim halde böyle montaj haberler çıkıyor. Şimdi arkadaşlara söyledim, "bir yalanlama, düzeltme hazırlayın" diye. Necdet Bey'le de konu-

Susurluk Labirenti

il 9

surum ben çıkınca, onunla ilgili de bir şeyler söylemişim ben, yirmi beş, gündür, ben hiçbir gazeteci ve televizyoncu, hiç kimseyle görüşmediğim halde, imalat yapılıyor herhalde.

Y.Topçu: Hayır; zaten benimle görüştü demiyor, diyor ki; benim muavinime bu kişinin, bu Yaşar Öz'ün, Mestan'a Genel Müdürlük tarafından kullanıldığını, ihtiyaç olduğunu, oraya gönderilmesi gerektiğini bildirdiler, bunun üzerine biz resmi yazıyla -Sayın Genel Müdür bunu istemiş. Genel Müdür istiyor diye istemişler- Genel Müdürlüğe gönderdik. Onunla beraber çıkan silahlar kayıp, uyuşturucu ticaretine ismi karışmış bir adam. İşte, biz size onun için dedik, gelsin burada; yani hakkında söylenmiş birçok söz var, bunlar nedir, ne değildir...

Başkan: Gazetede tekzip etmenin, yalanlamanın...

M.Ağar: Detayları inceleyeceğim, yani bu tür bir talimat verdiğimi söylüyorsa arkadaşlar, ben sorumluluktan kaçan bir adam değilim, bir gerekçesi vardır mutlaka, o-

1

İ

Y.Topçu: Bir de, Tarık Ümit olayında Mehmet Eymür'-le görüştünüz mü derken, Sayın Başkanım, sanıyorum - izin olursa, özür dileyerek söylüyorum- noksan söyledi. Şimdi, Mehmet Eymür Bey'le

görüşmenizde sarf edilen cümle var. "Tarık Ümit, Abdullah Çatlı'mn elinde imiş-İstihbaratımız öyle diyor, ben size teminat veriyorum bir daha Abdullah Çatlı'mn alanına sokmayacağız, girmeyecek Tarık Ümit:" Cümle aynen bu: "

M.Ağar: Bana bana mı demiş bunu.?

Y.Topçu; Evet efendim, konuşmayı naklediyor. Siz cevaben demişsiniz ki "olmaz öyle şey, ben İbrahim'le görüşür, hallederim?"

M.Ağar: Hayır, bu tür bir konuşma olmadı.

Y.Topçu: Bak işte, siz diyorsunuz ki, ben burada şey etmem; ama biraz daha olaylar böyle netleşince, böyle bir konuşma olmadı diyorsunuz.

M.Ağar: Hayır, böyle bir konuşma olmadı. Sadece, kaybolduğu ve ilgilenilmesi şeklinde bir rica oldu.

Y.Topçu : Hayır, ifade aynen. Yani söylenen sözler var. Onun için, Sayın Başkanım biraz daha net söylenirse, cevaplar alınabilir.

120

HAKANTURK

Başkan: Bir de, bu Ömer Lütfü Topal olayıyla ilgili işte, b i r t a n e ö z e l t i m görevlisi gözaltına almıyor, i s t a n b u l ' d a b i r i h b a r üzerine. Onlar sonra bir şey göremiyorlar, salıverecekler iken siz devreye giriyorsunuz ve bu üç özel tim görevlisiyle, hatta İstanbul'a gidiyorsunuz, görüşüyorsunuz...

Y.Topçu:İki de sivil...

Başkan: Evet, iki tane de sivil tabii. Bu konuyu detaylı anlatırsanız...

M.Ağar: Şimdi, olay şöyle oluyor. O gün bir tesadüf olarak biz Sayın Başbakan Yardımcısı, dört beş tane bakanla birlikte İkitelli'de bir törene gitmiştik. Tören çıkışında havaalanında, emniyet müdürü arkadaşla görüştük "böyle bir şey var, bunlarla ilgili bir ihbar var, değerlendirdik, bir şey çıkmadı" dedi. Ne yapacaksınız kardeşim dedim, "serbest bırakacağız bunları, bir sonuç yok" dedi; bu arada bunlarla ilgili çok fazla laf dolaşıyor, bunları bir de dairesi tetkik ederse uygun olur biçiminde görüş birliğine vardık. Ondan sonra, Emniyet Genel Müdürü'nü aradım ben Ankara'dan. Bulamayınca, Genel Müdür yardımcısına talimat verdim. Personel işiyle ilgili olduğu için dedim "bu herifleri bir alın bakalım, bir dinleyin bunları nedir, ne değildir bu tür dedikodular, teşkilata sıkıntı veriyor, hassasiyetle üzerine gittiğimiz bir konu." "Konu bu; yoksa, adamlar bu işin failiydi de, adliyeye sevk edilecekti, "aman kardeşim adliyeye sevk etmeyin, bunları bize verin; böyle bir şey olabilmesi söz konusu değil. Zaten, böyle bir yetki de kullanamazsınız. Ne yapacaktınız bunları" dedim "serbest bırakacağız" dediler, "bırakılacaksa, hassasiyetle bir daha üzerinde duımlsun" amacıyla böyle bir talimat verildi, olay o.

Başkan:Ondan sonra da size bir şey verildi mi? Muhakkak sorgulanmışlardır bu arkadaşları.

M.Ağar: Tabii, aradan üç beş gün geçtikten sonra, Genel Müdür'den ben öğrendim, bunların konuyla ilgisi, rabitası var mı? "Hayır, bir rabitası yok" denildi; yani öyle bir bilgi verildi bana.

Başkan:Detayım bilmiyorsunuz zaten.

M.Ağar: Detayını bilmiyorum, merak de etmedim; yani, detayı beni ilgilendirmedir. Bunların bu konuyla bir rabitası var mı, yok; yok olduğuna dair bir bilgi verildi bana.

Susurluk Labirenti

121

D.F.Sağlar: Genel Müdür mü söyledi b u n u ?

M.Ağar: Vallahi, hatırlayamıyorum şu an hangisinin söylediğini, Genel Müdür mü söyledi, İlgili Daire Başkanı mı söyledi, yani şu an hatırlayamıyorum ama bilgi gelmişti bana.

Başkan:Bu Hüseyin Baybaşın...

Y.Topçu:Burada yine bir yer... Şimdi şöyle, Kemal Bey bu üç özel timcinin iki tanesini buluyor, alıyor. Üçüncüsü, Ayhan Çarkın, onlara bakayım niye almışlar diye bunların yanma geliyor, onu da zaten arıyorlar, alıyorlar. Şimdi alınmasının birinci saati içerisinde Kemal Yazıcıoğlu'nu Sedat Bucak Bey arıyor, bunların niye alındığını soruyor; diyor ki, "sorayım, bakayım, araştırayım size cevap vereyim." ona cevap veriyor; o cevapla Sedat Bucak Bey tatmin olmamış olmalı ki, hemen akabinde bu defa, Halil Tuğ Bey arıyor, Emniyet Müdürü'ne diyor ki, "bunları ne sebeple aldınız?"

"Şu sebeple aldık. Sayın Genel Müdür'ümüzün talimatı var, bunları muhafaza edin, biz gelip alacağız diyor."

S.Pişkinsüt: Genel Müdür'ümüzün değil, İçişleri Bakanımızın talimatı var, biz gelip alacağız diyor.

M.Ağar: Kemal mi böyle söylüyor?

Y.T:Tabii efendim.

S.Pişkinsüt: Halil Tuğ Bey söylüyor, İçişleri Bakanımızın t a l i m a t ı var diye.

Y.Topçu: Halil Tuğ Bey söylüyor, böyle böyle diyor; yani sizden t a l i m a t aldığını...

M.Ağar: Hayır, Halil Tuğ'a benim talimatı verişim İstanbul dönüşü Kemal Yazıcıoğlu'ya görüştükten sonra, ortada bir yanlışlık olması lazım.

Y.Topçu:Ayrı, yanlışlık var yok; ama ben size...

M.Ağar: Hayır, çok net söylüyorum, ben Kemal'le İstanbul havaalanı dışında bir görüşmem olmadı, ne telefonla ne başka şekilde herhangi bir görüşmem olmadı.

Y.Topçu:Halil Tuğ Bey'in aradığı kesin. Yalnız, Halil Tuğ Bey aramış, demiş ki, böyle böyle, "bunları niye gözetim altına aldınız?", "Şundan dolayı, Sayın Bakanımızın talimatı var"...

M.Ağar: Kemal'le görüştükten sonra ben bu talimatı verdim. Yani, İstanbul'da Kemal'le görüştükten sonra bu talimatı verdim.

Y.Topçu:Yani, öncesi yok.

122

HAKANTURK

M.Ağar: Hayır, hayır...

Başkan-.Bu Baybaşın, siz de izlemişsinizdir...

M.Ağar: Biz onu bir buçuk sene evel MED TVde izledik Sayın Başkanım. Şu kadarını ifade edeyim, o bandın keşke tamamını izleseydiniz siz, kendisine kötülüğü olmuş ne kadar kamu görevlisi varsa, - kötülüğü derken görevini yapan kamu görevlisi- emniyet müdürü, şube müdürü, komiser, herkese hücum ettiği bir banttır; onu emniyette veya MİT'te bulabilirsiniz. Tabii üzülerek ifade etmek lazım, diğerlerini kesmişler, sırf bizimle ilgili olanı monte ediyorlar. Şimdi, bu adamla ilgili olarak ben bir açıklama gönderdim Kanal D'ye, bilmiyorum izleme imkanınız oldu mu...

Başkan: İzledim ben onu da...

M.Ağar: Ben bilmiyordum, sonradan çeşitli vesilelerle öğrendim; yani o kadar yoğun işlerle uğraştık ki, takip edebilme imkanımız da yok bizim. 1983'te, ben İstanbul İkinci Şube Müdürü iken, bunu almışız bir kere, zorla senet imzalatma, gasp bilmem neden filan ve o dönemde bir sürü yoğun baskı olmuş, buna rağmen biz direnmişiz, tutmuşuz bunu, biraz da herhalde zorlama filan oldu. Bakırköy'de tevkif oldu ve dediler ki, "sana olan muhbiriyeti bunun o zamandan başlar."

İşte, arkasından -bunu çok özel kaydıyla söylüyorum, bunun buradan çıkmaması lazım- Lucky S olayını da ben size anlatayım bilirsiniz diye. Lucky S uyuşturucu kaçakçılığında Amerikalılarla yaptığımız tarihin en büyük operasyonu. Ben İstanbul Emniyet Müdürüyken, dönemin Narkotik Şube Müdürü Mestan Şener, birlikte bana bir istihbarat geldi, bunların büyük bir iş yapacağına dair. Mestan'a vermiştim, Mestan da teyit etti, dedi "efendim, bu konuyla ilgili teknik izlemeye başlamamız lazım" ben de "başla" dedim. Mestan Şener, ben, ilgili memurlar biliyor bunu. Devam etti bu izleme; fakat gemi arıza yaptı, yetişmedi. Benim o sırada Erzurum Valiliği'ne tayinim çıkınca, ben bu bilgiyi sadece Necdet Menzir'e, Mestan Şener'le birlikte ilettim, kapandı gitti. Ben Erzurum Valisi'yken gemi geldi, SAS komandolarıyla beraber operasyon yapıldı, tarihten on, onbir ay sonra çok güzel bir uyuşturucu kaçakçılığı yakalandı. Ben zannediyorum ki bunlar mahkeme safahatında, bu işin bizim dönemimizden başladığını filan

Susurluk Labirenti

123

da öğrendiler ve bunların sonu oldu, bir daha Türkiye'ye gelemediler.

Şimdi, orada hicap duyarım ben; yani Türkiye'de bu kadar hizmette bulunmuş bir kamu görevlisi olarak Hüseyin Başbaşın'ın iddialarına karşı savunmayı bile zul addederim ben kendime, yakışık alacak bir iş değildir. Herşeyi ortada olan bir adamdır, o bandın tamamını dinlediğimiz vakit, kendisini yakalayan komisere kadar herkese saldırmak, ona para vermiş buna para vermiş, ayıptır, bunlar vicdanla, namusla, haysiyetle ilgisi olmayan karalama. "Benim, otelin açılışında bulunmuşlar, videolar varolabilir de yani bu. Daha önceden hepimiz her yere gidiyoruz, pastane açılışından tutun bilmem neye kadar, neyin ne olduğunu bilmeden; ama yani ömrümüz boyunca

yaptığımız bütün hizmetlerde -ki, ortaya çıkıp çıkmadığı da belli değil, bilemiyorum- bizden mağdur olmuş, bu muğber olmuş; niye üstüne gitmişiz, yasadışı iş yapmış. Düşünün ki, yani bunun dediği gibi bir şey olsa, ben Erzurum'a gittikten on, onbir ay sonra bu operasyon yapıldı. Ben o sırrı kendimde tutmuşum, hiç kimse bilmiyor, bir Necdet Men-zir'e söyledim ben onu, bir o biliyordu, bir ben biliyordum, on bir ay bu gizli kaldı, Amerikalılarla yaptığımız, tarihin en önemli, en ciddi operasyonlarından biridir. ; M.Yübaş:Sayın Bakanım, bu ifadesinde bir avukattan bahseder ve o avukatı da soyadını alamadım ben, yardımcı olursanız o amaçla söylüyorum, tanıyorsanız...

M.Ağar: Hangisi efendim?

M.Yılbaş:Bu Baybaşın'ın avukatı, o ismi bize verebilirseniz... '•[. • M.Ağar: Çok affedersiniz, iyi hatırıma getirdiniz; Necdet Küçüktaşkın diye bir avukat beni aradı, ben bunu tanırım...

M.Yübaş:Yani, isminde bize yardımcı olabilirseniz...

M.Ağar: Kendisi bana söyledi, dedi ki "efendim, siz beni tanırdınız, bana da iyilikleriniz var, ben geldim Hüseyin Baybaşın için şubeye, ricada ben bulundum". Bana dediniz ki "sana hiç yakışmıyor, devlette önemli hizmetler yapmış bir adam bu tür insanların davasına girmez, bu bana ders oldu, o gün bu gündür ne uyuşturucu ne silah kaçakçılığı işi almıyorum."

124

H A K A N T U R K

İkincisi, İlhan Oğan diye bir avukat var, onun kendi avukatı, şahsi avukatı Hüseyin Baybaşın'ın; "bu adamın şerefsizliklerinden bıktım, ben herşeyi biliyorum, ayıptır. Komisyon çağırırsa, ben gelip Komisyona ifade veririm; ama ben basına, televizyona çıkmam, o tür bir olayın içinde olmam" dedi. Daha güzeli, o bandı siz izleyin; emniyetten veya MİT'ten isteyin siz. O bantta, kendisine zararı dokunan ne kadar kamu görevlisi varsa, kendisini yakalamış herkesi karalıyor; ama üzülerek ifade etmek lazım, bizim değerli kanallarımız onu montaj yapmışlar, sadece bizi alıyorlar orada, diğerleri yok.

M.Öney: Geçen akşam Kanal D'de Teke Tek'te avukatıyla karşılıklı ağır suçlamalarda bulundular.

M.Ağar: Efendim, maalesef ben hiç televizyon seyredemiyorum...

M.Öney:Avukatla, birinci şubeye aracılık için geldiğini filan söylüyor.

M.Ağar: Çocuk geldi bana, hem hasta ziyaretine geldi, "ben isyan ettim efendim. Bu programı dinleyince, ben canlı şahidiyim, ben gider her yerde konuşurum, ben geldim size, beni reddettiniz" dedi. Hakikaten de, yapmışızdır yani, yüzlerce böyle olay oluyor, yaptığımız kesin, demek ki yapmışız. "Ben bunu bir vicdani borç olarak kabul edip, gelip söylüyorum, böyle oldu olay, aynen bu şekilde" dedi ve ben onun üzerine, arkadaşlarımdan rica ettim, bunun sabıka fişini çıkardık; hakikaten 1983'te silahla senet imzalatma tehditle adam bilmem ne yapmaktan sabıkası var.

Başkan:Bu avukatlar İstanbul Barosu avukatları mı?

M.Ağar: Evet, İstanbul Barosu... Necdet Küçüktaşkı-ner, diğeri de İlhan Oğan, Okan mı net bilemeyeceğim; ama öğrenilebilir.

Başkan:İlhan Oğan dediniz.

M.Ağar: Oğan mı Okan mı ne bilemeyeceğim; ama olabilir, ben öğrenip telefonla bilgi veririm size.

Başkan:Efendim, bir de yine, son günlerde basında çok geçiyor; İşte, Havaş'ı satın alan Park Anonim Şirketi'nin sahiplerinden bir tanesinin de sizin kardeşiniz olduğu, dolayısıyla sizin bu işin içerisinde olduğunuza dair şeyler söyleniyor. Yine, Kıbrıs'taki bir bankaya ortak olduğunuz yönünde ifadeler var; yani başkası, şoförünün kardeşi...

Susurluk Labirenti

125

M.Ağar: Şimdi, benim şoförlerimi herkes tanıır, aşağı yukarı Ankara Emniyeti Müdürü olduğumdan bu yana, sürekli görev değişiklikleri olduğu için hiç değişmemiştir bu çocuklar, hep aynı adamlardır. Hiç de böyle bir şoförüm olmadı, herkes bilir.

N.İlgün: Bu isimde efendim...

MLAğar: Hayır hiç olmadı, herkes bilir. Çünkü onları ben her göreve gittiğimde taşıyım, Erzurum'a giderken bile götürdüm. Park Anonim dediğiniz mesele, iyi oldu onu sorduğunuz. Şimdi, buranın sahipleri benim kardeşimin askerlik arkadaşı. Benim kardeşimin burada ne bir hissesi var, ne yönetim kurullarında üyeliği var; hatta daha önceden böyle bir şey oldu, sanki bugünleri görmüş gibi "kesinlikle kardeşim, hiçbir yere girmeyeceksin" dedim. Gider gelirler, dostluğu var, arkadaşlığı var, ahablığı var; ama bunun haricinde ne bir hisse, ne bir ortaklık, ne bir yönetim kurulu üyeliği

hiçbir şey yok; çocuğu ben de o vesileyle daha sonradan tanıdım, hiçbir şey yok. Bunların kısa dönem askerlikten arkadaşlıkları var.

Başkan:Yeşil kod adlı bir kişiden bahsediliyor, onu biliyor musunuz, siz de duydunuz mu, göreviniz sırasında veya başka vesilelerle böyle bir kişiyi tanıyor musunuz?

MLAğar: Hayır, ben tanımam o şahsı. Hiçbir ilintimiz, ilişkimiz de olmadı.

Başkan:Alaattin Kanat...

M.Ağar: Alaattin Kanat bilinen bir adam, itirafçıdır o; şahsen değil -şahsen de tanıdığımız- ama şey olarak tanıyorum tabii, itirafçı, çeşitli konularda bilgiler vermiştir.

Başkan:Arkadaşların sorusu var mı?

M.Öney:Ben, tabii şey olarak, burası Sayın Bakanım bir araştırma komisyonu; baştan ifade ettiğiniz mahkemede daha çok açıklama yapacağım tarzındaki görüşünüze de saygı duyarak bir soru soracağım.

Emniyet teşkilatında, A'dan Z'ye bulundunuz, o dönemlerde biz de İstanbul'da okumuş olmamız hesabıyla gıyabınızda da olsa bilgi sahibiyiz, bir kadrolaşmadan söz edilir daima. Böyle bir kadrolaşma oluyor mu? Yani, her gelen, arkadaşlarıyla, yakınlarıyla mutlaka yakın mesai arkadaşlarıyla gitmesinde de tabiiik görüyorum. İzmir Emniyet Müdürü de İstanbul'a giderken, hatta bizim muhalefetimize rağmen-bu bakımdan çünkü, İzmir'de çok başarılı çalışma-

126

H A K A N T Ü R K

lar yapılmıştı. İzmir de bizim memleketimiz, seçim bölgemiz, mağdur olsun istemedik- arkadaşlarıyla gitti İstanbul'a. Fakat, böyle geniş çaplı bir kadrolaşmaya dönüşebiliyor mu?

M.Ağar: Şimdi, bu zaman zaman söyleniyor, emin olun burada düşünülecek tek şey hizmette verimlilik. Mesela İzmir'den. O zaman bu tayinler olduğunda ben Adalet Bakanıydım, açtım yalvardım orada, üç tane isim verdim, Terörle Mücadele Şube Müdürü, Emniyet Müdür Muavini, istihbarat; bunları sakın İzmir'den almayın ve almadılar, düzen yürüyor. Yani belli adamları, iyi çalışan, nitelikli adamları mutlaka muhafaza etmek lazım.

Şimdi, bu kadrolaşma derken bir karşılıklı güven unsuru oluyor, beceriklilik, iş yapabilme kapasitesi. Şimdi, bir adamı koyarsınız bir yere, belli bir süreç devam eder orada, ortaya çıkar, matematiksel bir gerçek gibidir, yapabilir mi yapamaz mı, yaparsa zaten orada devam edip gidecektir, onu severek kadronuza alırsınız; yapamazsa zaten gidecektir. Yani, bu bakımdan, bence kadrolaşmadaki amaç, özellikle terörle mücadeledeki bizim temel unsurumuz bu, güven veren, güç veren ve personeline hakim olabilecek adamları mutlaka tercih etmek mecburiyeti vardır diye düşünüyorum. Yani böyle bir kadrolaşma, özellikle terörle mücadele, istihbarat ve önemli yerlerin çevik kuvvetleriyle ilgili yerlerde oluyor, emniyet müdürleri kendi tercih ettikleri isimleri alıyorlar. Ben genel müdürlüğüm boyunca, Ankara, İstanbul, İzmir, Adana ve Bursa emniyet müdürlerine bu konuda açık bono vermiş-tim."Özellik dolayısıyla Mersin, Diyarbakır, Antep'e kiminle isterseniz onunla çalışın kardeşim; ama sorumlu ve muhatap sizsiniz, problem yaratırsa problem sizsiniz, başarılı da olursa sevabı sizindir diye, böyle bir rahatlık sağladık arkadaşlarımıza."

M.Öney:Teşekkür ederim.

Susurluk Labirenti

12J

|

TÜRKİYE'DE KİM MAFYA?..

"Her oyunun kendine has hileleri olduğu gibi, siyaset de kaygan zeminde oynanan zor bir oyundur."

HAKANTÜRK

Son günlerde çok sorular sorulardan birisi de Türkiye'de Kim Mafya?.." Emlak Bankası eski Genel Müdürü Engin Civan'ı vuran Davut Yıldız'mı, yoksa yüz milyonlarca doları iç edipte halen bakanlarla senli - benli görüşüp, elini kolunu sallayarak gezenler mi mafya?.. Önce bunu açıklığa kavuşturmamız gerekir. Siz okuyucularımı bu konuda biraz daha aydınlatmak için, kapalı kapılar arkasında Çankaya Cumhurbaşkanlığı Köşkünde yapılan zirvenin noktasına, virgülüne dokunmadan buraya aktaracağım ki, kararı siz verin...

ÇANKAYA ZİRVESİ

Türkiye'de bazı olayları çok daha net görebilmemiz için, Susurluk kazası (3 Kasım 1996) ardından Çankaya Köşkü'n-de bir "Liderler Zirvesi" yapıldı... Her söz tutanaklara girdi. Cumhurbaşkanı zirveyi açtı ve liderler de Susurluk için ilk analizlerini yaptı. Kimileri Susurluk kazası ile kabadayılardan ne gibi bağlantıları olabilir diye düşünebiliriz? Devlet istemediği takdirde, Türkiye'de kuşlar dahi kanat çırpamaz. 3 Kasım 1996'da Susurluk kazası oldu. O günden bugüne kadar, yüzlerce çete ortaya çıkarılarak binlerce kişi yakalanıp mahkemelere çıkarıldı. Peki değişen ne oldu? Türkiye'de liderlerin bu konuda ne düşündüklerini hep birlikte okuyup değerlendirelim.

Süleyman Demirel: "Hepiniz hoşgeldiniz. Bildiğiniz gibi Susurluk'ta meydana gelen bir trafik kazasıyla ortaya çıkan iddialar ve daha sonra Ömer Lütfü Topal cinayetiyle gündeme gelen iddialar nedeniyle burada toplanmış bulunuyoruz. Bildiğiniz gibi bundan bir süre önce Ana Muhalefet Partisi lideri Sayın Yılmaz bana gelmiş ve bu olaylarla ilgili bazı iddiaları dile getirmiştir. Ben de bu iddiaları ertesi gün Sayın Başbakan'a ilettim. Daha sonraki gelişmeleri hep birlikte izlediniz. Evet buyrun".

Mesut Yılmaz: "Öncelikle bu zirvenin toplanmasından dolayı memnuniyetimi belirtmek isterim.

Ve bu zirvenin

128

HAKANTÜRK

bazı somut uygulamalara temel teşkil edeceğini umduğunu belirttim. Elimdekiler, zamanında Emniyet Genel Müdürü tarafından düzenlenen belgenin tek olmadığını, mafya mensuplarına Devlet tarafından yetki, kimlik, pasaport, sürücü belgelerini verildiğini gösteren belgelerdir. Belgeler arasında kamuoyunun yakından bildiği isimlere ait belgeler var. Bu nedenle, ben size ulaşan bilgilerin adresi konusunda Sayın Cumhurbaşkanı'na bilgi sundum. Aynı mahiyette Başbakan'a bir mektup yazdım. Elimdeki belgeler devletin elinde de vardır.

Bu belgeler, Çatlı hadisesinde görülen belgeler gibi bazı yeraltı insanlarına, kaçakçılara da verilmiştir. Sadece bir kişiye verilmiş değildir. Bunların içinde kimlik belgeleri, pasaportlar, sürücü belgeleri verildiğine dair itiraflar vardır. Özel bir kurul oluşturulamayacağına göre, ben yarın bunları Sayın Cumhurbaşkanı'na sunarım, ayrıca DGM Başsavcılığına verdim. Bütün mesele bu soruşturmayı hükümetin sağlıklı olarak yapıp yapmayacağındadır. Sayın Emniyet Müdürü Kemal Yazıcıoğlu görevinden neden alınmıştır? İçişleri Bakanı'na güvenmediği içinse, bu durumda Sayın Çiller'in de soruşturmanın selameti açısından çekilmesi gerekir. Bu olayın açığa çıkması için pişmanlık yasası getirilmesi ve itirafçılara ceza indirimini getirilmesi yararlı olabilir.

Dokunulmazlıklar da, bu anlamda sınırlandırılmalıdır. Bizim dokunulmazlıkların sınırlandırılması ve kaldırılması için verilen yasa teklifine desteğimiz ortadadır. Bunu hemen çıkarmak gerekiyor. Susurluk olayıyla faili meçhul olaylar arasında ilişki vardır. Kaza yapan araçtan susturucu çıkması bir suç şebekesinin işaretlerini vermektedir. Sayın Cumhurbaşkanının söylediğine göre Emniyet Müdürü, bir cinayetin faillerini ortaya çıkarmak üzere görevden alınmış, bu hukuk devletine yakışmaz. Olayın siyasi bağlantıları var mıdır? Bunun araştırılması gerekir: Ortada bazı faili meçhul cinayetler söz konusudur. Özel tim görevlileri bu cinayetlerle olan ilişkilerini Emniyet Müdürü'ne açıklamışlardır.

Bütün bunların ortaya çıkması için bağımsız yargının çalıştırılması ve bütün soruşturmanın tam yetkiyle bir kurula emanet edilmesi gerekir. Ayrıca bu olayın soruşturulmasının hukuk devletini ve demokratik devleti ilgilendirir.

Susurluk Labirenti

129

dirdiğini bile bile soruşturmayı isteyenleri PKK çizgisinde sunmak büyük yanlış ve ayıptır. Çiller, Yazıcıoğlu'nun elde ettiği bulguları savcılığa iletmediği için görevden alındığını söyledi. Konuyu ortaya çıkarmak için yetki isteyen insan, görevden uzaklaştırılıyorsa, hükümetin iyi niyeti araştırılmalıdır. Hükümetin bir ortağı bunu örtbas ediyor demektir. Şüpheleri doğuran ben değil, "Örtülü ödeneceği açıklarsam devlet çöker" diyen kişidir dedim. Bu olay gizli kalırsa, devlet itibar kaybeder. Belgelerden biri imzayla ilgili olanı çıktı. Bunların benzerleri var dedim. Kanunsuz işlere karışanlar için, yeşil pasaportlar, kimlikler olduğunu söyledim. Yasadışı çalışan kişilere devlet adına düzenlenmiş belgeler olduğunu söyledim.

Bülent Ecevit: Bu zirvenin demokratik hukuk devleti için hayırlı olmasını dilerim. Şu ana kadar ortaya çıkanlar, devletin içinde bazı güç odaklarının devlet hiyerarşisi dışında ortaya çıktığını gösteriyor. Susurluk kazasındaki bulgular, özel tim görevlilerinin varlığı iddia edilen ifadeleri, araçta

bulunan susturucular ve silahlar, Ömer Lütfü Topal cinayetiyle ilgili olarak ortaya konulan bağlantılar, bütün bu olayların ciddiyetini göstermektedir. Bu anlamda, soruşturmanın sağlıklı bir şekilde sürmesi, hukuk devleti ilkeleri dışına çıkılmaması amacıyla öncelikli olarak dokunulmazlıkların kaldırılması konusundaki kolaylığın bu zirveden bir karar olarak çıkarılmasında fayda görüyorum.

İstanbul Emniyet Müdürü, bazı faili meçhul cinayetlerin ortaya çıkarılması için kendisinde bazı bilgi ve emarelerin olduğunu söylemiştir. Ancak soruşturmayı sürdürmek yerine Emniyet Müdürü görevden alınmıştır. Bunun gerekçesi açıklanmalıdır. Devlet içinde meşru olmayan bazı güçler varsa bu ortaya çıkarılmalıdır. Bunun için soruşturmanın bağımsız bir şekilde ve tek merkezden yapılması dokunulmazlık zırhlarının kaldırılması gerekmektedir. Bu doğrultuda zirveden önemli kararlar çıkması konusundaki umudumu tekrar etmek istiyorum. Teşekkürler.

Deniz Baykal: "Devletin Milli İstihbarat Teşkilatı bu konudaki tespitlerin resmi bir rapor olarak belki Sayın Başbakan'a Cumhurbaşkanı'na değil ama kamuoyuna intikal ettirmiştir. Şimdi biz bu gerçeği görmemezlikten mi geleceğiz. Susurluk'taki kazadan aylar önce bir rapor ya-

130

H A K A N T Ü R K

yınlanmıştır. Raporun MİT'ten kaynaklandığı açıktır. Raporun doğru olduğu bugüne kadar yaşanan olaylarla kanıtlanmıştır. Mehmet Özbay, Abdullah Çatlı demiştir, orda çıkmıştır. Silah demiştir, çıkmıştır. Kimlik ne zaman alındı, nereden alındı söylemiştir, özel büro demiştir, özel büro elemanlarını söylemiştir, isimler saymıştır, isimler üç gün sonra aranan isimler televizyonda demeçler vermeye ifşaatlar yapmaya başlamışlardır. Yani bu devletin bilgisi içinde olduğu basına yansımış, sonra olaylarla kanıtlanmış, şimdi biz bunu değerlendireceğiz ya da değerlendiremeyeceğiz. Çok açık, ya bunun gereğini yapacağız, ya da yapamayacağız. Bunun gereğini yapmadığımız zaman ben hep birlikte çok ağır bir sorumluluğun altında kalacağımıza inanıyorum. Rejimin çok büyük bir darp yiyeceğinden kuşkuluyum. Demokratik rejim iddiamız, hukuk devleti iddiamız, bu olayı biz aydınlığa kavuşturamazsak geçerliliğini çok ciddi bir şekilde kaybedecektir." Muhsin Yazıcıoğlu: "Türkiye gerçekten de önemli bir noktaya getirilmiştir. Şu anda kamuoyumuzda devlete ve devletin mekanizmalarına güven ciddi bir şekilde sarsılmıştır. Ve giderek hukuk devleti olma vasıflarımız sanki ortadan kalkmış ve demokrasi işlemiyor. Meclis bu işlerin üstesinden gelemiyor, bütün kurumlar yetersizdir dolayısıyla bunun dışında bir yol aramalıyız gibi bir takım tartışma noktalarına doğru Türkiye sürüklenmektedir. Sanki bir bardağın doldurulmaya çalışıldığını ben şahsen görüyorum. Bütün olmazlar, alt alta sıralandıktan sonra, o zaman Türkiye'de bu problemleri çözecek bir mekanizma bir başka şey aranmalıdır gibi."

Tansu Çiller: "Sayın Cumhurbaşkanım, bu olayın iki tane boyutu var. Bir tanesi; çok vahim bir iddia ile karşı karşıyayız, devletin içinde çeteler var ve devlet güdümlü suç işleniyor, son derece vahim bir olaydır.

Biz terör mücadelesinin arkasına siyasi kararlılığımızı koyduk. Meşru güçlerle koyduk. Şimdi denebilir ki, canım sen öyle diyorsun Vatan Millet Sakarya diyorsun. Bunu örtbas ediyorsun. Nedir o söylediğim şey; 'Kurşun atan da kurşun yiyen de bizim için mukadestir.' Ne demişiz ona Çatlı ile ilgili söylemişiz ve demişiz ki Çatlı'yı tanımam, Çatlı suçlu mudur, değil midir bilmem. Kimin nesi varsa ortaya çıkartsın sonuna kadar gidelim. Ama eğer koskoca

Susurluk Labirenti

131

güvenlik kurumlarını terör mücadelesi yapılan bir ortamda gölge altında bırakıyorsak yanlış yaparız. Çünkü geri döndüğümüz zaman onları ararız. Türkiye'nin coğrafyasında bu toprağın önünde insanların bir beklentisi var. Sadece bunu da dile getirdik. Ve bunu da söyledik Meşru , güçler; hukuk devleti, Çatlı'yı tanımam, suçlu mudur değil midir bilmem. Ama birisi varsa gidelim, toplu gidelim. \$Ama koskoca bir teşkilatı ve devleti çökertmeyelim."

Necmettin Erbakan: "Şimdi söze başlarken, önce neyi ; konuşmak için toplandık sorusunun açık bir şekilde ortaya konmasında yarar görüyorum. Burada biz ne bir trafik olayını, ne bir kaçakçılık olayını, ne birtakım belgelerin sahte olup olmadığı konuşmaya gelmedik. Devletin içerisinde kendi kendine devlet otoritesi dışında oluşumlar meydana gelmiş midir gelmemiş midir, bu oluşumlar, hatta şu veya bu maksatla başladık deseler dahi elbette bunun olmaması lazım, kaldı ki bir de bu oluşumların zaman içerisinde artık kumarhane taksimatı için çalışmakta oldukları iddiaları ortaya

atılmıştır. Böylesine önemli bir I konuyu görüşmek için bir araya geldik. Konumuz mudur, bunların teferruatı değildir. Önce bir konuyu açıklayayım. Gazetecilerin bir sorusu üzerine "Efendim, Sayın Yılı maz bende belgeler var diyor" işte şöyle demiş, böyle de-I miş deyince, o sözler önemsiz demişimdir, çünkü o sözler baştan sonuna kadar, bugüne kadar hep çelişki ifade etmiştir. Bir şeyin üzerinde durmayın dediğimiz budur. Bakınız olay, 3 Kasım'da patlak verdi. Bunun üzerine gazetelerde birtakım yazılar yazıldı. İlgili savcılar vs. bilgi toplamaya başladılar, o sırada Sayın Yılmaz'm, Sayın Cumhurbaşkanı'na yazdıkları bir yazı ve I Sayın Perinçek'in bir dosyası içerisindeki bütün her türlü iddialarla gazete kupürleri de beraber bize gönderildi ve bu gönderilme esnasında da olayın üzerinde bunun ciddi bir şey olduğunu görüyorum dedi. Bu yazı bize intikal ettirilmez, biz 18 Kasım günü önce bir defa devletin bütün imkanlarını seferber etmişiz. Nedir devletin imkan-| lan dediğimiz zaman? Başbakanlık Teftiş Kurulu bir, MİT ! iki, İçişleri Bakanlığı'nın hem Teftiş Kurulu hem idari me-1 kanizmalar üç, bir de Adli Savcılar. Bunlar harekete geçilmiştir. Bu savcılardan önce dört tanesi harekete geçil-| mistir. Susurluk savcısı, trafik olayı münasebiyle bütün o-

132

HAKANTURK

lup bitenleri inceliyor, İstanbul DGM Savcısı ise genel inceleme yapıyor. Yani devlet mafya siyaset iddiasının her bölümünü incelemek üzere gayet ciddi bir araştırma yapıyor, DGM Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı ise bu belgenin sahte olup olmadığını ortaya atılan belgelerin olay yeri burası olduğu için inceliyor.

Sarıyer Cumhuriyet Başsavcılığı ise Topal olayını bütün yönleriyle inceliyordu. Ancak bu incelemeler esnasında Adalet Bakanlığı bunları adım adım takip ettiği için birtakım belgeler kendisine gelince, daha önce kapatılmış bulunan Gaziantep Mehmet Yaprak davasını yeniden emirle açtırdı bir kere daha. Bu dava örtbas edilmiştir kanaatindeyiz. Dolayısıyla bütün davanın yeniden incelenerek görülmesi gerekir, kararı alınmış ve Adalet Bakanı emriyle bu dava yeniden başlamıştır bir, İkincisi, İstanbul Küçükçekmece'de Söylemezler Davası aynı şekilde örtbas edildiği kanaatine varıldığı için bu da talimatla yeniden başlatılmıştır. Şu halde bu incelemeler esnasında başka örtbas edilmiş olduğu kanaatine varılan bu suçlar varsa, bunların da hepsi yeniden görüşülecektir. Şu anda demek ki, on koldan devlet bütün gücüyle seferberdir. Başbakanlık Teftiş Heyeti, en yetkili, en geniş teftiş yapabilecek olan bir heyettir. İçişleri Bakanlığı Mit, bunun yanında da altı tane mahkeme, Susurluk Ceza Mahkemesi, İstanbul DGM, Ankara, Sarıyer, Gaziantep ve Küçükçekmece Mahkemeleri, îo'ncusu da Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki komisyonudur. Devletin elinde bu kabil konuları incelemek için mekanizmaları bunlardır.

Herhangi bir arkadaşımızın başka" bir mekanizma var onu da çalıştırın" diye bir teklif olursa önada hazırız. Ancak şu anda bütün hukuk uzmanlarımızın ne yapabilir suallerine verdikleri cevap budur; tamamı seferber edilmiştir. Edilmiş de ne olmuş? 18.11.1996'da görevlendirme yapılmış Başbakanlık Teftiş Kurulu bilhassa her tarafıyla araştırma yetkisine sahip olduğu için.

Deniz Baykal: Soruşturma mı, araştırma mı?

Necmettin Erbakan: Araştırma, inceleme ve soruşturma.

Deniz Baykal: Hangisi?

Necmettin Erbakan: Ayın 18'inde verilen görevde inceleyin, araştırın ve aynı zamanda da soruşturma yetki-

Susurluk Labirenti •

133

siyle de mücehhezsiniz, soruşturulacak her hususta, izin almadan derhal soruşturacaksınız, 18 Kasım tarihli yazımız budur. Bütün yetki verilmiştir. O an binaenalyh soruşturulacak hususlarda yetkileri vardır. Deniz Baykal: Şu an hangi aşamada?

MİT RAPORU Necmettin Erbakan: Şimdi bu raporlar içerisinde çok büyük öneme haiz olan bir dosya MİT'in incelemeleridir. Burada gördüğümüz gibi MİT kendisine verilmiş olan görev dolayısıyla şu raporu bize göndermiştir. Bu raporun i-çerisinde gerek Susurluk gerekse bütün bu adı geçen olaylar hakkındaki genel bilgiler ayrı ayrı verilip, bunların tahlilleri, tahminleri yapıldıktan başka, bu olayda evet bütün basında ismi çıkan insanları dikkate almak üzere tam .elli sekiz kişi hakkında kendi kayıtlarına bakarak bize bilgi vermişlerdir. Bu vermiş oldukları bilgilerde, biz bu olay

. münasebetiyle bu insanların durumlarının incelenmesini ihtiyaç görüyoruz diye, bu 58 kişiyi bize bildirmişlerdir ve bu 58 kişinin içerisinde de ifade etmişlerdir. (Aslında 59 ; kişi) 29 tanesi hakkında bizim dosyalarımızda herhangi bir bilgi yoktur. Bunlar bu olaylar münasebetiyle ortaya çıkmış isimlerdir. Şeyler hakkında, bu kendilerinde araştırması lazım gerek dedikleri insanlar hakkında 4 tanesi-'min politikacı olduğunu, 4 tanesinin işadami olduğunu isimleriyle bize bildirdiler. Ve 5 tanesinin asker olduğunu, İS tanesinin emniyet mensubu olduğunu, 14 tanesinin Ülkücü mafya mensubu diye yazmışlar verilen raporlarda. 8 tanesinin ise bilinen eroin kaçakçısı olduklarını, bu yumağın içerisinde bunlar mevcuttur diyorlar ve bu arada da tabii kendileri bu insanların yanında bu insanların bütün her şeyiyle ilişkilerinin vs. araştırılması gerektiğinde, kendilerinin bunları, birinci derecede yapılan konuları araştırdıklarım, ayrıca şunları tespit edip şunları araştırdıklarını ve şu öneride bulduklarım da raporlarında sarahaten bildirmişlerdir. Bu isimlerden herhangi bir kimse bilmem bu lazım... Çıktı şimdi bu adamlar kimdir, nedir MİT'te hangi olaylara karışmıştır ne yapıyor, bunlar hakkındaki bilgileri bize MİT veriyor. Behçet Cantürk hangi uyuşturucu, hangi münasebetleri vardır, bütün bunlar MİT'in dosyalarında mevcuttur. Dolayısıyla bu insan-

HAKANTURK

lar arasındaki münasebetleri görmek bakımından fevkalade ciddi bir inceleme yapılmıştır.

B U C A K ' A AĞIR İDDİA

Tansu Çiller: Şimdi bu incelemenin arkasından kendileri şunu söylüyorlar, diyorlar ki, 'Sedat Bucak'ın Anka-ra'daki kumarhanelerden haraç toplandığına dair bir iddia var ortada. Bu iddia inanıyoruz ki, kolaylıkla incelenebilir, var mıdır, yok mudur tespit edilebilir. Dolayısıyla bunun bir an evvel tespitinde yarar görüyoruz. Ve söyledikleri şey şudur, diyorlar ki, biz aslında yurtdışı işlerle ilgilimiz, casusluk vs. ile. Bu insanlar çeşitli sebeplerden dolayı bizde bir dosya teşkil etmiştir bir. ikincisi, biz gidip kuruluşlarda resmen araştırma, soruşturma yapamayız, ancak bizdeki dosyalarda ve uzmanlarımıza müracaat ederek edindiğimiz bilgileri size bulup getiririz. Bunları da bu çerçevede size sunuyoruz.'

Ve bizim kendi MİT uzmanlarımızın görüşüne göre, Susurluk'ta izahı zor ve savunulmayacak bir beraberlik açıkça ortaya çıkmıştır. Söyledikleri bu. Silahlar ve bölgeler suç amaçlı bir faaliyeti gösterir. Geçmişe ait bir çok iddia var. Ama bunlar için maddi kanıt bulmak çok zordur. Olayda medya ve herkesin konuşması ve konuşturulması, olayı saptırmak isteyenlere fırsat vermiştir. Bu işin aslında sessizce ve gizli yapılması gerekirdi. Birçok şeyler ortaya atılınca, kanıtları yok etmek bakımından ve lüzumsuz yerlere araştırmacıları sevk etmek bakımından saptırmalar yapılmıştır. Kanaatimiz budur diyor.

N. Erbakan: Bu esnada tabii şunu dikkat çekiyorlar; Sayın Sedat Bucak'a önce Ankara'dan koruma polisi veriliyor, bunları kabul etmiyor. Kendisi Ankara'da oturduğu halde dört tane İstanbul'dan istiyor, onun istediği insanlar veriliyor, iki tane İzmir'den istiyor, iki tane İzmir'den veriliyor, kendisi orda oturuyor, Ve kendisi koruma polisini 07.08.1996 tarihinde talep ediyor, halbuki kendisine bu polisler 6 Ağustos tarihinde zaten tahsis edilmiş durumda. Demek ki talep etmeden önce temaslar yapılmış. Muhtemelen şunları, şunları bana verin demiş. Ve onun arzusu üzerine bu şekilde koruma polisleri kendisine tahsis edilmiş.

DGM Başsavcılığındaki tespitlerden dikkat çekici husus olarak arz ediyorum ve DGM Başsavcısı, Sayın Mesut Yıl-

Susurluk Labirenti

135

maz'ın kendilerine gelip ifade vermesini beklemekte olduklarını ifade ediyor. Bu arada tabii Sayın Mesut Yılmaz'ın DGM Başsavcısına Perşembe günü telefon ederek ifademi kim alacak diye sorduğunu, oradaki Hakim Engin Bey'in ise "Özel görüşelim dediğini, kimi isterseniz o alır" dediğini DGM Başsavcısı'nın muvafakatıyla dünkü Cumartesi günü saat 17.15'te savcılıkta buluştuklarını, Mesut Yılmaz Bey'in Pazar günü zirveden çıkacak sonuca göre hareket edeceğini, 'belgeleri ya zirvede Cumhurbaşkanı'na ya zirvenin oluşturacağı komisyona veya gelip size teslim ederim' demiş olduğu ifade ediliyor ve ancak ifadelerinden delil dediği şeylerin gazete kupürleri olduğu intihanın hakim olduğu rapor ediliyor bize.

Şimdi Sarıyer Cumhuriyet Başsavcılığında ise Ömer Topal cinayeti bütün her yönüyle tahkik edilmektedir. Her yönüyle tahkik edilirken, tabii burada önemli olan konu, bu üç tane koruma polisinin İçişleri Bakanlığındaki ifadesinde şahitler gösteriliyor. Ben şu lokantadaydım onlarda buradaydı, işte iki tane şahitle ben lokantada olduğuma göre demek ki ben orda değildim. Öbürü ben şunun yanındaydım, işte şahitlerim. İki gün içinde bu şahitlerden bu ifadeler alınıyor ve kendilerine de serbest bırakılıyor. Tabii, iki günde bütün bunların toparlanıp, ifadelerini alıp serbest bırakılması fevkalâde dikkat çekici bir olay olduğu için, bu ara raporların bize geldiği zaman biz İçişleri Bakanlığımızdan rica etti ki, bunu lütfen tekrar bütün inceliğiyle inceleyin, bu bir düzmece olabilir.

Bunlar olay yerinde olabilirler, filanca kimselerin söylemesiyle hemen bu işi kapatamazsınız. İçişleri Bakanlığı'mız bu olayı şimdi derinleştirerek, yani o lokanta sahibi, onun şahidi vs. ile durumu tahkik ediyor ki, acaba bu ifadeler düzmece bir ifade midir? Bu tahkikat orda yürüyor. Ancak dün yine getirilen bilgiye göre, İstanbul DGM Başsavcılığı bu ifadenin düzmece olup olmadığını tetkik etmek için o lokantacıyı getirmiş, lokantacı buradaki ifadesinde 'Evet bizdeydi' dediği halde, orada vermiş olduğu ifade de 'ben bunları tanımam' diyor ve oradaki DGM Savcılığı'nda şimdi yeni bir ifade ortaya çıkmış. Şimdi bunlar orda mıydı, değil miydi? Onun için tabii İstanbul Emniyet Müdürü kendisi, 'bunlar birtakım olayları yaptıklarını bana itiraf ettiler,' diye Sayın Cumhurbaşkanına bildirmiş, benimle

136

H A K A N T Ü R K

yapmış olduğu konuşmasında da kendisi 'bana yetki ve imkan verilecek olursa, ben koruma görevlilerinin O Sarıyer'deki cinayette olay yerinde olduklarını ispat edebilirim' dedi bana. Demiş olduğu için ben de bunu Sayın Cumhurbaşkanımıza da söyledim. Ve kendisi görevden el çektilmiş olduğu için şimdi kendisine böyle bir görevi vermemiz şu anda hukuken mümkün görünmüyor ancak bunun nasıl tespit edilebileceği hususunda tavsiyeleri ne ise, bizim Başbakanlık Teftiş Kurulu onun söylediği herşeyi yerine getirmeye hazır vaziyette kendisiyle işbirliği için beklemektedir. Yalnız kendisine bir görev verip de; sen git bunları incele demek, şu an yapmış olduğumuz inceleme hukuken mümkün değil, fakat bildiği bir şey varsa ispat edebilmesi için görevliler onun söylediği herşeyi yerine getirmeye hazırdır.

Deniz Baykal: İlişki var mı?

Necmettin Erbakan: Efendim.

Deniz Baykal: İlişki içindeler mi bunlar?

Necmettin Erbakan: Evet, Yazıcıoğlu ile onlar daha önce temas ettiler. Ancak görevden alınmadan sonra biz hukuken ne yapabiliriz diye olay durmuştu. Şimdi uzmanlarla yapmış olduğumuz konuşmalar yani yapabileceği şey ne ise söylesin, kendisi yapamasa dahi yetkililer onun söylediklerini yapmak suretiyle konuyu inceleyebilirler demişlerdi. 'Şimdi tabii işin garibi, bu konuda önce bir defa Sayın Kemal Yazıcıoğlu'nun bütün resmi evraklarında hiçbir belge yoktur. Bu üç tane kimsenin bu işle ilişkisine ait en ufak bir şey tespit edilmemiştir' diyor. 'Hatta bu tesellüm zaptında daha bir ilgisi görülmediği için kendilerine teslim edilmektedir,' diyor. 'Resim ifadeleri bu, ama Sayın Cumhurbaşkanımıza geldiği zaman bunu işte ben biliyorum, itiraf ettiler diyor, bize de geldiği zaman bana yetki verilirse, ben bunu ispat edebilirim' diyor.

'Peki, bir yandan bütün resmi vesikalarda Hayır diyorsun, şimdi gelip burda böyle söylüyorsun bu birbirini tutmuyor, çelişkili bir şey, iki yüzlülük gibi bir şey, bu nasıl oluyor?' Dediğimiz zaman bize söyledikleri şey şudur: Efendim, ben herkese itimat etmiyorum, ondan dolayı da bir şey diyorum. Üstüme gelmesinler. Çünkü gelirlerse ben bunu ispat edeceğim, delilleri incelemeye kalktığım zaman o delillerin yok edileceğinden korkuyorum. Ama size

Susurluk Labirenti

137

itimat ediyorum. Size diyorum ki, bana yetki verilirse veya bu iş araştırılırsa bu ispat edilebilir. Yani ispat edilebilir dediğinde de polislerin orda olduğunu iddia ederek söylemiyor; onu da tavsiye ediyor, orada mıdır, değil midirler. Ben bunu ispat ederim. Olmadıklarını ispat ederim. Orda olduklarını ispat ederim. Elimde bunu ispat için imkan var... Şimdi tabii böyle bir bilgi için, biz bu gerçeğin ortaya çıkması bakımından kim ne biliyorsa bunu ortaya koyması lazımdır. Yetkileri alınmıştır, ancak nasıl ispat edecekse söylemesi lazım, o söylediği şeylerin de hakikaten izler

kaybedilmemek üzere gereken araştırmanın yapılması lazım ki, bir iddiadır, gerçek ne ise orta yere çıksın.

Şimdi tabii burada asıl konu Mesut Yılmaz Bey'e geliyor. Mesut Yılmaz Bey'de bant var mı, yok mu? Elinde ne delil var? Böyle bir delil var deyip, duramazsınız. Bugün müddetiniz bitmiştir. Varsa deliliniz, yarın bunu kime isterseniz, ya DGM başsavcılığına bak on tane merci var, hangisini istiyorsanız, götürüp vermeniz gerekir, kanunen yoksa siz suçlu duruma düşersiniz. Bir insanın soruşturmaya yardımcı olmak mecburiyeti vardır. Bende delil var derde delilleri saklarsak bu olay örtbas etmek olur. Ondan dolayıdır ki, neyimiz varsa bunun en kısa zamanda götürüp vermeniz lazım. Bu savcının verdiği ifadeye göre bu toplantının arkasından vereceğinizi beyan etmişsiniz. Bunları veriniz lütfen ki gerçek ne ise ortaya çıksın. Bunu böyle var deyip sağlayamayız, bunları orta yere koymaya mecburuz.

Şimdi dolayısıyla bunlar araştırılırken, tabii bu araştırmalarda her gün yeni bir şey çıkıyor, sürekli olarak. Şimdi bakınız, İstanbul DGM'ye İbrahim Şahin Bey'in imzasıyla gönderilen bir yazı metninde İçişleri Ba-kanı'nın şifai onayıyla ifadesi yer almıyor. İlk önce bir yazı göndermiş nasıl bu üç kişinin İstanbul'dan teslim alındığı hakkında, o yazıda şifai onayıyla tabiri yok. Fakat bir müddet sonra başka bir münasebetle tekrar aynı yazının gönderilmesi sözkonusu olmuş. Bu yeni yazıda ise diğer kelime aynı, İçişleri Bakanı'nın şifai onayıyla diye bir şey ilave edilmiş. Şimdi bu belgenin aslı nedir? Onun için İstanbul DGM şimdi bunun aslını araştırmaktadır, hangisinde tahrip vardır? Bunlar tespit edilecek. Bu misali için

138

H A K A N T Ü R K

arz ediyorum yani konunun incelenmesinde bir kelime bile gözden kaçmıyor. Bu kadar titiz bir şekilde bunlar incelenmektedir.

ŞAHİN O L A Y I Mesut Yılmaz: Diğer yandan dört gün önce bir valiz dolusu uyuşturucu parasıyla Türkiye'ye giriş yapan Dilek Örnek İspanya'dan gelmiş ve bu iki kişiyle beraber yakalanmış, BMW aracıyla İbrahim Şahin'in koruması Ayhan Akça bunu gelmiş havaalanından o alıyor. 'Şimdi İbrahim Şahin Bey Özel Harekat Dairesi'nin Başkanı olan bir insan. Özel Harekat Dairesi Başkanlığı koruması bir BMW arabayı bu Ayhan Akça denilen koruma polisi dört aydır kullanıyormuş, bu yakalanan iki senede 52 defa Türkiye'ye giriş çıkış yapmış, şu güne kadar bu sefer getirdiği bavuldaki 28 milyar Türk Lirası'na tekabül eden döviz 2.800.000 yakalanmış dört gün önce, ancak 52 giriş - çıkış esnasında 1,5 trilyonu 150 Milyon \$ yurda sokmuş ve bu hanıma her seferinde 1000 Mark, ben sadece bir taşıyıcıyım, veriyorlar götürüyorum'demiş.

Şimdi tabii İbrahim Şahin'le ilgili görüldüğü için bu olayda bütün incelemeler içine alınıyor. Bütün ayrıntılarıyla, bağlantılarıyla ne var ne yok belli olması için. Dolayısıyla şimdi bu dört gün önce oluyor. Burdan sözü şuraya getirmek istiyorum; efendim bu iş bitsin artık. Adli tahkikata böyle bitsin artık diyerek müdahale edemeyiz. Bitsin artık dediğimiz zaman, bir sürü delilleri araştırmayıp, o deliller hatta zaman içerisinde yok edilsin demektir. Bunu söylemeye hakkımız yok. Ondan dolayıdır ki bu mercileri bütün yetkililerin ve sonuna kadar ne araştıracaksınız araştırın demekten başka bizim bir şey söylememiz doğru değildir. Hepsini raporlarını getirmiştir, bu getirilen raporlarda hepsi yeniden şu an araştırılmasını istiyor.

Şimdi yine, mesala İçişleri Bakanlığı'nda getirilmiş olan yazı münasebetiyle kazada ölen Emniyet Müdür Yardımcısı Hüseyin Kocadağ'ın olay tarihinde İstanbul'da sanıldığı halde aslında izinli olmadan görevinden ayrılmış olduğu tespit edilmiştir. Kendisi 30 Ekim'de yani 3 Kasım'-daki olaydan dört gün önce İstanbul'dan ayrılıyor. Kimseden de izin almamış. Şimdi olay iki yönüyle mühim, birisi bu işle ilişkisi açısından, öbürü de varsayılan şebeke nasıl bir şebekedir ki bir Emniyet Müdür Yardımcısı hiçbir

Susurluk Labirenti

139

. muamele yapmadan kendiliğinden dışarıya çıkıyor. Bu ancak, yani başkalarıyla yakın bir münasebetin bulunması halinde mümkündür. Yoksa normal bir devlet ciddiyetinde bir Emniyet Müdür Yardımcısı, ilinden ayrılacaksa mutlaka resmi muamele yapmak mecburiyetindedir. Halbuki böyle bir muamele yapılmamıştır. 04.07.1994 tarihli -Mehmet Özbay'a silah verilmesine dair Bakan onayı. Bir bakan onayıyla silah verilmiş 94'te. Hangi bakan tarafından bu onay verilmiştir? Üç kişiyi serbest bırakan İstanbul Emniyet Müdürü mü? Çünkü bir rivayete göre Kemal Ya-zıcıoğlu

'bizle ilişkisi kalmadı alabilirsiniz' demiş. Yoksa Özel İstihbarat Dairesi mi orada işi bitmediği halde onu zor; la almış. Şimdi bunların tabii detaylı bir şekilde araştırıl- j ma mecburiyeti vardır bir. ! İkincisi MİT raporlarında diyor ya devlet içerisinde •kendi kendine gruplar teşekkül etmiştir ama o raporda • söylediği şu; bu 1982'den beri teşekkül etmiştir. 1982-1984 '; arasında ASALA'ya karşı 11 tane eylem yapılmıştır. Bu eylemlerin içinde de Abdullah Çatlı vardır. Bu ANAP dönemidir. 11 tane hareket yapılmış. İçinde Abdullah Çatlı varmış. Bu olaylardan Anap iktidarlarının haberi yok mu? Bunlar resmi vesikalarla sabit. 1978'den beri uyuşturucu kaçakçılığından Hollanda ve ABD cezaevlerinde yatan sabıkalı Ömer Topal'a kim pasaport vermiştir?

Türk pasaportu da var. Bir de Türkmenistan'dan da ' almış pasaport. O Türkmenistan '(daki pasaportu da diplo- mat pasaportu. Bizim başbakanlık başmüfettişinin elinde ,* pasaport, dün getirdi gösterdi. Bir çok defalar Türkiye -" Rusya - Türkmenistan arasında giriş - çıkış yapmış hariciyeden soruldu. Türkmenistan'a Türkmenistan, 'işte bizimle iş yapan insanlara böyle diplomat pasaportu veriyoruz' diyor, bunların içerisinde Erdal İnönü'de varmış. Türkmenistan'dan diplomat pasaportu varmış, Rus pasaportu Erdal İnönü'nün raporlarda bu da gözüküyor. Ne münasebetle, ne ihtiyacı vardır da almışsındır, hediye midir, bilmem ne doğrusu. Ama getirilen raporlarda biz Erdal İnönü'ye de verdik diyor. D e n i z Baykal: Hangi tarihte?

Necmettin Erbakan: Tarihini şimdi söyleyemeyeceğim evet, muhakkak kendisine vermişlerdir.

Şimdi bir de tabii bu Topal, Emperyal Oteli var Sarıyer'de bu adam 78'den

140

HAKANTURK

beri uyuşturucu kaçakçısı. Bu insana otel sahibi olmak üzere kim otel ve kumarhane ruhsatı veriyor? Eskiden almış bunu, Ömer Topal cinayeti üzerinde 5 ay önce parmak izi bulunamamış, 5 ay sonra bulunmuştur. Bunun açıklamasının yaptırılması gerekir diyor. Yani polis araştırma yaptığı zaman parmak izivar mı yok mu? Bundan başka da tabii bu sefer Susurluk'ta çıkan silahların üzerinden de parmak izi tam yapılmış değil.

Yani iki tanesinin polise ait olduğu söyleniyor. Ve Bucak diyor ki, benim bu silahlarla ilgim yok. Bunları sonradan konmuş. Peki ya o silahların üzerinde Bucak'ın parmak izi çıkarsa? Şimdi yani yapılmış olan bir takım araştırmalar detayına indiği zaman ,bunların mutlaka daha ciddi bir şekilde tamamlanması gerekiyor. Ömer Lütfü To-pal'ın kumarhanesini satın almak için Sedat Bucak'ın bir çalışması olmuş mudur?

Mesut Yılmaz Bey'in deşifre etmekten çekindiği hususlar; telefon deşifre metni ,bunları Mesut Yılmaz Bey'de açıklamış, Eyüp Aşık Bey'de açıklamış. Üç tane Özel Tim mensubuna ait ses bandı, üç tane özel tim mensubunun cinayet akşamı o civarda olduklarına dair bilgi ve belge, Emniyet içinde üç ayrı çetenin varlığı ve bunların cinayet işlediğine dair kanıt. Bunlar şimdi Eyüp Aşık Bey tarafından, Mesut Bey tarafından açıklandı.

Tansu Çiller: Bu hususu kendisine bırakmak lazım. Görüşleri doğrultusunda, hareket etmek lazım.

Bülent Ecevit: O başka.

Tansu Çiller: Kendi yetkisidir.

Bülent Ecevit: Hayır benim söylediğim, biz biraz önce konuşurken devlet içinde devlet, hükümet içinde hükümet...

Tansu Çiller: Kendisi devlet içinde devlet kurulmasını bana söylemiştir.

Bülent Ecevit: Ha size söylemiştir. O zaman Sayın Cumhurbaşkanı söylemiş olsa da ona da katılmam. Çünkü 108. madde sanıyorsam açıkça Devlet Denetleme Kurulu'-nun idaresini hukuka uygunluğunun, düzenli ve verimli bir şekilde yürütülmesini ve geliştirilmesinin sağlanması amacıyla incelemeleri, soruşturmaları, araştırmaları yapabileceğini belirtiyor. İkincisi bu kontgerilla olayının üstüne yürümediğimi söylediniz. Ben 1974 öncesinde bazen kontrgerilla

Susurluk Labirenti

14i

sözünü genel anlamda kullanmış olabilirim. Fakat 1974'te öğrendiğim bazı çok acı devlet gerçekleri üzerine Türkiye'de resmen kontrgerilla diye bir örgüt olmadığını, ama o işleri gören bir kurumun var olduğunu, Özel Harp Dairesi'nin sivil uzantısının var olduğunu ve bunların çok karanlık birtakım olaylara karışmış olabileceğini gördüm ve 1978'de Başbakan olur olmaz. Yeni Genelkurmay Başkanı Sayın Kenan Evren'e bu konunun üzerine yürünmesi ve o zaman kullandığım tabirle, devlet içinde ama devlet dışında devlet kontrolü dışındaki kurumlaşmanın hukuk devlet kuralları içine çekilmesi

görevini talimatını verdim. Sayın Evren'de yazılı anılarında bunu doğrulamaktadır. Yani ben o konuda Genelkurmayın gerekeni yapması için elimden gelen çabayı gösterdim. Teşekkür ederim. Deniz Baykal: Bakın gelen raporlar, istihbarat kuruluşları birbiriyle çelişiyor. İşte emniyet içinde çeşitli hizipler var, emniyetle onun dışındaki güvenlik güçleri arasında çekişmeler var, bunlardan şikayet ediliyor. Şimdi buna bizde bir araştırma mercileri kargaşasını ekliyoruz. Bu kadar şey değil. Ciddi, sağlam, sorup sorgulamak lazım olayı biraz netleştirmek ve berraklaştırmak lazım. Yani işin genel tutumumuzda kaygı verici bir dağınıklık gördüğümü dikkatinize sunmak istiyorum. İstanbul Emniyet Müdürü'nün görevden alınmasının çok büyük bir hata olduğu anlaşılıyor.

Tansu Çiller: Savcılığa intikal ettirmedim.

Deniz Baykal: Savcılığa... Onu söylüyorum.

Tansu Çiller: Savcılığa intikal ettirmiyor. Ve bir itham daha var onun isteğiyle gönderdiği, açıyor şu üç kişiden dolayı diyor ki, ben bu üç kişiyi buldum, gelin alın, ben burada bunu tutmak istemiyorum, bu araştırmayı yapmak istemiyorum, bir şaibe de bu. İşte böyle bir şey içinde, kendi içinde itham içinde olan birisi.

Süleyman Demirel: İstanbul Emniyet Müdürü ile ilgili olarak benimle ilgili kısım şudur; Sayın Yılmaz bana geldi, bana birtakım bilgileri verdi ve dedi ki, 'bunun belgeleri İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ndedir. Konuş İstanbul Emniyetiyle... Yoksa ben Cumhurbaşkanı olarak meselenin üst... Veya muhakkiki değilim...'Ben bu saatlerdeydi hatta bu saatten daha geçti. Sayın Yılmaz'ı dinledikten sonra o gün yazı yazdım. Sayın Erbakan'a dedim ki, Sayın Yılmaz bana şunları aktardı, bunları ciddi buluyorum dedim, tet-

142

HAKAJMTÜRK

kiki ve gereğinin ifası. 13'ünün günü gönderdim. Çünkü geç saatti. 13'ünün günü sabahleyin gönderdim mektubu kendisine de söyledim, mektup gönderiyorum diye.

14'ünün günü İSEDAK toplantısı dolayısıyla İstanbul'a gittim, İSEDAK toplantısı sabahtan akşama kadar sürdü. Gece yarısı yemek bitti. 11.00,11.30 gibi eve geldim, vali, emniyet müdürü de arkamdan geldiler ve yukarı çıktık beraberce buyrun dedim. Söyleyin bakalım nedir hadise? Bana dedi ki 'Emniyet Müdürü, biz bu Ömer Lütfü Topal'ı öldürenleri bulduk. Ömer Lütfü Topal'ın öldürülmesi hadisesi Ağustos'ta bulduk bunlar merkez, Ankara geldi bizim elimizden aldı. Peki kaç gün bunlar burda durdu? Bir gün. O gün hemen geldiler aldılar. Neden verdiniz? Efendim alırlar. Yani isterlerse alırlar, merkez isterse alır. Emniyetin usul ve kaidesidir. Peki bunların Ömer Topal'ı öldürdüklerini size de söylerler, kim sorsa söylerler biz öldürdük diye. Hem bunlar şunu da öldürdük, bunu öldürdük, bunu da öldürdük diyorlar.

Peki sen bu ifadeleri zapta aldın mı? Hayır. Kayda geçirdin mi? Hayır. Neden kayda geçirmedin? Neden zapta almadın? Efendim, soruyoruz söylüyor adam zaten zapta almaya almadım zapta, sorunca söylüyor neyse, benim de canım sıkıldı. İyi bir Emniyet Müdürü kendisi. Doğrusu sevmedim bu şeyi. Sonra aradan iki gün geçti. İçişleri Bakanı bana geldi dedi ki, 'Emniyet Müdürünü görevden aldık. Bana danışılarak aldık değil, aldık. Ben Sayın Erba-kan'la görüşmüştüm, onu da anlattım Sayın Erbakan'a'. Aynı böyle yani bana böyle böyle dedi, İçişleri Bakanı dedi ki, 'biz sorduk yazıyla, bende ifade yok' dedi. Yani zapta almadım kayıt da tutmadım.

Ben ondan sonra İstanbul EmniyetMüdürü'nün sadece geçen gün bir merasimde elini sıktım. Yani eski Emniyet Müdürünün, görev dışında olanının elini sıktım. Sadece tahkik ettirdim. Yani içişleri Bakanı bir emniyet müdürünün tayinini tayin mekanizmasına uymadan görevden alabilir mi? Alabiliyor, kanun var. Kanunda şeyi var, İnha mekanizması olarak görevden alabiliyor, fakat görevden şöyle alıyor, muvakkat bir zaman için alabiliyor. Yoksa devamlı alabilmesi için tayin abna geldi görevden aldık dedi, yani bir süre için dedi. Tahkikatın selameti bakımın-

Susurluk Labirenti

143

dan dedi. Ben de bir mütalaada bulunmadım. Yani benim tasvibim ile alınmış değildir.

Şimdi bir şeyi daha aydınlatayım. Sonra kendisi bana gelip, bana yetki verilsin ben bunları çözeyim falan demiş değildir. Onu Sayın Başbakan'a demiş. Sayın Başbakanla bu arada konuşmamızda dedi ki, "Ben İstanbul Emniyet Müdürü ile konuştum, bana diyor ki, "bana yetki verin ben bu meseleyi çözeyim." Ben de dedim ki, "sıfatı ne olacak? Ben böyle bir şeyi yadırgamam, birisi diyor ki, ben bu

işi size yapıvereirim. Ama yetmez o. Devlet işinde daima sıfatlar ve kurallar doğrultusundadır. Sıfatı ne olacak. Eğer bir sıfat bulabiliyorsanız kendisinden yararlanalım" de- dim.

Deniz Baykal: Ayrıldıktan sonra mı? ,. Süleyman Demirel: Ayrıldıktan sonra. Bu şey zaten \ ayrıldıktan sonra geçiyor konuşma, Sayın Başbakanla ay-1 rıldıktan sonra geçiyor. Benimle bana bir görev verin ben bunu aydınlatayım şeklinde bir şey.

Deniz Baykal: Ayrılmadan önce de Sayın Başbakanla konuşmuştu ama galiba değil mi? Herhalde bir gün önce konuştunuz. Sonra tekrar bu konuşmada oluyor galiba öyle mi? Yetki...

Süleyman Demirel: Karıştırabilirim. Necmettin Erbakan: İki defa konuşmuşlardır. Süleyman Demirel: Evet ikinci defa. Deniz Baykal: Yetki verin dediği önce mi sonra mı efendim?

Süleyman Demirel: Ben de öyle hatırlıyorum. Benimle bana yetki verin, biz bu işi açığa çıkaralım, ben çıkarayım gibi bir şey olmamıştır. Sonra biz Sayın Yılmaz'la : ' konuştuk, Sayın Yılmaz bana dedi ki, kendi dedi, bu bilgi-r ler kendisinde var. Belgeler de var. Ama bunların verilme-l sinden endişe ediyor. Eğer bunları verirsem bunlar kaybo-'. , lup gider gibi bir endişesi var. Bir de devletin zarar göre-'i ceğinden endişe ediliyor. Ben de Sayın Yılmaz'a dedim ki ' devletin zarargörme hadisesi onun sorunu değil, o başkalarının sorundur. Onun yapacağı iş, elinde ne varsa vermektir. Onu yapmadı, bana yok dedi. İçişleri Bakanı'na yazı yazıyordu Vali Bey yok dedi. Şimdi biz Sayın Erba-kan'la konuştuk dedik ki, bu çok önemli bir nokta, yani Emniyet Müdürü burada...

144

HAKANTURK

Çok önemli nokta. Hatta ben kendisine dedim, Sayın Yılmaz bana dedi ki "bunu Vali falan yaparak ordan uzaklaştırmak isteyebilirler" ben dedim ki, ama buna dikkat edin sonra bu lüzumsuz tartışmaların da sebebi olur. Bu daha değiştirilmeden önce bunları söyledim. Benimle olan ilgisi, bu vesikaları ben niye sordum ona, çünkü Yılmaz vesikalar onda dedi belgeler onda dedi. Bu işte uzun süre belge tartışması çıktı, o tip şeylere girmedim. Bir şeyi daha aydınlatayım, Milli Güvenlik Kurulu'nda hiçbir zaman meşruiyetin dışına çıkan bir karar alınmamıştır. Sizler de o kurullarda buldunuz.

Geçen 5 sene zarfında benim kurulun başkan olarak üyesiyim veya Cumhurbaşkanı olarak başkan olduğum kurulların hiçbir tanesinde işte devletin güçlerinin dışında birtakım adamları kullanalım diye, bu amanaya gelebilecek uzaktan yakından hiçbir şey alınmamıştır. Aksine ben Sayın Yılmaz'a da söyledim, beni en çok rahatsız eden şeylerden biri Türkiye'de faili meçhul cinayetlerdir. Faili meçhul cinayetler eğer aydmlatılmasa bir gün bunlar devletin üstünde kalır. Hukuk devleti cinayet işlemez ve işlettirmez... Benim idare anlayışım budur.

1991 Kasımından bu yana, Sayın Yılmaz'ın bana hükümeti devrettiğinden bu yana başında bulunduğum hükümetler veya başında bulunduğum bu devlet benim bilgim dahilinde hiçbir cinayet işine karışmamıştır. Hiçbir şekilde çünkü ben kesinlikle buna karşı çıkmışım ve ama dikkat edin şu adamdan... ve devlete çok önemli bir iştir. Devlet bu çeşitli işlere girmez. Herşeyi meşruiyet içinde yapacaksınız. Devlet bir meşru kurumdur. Aman devleti meşru olmayan işlere karıştırmayın şeklinde olmuştur. Bunları şeyler için açıklamak istedim.

Tansu Çiller: Sayın Cumhurbaşkanım bir şeyi bu şekilde, hemen ben bir noktaya daha işaret edeyim, işte yapılan şey bu. Ağustos ayında bir olay oluyor veya Temmuz ayında.

Süleyman Demirel: Ağustos'ta 8 Ağustos mu ne öyle bir şey.

Mesut Yılmaz: 28 Temmuz.

Süleyman Demirel: Ama yakaladıkları..

Mesut Yılmaz: Ama yakalanması bir ay sürer 29 Ağustos.

>

Susurluk Labirenti

145

Süleyman Demirel: Yakaladıkları Ağustos.

Tansu Çiller: Bir olay oluyor ve o sırada rivayet o ki Sayın Yazıcıoğlu bazı tespitlerde bulunuyor. Görevinin icabı ifadenin alınması. Yani, kendisi diyor ki, ben bunları biliyorum, bunlar bana bunu söyledi. Peki sana söylediyse niye ifadesini almıyorsun? Sana bir baskı kuruluyor. O baskıya itiraz etmen lazım. O baskıya ifadeyi alıp götürmen lazım. E, ben ifadeyi almadım, ama ben bu işi şimdi Sayın Mesut Yılmaz'a götürdüm. Söyledim. Bu olmaz, peki madem ifadeyi almadın, herhangi bir

şey var mı söyleyeceğin şimdi bir şey var mı? Üstüne gidelim. Ha bir şey yok. Ve bu arada bir olay, yani elinde belge var, çağırıyorsun belge yok, ifade almış olması lazım. O ifadeyi aldığı zaman yine savcılığa intikal ettirmesi lazım, bundan dolayı rapor hazırlanıyor.

Ve diyorlar ki, açıkça İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün gözaltına aldığı şahıslar hakkında bir işlem yapmaması ve olayı Cumhuriyet Başsavcılığına anında duyurmaması açısından Ankara'dan gelen ekibe teslim etmesi nedeniyle, böyle bir şeyi yapması görevinin icabı, yani en azından aynı mekanizmalar var burada görev ihmali veya suistimali suçlarından birini işlendiği gösterilmiştir. Ve bu alman karar da kardeşim neyi yapmak istiyorsun, ilk önce sözlü söyledin. Kardeşim ne iş yapacaksın. Bir şeyler söylüyorlar etrafta, gel yap. Hayır diyor benim elimde hiç öyle bir şey yok. Hiçbir şey de bilmiyorum.

Süleyman Demirel: Evet bugün çok faydalı bir konuşma yapıldı. Şimdi bir ortak açıklama yapmamız gerekiyor. Hepinize teşekkür ederim.

vl< f

l.;

146

HAKANTURK

ASALA KAMPI BASKINI

"Ölümden korkacak ne var? Azrail de olsagelen Melek değil mi?...

HAKANTURK

Planlama gizli, saldırı çabuk olmalıdır. Ne zaman bir ordu avını kapmak üzere dalmakta olan bir şahin gibi düşmanını ele geçirir. Bendini kıran bir nehir gibi savaşırsa, düşmanları onun önünde dağılıp gider. Buna 'ordu momentinin kullanımı' denir.

Her ne kadar resmi makamlarca inkar edilse de Lübnan'daki ASALA terör kampına 17 kişilik bir tim ile baskın yapılmıştır. Bu baskında görev almış olanların hiçbiri Türkiye Cumhuriyeti devletinin resmi sıfat taşıyan yetkili veya görevlisi değildi. Operasyon tamamen yurt dışında planlanıp uygulamaya konulmuştur. Tim'de görev alanların hepsi Türk kökenli veya Türk vatandaşı olmalarına rağmen terör kampını bastıklarında hiçbirinin üzerinde Türk vatandaşı olduklarını kanıtlayacak herhangi bir belge yoktu. Tim mensuplarının hepsi profesyonel savaşçı olmalarına rağmen değişik meslek grubunda çalışan profesyonel üst düzey yönetici olarak Türkiye dışında görev yapmaktaydılar. Bu timin ilk çekirdek kadrosu 1974 Kıbrıs Barış Harekatı akabinde oluşturulmuş. Daha sonraki yıllarda da ilişkilerini devam ettirerek, Türkiye Cumhuriyeti çıkarları doğrultusunda çalışmak için Bayrak, Silah ve Kur'an üzerine yemin ederler. Bu nedenle yakın çevrelerinde "YEMİNLİLER" diye de anılmaktadırlar. Barış hareketine katılmış ve kendilerine yakın gördükleri her meslek grubundan insanlarla ilişkiye girerler. Aradan geçen zaman akımında yalnız Türkiye'de değil, dünyanın bütün ülkelerinde yaşamakta olan Türklerden görünmeyen bir güç oluştururlar. Tek gayeleri ülkelerinin çıkarları olduğundan, medyadan uzak durmayı tercih ederler. Yeminliler Türkiye aleyhine çalışan kimseleri pasifize etmek için çok yönlü çalışmaktadır. Dünyanın en güçlü devletlerinden birisinin Dışişleri Başkam'nı bir gecede sürpriz şekilde istifa ettirecek güçleri olduğunu kanıtlamışlardır. Uluslararası Platformda "ülke çıkarı doğrultusunda savaşı kazanmak için her türlü silahı kullanmak, her fırsattan faydalanmak mubahtır" ilkelerini tam olarak uygulamak-
Susurluk Labirenti

147

tadırlar. Dünyanın birçok devletinde hiçbir resmi sıfatı olmayan bu tür gruplar vardır. Fakat o ülkelerdeki basın mensupları bizde olduğu gibi onları yıpratmaya çalışmazlar, çünkü bu grupların bazı durumlarda ne kadar hayati önem taşıdığına bilincine varmışlardır.

Lübnan'daki kampı basabilmek için uluslararası sularda olan bir gemiden Zodiya botlarla Lübnan sahillerine ulaşıp, görevi ifa ederek aynı gecenin sabahı Lübnan topraklarından ayrılırlar. O baskında ASALA'nın lideri olan Agop A-gopyan bir tesadüf eseri birkaç gün önce Fransa'ya gittiğinden ölümden kurtulmuş görünse de tim mensupları artık onun peşindedirler ve buldukları yerde onun işini bitireceklerdir. Kamp baskını akabinde Fransa'da sıkıştırırlar. Agop Agopyan ellerinden kurtulursa da infaz timi onu Yunanistan'da öldürür. İşin diğer bir ilginç yanı ise .0 olayın akabinde Milli İstihbarat Teşkilatı Türkiye'nin ilgisi olmadığını açıklamak gereğini duyar. Türkiye aleyhine hemen hemen hergün dünyanın bir yerinde çalışmalar yapılmaktadır. Fakat bu tür çalışmaları her ne hikmetse bizim allı şanlı medyamızın yazılı, sesli ve görsel mensupları

kamuoyuna yansıtılmazlar. Çünkü onlar için bu tür haberler 'reyting' değeri olmadığından onlar daha çok magazin haberleriyle Türk kamuoyunu uyutmaya devam ederler.

Ülkemizin müttefiği veya 'dostu' görünen ülkeler stratejik konumumuzdan dolayı ne bugün ne de gelecekte güçlü bir Türkiye istemezler. Bunun aksini söyleyen ve bizleri kendi düşüncelerine inandırmaya çalışanları mikroskopun altına alıp incelediğimizde onların gerçek yüzünü görüp çok şaşırabilirsiniz.

Geçenlerde Fransa'da "Sınır tanımayan Gazeteciler" Paris Gar'mda içinde Türkiye'nin olduğu "Faşist Yönetimlerin Haritası" m sergilediğinde birçok kurum ve kuruluşun yanında Türk Dışişleri Bakanlığı ve Türkiye Genelkurmay Başkanlığı o haritanın Gar'dan kaldırılması için muhatapları olanlarla irtibata geçtikleri halde bir sonuç elde edilememiştir.

Sonra nasıl mı kalktı?... Hiçbir resmi sıfatı olmayan f a -kat bazı şeyleri göze alabilen bir avuç insanı temsilen birileri sessizce bazı Fransızlara çok küçük bir mesaj verdi ve ertesi gün o haritadaki Türkiye bağlantılı suçlamalar kalktı.

148

1 H A K A N T Ü R K

Bu demektir ki, bir ülke sadece ve sadece topla - tüfengle değil, başka çalışmalarla da kollanıp korunabilir. Bugün Türkiye'de bir Fransız, bir Alman, İngiliz veya Amerikan vatandaşının başına bir şey geldiğinde, onların Türkiye'de yıllardan beri iyi ilişkilerde oldukları kimseler tarafından belli düğmelere basılır ve yabancıların haklı olup olmadığı dahi araştırılmadan Türk kanunları veya o konuyla ilgili Türkler yerden yere vurulur. Tabii ki bu arada o yabancı hangi ülkenin vatandaşı olursa olsun bizlere zezem suyuyla yıkanmış gibi lanse edilir.

Yurt dışında ise Türklere karşı herşey ama herşey yapılır, bırakın o ülkenin medyasını veya insanların sahip çıkmasını, ellerinden gelse en yakın elektrik direğine asarlar. Bizim oralardaki Türk yetkililerimize gelince onlar kollarını dahi kıpırdatmazlar. Çünkü onların çok daha önemli işleri vardır. Ne midir o önemli işleri?... Türkiye'den gelen siyasiler, sosyete mensupları ve kendilerine yakın gördükleri...

Bu arada yaban ellerdeki işadımı, talebe, turist, işçilerimiz ve onların aile fertlerinin problemlerine ilgi duymazlar. İşte bu nedenle Avrupa'da olsun başka kıtaların ülkelerine olsun, binlerce mağdur olmuş Türke rastlarsınız ama onların başlarına gelenleri ne bir yazı dizisi yaparlar, ne de Türk kamuoyunu aydınlatmak için haber yapma gereğini duymazlar.

Ben bu tür gerçekleri yazdığımdan birilerini kızdırmakta olduğumu biliyorum. Dost acı söyler misali, gerçekler bazen insanları kızdırıp, üzebilir. Eğer bu yazdıklarım doğru olmasaydı Türkiye'nin aleyhine yapılan birçok çalışmalar ya önlenirdi veya minimuma indirilirdi. Devletim güçlüyse ben de güçlüyüm düşüncesiyle hareket edildiği takdirde bu ülke yakın bir zamanda hak ettiği yere gelebilir. Başka ülkelere yalalık olsun diye bu ülkeyi yerden yere vurmak vartan hainliği değil de nedir?

Susurluk Labirenti

149

KONTRGERİLLA VE TÜRKİYE

"Düşmana güvenmek zehirde şifa ummaya benzer,"

HAKANTÜRK

; Kontrgerilla'nın Türkiye macerasının analize etmek istiyorsak 1950'li yıllara kadar geriye gitmemiz gerekir. 2. Dünya savaşının akabinde NATO'nun kurulması ve daha sonraki yıllarda ise NATO'ya üye olan ülkelerde bu örgütlenme yapılmış olmasına rağmen varlığı sürekli inkar edilmiştir. ' Türkiye'de kontrgerilla kelimesi 12 Mart 1971 muhturasm-dan sonra duyulmaya başlamıştır. O günlerde İstanbul Şemsettin Günaltay Caddesi ile Tüccarbaşı sokağı kesen yerde "Ziverbey köşkü" vardı. O köşkün MİT'in sorgulama yerlerinden birisi olduğu söylenir.

Sözde sorgulama esnasında zanlılardan birisinin "Ben 1 gerillayım, sizden korkmuyorum" demesi üzerine sorgula- ' yanlardan birisi de "Sen gerilla isen bizde kontrgerillayız") deyince o tarihlerde basında kontrgerilla kelimesi sık sık geçmeye başlar. Ziverbey köşkü ile ilgili birde Gürkan Paşa'nın anlatımı, var. Sözde Gürkan Paşayı köşte sorgula-; maya aldıklarında Paşa, "Ben yıllarını Türk Silahlı Kuvvet' leri'ne vermiş bir paşayım, siz Anayasa'nın hangi madde] sine dayanarak beni sorgulamak istiyorsunuz?" diye sor-• duğunda, sözde "Burada Anayasa - Babayasa yok, bizim yasalarımız var" denilmiş.

KontrgeriUa ile ilgili bugüne kadar medyamızda çok şeyler yazılıp, söylendi. Birde devlet büyüklerimizin bu konudaki söylediklerine şöyle bir göz atalım: 26 Eylül 1973'te o zamanki CHP Genel Başkanı olan Bülent Ecevit, "Kontrge-riUa adlı örgütün, bu resmi görüntülü fakat gayri resmi örgütün niteliği ve amacı üzerindeki örtü kaldırılmamıştır" diyordu. Yine Ecevit 6 Aralık 1992'de DSP Genel Başkanı olarak kontrgerillanın faaliyetlerinin nerelere kadar u-zandığını şöyle itiraf ediyordu; "Ben böyle bir örgütün varlığını ilk açıklamış politikacıyım. Ve bunun bedeli olarak da ben ve eşim, birkaç suikast girişimiyle karşılaşmıştık. Ama onları göze aldık ve almak gerekiyordu. Bugün bu soruna daha rahatlıkla çözüm getirilebilir. Yeter ki, siyasi irade gösterilsin."

150

H A K A N T U R K

Kontrgerillanın başbakanlara kadar suikast düzenleme operasyonlarını benzer şekilde Korkut Özal da anlatıyor. Turgut Özal'a suikast düzenleyen Kartal Demirağ, "Ben kontrgerillada eğitim gördüm" demişti. Korkut Özal'ın anlattığına göre Turgut Ozal suikastı araştırıyor, ama araştırma bir yere gelip, bazı şeyleri gördükten sonra "Yeter artık bundan sonrasını sürdürmeyelim" diyerek gerisini getirmiyor.

Demirel, 1 Şubat 1978'de Ana Muhalefet Partisi lideri olarak: "Hükümetin başını, kontrgerillanın ne olduğunu ve nereye bağlı olduğunu açıklamaya davet ediyorum. Türkiye'de kontrgerilla diye bir teşkilat var mıdır? Varsa böyle bir teşkilat iddia edildiği gibi cinayet şebekesi midir? İşlenen bu cinayetlerin hangisinin bu teşkilatla ilgisi vardır? Varlığı iddia edilen kontrgerilla teşkilatı eğer mevcutsa kimler kurmuştur? Kimler yürütmüştür? Ve kimlerden emir almaktadır?"

Aradan geçen 20 yıl sonra Cumhurbaşkanı Demirel, Susurluk kazası sonrası tartışmalarda bazen biraz ileri gidenler olduğunda devletin bekası uğruna gerekli uyarıları yapıyor, suça bulaşanların temizlenmesi gerektiği, ama devletin bu işle ilgisi olmadığını sürekli söylüyor. Çete, cinayet şebekesi gibi söylentilere şiddetle karşı çıkan Demirel, kontrgerilla tartışmasını açanları ise neredeyse vatan hainliğiyle suçluyordu.

Kasım 1990' SHP Genel başkanı Erdal İnönü, muhalefette iken kontrgerilla tartışmalarına katılıyor, "Ülkemizde de benzer olayların yaşandığı, benzer örgütlerin politikaya karıştığı, şiddet eylemlerinde rol aldığı, hatta yönlendirdiğine ilişkin yoğun kuşku ve iddiaların zaman yitirilmeden açığa çıkarılmasında ısrarlıyız" diyordu. Diyordu demesine de, iktidara gelip başbakan yardımcısı olunca (21 Kasım 1990) çark ediyordu: "Kontrgerilla tartışmaları iktidar ortaklığımızı tehlikeye atar". Kontrgerilla öyle bir şeydi ki muhalefetteyken farklı gözüküyor, iktidardayken farklı. Seçim zamanı meydanlarda işlenen cinayetlere karşı oluşan halkın tepkisini oya tahvil etmek için kontrgerillanın varlığı kabul ediliyor, ama iktidara gelince söylenen sözler yalanıp yutuluyordu.

Eski ihtilalcılar bu konuda daha açık sözlüdür. 12 Mart 1971 muhturasmın İstanbul Sıkıyönetim Komutanı olan

Susurluk Labirenti

^ _____ 15i

Faik Türün Paşa, "Kadıköy'deki Ziverbey köşkünü kontrgerilla örgütüne özel olarak hazırlattım" diyebiliyordu.

12 Mart ihtilalinin başbakan yardımcısı Sadi Koçuş'da, kontrgeriUamn varlığını açıkça söyleyenlerdendi: "1971'in son günlerinde kurulduğunu öğrendiğimiz kontrgerilla örgütü; Genelkurmay Başkanı'mn emriyle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı ve MİT tarafından müştereken kanundışı kurulmuş, yönetilmiş ve kanundışı çalışmış bir örgüttür. Kuruluşu yasaya aykırıdır." Bir de kıvıranlar vardı: "Kontrgerilla ile ilgili objektif bilgilere sahip değilim. Ama bunu demekle 'kontrgerilla yoktur' demiyorum. Sadece konu ile ilgili objektif bilgilere sahip olmadığımı vurgulamak istiyorum" diyenler vardır.

Bakın bu konuda 7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren ne diyor: "Kanaatim o ki, Genelkurmay başkanlığım sırasında bu teşkilat (Özel Harp Dairesi) görevi dışında kullanılmadı. Ama belki bana intikal ettirilmeden bazı yerlerde gayri resmi olarak teşkilattan bazı kişiler bu işe bulaşmış olabilir. Bunu bilemem." Evren bunları 1990 yılında söylüyordu.

Cumhurbaşkanı "Haberim yok" diyordu, ama Milli İstihbarat Teşkilatı Kontrterör Yöneticisi olan Mehmet Ey-mür, onu yalanlıyordu. "Analiz" adlı kitabında ASALA'ya karşı operasyonlar düzenlemek için Evren'in Hiram Abas'ı görevlendirmesini şöyle anlatıyordu Eymür: "Köşk, Hiram Beyi çağırarak 'kan davası' konusunda görevlendirdi. Fiilen köşk kadrosunda gözükmesi mahzurlu olabilirdi, ama

ödemeler köşkten yapılacaktı. Hiram Bey kolları sıvadı. Türkiye'nin prestijini kurtarmak görevi yine ona düşmüştü..."

152

• HAKANTURK

HIRAM ABAS İLE

SON GÖRÜŞMEM

"Sen ölümü yenemezsen, Ölüm seni yener."

HAKANTURK

İstihbarat dünyası kendine has bir dünyadır. Gizli Servis mensuplarının çoğu "Yalnız Kürt'tür"...

Ajanların gizemli hayatı sinema filmlerinde veya televizyon dizilerinde görüldüğü gibi değildir.

İstihbarat mensuplarının aktif ajanlarının çoğunluğu yersiz, yurtsuz ve doğru dürüst bir aile yaşamı olmayan, hiç kimsenin de imreneceği bir yaşam değildir.

Gizli Servis mensupları sahip oldukları bilgileri kendilerine en yakın olanlarla dahi paylaşmadıklarından ruhsal sorunları olan ve çoğu zamanda bu tür rahatsızlığının farkında olmayan yeterince istihbaratçı tanıdım. Bu vatansever insanlar, görevleri gereği elde etmiş oldukları "Çok gizli" bilgileri yaşadıkları sürece sırtlarında tıpkı bir kambur gibi taşırlar...

Yurtdışında görev yaparken başlarına bir şey geldiği takdirde çoğu zaman susmak zorunda kalıp, verilen cezayı kader diye kabullenip çekerler. Şanslı olanlar diplomatik girişimler sonucu ya takas edilir veya sözde af edilir... Bir de ülkesi için belli görevleri üstlenip de hiçbir resmi sıfatı olmayanlar var ki, onların durumu çok daha vahimdir. Çünkü verilen görevi yapmak için ellerinden geleni yaparlar, başlarına bir iş kazası geldiğinde ise o görevin kendisine verilmiş olduğunu ispat edemeyip, bozuk para gibi harcanır...

Rahmetli Hiram Abas, Milli İstihbarat Teşkilatı'nda görev yapmadığı dönemlerde dahi kendisine verilen her görevi şu veya bu şekilde yerine getirmeye çalışan ender insanlardan birisiydi.

Öldürülmesinin akabinde birkaç dostu o-laym üzerine gidip faileri bulmak istediye de sanki o olay hiç olmamış gibi birden bire o da diğer faili meçhul cinayetler gibi devletin tozlu raflarına kaldırıldı. Ülkesine bu kadar hizmet etmiş bir istihbaratçının bugüne kadar faili veya faileri çoktan bulunmuş olmalıydı. Biliyorum bu satırları o-kuyanların çoğunluğu kendi kendine "Hiram Abas'ın failerine gelene kadar şunun şunun da bulunmalıydı" diyecektir. Ben ülkesini seven birisi olarak Türkiye'de işlenen her cinayetin failinin bulunmasına taraftarım. Yazdığım kitap-

Susurluk Labirenti

153

ların çoğunda söylediğim gibi "eğer devlet müsaade etmezse, Türkiye'de kuş dahi kanat çırpamaz."

Ümit edeyim yarınlarda çok daha aydın ve demokrasiye kavuşmuş bir Türkiye'nin fertleri oluruz...

Hiram Abas Türkiye'nin gelip geçmiş en büyük istihbaratçısıydı. Hatta arkadaş çevresinde

Türkiye'nin James Bond'u olarak ta bir lakabı vardı. Hiram Bey, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşar Yardımcılığına kadar yükselmiş ender sivillerdendi.

Rahmetli Hiram Beyin, İstanbul'da öldürülmesinden bir hafta önce "çok özel" bir konuyla ilgili büyük Ankara otelinin 7. katında uzun uzun görüştüğümüzden sonra birlikte yemek yiyip ayrıldık.

Öldürüldüğü gün ne radyo dinlemiş, ne de televizyon izlemediğimden vurulduğundan haberim

yoktu. Cumhurbaşkanlığı köşkünden ortak bir dostumuz beni arayıp "Başımız sağolsun" dediğinde

sadece sezgilerime dayanak "Hiram Ağabey mi?" diye sormuştum. Halbuki ortak dostumuz

cenazenin nereden ve ne zaman kalkacağını benden öğrenmek için beni aramıştı. Rahmetle

andığım Hiram Beyin cenazesinde Mehmet Eymür, Korkut Eken ve benim bulunduğum üçümüzün

resmi altına "Hiram Abas'ın evlatları" diye yazmıştı büyük gazetelerden birisi. Bizler onu öylesine

kalleşçe vurulacağını düşünmemiştik. Rahmetlinin ölümünü elinde silahıyla vurularak ölebileceğim

hep düşündüğümüzden olacak ki, öylesine bir ölümü ben şahsen ona yakıştırmadım.

7. Cumhurbaşkanı Evren ne kadar kontrgerilla ile ilgili görmedim, bilmiyorum derse de, haftalık

Gözlem dergisine verdiği demeçte kontrgerillayı şöyle anlatıyordu. Devletin içinde bazı güçler var

mı? Sorusuna "Bu söylenir. Kontrgerilla şunu yaptırdı bunu yaptırdı diye. Bu teşkilatın ben ne

olduğunu çok iyi bilenlerdenim. Amerikalılar tarafından kurulmuştur ve NATO ülkelerinin hemen

hemen hepsinde vardır. Şimdi bu teşkilat Türkiye'nin işgale uğrayacak bölgelerinde yuvalar kurar,

silahları da toprak altındadır. Nerede olduğunu muayyen merkez bilir" Evren'in anlattıklarıyla

İtalya'da, Avusturya'da açığa çıkan kontrgerillamn silah depolan arasında büyük benzerlikler bulunuyordu.

1978'de Genelkurmay Başkanı Orgeneral Semih Sancar, literatür tartışmasına açıklık getiriyor ve Türkiye'deki kontrgerilla faaliyetlerinin hangi adla sürdürüldüğünü net-

154

HAKANTURK

leştiriyordu. "Bilindiği üzere gayri nizami savaşın adı gerilla harbidir. Buna karşı aldığımız tedbir kontrgerilla harbidir. Bizde kontrgerilla diye bir kuruluş yoktur. Özel Harp Dairesi vardır.

Kontrgerilla harbi sürdürüyoruz ama örgütün adı kontrgerilla değil, Özel Harp Dairesi."

Eh, hiç olmazsa birisi çıkıp doğru dürüst bir şey söyledi. Vardır, yoktur, görmedim, duymadım diye dursunlar. Konunun ilk ağızdan yetkilileri gerekli açıklamayı yapıyorlardı. CIA Başkanı William Colby, 21 Kasım 1990'da yaptığı açıklamada, "Türkiye NATO üyesi olduğu için böyle bir kuruma sahip olması doğaldır. ABD'nin de bu kurumu desteklemiş olmasını yadırgamamak gerekir" diyerek doğal bir yaklaşım sergiliyordu.

Bülent Ecevit de, verdiği demeçlerde bu gizli örgütün masraflarını Amerika'nın karşıladığını söylüyordu.

Kontrgerilla ile ilgili daha fazla detaya inip de kafanızı karıştırmadan birkaç noktayı belirtmeden geçemeyeceğim. Panama ABD üslerinde Southern Command'a bağlı kontr-gerilla okullarına bugüne kadar düzenlenen 50'ye yakın kursta elli binden fazla personel eğitildi. Bu eğitimi görenlerin 180 tanesi, ülkelerinde Devlet Başkanlığı, Başbakanlık, Genelkurmay Başkanlığı gibi görevlere kadar yükselmiştir.

John F. Kennedy Özel Savaş Okulu, Almanya'da Obbe-rammergaus'daki 20. Özel Kuvvetler Komutanlığı, Ayaklanmalara Karşı Koyma Okulu, Songav'daki Paraşüt Okulu askerlerin yanı sıra bir çok polis şefinin eğitim gördüğü okullardır. Buradaki fiziki eğitimin yanında özel savaşın diğer incelikleri de öğretilmektedir. Özel Tim'in kurucuları ve eğitimcilerinin hemen hemen tümü ya Amerika'da veya Avrupa'nın bir ülkesinde eğitim görmüş, ya da Amerikalı uzmanların dış ülkelerde eğitimine tabi tutulmuştur.

I

I Susurluk Labirenti

155

AVRUPA'DAKİ GLADİO AĞI I

"İnsanın hayal ettiği

I

herşey mümkündür."

I

HAKANTÜRK

Her zaman olduğu gibi bu sonucusu da Belçika'da toplanan "Alleid Clandestine Committee" (ACC) Birleşik Gizli . Komite'nin büyük konferans masasının çevresinde düzenli olarak oturuyorlardı. Bunlar, Gladio'nun en yüksek koordinasyon kurulunu oluşturuyordu. Burada, Gladio'yu temsil eden tüm ülkelerdeki eylemler hakkında danışma toplantısı yapıyorlardı.

Tümüyle gizli NATO kurulunun bu en gizli toplantısının hangi yetkiyi kullandığı bugüne kadar açıklanabilmiş değil. Örneğin Ulusal Gladio Örgütlerinin karşısında Birleşik Gizli Komite'nin emir yetkisinin olup olmadığı da açıklanamadı. Bu yönetim kurulunda karşılıklı enformasyon alışverişinin yoğunluğu, şekli ve tarzı da sorulabilir: Örneğin ACC'nin o-turumlarına Federal Alman temsilcisinin merkezdeki selefinin yerine katılmasının anlamı neydi? Onlar Türkiye ve Yu*. nanistan örneklerinde olduğu gibi Gladyatörlerin eylemleri hakkında bilgilendirilmiş miydi? Ve Federal hükümetin raporlarının içeriği hakkında bilgilendirilip bilgilendirilmediği de sorulabilir. Geçen on yıllar boyunca Gladio adı altında • ne yapıldığı, bu konuda Federal Alnian hükümetlerinin or-| tak sorumluluk payının ne kadar olduğu da sorulabilir. I İtalya'daki Gladio hakkında ilk ifşaatlardan sonra hükü-I metler tarafından, kendi ülkelerinde de Gladio'nun bulun-| duğu çekingen ve oldukça sessiz bir şekilde kabul edildi. Es-| ki hükümetler, hükümet sözcüleri, savunma bakanları, baş* bakanlar yavaş yavaş rapor veriyorlardı. Gladio olayım bildiklerini açıklıyorlardı. Ve komşu ülkelerdeki ifşaatlarda çoğu kez, sınırlar üzerindeki kendi eylemleri hakkında enformasyonlar da telaffuz ediyorlardı.

Bir Belçika hükümet temsilcisi Gladio skandali patladığında, o zamanki örgütlerin tam 16 NATO devletinde, ellili yıllarda kurulduğunu açıkladı. Az sonra da tarafsız ülkelerde de bulunduğu öğrenildi. Aydınlatılmayan terörist eylem; lere Gladio ordusunun olası iştiraki hakkında düzenli

hükümet araştırmaları başlatıldı. Sonunda hemen hemen tüm hükümetler; varlığını yadsıdıkları böylesi örgütlerin varlığı-

156

HAKANTÜRK

nı, ulusal Gladio birliklerinin ortadan kaldırıldığı ya da en azından çok kısa sürede kaldırılmaya çalışılacağını ilan ettiler. Federal Almanya ışığı yaktı: Sonuç olarak Alman topraklarında da Gladio örgütünün var olduğunu kabul ediyordu. Ve öteki devletler de, Gladio'nun artık yok edildiğini açıklamak zorunda kaldılar. Federal Almanya hükümeti gizli örgütlerin yok edileceği dönemin tarihini "1991 ilkbaharı" olarak verdi.

Avrupa'daki Gladio ağının üyeleri şunlardı:

FRANSA:

Savunma Bakanı Jean Pierre Chavenement ellili yıllarda NATO gizli askeri birliklerinin kurulduğunu açıkladı. Bakan devlet başkanı Mitterand tarafından ağın dağıtıldığını söylüyordu. 12 Kasım 1990'da rahat konuşmasında sadece "uykudaki bir adam rolü" oynuyordu. Federal Almanya'daki gibi bir öncü örgütün* varlığından Fransa'da açıkça söz edilebiliyordu. Tüm Fransız gizli servisleri hakkında, o zamanki şef general Melnik'in Kasım başında Le Mond'a açıkladığına göre, göreve geldiği 1952 yılında böyle bir örgütten haberi olmuştu. Fransız Gladio temsilcisi, İtalyan enformasyonlarına göre Ekim sonunda NATO gizli servislerinin Brüksel'deki oturumlarına katılmıştı. Mitterand'm samimi dostlarından biri olan Francois de Graussoure, Fransız "Gladio" örgütünün inşasında yer almıştı.

İSPANYA

Sosyalist hükümet ilk kez Madrid'de göreve gelip 1984'-de yönetimi devraldığıında "böylesi hiçbir şey" in bulunmadığını açıkladı. Bundan sonra da Savunma Bakanı Narcis serra- askerler dışında olmak üzere - bir soruştırma komisyonu kurmaya yöneldi.

Franco diktatörlüğü dönemi boyunca Gladio benzeri kuruluşların varlığı bilinen bir şeydi. İspanya ilk kez Franco diktatörlüğünün bitişinden sonraki bir dönemde NATO'ya girebilmişti. Ellili yıllarda monarşist, Hıristiyan demokrat ve aşırı sağcı asker politikacılar ve tüm Avrupalı ajanlar Madrid'de diktatörün himayesi altında bulunuyorlardı.

Bir İtalyan Gladio üyesi İspanya televizyonunda 1966 'dan yetmişli yılların ortasına dek Amerikan askerleriyle birlikte Kanarya Adaları'nda eğitim gördüğünü açıkladı. Bu eğitim döneminden sonra İtalyan Gladyatör, Sicilya'da bir Gladio şubesi kurmuştu. Bu ilişki içinde İspanyol askerle-

Susurluk Labirenti

157

rinden de yardım görmüştu. Franco İspanyası; Federal Almanya'da bir komünist ya da sosyalist iktidarı durumunda ricat ülkesi olarak, muhafazakar sağcı ve aşırı sağcı güçlerin yanında bir rol oynayacaktı.

BELÇİKA:

Roma'daki ifşaatlara kadar başbakan "Wilfried Martens'-in "hiçbir şeyden" haberi yoktu. Başkam olduğu hükümet Kasımın sonunda, aralarında resmi görevli sivil ajanın da bulunduğu ve görevleri 1985'e kadar en modern düzeyde haber aktarımı olan gizli birliklerin dağıtılması kararı aldığını açıkladı. İngilizlerin yardımıyla oluşturulan "Glaive" a-dmdaki Belçika Gladio'su 1949 yılı başından beri SGR askeri gizli servisinin alt bölümü olan SDRAB'nin koruması altında kurulmuş bulunuyordu. Sivil "Glaive" nüvesi sekiz aktif ve on emekli subaydan oluşuyordu. SGR şefi tümgeneral Raymond van Calster Kasımda tüm Avrupa Gladiosunun iş-başmdaki yöneticisiydi. Raymond Brüksel'deki ACC kurmaylar konferansım da yönetmişti.

Belçika'daki "Glaive"nin ortaya çıkışı, Belçika'da seksenli yıllarda sorumlusu belli olmayan terörist darbelere askerlerin katıldığını düşündürmeye başlamıştı. "Brabant katliamcısı" olarak ün salan terör örgütü "Savaşan Komünist Hücreler" ilk başlardaki gibi Brüksel Gladio yönetici çevresinin "Clandestine Coordination Committee" (CCC) (Gizil Koordinasyon Komitesi)'nin benzeri "CCC kısaltmasıyla aynı olduğunu göstermişti.

HOLLANDA:

Hollanda Başbakan Ruud Lubbers Kasım başında parlamentoya; bir savaş durumunda başvurulacak sabotaj eylemleri için Hollanda'da hiçbir gizli askeri birliğin bulunmadığını bir yazı ile sundu. Oysa ki ellili yıllarda, sürgündeki bir Hollanda hükümetine işgal altındaki ülkeden gerekli

tüm enformasyonu bildirecek bir örgüt bulunuyordu. Bu örgüt başbakanlara ve savunma bakanlarına bağlıydı.

Sonradan Hollanda hükümet başkanı "mutlaka gerekli olan" böyle bir örgütün birkaç ay önce dağıtıldığını açıkladı. 1983'de Velp'deki bir silah deposunun gizemli keşfindeki anısı bu arada gözlerini açmayı gerektiriyordu. Belediye başkanına savunma bakanlığı tarafından külliyetli miktarda silahların bulunduğu o zaman açıklanmıştı. Bir savaş durumunda silah başı yapacak direniş gruplarının bir kampıydı

158

HAKANTÜRK

orası. Henüz dağıtılmayan Hollanda örgütü "operasyon ve aydınlatma" (o ve ı) için "özel bir birlik"ti ve "bölgesel bir sürgün hükümetinin" olasılığını kabul ederek faaliyet gösteriyordu. Lubbers'in ısrarla söylediğine göre "o" ve "i" örgütü -tüm "namuslu Hollandalılara" göre NATO'nun emri altında bulunmuyordu.

Gladio benzeri örgütün geçen on yıllar boyunca varlığından haberdar olmamış olduklarını, aşağı yukarı 30 bakanıyla başbakan ketumiyetiyle savunuyordu. Bu durumda parlamenterler bakanın suskunluğunu iyiye yormuyorlardı. Onlar yeraltı örgütlerinin gizlice finanse edilmesine de sinirleniyorlar. Savunma Bakanlığının gizli fonundan her yıl iki ya da dört milyon mark birliklere veriliyordu.

YUNANİSTAN:

İlk önce iktidardaki hükümet yalanladı, daha sonra o zamanki Yunanistan başbakanı Papandreu çok çabuk tepki gösterdi. Muhalefet gazetesi Ta Nea'ya verdiği bir mülakatta Papandreu 1990'm Ekim ayı sonunda Yuna-nistan'da bir Gladio örgütünün varolduğunu açıkladı. Örgütün adı da "Kızıl Teke Derisi" idi. Papandreu 1984'te göreve geldiğinde bu gizli örgüt vardı ve bunun dağıtılmasını emretmişti. Pa-pandreu tek tek NATO devletlerine, bu yeraltı ordusunun ve eylemlerini hoşgörmenin baskısı altında bunaldığını söylemişti. Gladio gruplarının donanımı NATO sözleşmesinde yer alan NATO üyeliğinin gereği olan gizli sözleşmelere dayanıyordu. Yunanistan Genel Kurmay Başkanı general Konstantin Dovas ve Amerikan CIA generali Trascott, başbakan Papagos'un 25 Mart 1966' de imzaladığı kağıtta Gla-dio şubesi sözleşmesi bulunuyordu. Yunanistan Gladyatörleri bu şekilde oluşmuştu. Kendisi feld Mareşal olan Alexander Papagos, içsavaşta "feldmera-şal enformasyon şubesi" adıyla özel bir askeri gizli servis kurmuştu. Bu örgüt tüm özel operasyonlarda kullanılıyordu. 1952'den sonra da "merkezi enformasyon servisi" (KYP) CIA modeline göre kurulmuştu. Enformasyon bölümünün bir alt şubesi genel kurmay bünyesindeki "dağ acı komandoları" şeklinde oluşan "Özel operasyon yönetimi" idi. Dağ acıları yedekleri sarflarından ve "Special Forces"-birliklerinin muvazzaf subaylarından, Gladio birliklerinin elemanları olarak yararlanılıyordu. 1500 üye birlikler, savaş durumunda 3500 kişilik güçlü birlikler haline getirebiliyor-

Susurluk Labirenti

159

lardı. Silahların, cephanenin, telsiz gereçlerinin ve patlayıcı maddelerin depolandığı 800'ün üzerinde yerleri bulunuyordu. Depo ve kadroların yerleştirildiği gizli yerler barış dönemlerinde daha da geniş tutuluyordu. Karargah ve operasyon planlarının her yıl bir genel revizyonu yapılıyordu ve gizli hücrelere en yerii modernizasyon kazandırılıyordu. "Merkezi Enformasyon Servisi" (KYP) istihdam ve operasyon planlarını yürütüyordu.

KYP gizli sevris subayı Georgios Papadopoulos (aşırı sağcılığı ve darbeciliğiyle tanınan biriydi) adı anılan örgütün içinde bulunmaksızın "basit şeytani bir plan" üzerinde ilk alıştırılmalarını yapmıştı. KYP elemanlarından toplanan bir komplocu askerler grubunu çevresinde toplayan Papa-dopoulos "Prometheus" eylemiyle darbe yaparak 21 Nisan 1967'de Atina'da iktidarı ele almıştı. Darbe, 1950'de; bir komünist saldırısı durumunda NATO'yla işbirliği içinde uygulanacak olan bir genel kurmay planına göre yürütülmüştü. Darbenin öncesinde ve uygulanışı sırasında gizli askeri birlikleri el altında bulundurmaları önemli stratejik noktaları ele geçirmede kolaylık sağlamıştı. Doğal olarak önceden listesi çıkarılmış tehlikeli politikacıların enterne edilmesi ihmal edilmemişti. Bu eylemde diğerlerinin yanında tutucu hükümet başkanı Kanellepoulos ve sosyalist Andreas Pad-reu konutlarında gözetim altına alınmışlardı. Darbeciler 20 dakika içinde tüm önemli noktaları ele

geçirmişlerdi: Kralın sarayı, istasyonlar, enerji santralleri, televizyon vericileri, havaalanları ve önemli kavşaklar...

TÜRKİYE

Türk Gladio şubesi ülkenin NATO'ya girişinden bir yıl sonra kurulduğu söyleniyorsa da, Türkiye'deki ismi "Özel Harp Dairesi" olarak bilindiğini ve o birimin kurucu olanlar 1950'li yıllarda kurulduğunu söylemektedirler. Örgüt ilk başlarda "anti-terör örgütü" olarak adlandırılıyordu ve Amerikan askeri misyonunda yuvalanmıştı. Türk gerilla örgütü, gizli NATO görevi içinde faaliyet gösteren en başarılı birliklerden biriydi.

Başbakan Bülent Ecevit, 1974 yılında "Özel Harp Dairesinin varlığından söz etmişti. Türk Gladyatörlerin finansmanı ise açıkça Amerikan yardımından sağlan-maktaydı. 29 Mayıs 1977'de faileri bugüne kadar ortaya çıkarılamayan Ecevit'e karşı suikast teşebbüsünün akabinde "devlet İÖO

HAKANTURK

aygıtı içindeki güçler" var diyen Bülent Ecevit, "Türk Gla-diosu potansiyel en büyük tehlikedir" deyince, hükümetin o zamanki Savunma Bakanı Sefa Giray, Gladio'yu ağzına bile almıyordu: "Ecevit çenesini tutmalı. Eğer bir şeyler biliyorsa susması gerekir." demişti...

AVUSTURYA: Bu ülkede de Gladio "sonsuz nötrleştirme" de tahmin edildiğine göre aktif şekilde çalışmıştı. O zamanki İçişleri nin de bulunduğu işçi grevine saldırı emri vermişti. Bu olaydan sonra vahşi grev kırıncıları "Gezici Spor ve Dostluk Birliği" (ÖWSGV) adlı bir örgütte toplanıyorlardı. İyi niyetli olarak tanınan birlik 1967'ye kadar kaldı. Özel olarak bu örgüt için kurulmuş firmalar tarafından finanse edildi. Franz Olah bu örgütün faaliyetini "Özel Proje " olarak tanımlıyordu. Bugün 80 yaşında olan ve olabildiğince suskun eski politikacı bir davada, "Özel Proje"nin bir komünist iktidarı durumunda devreye gireceğini ve düşman hatlarının arkasında savaşacağını ifşa etti. ÖWSGV bu hedefine ulaşmak için Viyana'-da gizli bir telsiz şebekesi ve bir ana istasyon kurmuştu. İlgili arazi ve tüm taşıyıcılar makineli tüfekler ve patlayıcı maddelerle donatılmışlardı. Amerikan işgal kuvveti "Özel Proje"ye yardımcı oluyordu. Franz Olah özellikleri hakkında hiçbir zaman bir şey söylemek istemiyordu. Gladio ile ilişkisi olasıydı.

İSVİÇRE:

Gladio ifşaatlarından önceki uzun bir süre İsviçre'de 1950'de kurulan Gladio'nun yapısına ve amacına benzer "Gizli bir direniş ordusu" hakkında bir parlamento soruşturma komisyonu oluşturulmuştu. Soruşturmalar; biri, bir para skandalinin ortaya çıkarıldığı diğeri de bilinmeyen olayların araştırıldığı iki ayrı soruşturma komisyonunun ortak ürünü olarak ortaya çıktı. İsviçre nüfusunun hemen hemen altıda birini kapsayan (900.000) kişi ve örgüt bulunmuştu. Bunun sonucu Savunma Bakanlığında bir "merkez" -in varlığı da ilk kez ortaya çıktı. İsviçre gizli birliği, genel kurmaya bağlı "istihbarat ve Savunma Küçük Grubu" (UNA)'mn denetimi altındaydı, 1990 sonbaharında dağıtıldı. İsviçre küçük grup subayları, çoğu kez Gladio buluşmalarına katılıyordu. Belçika'da oturan gizli servis subayı ve o zamanki Gladyatör Andre Moyen kendisiyle yapılan röportajda şunu açıklıyordu: "Ellili yılların dışında Bern'de yük-

Susurluk Labirenti

161

sek rütbeli İsviçre subaylarından pek çoğuyla karşılaştım. Bana, İtalya'da 1946'dan beri var olduğu gibi benzer bir "Gladio"nun kurulduğundan söz ettiler."

UNA albayı Albert Bachmann; savaş durumundaki önlemlerin çok özel ayrıntıları yüzünden yetmişli yıllarda manşetlere çıkmıştı. Albay işgal durumunda sürgünde bir hükümet kurulması için İrlanda ve Kanada'da kamufleli firmalardan da bir ağ oluşturmuştu. Çok sıkı gizlilik içindeki "Özel Hizmetler" (Sipez D)in şefi UNA subayı tümüyle bir haberalma ağı kurmuştu. Bu ağ aynı zamanda tarafsız ülkelerin gizli servislerini NATO haberalma servislerine de bağlıyordu. Örneğin "Kara El" kod adı altında Federal Alman BND'yle haberleşme bağlantısı kurulmuştu.

Parlamento Araştırma Raporunun 23 Kasım 1990'da yayınlanması "Proje 26" (P-26) kod adı altında 400 kişilik bir birliğin İsviçre'de operasyon yaptığı gündeme geldi. Parlamenterlere "modern teknikle donatılan" silah depolarım gösterdiler. Gizli komandoların eğitim kampları ve cephane depoları tüm ülkeye yayılmıştı. 1981-82'de organize edilen gizli örgüt, ordunun ve yönetimin dışında kontrolden uzak bulunuyordu. Burada da yasal hiçbir nedene dayanılmıyordu. Bir gazetecinin yazdığı gibi: "gizli, yasa tanımaz ve tehlikeliydi.

Parlamenteler; P-26 grubunun nasıl dağıtıldığını bizzat hükümetin kendi araştırmalarına göre, "aktifliği ya da pasifliği" konusunda hiçbir ipucunun bulunmadığını bir kez daha ilan etmişlerdi. Parlamentelerin haberdar olmasından sonra P-26 savaşçılar sabotaj eğitim kurslarına bir NATO ülkesinde devam ettiler, fakat o ülkenin adı bilinemez kaldı.

P-26 ajanlarının iletişim sistemi gerçi NATO - Gladio sistemiyle olanaklıydı, fakat İsviçre ordusunun aktarma sistemleriyle olanaklı değildi. Onlar Federal Almanya'da NATO sözleşmesi içinde geliştirilmiş "Zıpkın" sistemiyle yeniden donatıldı, bir Avrupa NATO devletinin yakın, özdeş hizmetlerinden biri değildi" bu. Federal Alman BND, açıkça sistemin bir merkezde toplanmasına ortaklı.

"Ülke dışındaki kişilerle ilişki ağıyla bir diğer "olağanüstü gizli servis" P-27 adıyla varoldu.

162

HAKANTÜRK

İSVEÇ - NORVEÇ - DANİMARKA

İskandinavya'daki ilk Gladio birlikleri o zamanki CIA ajanlarından ve daha sonra da CIA'nın şefi olan William Colby tarafından kurulmuştu. NATO'ya üye devletler Danimarka ve Norveç'teki gizli birliklerde de olduğu gibi tarafsız ülkelerden İsveç ve Finlandiya için Colby'ye iki yıllık süre yetmişti. Bunda ne kadar başarılı olduğunu Colby anılarında yazmıştı. "Dürüst Adam". 1951'le 53 arasında Colby, anti-komünist saldırı birliklerini de örgütlemişti. Norveç'te 1978'de, ajanlardan birinin ihbarıyla büyük bir cephane ve silah deposu bulunmuştu. Hükümet o zaman beyanatlarında, deponun bir savaşa girilmesi durumunda kullanılmak için hazırlandığından söz etti.

1200 kişilik "ilişkideki personeli"yle gizli bir milliyetçi örgütünün İsveç'te bulunduğu, kökeninin savaş dönemine kadar gittiği ortaya çıktı. Onlar aşırı sağcı bir "Sveaborg Silah kardeşliği" örgütünden kaynak-lamyordu. İlişki kurulan her kişi küçük bağımsız bir gerilla birliğine bağlıydı ve asıl canlı bağlantıyı örgütün önderiyle kuruyorlardı. Ortaya çıkarılan bu örgüt yapısı yüzünden, 1953'de örgütlenen İsveç Polis Örgütünden hiç de azımsanmayacak bir büyüklükteydi. Sveaborg-Yapısı, henüz önderinin serbest bırakılmasından sonra yeniden kurulmuştu. Yapılan tüm eylemler 2004 yılına kadar kamuoyunca bilinmeyecek ve gizli kalacaktı.

Gladio'nun ortaya çıkarıldığı hemen hemen tüm ülkelerde; amaçları, görevleri, yapısı ve Gladio tarafından olası operasyonlar hakkında demokratik olarak oluşmuş parlamentolara bilgi verilmedi. Eğer yapılabilsen; örneğin Türkiye'de, Yunanistan'da ve İtalya'da sağ terörist eylemlerin sorumluları hakkında, sadece zanlıların bir başı bulunacak, o zaman ikinci dünya savaşının sonundan beri Avrupa'daki büyük terörist birliğin Gladio çevresinden sağlandığı ortaya çıkacaktı.

CIA'NIN OYUNLARI

İstihbarat dünyasında efsaneleşmiş teşkilatların lanse edildiği kadar büyük olmadığını zaman akımında gördüm. Dış dünyaya verdikleri imajla gerçekler arasındaki fark oldukça büyüktür.

Dünyanın en büyük istihbarat teşkilatlarını saymaya kalksak bir elin parmaklarını geçmez.

Efsaneleşmiş isme sahip olanların dahi karnelerine baktığımızda,

Susurluk Labirenti

163

başarılarından çok, başarısızlıklarla doludur. Fakat hep başarılar süslenip püslenerek lanse edildiğinden, çok kimsenin "en büyük benim" diye kendini tanıtan istihbarat teşkilatının başarısızlıklarından haberi olmaz.

Lübnan'daki A S A L A kampı baskını aslında istihbarat tarihine geçebilecek bir baskındır. Çünkü herşey en ince detaylarına kadar düşünüp organize edildikten sonra, bir tek kayıp vermeden bir terör kampını yok ederek, o örgütün faaliyetlerine bir anda son vermek büyük başarıdır. Olayın akabinde ne rahmetli Hiram Abas, ne de 17 kişilik timden birisi çıkmıştı medyaya konuşmadı. O günlerde Türkiye'nin gündeminde Susurluk diye bir şey olmadığından kamp baskınının tim komutanıyla başka bir nedenle yapılan söyleşide o baskınla ilgili kırıntılar geç-tiyse de, kendini her şeyi bilip- gören meşhur gazetecileri-mizin dahi gözünden kaçtı.

Her ne hikmetse bizim ülkemizde son elli yıldan beri bir yabancı hayranlığıdır sürüp gider.

Yabancılarında bizlerde olduğu gibi artı ve eksiler olduğunu acaba ne zaman kabul edeceğiz?

Türkiye Cumhuriyeti Devleti ne güçlü bir devlet ki, bir sürü devlet dışarıdan, onların uşaklığım yapanlarda içeriden ülkeyi yıkmak için her yola başvurdukları halde muaffak olamıyorlar. Bugün dünyanın birçok ülkesinde, özellikle de Amerika'da her türlü soruna çözüm bulan firmaların

ellerindeki uzmanlar sadece Amerika içinde değil istenilen her ülkede taşoran olarak çalışmaktadırlar.

2. Dünya savaşı bitip de soğuk savaş başladığında her ülkü bir diğerinin ne yaptığını bilmek için istihbaratlarına önem vermelerinin gerektiğinin bilincindeydiler. Dünya istihbarat sahnesinde C I A , K G B ve M 1 6 mensupları cirit atmaktaydı. MÖSSAD o tarihlerde yoktu, çünkü o yıllarda İngilizlerin göz yumması ve Amerikalıların da silah ve para yardımıyla kuruluşu 15/5/1948'dir. İsrail Museviler devletini kurmaya çalışmaktaydılar.

Amerika kendini "Hür dünyanın" lideri olarak gördüğünden olaylara yaklaşımı hep aynıydı. ABD'nin soğuk savaş sırasında Sovyet yayılmacılığı tehlikesine karşı kurduğu en önemli kurum ise 1998'de 50. Yaşgününü, büyük bir moral bozukluğu, bezginlik ve tarihinden gelen kötü kokuların etrafı sardığı bir ortamda kutlayan Merkezi Haberalma Teşkilatı, CIA idi: Bir ülkedeki muhalif akımların bir türlü iktidara gelmemesinin, darbelerin gerisinde hep onun yattığı

1Ö4 H A K A N T Ü R K

iddia edilen örgüt. Geriye dönüp bakıldığında aslında başarısızlıklarla ve beceriksizliklerle dolu bir sicile sahip olan CIA soğuk savaş döneminin en büyük efsanelerinden biriydi. Gerek ABD içinde, gerekse çalışma alanına dahil ülkelerde 'şirket' adayıyla bilinen örgüte neredeyse tanrısal güçler atfedilmişti. Örgütün başlangıç yıllarında şans eseri başarı hanesine yazdığı iki olay daha sonraki sicilinin tam olarak anlaşılmasını engellemiş, prestijini soğuk savaşın puslu ortamında hep muhafaza etmesini sağlamıştı.

CIA'mn uzun vadede ABD çıkarlarını çok olumsuz etkileyen ilk başarısı İran'da 1953 yılında, milliyetçi başbakan Musaddık'ın düşürülmesini sağlamış olmasıydı. Musaddık'ı düşüren sokak hareketinin CIA'mn eseri olduğuna, örgütün olayları kontrol gücünün mutlaka, halkların kaderi üzerinde müthiş mutlaklığa, halkların kederi üzerinde müthiş bir iktidarı elinde tuttuğuna inanmak daha sonraları hem Amerikalılar'm hem de İranlılar'm ve diğer üçüncü dünya ülkelerinin işine geldi. 1960 yıllarda CIA, İran operasyonu ile ilgili belgelerin çoğunu imha etti. Ancak, İran'daki muhafazakar çevrelerin, İngilizler tarafından sıkıştırıl-dıkça radikalleşen Musaddık'ı en az ABD kadar kuşkuyla karşıladıkları görülür. Sonuçta, Musaddık İngilizlerin hazırladığı bir planı uygulamaya koyan CIA'nın elindeki tüm parayı harcamasına bile gerek kalmadan düşürülmüştü. İş CIA'nin hanesine yazmak İran halkına kendi siyasal tarihi üzerindeki sorumluluklarından kurtulma şansını da vermişti. Bu zaferle başı dönen örgütün kendi yarattığı İran Şahma eleştirel yaklaşamaması ise sonunda İran devrimini öngörmemesi sonucunu getirecekti.

Örgütün kuruluş döneminin ikinci zaferi ise 1954'te Guatemalada yaşanan darbeydi. Bu yoksul Orta Amerika ülkesinde seçimle iktidara gelen sol eğilimli bir asker, Jaco-bo Arbenz, ülkeyi güdümünde tutan Amerikan şirketi United Fruits'un çıkarlarına zarar verince CIA kendisine karşı bir darbe hazırlamıştı. Sonuçta Arben düşürüldü ancak bunun CIA operasyonu ile ilişkisi yoktu. Daha sonraki yıllarda Guatemala ordusu ülkenin yerli topluluğuna karşı bir soykırım uygulayacak ve bu ülke ancak 1990'h yılların başında normale dönecekti. Aradan geçen sürede ise CIA en azılı ve kanlı diktatörlere destek verecek, işkence tekniklerini öğretmek ve zararlı görülen kişilerin ortadan kaldırıl-

Susurluk Labirenti

165

masına yardım etmek gibi konularda tüm dünyada olduğu gibi Guatemala'da da yararlı hizmetlerini iktidardakilere sunacaktı.

Bunların ötesinde CIA soğuk savaşın mücadele alanı olarak görülen her yerde çeşitli gruplara para veya istihbarat desteği verecekti. Normal koşullarda kimsenin umursamayacağı coğrafyalardaki ülkeler veya gerilla grupları, soğuk savaşın yöneticilerin izanını dumura uğratan ortamında "hürriyet savaşçıları" olarak büyük fonlar alacaklardı. Bunların pek çoğu da sonraları uyuşturucu veya başka çeşit kaçakçılara karışacaklardı. Nikaragua'da devrim yönetimi ablukaya alınacak, El Salvador'da kanlı bir diktanın sürmesi, Afganistan'da Sovyet işgalinin geri püskürtülmesi sağlanacaktı. Ancak bunların hemen hepsinde büyük toplumsal bedeller de ödenecek, soğuk savaşın bitmesinden sonraysa hemen herkes bu kadar kanın niye, hangi amaçla aktığını sorgulayacaktı.

CIA uzun yıllar başlangıçta iki görünür başarısının rantını yiyen ve bu nedenle hükümeti pek sorgulanmayan örgütün başarısızlıkları ise saymakla bitecek gibi değildi. Castro karşısındaki aczi, Küba'ya karşı uygulamaya koyulan Domuzlar Körfezi Harekatının başarısızlığı, Çin-Sovyet kopuşunun sezilememesi, Afganistan işgalinin öngörüleme-mesi, 1973 savaşının çıkacağıının farkedilememesi bunların arasında sayılabilir. Son yıl içinde ise Saddam Hüseyin'in düşürülmesi planlarını tamamen yüzüne gözüne bulaştırmış, kendisine güvenen birçok insanın da Saddam tarafından öldürülmesine yol açmıştı. İşlevi istihbarat yaparak düzgün ve tarafsız analizler hazırlamak olan CIA'nin en çarpıcı başarısızlığı ise gayet tabii ki Sovyetler Birliği'nin çöküşünü öngörmemektir.

CIA yıllar içinde kendi çalışma alanındaki krallığını zayıflatmamak için kendi yetkileri dışına çıkmış, yabancı liderleri öldürme programlarını gündeme etirmiş, Amerikalıların mektuplarını açmaktan, Vietnam savaşına karşı çıkan Amerikan vatandaşlarını izlemeye, durumdan habersiz vatandaşlar üzerinde ilaç testi yapmaya kadar bir dizi pis işlere başlamıştı. Bu nedenle de 1970li yıllarda örgüte çeki düzen verilmeye çalışılmış, açık ve demokratik bir toplumla bağdaşmayacak davranışları Kongre ve Başkan Carter tarafından dizginlenmeye çalışılmıştı.

166

H A K A N T Ü R K

Hem dünyada hem de Amerika içinde bir küfür kelimesi haline gelen CIA'nin önemi Başkan Reagan döneminde yeniden artmıştı. Bu dönemdeki CIA Başkanı William Casey'in örgütü tamamen politize etmesi, soğuk savaşın canlandırılmasından yana olan kesimlerin etkisiyle analizlerinde tarafsızlığı terketmesi ABD'ye orta vadede pahalya da malolmuştu. 1980li yıllara gelindiğinde Sovyet Birliği'nin derin bir iktisadi ve siyasi kriz içinde olduğu gerçeğini görmezden gelerek sürekli, yapay bir Sovyet tehlikesini gündeme getiren örgüt, bu şekilde Reagan'ın rekor düzeydeki askeri harcamalarını da meşrulaştırmıştı.

Büyük ölçüde bu harcamaların da etkisiyle Reagan'ın 1 trilyon dolarda aldığı Amerikan iç borcu, 12 yılda 4 trilyon dolara çıkmış ve sıradan Amerikalının da hayatını ipotek altına almıştı. Yine aynı dönemde Sovyetlere karşı propaganda olarak kullanmak amacıyla Mehmet Ali Ağca'nın Papa'-ya suikast teşebbüsünü dünya kamuoyuna farklı bir şekilde sunulmuş. Dışişleri Bakanlığı ve bağımsız akademisyenlerin tüm itirazlarına rağmen CIA bu tavrını bırakmamış. Sovyet askeri ve ekonomik gücünü sürekli abartmış, Gorbachev'in niyetlerini anlamamazlıktan gelmiş, sonuçta kendi söyleminin etkisinde kalarak ne Doğu Avrupa devrimlerini, ne de Sovyetlerin yıkılışını öngörmüştü. Soğuk savaşın bitmesiyle CIA da giderek işlevsizleşmiş-ti, son on yılda beş başkan değiştiren örgütün, soğuk savaş yıllarındaki dokunulmazlık zırhı altında ne denli soysuzlaş-tığı giderek ortaya çıkmaya da başlamıştı. En önemli dairelerde uzun yıllar Sovyetler hesabına casusluk yaptıkları anlaşılan istihbaratçılar ortaya çıkıyor, iç yapı kendini temiz-leyemiyor, ülkeyi yanlış analizleri ile yönlendirenler en sorumlu görevlere atanıyorlardı. Soğuk savaşın gölgesinde çıkan Amerikan demokrasisi de giderek canavarlaştığı far-kettiği bu örgüte dizgin vurmaya çalışıyordu. CIA'nin lağvedilmesi gündemde ciddi bir yer işgal ediyor, örgüt kendisine uyuşturucu ile mücadele, karşı - terör gibi konularda yeni görevler yaratarak varlığını sürdürmeye çalışıyordu. Artık ahi gitmiş vahi kalmış bir örgüt olsa da CIA üç milyar dolar bütçeli, 17 bin kişinin çalıştığı bir güç olma özelliğini sürdürüyordu.

Bugün ABD, bu gizli örgütün varlığının gerekliliğini tartışıyor. Tarihçi Theodore Draper'in ABD ile ilgili şu sorgula-

Susurluk Labirenti

16y

ması ise tüm demokratik ülkeleri ilgilendiren bir çerçeve çiziyor: "CIA ile ilgili özel sorunlar bir yana, bir demokraside gizli bir brütün yeri nedir gibi bir meselemiz var. Sırlarını neredeyse ebediyete kadar saklayabilecek gizli örgütler bu nedenle demokratik süreç dışında işlerini görürler. Bunların kontrolü, hatta incelemesi son derece güçtür. Uzun döneme yayılan, sabırlı siyaset uygulaması yerine meseleyi hem çözme iddiasındaki yöntemleri dayatırlar. Soğuk ya da sıcak savaş olmadığından da zararları yararlarına galebe çalar."

CIA'nın devreden çıkması ya da hiç değilse alışkanlıklarını değiştirerek başka türlü bir örgüte dönüşmesi şüphesiz hayırlı bir gelişmedir. Tek sorun bu durumda, beceriksiz siyasetçilerin ya da az

gelişmiş ülkelerde siyaset yapmayı ancak kompla teorisi üretmek sananların kendi günahlarını kime yıkayacaklarını bilememeleri olacaktır.

SÖYLENECEK ÇOK ŞEY VAR

Susurluk kazası akabinde "Çete" suçlamasıyla yargılanan Özel Timciler ve Daire Başkan Vekili İbrahim Şahin, tevkif edilip cezaevine girince birileri çok sevinmişti. Fakat belli bir süre sonra tahliye edildiklerinde herkes kendine göre ahkam kesmeye başlayınca gazete sütunlarında yine özel timcilerin boy boy resimleri çıkmaktaydı. Tahliyesi akabinde İbrahim Şahin ile yapılan bu söyleşide bir çok gazetecinin ona sormak istediği sorular sorularak onların da duygularına bir şekilde tercüman olurdu. Milyonlarca dolarla oynadığı ileri sürülen "Susurluk sanığı" İbrahim Şahin mütevazı evinde biran önce itibarının iadesi ve görevinin başına dönmek istediğini söylerken çok samimi olduğu her hareketinden belli olmaktaydı. Tekrar dağlara dönmek ve diğer özel timci arkadaşlarıyla bu ülke için savaşmak istiyordu. Şahin'in 7 aylık hürriyetinden yoksun olduğu çilesi sona ermişti. Mesut Yılmaz'm "Katil" suçlamaları basına yansıyor Şahin hapse düşünce, oğlu ve kızları okulda büyük sıkıntı çekti. Bazı arkadaşları onları hor gördü, "Sızın babanız katil" dedi. Çocuklar, babalarının vazifesi yüzünden zaten onu yıllarca doğru dürüst görmemişti, "Vatan hizmetidir" diye düşünüp bağırklarına taş basmışlardı. İşte gene aile bir aradaydı. Hemen ilk soru yönetildi ve sohbet başladı:

Soru: Hapishanede nasıl vakit geçirdiniz?

168

HAKANTURK

İ. Şahin: Kitap okudum ve ibadet ettim. Akşamüstü saat 5'ten sonra voleybol oynuyorduk. Boş zamanlarımızda, siyaset ve istihbarat konularında veya yakın tarihe ilişkin kitaplar okuyordum.

Soru: Okuduğunuz kitapların isimlerini verebilir misiniz?

İ.Şahin : Liderlerimiz ve Dış Politika, Osmanlılar, İslam ve Batı Jeopolitiği, Mehmet Eymür tarafından kaleme alınan Bir Mit Mensubunun Anıları, Kingross'un yazdığı Atatürk kitabı, Savaş Sanat Tarihi, Bir Gizli Servisin Tarihi vs...

Soru: Acaba bu şekilde kendinizi politikaya mı hazırladınız?

İ.Şahin: Allah göstermesin.

Soru : Bu tepkinizin sebebi ne?

İ.Şahin : Ben eski görevime dönmek istiyorum. Suçsuz olduğum, mahkeme tarafından da tescil edilince, göreve iadem, mensup olduğum camiayada moral ve şevk kazandıracaktır.

Soru : Acaba dağları mı özlediniz?

İ.Şahin: Hem dağları özledim, hem dağlardaki mücadeleyi. Uykusuz geçen gecelerimi. Mağara kovuklarında yan uykulu yarı uyanık tetikte geçirdiğimiz saatleri. Can bedeli üzerine kurulan sıcak dostluğu.

Ve gözleri dalıyor Şahinin: "Bilir misiniz, canını birine emanet etmek ne demek? Karanlık gecelerde birbirimizin ışığı olduk. Kahpe kurşunlara sevgimizi siper ettik. Yürekllerimiz birleşti, birimiz hepimiz, hepimiz birimiz olduk."

Soru : Herhalde, arkadaşlarınız sizi hapishanede yalnız bırakmamıştır. İbrahim Şahin bu ne biçim soru dercesine yüzüme baktı. Haklıydı da. Yürek yüreğe, soluk soluğa kazanılan dostluklarda hiç ihanet veya hayal kırıklığı olur muydu?

İ.Şahin: Öğlen saat 13'ten akşam saat 18'e kadar görüş vardı. Bu süre, bütün dostlarımızı görmeme yetmiyordu. Allah onlardan razı olsun. Bu arada Tokatlı hemşerilerime de teşekkür borçluyum. Onlar da beni hiç yalnız bırakmadılar.

EŞİNİN ENDİŞESİ

İbrahim Şahin, yeniden göreve dönmekten söz ediyordu. Eşinin yüzündeki endişeyi okudum.

Kocasının gene o tehlikeli işlere girmesini hiç arzu etmiyordu. Herhalde 15 yıl

Susurluk Labirenti

169

boyunca çektikleri bir film şeridi gibi gözlerinin Önünden geçiyordu. Bu kadar fedakârlık yapmışlardı. Peki sonuç ne olmuştu? 7 ay süren hapishane hayatı. Gazete manşetlerinde en ağır biçimde suçlanmak. Yargısız infaz. Çocukların maruz kaldığı baskılar. Ama Şahin, hiç oralı değildi. "Ben eski görevime dönmek, bir şekilde iadei itibar etmek isterim" diyordu. Zaten PKK Tokat'ın

Çakırlı köyüne kadar gelmişti; yani Şahin'in köyünü basmıştı. Kendisi hapiste olduğu için, eşkiya bu baskına cesaret etmişti. Çakırlı köyüne pek yakında gidecek, orada sevgili dostlarını, görecek. Soru: Ya hemşehrileriniz tahliye kararını duyunca ne yaptılar?

Şahin, övünerek cevap verdi:

İ.Şahin: Tam 1500 mermi atmışlar... ŞAHİN'İN EVİ

Mesut Yılmaz onun için, "Katillerin başı, çete başı" demişti. Basın mensubları, Yılmaz'm ardından yargısız infaz yapmıştı. Sözde Şahin, tehdit ve şantajla para topluyor, yüreklere öldürme korkusu salarak, yüz milyarları istifiyordu. Oysa İbrahim Şahin'in evi mütevazı bir Anadolu eviydi. Herşey tertemiz ve muntazam di. Sade bir yaşantısı vardı. Kapıda bizi dizi dizi papuçlar karşıladı. Türk örf ve âdetlerine uygun olarak. Herkes ayakkabısını çıkararak içeri girmişti. Şahin'in gülyüzlü güzel kızı, hemen bir çift siyah terlik uzattı bana. Bu ne biçim çeteydi ki başkanını müteva-zi bir hayat içinde bırakmıştı? Bu gülyüzlü, yüreği ile konuşan adam nasıl çete reisi olurdu? Bize hizmet eden, çay ve pasta ikram eden eşi de, mafya anasına (!) doğrusu hiç benzemiyordu. O sırada kapı çalındı ve Ayhan Akça geldi. "Çetenin" diğer mensubu Ayhan Akça. Hemen İbrahim Şahin'in elini öptü. Hatırlayalım. Şahin, Ayhan Akça'nın oğlunun kirvesi olduğu için, sünnet düğününe katılmış ve Mehmet Özbay kimliği ile tanıdığı Abdullah Çatlı ile birlikte fotoğrafı çekilmişti. Şahin, Akça'yı görünce gülerken "Biz Susurluk çetesi filan değil, sünnet çetesiyiz" dedi. Neşesi yerindeydi. Akça'nın oğluyla birlikte Ziya Bandırmalıoğlu'nun da çocuğu sünnet olmuştu. Abdullah Çatlı da Bandırmalıoğlu'nun oğlunun kirvesiydi. Ve o sünnette çekilen fotoğraf, bu kişilerin çete oluşturduğunun delili sayılmıştı. 12 Eylül'-de "Sünnet Çetesi" tahliye oldu.

170

HAKANTURK

BASINA ÖFKE YOK

Peki Şahin, "Sünnet Çetesini", Susurluk Çetesi diye tanıtan basma karşı öfkeli miydi? "Hayır" diye cevap verdi, eski Ö z e l Harekât Daire Başkanı ve sözlerini ş ö y l e s ü r d ü r d ü : "Ama ben 7 ay boyunca kendi kendimi sorguladım. Onlar da sorgulasınlar. Dava hâlâ sürdüğü için teferruata girmiyorum. Günü geldiğinde söyleyecek çok şeyim var." Gene hapishane anılarına dönüyoruz. Bir gününü nasıl geçiriyor; ne yiyip ne içiyordu? Cezaevinde yemekler nasıldı?

İ.Şahin: Yemekleri arkadaşlar yapıyordu. Ben yemek pişirmesini bilmem. Ama yemek yemeği severim. Koğuşta 13-15 kişi kalıyorduk. Odamızı birlikte temizliyorduk. Ay-1 rica dostlarımız bize yemek getiriyordu. Fazla sıkıntımız olmadı. Soframızdan pilav hiç eksilmiyordu. Çok sigara içtiğimiz için yoğurt ve sütle beslenmeye özen gösteriyor-duk. Bir de balık yiyorduk.

Soru: Kalabalık yatmak zor gelmedi mi?

İ.Şahin: Hayır zor gelmedi. Biz dağlarda yatmaya alıştık. Orada üçümüz beşimiz birbirimize sarılıp uyuyoruz. Bu şekilde ısınırız. Hapishane daha konforluymuştu. Zaten geceleri pek uyuyordum.

Soru: Neden?

İ.Şahin: Sabah namazını kaçıracağımdan korkuyordum. Bu yüzden saat 5'e kadar gözümü kırpmıyordum. Namaz kıldıktan sonra birkaç saat kestiriyordum.

Soru: Aman İbrahim B e y , galiba olup bitenlerden haberiniz yok. Adınız mürteciye çıkacak, başınıza iş açılacak... Acaba bir an önce hapisten kurtulmak için mi dua ediyordunuz?

İ.Şahin: İslamiyette şahsi dua yok. Bütün müslümanlar için dua edeceksiniz. Allah'ın rızasını kazanmak için ibadetimi özenle yerine getirmeye çalıştım.

Soru : Hapishane günleriniz, demek, ibadet ve sporla geçti. Peki ilgi çekici bir anınız yok mu?

İ.Şahin: Olmaz olur mu. En ilginç anım, Metris'te çıkan isyan. Bizim memurların kaldığı blok, terör suçlularından ayrı. İsyani, katillerle gaspçılar çıkardı. Niyetleri beni rehin alıp, idareye arzularını dikte ettirmektir. Bir grup bizim koğuşu bastı ve beni rehin almak istedi, diğer grup beni kurtarmaya geldi. Onlar rehin alınmama karşı çıktı. Karşı grubu tehdit ettiler. "İbrahim Şahin'in kılına Susurluk Labirenti

171

zarar gelirse, hesaplaşırız" dediler. Beni kurtaran grup Doğuluydu. Size hemen söyleyeyim. Beni Doğu'da çok severler. Çünkü biz oraya asayışı getirdik. İsyancıların iki temsilcisiyle cezaevi müdürüne çıktım, onların taleplerini intikal ettirdim.

Soru: Cezaevinde sizin de tespit ettiğiniz aksalıklar var mıydı?

İ. Şahin: Evet vardı. Asker dış güvenlikten Savcılık ise iç güvenlikten sorumlu. Çift başlılık iyi değil. Yetkililer arasında kopukluk meydana geliyor.

HÜR GÜNLERDEN SONRA YİNE CEZAEVİ

Bilindiği gibi bu tahliyeden belli bir süre sonra İbrahim Şahin tekrar cezaevine girdi ve sağlık nedeniyle cezası ertelenerek tahliye edildi.

VATANDAŞIN BİLMEDİKLERİ

Susurluk denince akla Abdullah Çatlı, Korkut Eken, İbrahim Şahin ve bir iki kişi daha gelir. Fakat medyanın yeterince yer vermediği kapalı kapılar arkasında çok değişik ifadeler verildi. Bunlardan size bir demet sunayım...

O R A L ÇELİK 29.01.1997 Tarihli İfadesinde:

1959 Malatya Hekimhan doğumlu olduğumu, Eğitim Enstitüsünü bitirdiğimi, 1980 öncesinde Türkiye'deki sağ-sol olaylarına katıldığımı, sağda milliyetçi kanatta yer aldığımı, katılmadığı olaylarda kendisine isnat edilen suçlar olduğumu 12 Eylül 1980'den sonra yurt dışına çıktığımı, yurt dışına çıkarken aynı görüşü paylaşan insanların yardımını gördüğümü, Harun Çelik adına düzenlenmiş bir sahte pasaportla ve yalnız olarak Türkiye'den ayrıldığımı, giderken tren yolculuğu yaptığımı, Bulgaristan, Yugoslavya, İtalya, İsviçre yoluyla Avusturya'ya direk olarak vardığımı, orada Abdullah Çattı ile buluştuğumu, Çatlı'nın kendisinden 2-3 gün önce uçakla İngiltere'ye gittiğini, İngiltere'ye alınmadığı için oradan Avusturya'ya geldiğini, Çatlı'nın Hasan Kurdoğ-lu adına düzenlenmiş sahte pasaportla Türkiye'den ayrıldığını, Avusturya'da oturma izni alabilmek için Üniversite'nin dil kursuna kayıt olduklarını, yurtdışındaki akraba ve tanıdıklarının yardımıyla geçindiklerini, Papa olayı olduğu zaman Avusturya'dan Fransa'ya seçtiklerini, Papa işinde bir rolü olmadığını, ancak basında isminin rolü varmış gibi geçtiğini, Fransa'ya geçtikleri tarihin 1982'nin son ayları ol-

172

HAKANTURK

duğunu, Fransa'da Poitiers şehrindeki Üniversiteye Çatlı ve eşi ile birlikte kayıt yaptırdıklarını, Çatlı'nın eşinin uçakla Avusturya'ya, oradan da İsviçre'ye ve Fransa'ya geldiğini, oraya varınca herşeyin Türk Milleti ve Devletinin aleyhinde olduğunu gördüklerini, kendilerinin orada Türkiye'nin turizm büyükelçisi gibi olduklarını, o sırada kendilerine "Türk Devletinin Milletinin aleyhinde çalışan mesela ASALA gibi örgütlerle mücadele eder misiniz?, Nasıl ve ne taktiklerle mücadele edersiniz?" şeklinde teklifler geldiğini, bu teklifin devletimizin üst düzeydeki yetkililerinden geldiğini, ancak onların ismini söylemeyeceğini, bu teklifi alınca kendilerinin de oralardaki devlet temsilcilerinin, diplomatların değil Türklükle, insanlıkla bağdaşmayacak şeyler yaptıklarını söyleyerek değiştirilmesini istediklerini, kendilerine teklif getiren kişilerin "biz bunları değiştirenleyiz; bunları bizim ülkemize mal olmuş kişiler; fakat bizim devletimize ve milletimize söz konusu, ortada olan bu" dediklerini, o zaman da kendilerinin Milliyetçi ve vatanseverler olarak bu teklifi gönüllü olarak kabul ettiklerini, bu arada suçsuz olarak cezaevinde yatan arkadaşları ve bazı tanınmış politikacıların serbest bırakılmasını istediklerini ve olumlu cevap aldıklarını, bunun üzerine (12) kişilik bir liste verdiklerini, bu isimlerden birinin Mehmet IRMAK olduğunu, ancak bu 12 kişinin hiç birisinin bu işlerden yararlanmadığını, bu teklifin kendilerine 1981 yılında kendilerinin Fransa'da oldukları zaman yapıldığını, aslında bu tekliflerin o zaman Avru-pa'daki Türk Federasyonu'ndan tutun da herkese kadar yapıldığını, en sonunda kendilerine Çatlı ile birlikte teklif geldiğini, teklifi kabul ettikten sonra Fransa'da (18) Hollanda'da (2), Kanada'da, Amerika'da, Yugoslavya'da, Beyrut'ta, Yunanistan'da akla gelen pek çok eylem yaptıklarını, bu eylemlerin Oral Çelik, Abdullah Çatlı ve diğer iki İdşiden oluşan (4) kişilik gurubun yaptığı ya da yaptırdığını, bu arkadaşlardan birisinin mahkemeye geçtiğini, gizli celse olduğunu, yaptıklarını orada anlatarak kendilerine, önceden söz verildiği gibi ceza indirim uygulamasını, ya da kanuni takibattan muaf tutulmalarını istediğini, ancak taleplerinin kabul olmadığını, 10-12 sene mahkumiyet verildiğini duyduğunu, 4 arkadaşının da Türkiye'ye döndüğünü, onun cezasının zaman aşımına uğradığını, kendisine de yurt dışında yaptığı hizmetlerden dolayı kolaylık gösterilmediğini, yurda

Susurluk Labirenti _ ^

173

döner dönmez cezaevine konduğunu ve boş yere (4) ay hapis yattığını, yurt dışında olduğu yıllarda bir kere 1983 yılında yurda giriş-çıkış yaptığını, onun da istihbaratın kontrolü altında gerçekleştiğini, yurt dışında oldukları sırada istedikleri pasaportu istedikleri yerden alabildiklerini,

Türkiye konsolosunun da kendilerine pasaport verdiğini; çünkü, Türk Basını ve Türkiye'deki, güya aydınların kendilerini ihbar etmeye başladıklarını, İsviçre'de yakalanan bir adamın kendilerinin eylemleri ilgili bilgiler verdiğini, bu adamın Nevzat Biliean olduğunu, bu kişinin bir gün İsviçre Polisine giderek yalan yere ben Abdullah Çatlı, Oral Çelik, Mehmet Şener ile eroin işi yaptım dediğini, daha birkaç isim daha söylediğini, kendilerinin Ermenileri öldürdüğünü söylediğini, İsviçre'nin durumu Türkiye'ye bildirmesi üzerine Türkiye'den ilgili kimselerin kendilerine ki o zaman Fransa'da Çatlı ile bir evde oturduklarını bildirdiğini kendilerinin de oradan kaçtıklarını, bunun üzerine Türkiye-İsviçre arasında problem çıktığını, bu olayın 1984 yılında cereyan ettiğini, bunun üzerine Türkiye'den bir Devlet Bakanı'nın İsviçre'ye gelerek ortamı yatıştırdığını, Mesut Yılmaz'm da o sırada bakan olduğunu, daha sonraları da İsviçre'nin kendilerine (Oral Çelik, Çatlı ve arkadaşları) ambargo koyduğunu, Mesut Yılmaz'ın da Dışişleri Bakanı olarak kendileri için İsviçre nezdinde teşebbüsleri olduğunu, duyularına göre Mesut Yılmaz'ın Çatlı ile temasa geçerek bir kulübe olan kumar borcunu sildirdiğini, Çatlı'nın 1991 yılında İsviçre'den hapisten kaçınca Türkiye'ye döndüğünü, Çatlı'nın bu mahkumiyetinin Nevzat Biliean iftirası ile olduğunu, aynı davada kendisi ve Mehmet Şener'in de yargılandığını ve beraat ettiklerini, çünkü Nevzat Biliean'ın daha sonra İsviçre makamlarına giderek "Ben yalan söyledim, ben PKK'lıyım, bunlar milliyetçi, bana öyle ifade vermem söylendi ben de öyle söylemişim. Ben Oral Çelik ve Çatlı'yı tanımıyorum bile"- dediğini. Fransa'daki mahkumiyetlerinin de aynı şekilde Fransız İstihbaratının yaptıkları faaliyetleri anlaması üzerine hazırladığı düzmece bir senaryo ile olduğunu, kendilerinin kat'iyyen eroin ile uğraşmadığını, eğer uğraşsalardı, 10 gram değil 10 ton eroin yükletip satacak güçleri olduğunu söyledi.

Çatlı'nın İsviçre'de cezaevinden kaçmasının da çok normal bir şey olduğunu, çünkü orada hüküm verildikten son-

174

HAKANTURK

ra mahkumların başka bir şehir cezaevine nakledildiğini ve orada Türkiye'deki yarı açık cezaevi şartlarının olduğunu, yani kolayca kaçılabilirdiğini, İsviçre Cezaevlerindeki yabancıların %75'inin kaçtığını, buna İsviçre'nin belki de bilerek göz yumduğunu, böylece yabancılardan kurtulduğunu kendileriyle ilgilenenlerden birisinin METE kod isimli üst düzey MİT yetkilisi olduğunu ancak soyismini vermeyeceğini, M. Ali Ağca ile fazla bir ilgisi olmadığını, Ağca'ya Türkiye'den hapisten kaçınca yardım ettiğini, Avrupa'ya yeni geldiği zaman da biraz yardım ettiğini, onun dışında irtibatı olmadığını, son zamanlarda Çatlı ile ilgili basında yer alan iddiaları Çatlı ile bağdaştıramadığını, Çatlı'nın iyi, temiz, saf politikadan anlamayan, sözünü söyleyen birisi olduğunu, böyle tiplerin de pek sevilmediğini belirtmiştir.

Çatlı'dan duyduğuna göre Mesut Yılmaz'ın kumar borcunu sildirme işi için Çatlı ile Yılmaz Belçika'da yüzyüze görüştüğünü, aynı yıl Çatlı'nın, 85 yılma 2,5 ay kala, yani 1984'ün 9. Ayında Fransa'da hapse girdiğini, kendisinin de Fransa'da 86'ın 11. Aymdan 93'ün 11. Ayma kadar hapis yattığını, ayrıca (30) ayda Fransa'da görülmemiş sürgün cezası verildiğini, o sırada Çatlı'nın da İsviçre'de cezaevinde olduğunu, Meral Çatlı'nın kendisini cezaevinde ziyaret ettiğini, 1986 yılında Fransa-Belçika sınırında Fransız polisinin düzmece iddiaları ile tutuklandığında Bedri Ateş kimliğini kullandığını, çünkü; eğer kendi ismini verseydi yaptıkları eylemlerin ortaya çıkacağını, belki de Türkiye'ye zararı olabileceğini, o yüzden başka bir isim kullandığını, kendisini savunan avukatlarının MHP'li olmasının normal olduğunu, çünkü 80 öncesinden tanıdığı arkadaşları olduğunu.

Özer Çiller ve Mehmet Ağar ile hiçbir yerde ve hiçbir şekilde görüşmediğini, yurtdışında buldukları sarada liderin Çatlı olduğunu, şimdi Çatlı öldüğü için kendisinin lider sayılabileceğini, çünkü yurtdışında Çatlı ile aynı evi paylaşmış, aynı bardaktan su içtiğini, yurtdışında eylemler yaparken devletten sadece 10 bin dolar para aldıklarını, Çatlı yurda döndükten sonraki zamanlarda kendisinin Fransa, İtalya ve İsviçre'de aynı suçtan cezaevinde olduğunu, Çatlı ile mektuplaştıklarını, kendisi yurda dönünce Çatlı'nın kendisini ziyaret etmediğini, haber gönderdiğini, Bedri Ateş kimliği ile yakalandığında PKK'lıyım, PKK'ya hizmet ediyorum dediğini, çünkü kart alabilmek için ne yaparsan

Susurluk Labirenti

yap, Türkiye aleyhine bir şey yapmak gerektiğini, Çatlı'nın 1991 yılında ANAP kongresinde önce Yıldırım Akbulut'u sonra Mesut Yılmaz'ı desteklediğini, Yaşar Okuyan ve Agah Oktay'ın Çatlı'yı iyi tanıdıklarını, seçim zamanı biz kahramanız, ASALA'yı yok ettik, yok bilmem Fransızları şöyle yaptık dediklerini, şimdi ise Çatlı'yı kötülediklerini, kendilerinin mücadele ettikleri ASALA'nın belki 500 militanın olduğunu, fakat bütün ülkelerin istihbarat birimlerinin bunlara yardımcı olduğunu belirtmiştir.

ASALA kendi içinde anlaşmazlığa düştüğü için dağıldı diyenlerin yalan söylediğini, eğer böyle şeyler kendiliğinden oluyorsa bu memlekete zararlı örgütlerin olduğunu ve onların niye kendi kendine dağılmadığını sorulması gerektiğini, yurtdışında hizmet yürütürken kendilerine MİT'in üst düzey yetkililerinin yardım ettiğini ve yönlendirdiğini Çatlı'nın Muhsin Yazıcıoğlu ile telefon görüşmeleri yaptığını, Türkeş'le Çatlı'nın arasının hoş olmadığını, çünkü Çatlı'nın Türkeş hakkında MİT'e rapor yazdığını ve Türkeş'in bundan haberi olduğunu, Çatlı'nın Türkiye'deki ticari faaliyetlerden haberdar olmadığını, Mehmet Özbay ismini kullandığını bilmediğini, Hüseyin Kocadağ'ı tanımadığını, Haluk Kırcı'yı çok önceden tanıdığım, son yıllarda görmediğini belirtmiştir...

EKREM MARAKOĞLU

30.01.1997 Kendisinin Ömer Lütfi Topal'ı, 1964 yılında avukatlığa ilk başladığı yıllarda bitirimehane tabir edilen bir kumarhane işletmecisi olarak müşterek tanıdıkları kanalıyla tanıdığını, o zamanın yer altı dünyasının kaçakçılık - kabadayılık kumarhanecilik temeli üzerine kurulu bulunduğunu, Ömer Lütfi Topal'm 1978 yılında uyuşturucu kaçakçılığı suçlamasıyla tutuklanması olayında kendisinin hukuki çabalarına rağmen Ömer Lütfi Topal'm Amerika'ya gönderildiğini; 1985 yılında tahliyesinin temle felsefesinin de iktisadi kabadayılığa ihale - arazi-tahsilat üçgenine dönüşmüş bulunduğunu, kumarhaneciliğe tekrar başlayan Ömer Lütfi Topal'm bir cinayet olayından hapse düştüğünü, ancak meşru müdafaa ve genel affın yardımıyla 50-55 gün sonra çıktığını ve sabıka kaydının oluşmadığını, Ömer Lütfi Topal'm gazino işletmeciliğine 1991 yılında Adana Seyhan Otellerinin gazinolarını alarak başladığını, kendisinin de

176

HAKANTÜRK

Emperyal şirketleriyle ilişkisinin 1993 Mart'mda Alanya'da meydana gelen ölümlü bir avukatın malzeme takibiyle başladığını, 1994 yılının sonlarında şirketin vekaletini de aldığını, Aralık 1994'deki Akgün Otel, Bülent Fırat cinayetinde Ömer Lütfi Topal'ın gazinoları kumarhane geleneği yönetimi ile çalıştırdığını farkettilerini; bu yönetim içinde kullanılıp atılmış insanların Mart 1996 tarihindeki Hikmet Babataş cinayetinden sonra kendisine Ömer Lütfi Topal'm da hayatının tehlike altında olduğunu hissettirdiklerini, ancak Ömer Lütfi Topal'm bunu ciddiye almadığını belirtmiştir.

Ömer Lütfi Topal'm ölümünden sonra aynı marka ve benzer plakalı arabasıyla olay mahalline endişe içinde giderken hiçbir polis arabasına ve çevirmeye rastlanmadığını, olaydan sonra şirket yöneticileriyle yaptıkları toplantılarda olayın faileri olarak akıllarına Hikmet Babataş'm yakınları, Dev - Yol veya bir başka azmettirci kişinin geldiğini, kendisinin olayın failerinin ortaya çıkarılması için çabalamasına rağmen Ömer Lütfi Topal'ın ailesinin kendisine ve sorgulamasına karşı bir duvar öldürdüklerini, bunun nedenini de Kuşadası'ndaki casion müdürünün karıştığı bir cinayet sonrasında bu müdürün Kuşadası Emniyetine güvenlik bir şekilde teslim edilmesi sırasında Ömer Lütfi Topal kanalıyla tanıdığı Özel Harekatçı Ercan Ersoy ile olan ilişkisinin olabileceğini, Ali Fevzi Bir, Sami Hoştan gibi kişileri Emperyal Grubu bünyesinde çalışmaya başladıktan sonra tanıdığını ve Sami Hoştan'dan, Abdullah Çatlı'nın ara sıra yanlarına geldiğini duyduğunu, bir sırada Abdullah Çatlı'nın da orada Ömer Lütfi Topal ile görüştüğünü duyduğunu belirtmiştir.

Ömer Lütfi Topal cinayetinde, Emperyal Şirketler Grubunu büyük zarara sokacak bir maddi ihtilafın olması gerektiğini, ancak ailenin kendisine karşı uzak durması nedeniyle sadece duymalara dayanarak bazı öngörülerde bulunabildiğini, örneğin Ömer Lütfi Topal'm ölmeden bir gün önce İspanya'dan arayan İsmail Tank adında birisiyle adet-i hilafına rağmen çok uzun ve sert bir tartışma yaptığını, geçmişte İspanya'da uyuşturucu kaçakçılığında hapis yatmış bulunan bu Giresunlu adamın Ömer Lütfi Topal ile geçmişe dayalı çok özel bir hukuklarının bulunduğunu, ama ailenin bu konuları saklamaya çalıştığını belirtmiştir.

Susurluk Labirenti

177

Mehmet Ağar ile Ömer Lütfi Topal'm ilişkilerinin, 1986'da Mehmet Ağar'ın Ömer Lütfi Topal ile Alaattin Ça-kıcı'nın ortaklaşa çalıştıkları kulübü kapattırmasından ibaret olduğunu, çeşitli vesilelerle, örneğin Necati Kurmel kanalıyla, Mehmet Ağar, İçişleri Bakanı iken Ömer Lütfi To-pal'm tanışma çabalarına karşı Mehmet Ağar'ın uzak durduğunu, ancak ısrarlar karşısında "Düküm Sitesi'nde karşılaşsaksak bir merhabalaşırız, herhangi bir sorunumuz yok" ifadesini duyduğunu, Hüseyin Kocadağ ile Ömer Lütfi To-pal'm ilişkilerinin ise çok daha yakın olduğunu, zaman zaman İbrahim Polat'm ortak olduğu Polat Otel'inin casino-sunda sık sık beraberce oturduklarını belirtmiştir. 1994 yılındaki Akgün Otel cinayetinden sonra araya bir soğukluk girdiğini, Ömer Lütfi Topal'm öldürülmesinden bir ay önce Celal Doğan'm kendisine Fenerbahçe Kulübü'-nün yöneticilerinden Hüseyin Kocadağ'ı yolladığını, kendisinin de bunu Ömer Lütfi Topal'a haber verdiğini, bu toplantının DGM ile ilgisi bulunduğunu, çünkü teypten yazıya döktüğü yazılı ifadesini DGM'ye de verdiğini, konusunda Gaziantep'te birkaç işadınının G.T.O. Başkanının adı arkasına saklarak kumar borçlarının hafifletilmesi yönünde bir ricadan ibaret olduğunu, ancak kanunun basma daha değişik bir şekilde yansıtıldığını, Hüseyin Kocadağ'm sanki Köşk'e (Cumhurbaşkanlığı) yakın birisi tarafından görevlendirilmiş ve o kişiden bu işin halledilmesini istiyormuş gibi bir intihaya uyandırmaya çalıştığını, bütün bu konuların da kendi mantığı ve tarih bakımından Ömer Lütfi Topal'm da dahil edildiği söylenen 58 kişilik liste ile ilişkili olması gerektiğini.

Ömer Lütfi Topal'm haraç anlamında birilerine hiçbir-şey almadan para verecek bir yapısı olmadığını, böyle bir işi ancak çok büyük bir baskı karşısında yapabileceğini, kendisinin 1994 Haziran'dan Ömer Lütfi Topal ile birlikte müdüriyet odasında iken VIP salonu monitöründen Necdet Menzir ile Hüseyin Kocadağ'ı gördüğünü, bütün casinolar-da video kayıt sistemine bağlı kameraların bulunduğunu, bunun herhangi bir itiraz durumunda kullanıldığını; ancak Murat Topal tarafından bu kasetlerden birisinin fotoğrafı çekildiği ve bu fotoğraflardan birinin Hüseyin Kocadağ'm bu konudan ne kadar rahatsız olduğunu belirttiği ve genelde Klasis'e giden Necdet Menzir'i sanki kendisi şantaj yap-

178

HAKANTURK

mak istemişçesine oraya özellikle götürdüğü gibi bir durumun ortaya çıktığı, ancak resmin kritik dönemlerde dahi ortaya çıkmamasının kendisine bir güvence verdiğini söylediğini, Ömer Lütfi Topal'ı öldürenler ve azmettirenler arasındaki ihtilafın ve Kemal Yazıcıoğlu'nun aldığı istihbaratın netleştirilmesinin şart olduğunu, Ömer Lütfi Topal bir yerlere 10 milyon, 17 milyon dolar gibi bir para gönderdi ise bunu şirket yetkililerinin ölümünden sonra da ailesi ve yakınlarının bilmesi gerektiğini,

Kendisinin "ÖmerLütfi Topal Ankara'ya gitti, İsmi listeden sildirin" beyanının ise cinayetten 15 gün önce Alanya Seven Seas Tatil Köyünde yemekte Ömer Lütfi Topal'dan şahsen duyduklarına dayandığını, bu tür konularda Ömer Lütfi Topal'ın dostlarına ve yakınlarına başvurulması gerektiğini, örneğin 1989 yılına kadar en yakın dostunun halen İspanya'da bulunan Nail Akdeniz olduğu, bu tarihten sonraki en yakınlarının şirketinin genel müdürü, gazinolarının genel müdürü ve Ümit Utku gibi kişiler olduğunu, Ömer Lütfi Topal'ın ağzından Sami Hoştan ile Sedat Bucak'm tanıştıklarını ve görüştüklerini duyduğunu, Ömer Lütfi To-pal'ın Türkmenistan'da yaptığı yatırımlar ile kurduğu ilişkiler kanalıyla diplomatik Türkmenistan pasaportu almış olabileceğini, yine İsraili ortağından da bazı bilgilerin alınabileceğini, bir yandan müvekkil, bir yandan da o dünyanın şartlarından kaynaklanan kuşkulu bir yaşam tarzına sahip olan Ömer Lütfi Topal'ın nasıl bir koruma ve güvenlik sistemine sahip olduğu sorusuna cevaben; daha çok yer altı dünyasının geleneklerine dayanan, emekli emniyet mensupları ve fiziken güçlü insan kaynakları ve ruhtasız silahları kullanan ve özellikle başlangıç safhasında bizim gazinolarımızda herhangi bir olay olmasın diye çok aşırı tepkiler gösteren bir güvenlik sistemi kurulduğunu, bu sisteminde rakipler tarafından çok rahat bilinebileceğini ve içerden de destek alınabileceğini söyledi.

Ömer Lütfi Topal'ın vefatından sonra ilk eşine başsağlığı dilemek için ziyaret ettiklerinde tesadüfen televizyonda Susurluk'la ilgili haberler geçtiğinde ilk eşinin "kanı yerde kalmadı" ifadesi üzerine kendisinin "Peki Sami'den, Aliço'-dan bir şüphe veya endişeniz var mı?" sorusuna cevaben de "ama Özer Çiller'den şüphe ediyorum" dediğini, ancak kendisinin Sami Hoştan ile merhabalaştığını bildiklerinden

bilerek de kendisine böyle denilmiş olabileceğini, zaten kendisinin buna yönelik başka bir şey duymuş olmadığını, Ömer Lütfi Topal'a ait otellerin özellikle bayram tatillerine ilişkin misafir listelerinde çok sayıda yargı mensubuna rastlanabileceğini yine aynı şekilde Tepebaşı Emperyal da sırf yargı mensuplarına yemek ve aynı ihtiyacını karşılayan bir lokal oluşturduğunu, Ali Fevzi Bir ve Sami Hoştan'm 3 özel tim mensubu ile beraber İstanbul da gözetim altına alındıktan sonra Ankara'da serbest bırakılmalarını takiben kendisinin İstanbul'da Sami Hoştan ile görüştüğünü ve hakkında giyabi tutuklama kararı çıkarana kadar da işinin başında olduğunu duyduğunu ve giyabi tutuklama kararını takiben ortadan kaybolduğunu, Ömer Lütfi Topal kendisine Bodrum olayında Ercan Ersoy'u yolladığını göre diğer özel tim görevlilerini de tanıyıp tanımadığı sorusuna cevaben herhangi bir bilgisi bulunmadığını, Ömer Lütfi Topal ile Cavit Çağlar arasında herhangi bir çekişme bulunmadığını, Cavit Çağlar'm bir başkasından alacağını alamadığı için bu alacağı Ömer Lütfi Topal'dan istediğinin söylenildiğini belirtmiştir.

Ömer Lütfi Topal'm Hüseyin Kocadağ ile görüşmediğini ve hatta Hüseyin Kocadağ'm geçmişte böyle bir talepte geldiğinde görevlinin "sızın buraya girmenizi istemiyor" ifadesinde bulunduğunu bunun da arkasından geçmişte Ömer Lütfi Topal - Mehmet Özcan ihtilafında Alevi olması sebebiyle Hüseyin Kocadağ'ın Ömer Lütfi Topal'a karşı Mehmet Özcan'ı tutmasının olabileceğini, kendisinin Cavit Çağlar veya Necdet Menzir ile herhangi bir çekişmesi veya ilişkisinin olmadığı, dışarıda spekülasyon konusu yapılmak istenen kameraların normal sistemi içerisinde çekilmiş kaseti herhangi bir yanlışlığa sebebiyet vermemek için şahsen aldığı ve bir resmin yırtılarak imha edildiğini, ancak kendisinde bir kaset ve birkaç fotoğrafın halen mevcut bulunduğunu, bunları tutmasının amacının da kendisini korumak olduğunu, esasen bunların imha edilmesini istediğini, Belçika'da iki, Amerika'da beş sene olmak üzere toplam yedi yıl hapis yatan Ömer Lütfi Topal'ın yeniliklere açık bir insan olarak bu senelerde kendisini yetiştirdiğini ancak kontrolsüzlükle başlayan gazino olayında başlangıçta Turizm Ba-kanlığı'nın herhangi bir düzenlemesinin olmayışının düzeni tamamen bozduğunu, esasen gazinoların kara para akla-

180

HAKANTURK

mak için uygun bir yer olmadığını, kar oranlarının da uyuşturucu işine göre çok daha iyi olması sebebiyle hiçbir gazino işletmecisinin uyuşturucu işine girmeyeceğini, Havaş'ı almak için Ömer Lütfi Topal'ın her türlü organizasyonu yapmasına ve parası da var iken alamamasına hatta diskalifiye ve parası da var iken alamamasına hatta diskalifiye edilmesine karşı tutumunun ne olduğu sorusuna cevaben; Ömer Lütfi Topal'ın herhangi bir itirazda bulunmadığı bu konudaki bilgilerin şirketten alınabileceği emniyetten - istihbarattan gelen uyarılar hakkında bir bilgisinin bulunmadığını, Sedat Demir'in İstanbul Asayiş Şube Müdürü olmasından sonra Nihat Mete aracılığı ile Ömer Lütfi Topal'dan Akgün Otel cinayeti sanığı Çetin Gencer'in bulunmasını istediği, böylelikle İstanbul'da hiçbir faili meçhul cinayetin kalmayacağını söylenmesiyle, kendisinin İstanbul'da dünya kadar faili meçhul cinayet olduğunu bilerek, kardeşi vasıtasıyla Çetin Gencer'i buldurarak Fatih Cumhuriyet Başsavcılığına teslim ettiğini söyledi.

Ömer Lütfi Topal'ın Kıbrıs'taki Jâsmine Cavit Oteli yatırımları, İsraili ortağı ve Kıbrıs Türk Hava Yollarının özelleştirilmesi konularında kendisinin bilgisinin olmadığını, aileden saygı gördüğünü ancak kendisine bilgi verilmediğini, şüpheli konularda bilgi edinilmesi için şirket yöneticilerinin veya aileden bazı kişilerin bir bütün olarak ele alınıp dinlenmeleri gerektiği, kendisinin Ömer Lütfi Topal'ın Em-peryal'in ceza davaları ile ilgilendiği, Ömer Lütfi Topal'ın kiminde arandığı, kiminde giyabi tutuklama kararı bulunan davaların sürdüğünü, bunlara rağmen İstanbul'da işinin başında nasıl serbestçe bulunduğu ve dolaştığının da istanbul emniyeti'nden sorulması gerektiğini, Bodrum tahkikatında İstanbul Savcılığına sonradan talimat yazılarak polisin devre dışı bırakıldığını, Antalya'daki aramanın da polis aramasına dönüştürüldüğünü belirtmiştir.

Sami Hoştan ile Abdullah Çatlı'mın tanışması ve Ömer Lütfi Topal'ı öldüren silahta da Abdullah Çatlı'mın parmak izinin çıkmasına rağmen kendisinin özelemlerine göre Ömer Lütfi Topal ile Sami Hoştan'm arasında herhangi bir ihtilaf bulunmadığını, zaten Sami Hoştan'm olay esnasında Marmaris'te olduğunu, ihtilafın Ömer Lütfi Topal'ın eşleri çevresinde mevcut bulunduğunu, olayın soruşturulmasında savcının kendisinin ifadesine başvurmamasının yanında

kendisine olan tavrını da olumsuz bulduğunu, Abdullah Çatlı'yı tanıyan Sami Hoştan'm kesinlikle bazı işlerinde onu veya özel tim görevlilerini kullanmadığını, Ömer Lütfi Topal - Abdullah Çatlı buluşmasının arkasında küçük günlük olaylardan çok Havas gibi büyük benzer olayların aranması gerektiğini belirtmiştir.